

2021

Jaarverslag
KBC Verzekeringen

Opmerkingen voor de lezer van dit jaarverslag

Naam van de vennootschap

Overall waar in dit jaarverslag sprake is van KBC, de groep, wij of KBC Verzekeringen, wordt (tenzij anders aangeduid) de geconsolideerde verzekeringsentiteit bedoeld, dat is KBC Verzekeringen NV inclusief alle in de consolidatiekring opgenomen groepsmaatschappijen. Waar sprake is van KBC Verzekeringen NV wordt alleen de niet-geconsolideerde entiteit bedoeld. In het hoofdstuk Vennootschappelijke jaarrekening gaat het altijd over de niet-geconsolideerde entiteit.

Verschil KBC Verzekeringen – KBC Groep

KBC Verzekeringen NV is een dochtermaatschappij van KBC Groep NV. De juridische structuur van de KBC-groep bestaat vereenvoudigd uit één enkele entiteit – KBC Groep NV – die twee onderliggende vennootschappen controleert: KBC Bank en KBC Verzekeringen NV. De aandelen van KBC Verzekeringen NV zijn 100% in handen van KBC Groep NV. Overall waar in dit jaarverslag sprake is van KBC Groep of de KBC-groep wordt KBC Groep NV, inclusief alle in de consolidatiekring opgenomen groepsmaatschappijen bedoeld.

Toekomstgerichte mededelingen

De in dit jaarverslag opgenomen verwachtingen, prognoses en verklaringen over toekomstige ontwikkelingen zijn gebaseerd op veronderstellingen en inschattingen die gemaakt zijn bij het opmaken van dit jaarverslag begin maart 2022. Toekomstgerichte verklaringen zijn per definitie onzeker. Diverse factoren, waaronder in het bijzonder de corona- (of Covid-19-) crisis, kunnen ertoe leiden dat de uiteindelijke resultaten en ontwikkelingen afwijken van de initiële verklaringen.

Vertaling

Dit jaarverslag is verkrijgbaar in het Nederlands en het Engels, waarbij de Nederlandse versie de originele is en Engelse versie een officieuze vertaling is. KBC verzekert dat al het redelijkerwijs mogelijke werd gedaan om inhoudelijke verschillen tussen de taalversies te vermijden. Mochten er toch zulke verschillen zijn, dan heeft de Nederlandse versie voorrang.

Artikel 3:6 en 3:32 van het Belgische Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (WVV)

Deze artikelen leggen vast wat de minimale inhoud is van de door de wet vereiste jaarverslagen over de vennootschappelijke en geconsolideerde jaarrekening. De betreffende informatie is verwerkt in de diverse hoofdstukken van het hiernavolgende Verslag van de Raad van Bestuur, dat daarnaast bijkomende, niet-verplichte informatie bevat. In bepaalde gevallen wordt in dat deel, om herhaling van informatie te vermijden, verwezen naar informatie die al in de andere delen van deze brochure wordt vermeld. KBC Verzekeringen combineert het jaarverslag over de vennootschappelijke jaarrekening met het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening. Het Risk report en de website www.kbc.com, waarnaar in bepaalde paragrafen wordt verwezen, maakt geen deel uit van het jaarverslag.

Verklaring niet-financiële informatie

We verstrekken de door de wet (art. 3:6 §4 en 3:32 §2 WVV) bepaalde verklaring over niet-financiële informatie op het niveau van de hoogste Belgische consoliderende entiteit, namelijk (in het jaarverslag van) KBC Groep. Dat jaarverslag is beschikbaar op www.kbc.com. Niettemin wordt het merendeel van die informatie ook aangeraakt in het jaarverslag van KBC Verzekeringen.

Contact

Kurt De Baenst (directeur Investor Relations Office)

IR4U@kbc.be

KBC Groep NV, Investor Relations Office, Havenlaan 2, 1080 Brussel, België.

Viviane Huybrecht (directeur Corporate Communicatie, woordvoester)

pressofficekbc@kbc.be

KBC Groep NV – Corporate Communicatie - Havenlaan 2 1080 Brussel België

Filip Ferrante (directeur Duurzaam KBC)

csr.feedback@kbc.be

KBC Groep NV, Duurzaam KBC, Havenlaan 2, 1080 Brussel, België

Gebruikte ratio's

U vindt een overzicht van de belangrijkste in dit verslag gebruikte ratio's en termen (inclusief de zogenaamde 'alternative performance measures') achteraan in dit verslag.

Verantwoordelijk uitgever: KBC Groep NV, Havenlaan 2, 1080 Brussel, België - BTWBE 0403 227 515 –RPR Brussel - bankrekening 734-0051374-70.

Inhoud

Verlag van de Raad van Bestuur

- 7 Korte voorstelling van KBC Verzekeringen
- 8 Ons bedrijfsmodel
- 19 Strategie
- 36 Ons financieel rapport
- 46 Hoe beheren we onze risico's?
- 74 Hoe beheren we ons kapitaal?
- 75 Verklaring deugdelijk bestuur

Geconsolideerde jaarrekening

- 82 Geconsolideerde winst-en-verliesrekening
- 84 Geconsolideerde gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten (totaalresultaat of comprehensive income)
- 86 Geconsolideerde balans
- 87 Geconsolideerde vermogensmutaties
- 89 Geconsolideerd kasstroomoverzicht
- 91 1.0 Toelichtingen in verband met de grondslagen voor financiële verslaggeving
  - 91 Toelichting 1.1: Verklaring van overeenstemming
  - 91 Toelichting 1.2: Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving
  - 110 Toelichting 1.3: Belangrijke schattingen en significante oordelen
  - 111 Toelichting 1.4: Invloed van de coronacrisis
- 112 2.0 Toelichtingen in verband met segmentinformatie
- 113 3.0 Toelichtingen bij de winst-en-verliesrekening
  - 113 Toelichting 3.1: Nettorente-inkomsten
  - 113 Toelichting 3.2: Dividendinkomsten
  - 114 Toelichting 3.3: Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening
  - 115 Toelichting 3.4: Netto gerealiseerd resultaat uit schuldinstrumenten tegen reële waarde via other comprehensive income
  - 115 Toelichting 3.5: Nettoprovisie-inkomsten
  - 115 Toelichting 3.6: Overige netto-inkomsten
  - 116 Toelichting 3.7: Verzekeringsresultaten
  - 119 Toelichting 3.8: Exploitatiekosten
  - 120 Toelichting 3.9: Personeel
  - 120 Toelichting 3.10: Bijzondere waardeverminderingen (*impairments*) – winst-en-verliesrekening
  - 121 Toelichting 3.11: Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures
  - 121 Toelichting 3.12: Belastingen
- 122 4.0 Toelichtingen bij de financiële instrumenten op de balans
  - 122 Toelichting 4.1: Financiële instrumenten volgens portefeuille en product
  - 124 Toelichting 4.2: Financiële activa volgens portefeuille en kwaliteit
  - 126 Toelichting 4.3: Maximaal kredietrisico en offsetting
  - 128 Toelichting 4.4: Reële waarde van financiële instrumenten – algemeen
  - 130 Toelichting 4.5: Financiële instrumenten die tegen reële waarde worden gewaardeerd – waarderingshiërarchie
  - 133 Toelichting 4.6: Financiële instrumenten die tegen reële waarde worden gewaardeerd – overdrachten tussen niveau 1 en 2
  - 133 Toelichting 4.7: Financiële instrumenten die tegen reële waarde worden gewaardeerd – focus op niveau 3

133	Toelichting 4.8: Derivaten
137	5.0 Toelichtingen bij de andere posten op de balans
137	Toelichting 5.1: Overige activa
137	Toelichting 5.2: Belastingvorderingen en belastingverplichtingen
138	Toelichting 5.3: Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures
139	Toelichting 5.4: Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen
140	Toelichting 5.5: Goodwill en andere immateriële vaste activa
141	Toelichting 5.6: Technische voorzieningen – verzekeringen
143	Toelichting 5.7: Voorzieningen voor risico's en kosten
144	Toelichting 5.8: Overige verplichtingen
145	Toelichting 5.9: Pensioenverplichtingen
146	Toelichting 5.10: Eigen vermogen van de aandeelhouders
146	Toelichting 5.11: Vaste activa aangehouden voor verkoop en groepen activa die worden afgestoten en Verplichtingen i.v.m. groepen activa die worden afgestoten (IFRS 5)
147	6.0 Andere toelichtingen
147	Toelichting 6.1: Verstrekte en ontvangen verbintenissen en financiële garanties buiten balans
147	Toelichting 6.2: Leasing
148	Toelichting 6.3: Transacties met verbonden partijen
149	Toelichting 6.4: Bezoldiging van de commissaris
150	Toelichting 6.5: Dochterondernemingen, joint-ventures en geassocieerde ondernemingen
151	Toelichting 6.6: Belangrijkste wijzigingen in de consolidatiekring
152	Toelichting 6.7: Risicobeheer en kapitaaltoereikendheid
154	Toelichting 6.8: Gebeurtenissen na balansdatum
154	Toelichting 6.9: Algemene gegevens betreffende de vennootschap
155	Verslag van de commissaris

Vennootschappelijke jaarrekening

163	Vennootschappelijke jaarrekening
-----	----------------------------------

Overige informatie

248	Overige informatie
249	Gebuurte ratio's
250	Verklaring van verantwoordelijke personen

Verslag van de Raad van Bestuur

Belangrijke gebeurtenissen in 2021:

- Overstromingen in België en tornado in Tsjechië: voor meer informatie zie pagina's 40 en 117
- Overname van Bulgaarse pensioen- en levensverzekeringactiviteiten van NN: voor meer informatie zie pagina 151

Korte voorstelling van KBC Verzekeringen

Ons werkgebied

KBC Verzekeringen is een verzekeringsgroep voor hoofdzakelijk retail-, kmo- en midcapklanten. De groep concentreert zich op zijn thuismarkten in België en een selectie van vier landen in Centraal- en Oost-Europa (Tsjechië, Slowakije, Hongarije en Bulgarije) en Ierland.

Belangrijkste groepmaatschappijen

België	KBC Verzekeringen NV
Tsjechië	ČSOB Pojišťovna a.s.
Slowakije	ČSOB Poist'ovňa a.s.
Hongarije	K&H Biztosító
Bulgarije	DZI Insurance
Luxemburg	KBC Group Re

Onze aandeelhouders

KBC Verzekeringen is voor 100% in handen van KBC Groep NV. KBC Groep NV is beursgenoteerd.

Onze klanten, medewerkers en netwerk

Klanten (schatting)	5,9 miljoen
Personeel (vte), gemiddeld over 2021	3 953
Verzekeringsnetwerk	310 agentschappen in België, diverse distributiekkanalen in Centraal- en Oost-Europa

Onze langetermijnkredietratings (24 juni 2021)

KBC Verzekeringen NV	Standard & Poor's	A
----------------------	-------------------	---

Management

CEO	Johan Thijs
Voorzitter Raad van Bestuur	Koenraad Debackere

Meer informatie

Website	www.kbc.com
---------	-------------

Ons bedrijfsmodel

De strategie, het bedrijfsprofiel en de managementstructuur van KBC Verzekeringen is ingebed in die van de KBC-groep. Hieronder volgt een samenvatting van het bedrijfsprofiel van de KBC-groep, waarbij KBC Bank in essentie de bankactiviteiten voor zich neemt en KBC Verzekeringen de verzekeringsactiviteiten.

Meer gedetailleerde informatie vindt u in het jaarverslag van de KBC-groep over 2021.

Hoe creëren we duurzame waarde? (KBC Groep)

Als bankier zorgen we ervoor dat onze klanten goed geïnformeerd kunnen sparen en beleggen, waarbij we ook actief duurzame beleggingsproducten aanbieden. Op die manier kan iedere klant zijn vermogen laten aangroeien volgens zijn eigen wensen en risicoprofiel, en daarbij rekenen op onze expertise. Met het geld uit de deposito's die de klanten aan ons toevertrouwen, verlenen we kredieten aan particulieren, ondernemingen en overheden, en houden op die manier de economie draaiende, ook in moeilijker omstandigheden, zoals tijdens de coronacrisis. We houden ook een beleggingsportefeuille aan en investeren dus ook onrechtstreeks in de economie. Bovendien financieren we ook specifieke sectoren en projecten, zoals de socialprofitsector en infrastructuurprojecten met een belangrijke invloed op de binnenlandse economische ontwikkeling.

Als verzekeraar bieden we onze klanten de mogelijkheid om hun activiteiten met een gerust gemoed uit te oefenen en hun risico's te beperken. We streven ernaar elke dag de beste verzekering aan te bieden voor een correcte prijs en we investeren in een kwaliteitsvolle schadeafhandeling. We gebruiken ook onze kennis over ongevalsoorzaken bij het opzetten van preventiecampagnes en we hebben een lange traditie van samenwerking met organisaties die actief zijn op het vlak van verkeersveiligheid, welzijn en begeleiding van slachtoffers.

We bieden onze klanten ook verschillende andere diensten aan die voor hen belangrijk zijn in hun dagelijkse leven. We denken dan bijvoorbeeld aan betalingsverkeer, cashmanagement, handelsfinanciering, leasing, corporate finance, geld- en kapitaalmarktproducten, enz. Ook op die manier leveren we een bijdrage aan het economische raderwerk.

Bij al die activiteiten trachten we rekening te houden met de impact ervan op de samenleving en het milieu, en we vertalen dat ook in concrete doelstellingen. We kiezen er ook bewust voor om waar mogelijk onze positieve impact op de samenleving te vergroten, en we leggen daarbij de focus op gebieden waar we als bank-verzekeraar het verschil kunnen maken, zoals financiële geletterdheid, milieubewustzijn, ondernemerschap en de gezondheids- en vergrijzingsproblematiek. In onze bedrijfsvoering besteden we ook terdege aandacht aan zaken zoals cyberrisico, anticorruptiemaatregelen en klimaatveranderingsrisico's.

We willen onze klanten proactief financieel ontzorgen, via ons oplossingsgerichte bank-verzekeringsmodel, en gaan daarbij zelfs verder dan pure bank- of verzekeringsproducten.

Wat dat laatste betreft, hebben we als bank-verzekeraar op een rechtstreekse manier invloed op de klimaatverandering door ons eigen energieverbruik. Belangrijker is echter de onrechtstreekse invloed, via kredietverlening, het aanhouden van een beleggingsportefeuille, het aanbieden van beleggingen aan klanten en het verzekeren van tegenpartijen die een belangrijke invloed op het klimaat kunnen hebben. We ondervinden bovendien zelf de invloed van klimaatverandering. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan hogere schadeclaims bij onze verzekeringen als gevolg van extreme weersomstandigheden of een impact op onze kredieten of beleggingen wanneer de betrokken tegenpartijen negatieve gevolgen ondervinden van de klimaatverandering of de transitie naar een CO2-armere samenleving. We houden daar terdege rekening mee, niet alleen om negatieve gevolgen te verminderen of te vermijden, maar ook om actief bij te dragen door bijvoorbeeld duurzame producten en diensten te lanceren. We volgen onze prestaties op dat gebied van nabij en hanteren daarvoor specifieke doelen. Het besef dat duurzaamheid in de wereld na corona nog aan belang zal winnen, heeft ons er trouwens toe gebracht onze bestaande doelstellingen ter zake nog verder te verstrengen.

Als grote lokale speler in elk van onze kernlanden zijn we bovendien een deel van het lokale economische en sociale weefsel. We dragen in al onze kernmarkten in belangrijke mate bij tot de werkgelegenheid en we beseffen dat we een belangrijke impact hebben op het leven van onze mensen. We stimuleren verantwoord gedrag bij onze medewerkers en we bieden hun een faire vergoeding voor hun werk. Zo dragen we bij tot hun koopkracht en tot de welvaart van de landen waarin we actief zijn.

De coronacrisis heeft ons bedrijfsmodel niet wezenlijk gewijzigd, maar de uitvoering ervan in een stroomversnelling doen belanden. Dankzij onze al vroeger ingezette focus op digitale oplossingen konden we tijdens de crisis naadloos voortwerken en onze klanten een gelijkaardig niveau van service aanbieden. De klanten zelf schakelden tijdens de crisis massaal over naar onze digitale oplossingen. Persoonlijke contacten bleven uiteraard belangrijk, maar werden tijdelijk ingepast in een veiligere context. Ons credo 'de klant centraal' betekent ook dat we hem steunden tijdens de crisis en dat we hem volgen in zijn gewijzigde voorkeuren tijdens en na de crisis. Doordat we al lang en intens bezig waren met digitale oplossingen, en onze strategie daaraan hebben aangepast, betekent dit dus voor ons een bevestiging van de weg die we zijn ingeslagen en een voortzetting van ons bestaande beleid en bedrijfsmodel.

Wat maakt ons tot wie we zijn? (KBC Groep)

We vatten onze bedrijfscultuur samen in het letterwoord PEARL+. Dat staat voor *Performance, Empowerment, Accountability, Responsiveness* en *Local Embeddedness*. We moedigen al onze medewerkers aan zich responsive, respectvol en resultaatgericht te gedragen. In het schema leggen we uit wat we daarmee bedoelen.

PEARL+ is een mindset, een werkcultuur van al onze medewerkers. Om er zeker van te zijn dat al onze medewerkers doordrongen zijn van die waarden, stelden we een specifieke PEARL-manager aan die aan onze CEO rapporteert. Om die cultuur in de volledige groep in te bedden en tot een succes te maken, implementeren we ze niet alleen top-down, maar ook bottom-up. Zo hebben we op de werkvloer honderden *PEARL ambassadors* die PEARL concreet vormgeven en andere collega's daarin voorthelpen.

Het plusteken in PEARL+ symboliseert onze focus op gezamenlijke ontwikkeling en 'smart copy' van oplossingen, initiatieven en ideeën zodat ze overal in de groep gemakkelijk bruikbaar en inzetbaar zijn. Daardoor kunnen we efficiënter werken, sneller schakelen en lokale talenten groepswijd benutten.

Wat ons onderscheidt van onze concurrenten

Ons geïntegreerde bankverzekeringsmodel

We spelen geïntegreerd in op de bank- en verzekeringsbehoeften van onze klanten. Ook onze organisatie is geïntegreerd: de meeste diensten werken op een overkoepelend niveau en we sturen de groep ook geïntegreerd aan. Voor onze klanten biedt ons geïntegreerde model het voordeel van een uitgebreide relevante en gepersonaliseerde *one-stop* financiële dienstverlening, waarbij ze kunnen kiezen uit een breder, complementair en geoptimaliseerd aanbod, dat zelfs het pure bankverzekeren overstijgt. Voor onszelf biedt het voordelen inzake inkomstendiversificatie, risicospreiding, bijkomend verkooppotentieel door de intense samenwerking tussen de bank- en verzekeringskanalen, belangrijke kostenbesparingen en synergieën, en verhoogde interactiemogelijkheden met en een vollediger inzicht in onze klanten.

Onze digitale aanpak

In onze strategie vormt digitale interactie met de klanten de basis van ons bedrijfsmodel, zowel op het vlak van verkoop en advies als wat processen en productontwikkeling betreft. Naast een digitaal productaanbod bieden we dus ook digitaal advies aan onze klanten én ontwikkelen we alle processen en producten alsof ze digitaal verkocht moeten worden. Bij digitale verkoop en advies zullen artificiële intelligentie en data-analyse een belangrijke rol spelen. Kate, onze persoonlijke digitale assistent, speelt daarbij een essentiële rol. We hebben bijzondere aandacht voor de snelheid en de eenvoud waarmee we onze klanten kunnen bedienen en houden bij de hertekening van onze interne processen daarmee rekening.

Onze sterke geografische focus

We concentreren ons op onze kernmarkten België, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Bulgarije en Ierland (voor Ierland werden verkoopovereenkomsten gesloten, zie Toelichting 6.6 in het deel Geconsolideerde jaarrekening). Daardoor werken we nu in een mix van mature markten en groeiemarkten, en kunnen we bij die laatste rekenen op het inhaalpotentieel inzake financiële dienstverlening. In de rest van de wereld zijn we beperkt aanwezig, onder meer om de activiteiten van onze bedrijfsklanten in de kernmarkten te ondersteunen.

Onze focus op local responsiveness

In onze kernlanden willen we duurzame relaties met onze lokale klanten opbouwen. We willen onze lokale klanten beter begrijpen en kennen, alert zijn voor signalen en er proactief op inspelen, diensten en producten op maat aanbieden en focussen op duurzame ontwikkeling van de verschillende gemeenschappen waarbinnen we actief zijn. Waar relevant werken we tussen onze kernlanden samen om dubbel werk te vermijden en onze klanten het beste te kunnen aanbieden.

Onze duurzaamheidsaanpak

Als financiële instelling zijn we een belangrijke drijvende kracht achter de reële economie en hebben we een belangrijke directe en indirecte impact op de samenleving. KBC wil de transitie naar een duurzamere en klimaatbestendigere samenleving ondersteunen. Daarom is duurzaamheid een integraal onderdeel van onze algemene bedrijfsstrategie en verankerd in onze dagelijkse bedrijfsactiviteiten en de producten en diensten die we aanbieden. Onze duurzaamheidsstrategie, afgestemd op de lokale economie en samenleving, bestaat uit financiële veerkracht en de drie hoekstenen: verantwoord gedrag bij alle medewerkers stimuleren, onze positieve impact op de samenleving vergroten en onze nadelige impact op de samenleving beperken.

Onze aandeelhoudersstructuur

Bijzonder aan onze aandeelhoudersstructuur is het vaste aandeelhouderssyndicaat bestaande uit Cera, KBC Ancora, MRBB en de andere vaste aandeelhouders, die eind 2021 samen ruwweg 40% van onze aandelen in handen hadden. Die aandeelhouders treden op in onderling overleg en verzekeren op die manier de aandeelhoudersstabiliteit van onze groep.

Onze sterktes

Uniek bankverzekeringsmodel en innovatieve datagedreven digitale strategie, waardoor we direct kunnen inspelen op de behoeften van onze klanten	Sterke commerciële bank- en verzekeringsfranchises in al onze divisies	Succesvolle historiek inzake onderliggende bedrijfsresultaten	Solide kapitaalpositie en sterke liquiditeit	Sterke inbedding in de lokale economieën van onze kernlanden
---	--	---	--	--

Onze uitdagingen

Macro-economische omgeving gekenmerkt door gevolgen van de coronacrisis, lage maar recent stijgende rentes, momenteel hoge inflatie, vergrijzing, en geopolitieke uitdagingen (onder meer naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne).	Invloed van de klimaatverandering op onze activiteiten en die van onze klanten, en vice versa, en benutten van opportuniteiten gerelateerd aan de overgang naar een groenere economie	Strengere regelgeving omtrent klantenbescherming, solvabiliteit, milieu, enz.	Veranderend klantengedrag, concurrentie en nieuwe spelers op de markt	Nieuwe technologieën en cybercriminaliteit
---	---	---	---	--

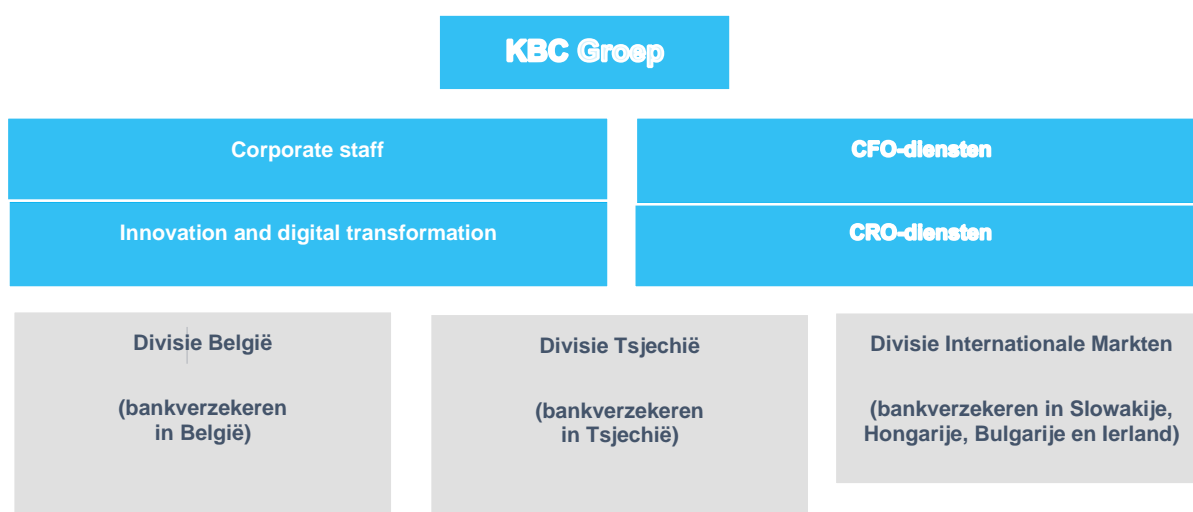

We hebben onze groep opgebouwd rond drie divisies, die focussen op de lokale activiteiten en moeten bijdragen tot een duurzame winst en groei. Het gaat om de divisies België, Tsjechië en Internationale Markten. In het schema geven we een indicatie van het belang van elke divisie. Een uitgebreide omschrijving vindt u in het hoofdstuk Onze divisies.

In onze groep bepaalt de Raad van Bestuur de strategie, het algemene beleid en het niveau van te nemen risico's. Een aantal gespecialiseerde comités staat die Raad bij. Het gaat om het Auditcomité, het Risico- en Compliancecomité, het Benoemingscomité en het Remuneratiecomité. We gaan dieper in op die comités in het hoofdstuk Verklaring inzake deugdelijk bestuur. Ons Directiecomité zorgt voor het operationele bestuur van de groep en doet dat binnen de door de Raad van Bestuur goedgekeurde algemene strategie. Het Directiecomité omvat, naast de CEO, ook de chief financial officer (CFO), de chief risk officer (CRO) en de chief innovation officer (CIO) van de groep, en de CEO's van de drie divisies.

De belangrijkste onderwerpen die in 2021 in de Raad werden besproken, sommen we op in het hoofdstuk Verklaring inzake deugdelijk bestuur. In dat hoofdstuk weiden we ook uit over ons vergoedingsbeleid voor het management. We gaan in dat vergoedingsbeleid – net zoals voor alle medewerkers – uit van het principe dat goede prestaties mogen worden beloond. We vinden het niet meer dan fair dat alle medewerkers die zich inzetten, behoorlijk worden vergoed, ook onder meer door een begrensde variabele vergoeding als deel van een aantrekkelijk en evenwichtig verloningsbeleid.

In welke omgeving zijn we actief? (KBC Groep)

2021 was het jaar van het verdere herstel van de wereldeconomie na de pandemischok van 2020. De economische activiteit in de VS bereikte in het tweede kwartaal van 2021 opnieuw haar peil van vóór de pandemie. Ook de eurozone bereikte eind 2021 opnieuw het productieniveau van vóór de pandemie. Dankzij budgettaire en monetaire steunmaatregelen bleef het aantal bedrijfsfaillissementen in 2021 beperkt en daalde per saldo ook de werkloosheidsgraad in de VS en de eurozone in vergelijking met eind 2020.

Het herstel werd gedragen door een sterk opverende vraag, die af te rekenen kreeg met belemmeringen aan de aanbodzijde van de economie. Die waren het gevolg van flessenhalzen in internationale toeleveringsketens en productiebeperkingen door onder meer een tekort aan personeel. Naast transportprijzen stegen ook de energieprijzen in 2021 fors. Dat was vooral het gevolg van de perfecte energiestorm als gevolg van de sterke inhaalvraag geleid door de Aziatische economieën, een tijdelijk lagere productie van hernieuwbare windenergie in Europa en geopolitieke spanningen. Het resultaat was een fors oplopende inflatie in 2021. De inflatie in de VS steeg in november 2021 tot het hoogste peil sinds het begin van de jaren 80, terwijl de inflatie in de eurozone het hoogste peil sinds het bestaan van de euro bereikte. Statistische basiseffecten speelden hierbij een rol, maar er was in de loop van 2021 ook een brede oplopende inflatiedynamiek gestuwd door effecten van de heropstart en een sterke vraag.

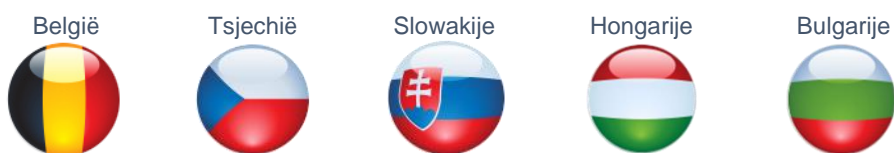
Voor het eerst in vele jaren werden de belangrijke centrale banken in 2021 opnieuw geconfronteerd met een (te) hoge inflatie, en met de vraag hoe tijdelijk die zal zijn. Als reactie daarop gooide de Fed eind 2021 het roer om. Ze begon in november 2021 met de vermindering ('tapering') van haar netto-aankopen van overheidsobligaties en hypotheekgerelateerde financiële activa. In januari 2022 kondigde ze aan dat ze die netto-aankopen allicht begin maart 2022 zal stopzetten. Er wordt verwacht dat ze vrij snel daarna zal beginnen met het optrekken van haar beleidsrente. Voor 2022 verwachten we vijf renteverhogingen van elk 25 basispunten.

In tegenstelling tot de Fed bleef de ECB in 2021 aan de zijlijn. Ze hield haar depositorente ongewijzigd op -50 basispunten en zette haar aankoopprogramma's voort (vooral het Pandemic Emergency Purchase Programme (PEPP)). In 2022 zal de ECB echter allicht ook van koers veranderen. In december 2021 kondigde de ECB aan dat ze de netto-aankopen vermindert en dat ze het PEPP-programma tegen einde maart 2022 zou stopzetten. Het uitdoven van het PEPP zou wel tijdelijk en gedeeltelijk gecompenseerd worden door verhoogde aankopen in het kader van het algemene Asset Purchase Programme (APP). Bovendien verlengde de ECB de periode waarin ze onder PEPP aangekochte obligaties op eindvervaldag herinvesteert, tot minstens eind 2024. Die herinvesteringen krijgen bovendien een grotere flexibiliteit, zowel wat betreft de keuze van het tijdstip, de activaklasse en de specifieke nationale markt. Vooral tegen de achtergrond van de fors oplopende inflatie is een eerste renteverhoging door de ECB tegen het einde van 2022 waarschijnlijk. 2021 was voor de ECB ook het jaar van de actualisering van haar monetaire strategie. Een belangrijke wijziging is het voortaan symmetrische en vooruitkijkende karakter van haar inflatiedoelstelling van 2%.

Tegen deze achtergrond stegen in 2021 zowel de Amerikaanse als de Duitse tienjarige overheidsrentes. Het renteverskil tussen de VS en Duitsland was volatiel doorheen het jaar en liep naar het jaareinde op. Dat was vooral het gevolg van de meer afwachtende houding van de ECB in vergelijking met de Fed. Dat renteverskil kwam ook tot uiting in de reële tienjarige obligatierentes, die nominale rentes corrigeert voor inflatieverwachtingen. In de VS bleef die in 2021 per saldo vrijwel ongewijzigd (circa -1,25%), terwijl ze in Duitsland daalde tot historische dieptepunten (circa -2,25%). Dat droeg bij tot de tijdelijke eurozwakte ten opzichte van de Amerikaanse dollar aan het einde van 2021. Vermits het renteverskil allicht aan het uitbodemen is, kan de euro in de loop van 2022 opnieuw wat terrein winnen ten opzichte van de Amerikaanse dollar.

Ondanks het verdere herstel blijven er ook in 2022 belangrijke uitdagingen voor de wereldeconomie. De belangrijkste factor op dit moment zijn de directe en indirecte gevolgen van de Russisch-Oekraïense oorlog. Daarnaast herinnert de omikronvariant eraan dat de pandemie ook in 2022 nog niet volledig voorbij zal zijn. Beleidsmaatregelen om nieuwe besmettingsgolven te beheersen blijven een risico en kunnen blijven wegen op de economie. Er is ook onzekerheid over de verdere ontwikkeling van de flessenhalzen in productie- en aanvoerketens en meer bepaald de timing van de geleidelijke vermindering van die aanbodproblemen. Voorts is er het gevaar dat de actueel hoge inflatie leidt tot een loon-prijsspiraal, met het risico van forser dan verwachte verkrappingen van het monetaire beleid door de Fed en de ECB. Ten slotte is ook de wereldwijde schuldproblematiek meer dan ooit actueel, zeker wanneer de financieringsvoorwaarden minder ondersteund worden door het monetaire beleid.

De marktomstandigheden in onze belangrijkste landen in 2021 (KBC Verzekeringen)

Marktomgeving in 2021 ¹					
Wijziging van het bbp (reëel)	6,1%	3,3%	3,0%	7,1%	4,0%
Inflatie (gemiddelde jaarstijging van de consumptieprijs)	3,2%	3,3%	2,8%	5,2%	2,9%
Werkloosheidsgraad (% van de beroepsbevolking, jaareinde, Eurostat-definitie (uitgezonderd Ierland))	5,7%	2,1%	6,4%	3,7%	4,8%
Financieringssaldo overheid (% van het bbp)	-6,2%	-7,0%	-6,5%	-7,2%	-3,2%
Overheidsschuld (% van het bbp)	108,6%	42,0%	62,0%	78,2%	26,2%
Geschatte verwachte groei van het reële bbp in de komende jaren					
2022	2,1%	2,7%	3,4%	5,0%	2,8%
2023	1,4%	3,4%	3,9%	3,8%	3,5%
Positie van KBC Verzekeringen in elk kernland					
Belangrijkste merken	KBC & CBC & KBC Brussels	ČSOB	ČSOB	K&H	UBB & DZI
Netwerk	310 verzekeringsagentschappen onlinekanalen	Verzekeringen via verschillende kanalen onlinekanalen	Verzekeringen via verschillende kanalen onlinekanalen	Verzekeringen via verschillende kanalen onlinekanalen	Verzekeringen via verschillende kanalen onlinekanalen
Recente overnames of verkopen (2021)	-	-	-	-	Overname Bulgaarse pensioen- en levensverzekeringsactiviteiten van NN (2021).
Verzekeringssklanten (miljoenen, schatting)	1,6	1,9	0,4	1,1	0,9
Marktaandeel (schatting)					
- levensverzekeringen	13%	8%	3%	3%	22%
- schadeverzekeringen	9%	9%	5%	7%	12%

Onze belangrijkste uitdagingen (KBC Groep)

Klimaatverandering, wereldwijde gezondheidsrisico's, geopolitieke uitdagingen

De coronacrisis en de recente extreme weersomstandigheden toonden dat klimaatverandering en gezondheidsrisico's harde realiteit zijn en overal voelbaar. Ook geopolitieke ontwikkelingen - waaronder de oorlog in Oekraïne - kunnen belangrijke gevolgen hebben voor de economie en dus onze resultaten. Uiteraard beïnvloeden ook de wereldeconomie in het algemeen, de financiële markten en demografische ontwikkelingen ons resultaat.

Hoe gaan we daarmee om?

- ✓ We zorgen er in onze langetermijnplanning en ons langetermijnsce­nario voor dat onze kapitaal- en liquiditeitspositie een negatief sce­nario kunnen doorstaan.
- ✓ We berekenen de impact van wijzigingen in de belangrijke parameters en schatten de invloed van significante gebeurtenissen zo goed mogelijk in.
- ✓ Specifiek m.b.t. corona namen we de nodige maatregelen inzake toegankelijkheid en business continuity, waardoor we een niveau van dienstverlening konden bieden dat vergelijkbaar was met dat van voor de crisis. De belangrijkste overheidsmaatregelen naar aanleiding van de coronacrisis waaraan we meewerkten in elk van onze kernlanden vindt u in toelichting 1.4 in het deel Geconsolideerde jaarrekening in de jaarverslagen over 2020 en 2021.
- ✓ Milieu en klimaatverandering blijven een belangrijk onderdeel van onze duurzaamheidsstrategie. We vertalen ze in concrete doelstellingen. Als bank-verzekeraar nemen we onze verantwoordelijkheid en ondersteunen en ontzorgen we onze klanten die getroffen zijn door de extreme weersomstandigheden.
- ✓ We engageren ons in diverse internationale initiatieven inzake klimaatverandering en duurzaamheid.
- ✓ We passen ons aanbod aan producten en diensten voortdurend aan, bijvoorbeeld door in te spelen op de vraag naar duurzame producten zoals Green Bonds, Sustainability Linked Loans en duurzaam pensioensparen.
- ✓ We streven ernaar onze inkomsten te diversifiëren, onder andere door meer fee business, naast interestinkomsten.
- ✓ Oekraïne: zie Toelichting 6.8 in het deel Geconsolideerde jaarrekening.

Wijzigend klantgedrag en concurrentie

We hebben te maken met sterke concurrentie, technologische veranderingen en wijzigend klantgedrag. Naast de traditionele spelers neemt de concurrentie toe van internetbanken, fintechs, bigtechs en van e-commerce in het algemeen.

Dat zorgt voor potentiële druk op crosssellingmogelijkheden en beïnvloedt de verwachtingen van klanten inzake snelheid, digitale interactie, pro-activiteit, personalisatie en relevantie. Dat alles verhoogt het belang van digitalisering en innovatie in onze groep en noodzaakt tot een wendbare, snelle organisatie die in staat is continu aanpassingen te doen aan processen en systemen.

Hoe gaan we daarmee om?

- ✓ Om ons te wapenen tegen concurrentie en technologische veranderingen zijn de creatieve input en de diversiteit qua opleiding en achtergrond van onze medewerkers bijzonder belangrijk.
- ✓ We hebben een grote hoeveelheid gegevens ter beschikking, wat ons in staat stelt beter te begrijpen wat klanten echt willen. Ons geïntegreerde model stelt ons in staat betere inzichten te verwerven en complete oplossingen aan te bieden dan pure banken of verzekeraars. We staan bovendien dichter bij onze klanten dan bijvoorbeeld de bigtech-bedrijven.
- ✓ We hebben een proces om ervoor te zorgen dat de business op een efficiënte manier een beslissing verkrijgt om een nieuw product te lanceren, waarbij ook de risico's grondig bekeken worden. We herzien regelmatig alle bestaande producten om ze aan te passen aan gewijzigde klantenbehoeften of omstandigheden.
- ✓ In verschillende vennootschappen van de groep worden activiteiten inzake onderzoek en ontwikkeling verricht die kaderen binnen een programma dat tot doel heeft om nieuwe en innovatieve financiële producten en diensten te ontwikkelen. We lanceerden in de afgelopen jaren tal van succesvolle innovatieve toepassingen (zie hoofdstuk Onze Divisies).
- ✓ Toepassingen worden waar mogelijk gekopieerd in verschillende thuismarkten van de groep. We staan ook open voor samenwerking met fintechbedrijven en branchege­noten.
- ✓ Naast innovatie en digitalisering zetten we ook in op vereenvoudiging van producten en processen (straight through processing).

Regelgeving

De komende periode zullen de volgende trends en regelgevingen een belangrijke impact hebben:

- ✓ Duurzaamheid: EU-maatregelen om financiële middelen te mobiliseren voor duurzame groei;
- ✓ Digitaliteit: EU-initiatieven rond de impact van nieuwe technologieën op de financiële dienstensector en verantwoordelijkheden voor digitale dienstverleners; mogelijke regelgeving in afwachting van de MiCA-verordening (Markets in Crypto-Assets Regulations) o.a. rond het gebruik van virtuele valuta;
- ✓ Privacy: voorstel voor een Verordening die onder meer strikte voorwaarden zal opleggen voor het gebruik van elektronische communicatiegegevens;
- ✓ Prudentieel toezicht: verdere implementatie van de wijzigingen aan de Richtlijn herstel- en resolutieplanning (BRRD2), de Verordening en richtlijn kapitaalvereisten (CRR2 en CRD5) en de Basel IV-wetgeving zowel op EU- als op nationaal niveau; nieuwe IFRS-voorschriften, zoals IFRS 17, dat geldt voor verzekeringsactiviteiten en ingaat binnen een aantal jaren; herziening van de Solvency II-Richtlijn; volledige hervorming van het regelgevend kader voor beleggingsondernemingen, waaronder beursvennootschappen;
- ✓ Financiële markten en producten: hervorming van de Verordening Europese marktinfrastructuur (EMIR), die een operationele impact heeft op derivatenactiviteiten; verdere implementatie van de Benchmarkverordening, die leidt tot een grondige hervorming van de rentebenchmarks die worden gebruikt bij diverse transacties en producten; nieuwe verplichtingen naar aanleiding van de Crowdfundingverordening.

Hoe gaan we daarmee om?

- ✓ We bereiden ons degelijk voor op nieuwe regelgeving: nieuwe regelgeving wordt bijgehouden in een database. gespecialiseerde teams volgen de trends en regelgeving op de voet en stellen acties voor, onder meer met betrekking tot de kapitaalplanning van de groep.
- ✓ We nemen deel aan werkgroepen in belangenverenigingen, waar we ontwerp teksten analyseren.
- ✓ Een speciaal team bekommert zich om de contacten met de overheden en de toezichthouders.
- ✓ We bereiden nota's voor en geven opleidingen voor de business.
- ✓ We bekijken de impact van de regelgeving op het klantengedrag en passen onze producten en processen desgevallend aan het wijzigende klantengedrag aan.

Cyberrisico en gegevensbeveiliging

In een wereld die steeds meer digitaal wordt, zijn degelijke ICT-systemen uiterst belangrijk en zijn hacking en cyberaanvallen een constante bedreiging, met mogelijk aanzienlijke financiële en reputatieschade.

We focussen op een optimale bescherming zowel van onze klanten als van onze groep zelf.

Hoe gaan we daarmee om?

- ✓ We maken onze medewerkers bewust van cyberrisico's door digitale opleidingen waarbij we aandacht besteden aan zaken zoals phishing, smishing (sms phishing), vishing (voice phishing) en cyberfraude in het algemeen.
- ✓ Telewerken is al lang ingeburgerd bij KBC maar werd de norm als gevolg van de coronacrisis. Om onze medewerkers op een veilige manier vanop afstand toegang te verlenen tot onze kritieke systemen en data, hebben we nog sterker ingezet op cyber security en IT en hebben we bijkomende richtlijnen gegeven.
- ✓ We werken aan sterk beveiligde en betrouwbare ICT-systemen en degelijke databeschermingsprocedures en monitoren onze systemen en de omgeving continu.
- ✓ We analyseren cyberrisico's vanuit IT- en businessperspectief om een maximale weerstand te kunnen bieden en aanvallen snel en efficiënt te kunnen remediëren. We evalueren onze actieplannen regelmatig en sturen ze bij.
- ✓ Het groepswijde competentiecentrum voor Information Risk Management en Business Continuity volgt alle risico's op die gerelateerd zijn aan gegevensbeveiliging, cybercrime en operationele IT. Het team informeert en assisteert de lokale entiteiten, test de verdedigingssystemen van KBC en zorgt voor training, cyber awareness en rapportering in de groep.
- ✓ We zijn lid van de Belgische Cyber Security Coalition, een kennis- en overlegplatform van zo'n vijftig overheids- en privébedrijven en academici.
- ✓ We laten de cyberrisico's en de verdedigingsmechanismen van onze entiteiten jaarlijks evalueren door interne en externe beveiligingsexperts.
- ✓ Zie ook Hoe beheren we onze risico's, onder Niet-financiële risico's en De klant staat centraal in onze bedrijfscultuur, onder Privacy, databescherming, communicatie en inclusie en in ons Duurzaamheidsrapport, op www.kbc.com.

Onze medewerkers, kapitaal, netwerk en relaties (KBC Groep)

Onze medewerkers

In elk land krijgt ons hr-beleid aparte accenten, zodat we optimaal kunnen inspelen op de lokale arbeidsmarkt. Onze waarden zijn echter groepswijd dezelfde en steunen op onze bedrijfscultuur PEARL+. Onze medewerkers maken dat elke dag tastbaar, in alle kernlanden van onze groep. De E uit PEARL+ staat voor Empowerment, waarmee we bedoelen dat we elke medewerker de ruimte bieden om zijn talent en creativiteit te ontplooiën en om die in te zetten bij de realisatie van onze bedrijfsstrategie. Niet alleen door te leren, maar ook door ideeën kenbaar te maken en verantwoordelijkheid te nemen. De + in PEARL+ staat voor co-creëren over de landsgrenzen heen en slim kopiëren van elkaar. Zo halen we meer voordeel uit de rijkheid en verscheidenheid van onze groep. We stimuleren die cultuur bij onze medewerkers op een actieve manier. Met de verschillende Team Blue-initiatieven bijvoorbeeld wil KBC alle collega's uit de verschillende landen verenigen, zodat ze fier zijn op hun team en hun bedrijf en gebruikmaken van elkaars ervaring. Een voorbeeld daarvan zijn de Group Inspiration Days, live en interactieve evenementen waarop alle medewerkers digitaal kunnen intekenen. In 2021 toonden innovatieleiders uit de kernlanden hoe zij 'Digital first with a Human touch' in de praktijk brengen. Ook Team Blue United, een virtueel eindejaarsevent, verhoogde de internationale verbondenheid.

Het blijft de vaste ambitie om onze organisatie en medewerkers futureproof te maken en medewerkers zoveel mogelijk aan boord te houden en te laten meegroeien met KBC. We zetten in op een leercultuur waarbij leren integraal deel uitmaakt van de dagelijkse activiteiten. Ons bedrijf is in volle transformatie, denk maar aan de introductie van Kate (zie verder bij De klant staat centraal in onze bedrijfscultuur) en heeft andere skills nodig. Daarom vragen we medewerkers om flexibel te zijn en te focussen op die skills die ertoe doen. Om dat op een slimme manier mogelijk te maken werken we met een AI-gestuurd leer- en talentenplatform. Dankzij dat intelligente platform, dat de naam StiPPLE draagt, reiken we medewerkers de juiste HR-info aan om hun loopbaan naar een hoger niveau te tillen. Ze krijgen leerinhoud op maat, niet alleen voor de relevante skills, maar ook voor het juiste level van skills. Een digitale butler helpt hen te focussen op de juiste output- en ontwikkelingsdoelen. In juni 2021 lanceerden we in StiPPLE een geïntegreerde marktplaats voor interne vacatures, waarbij de technologie openstaande jobs en interne talenten tracht te matchen. Voor medewerkers is het duidelijk met welke vacatures hun profiel een hoge match vertoont en leidinggevenden krijgen te zien welke profielen de gezochte skills bezitten. Dat maakt de weg vrij voor meer transparantie en voor nieuwe loopbaanopportunities. Het digitale leer- en talentenplatform is uitgerold in België, deels in Tsjechië, en andere groepsentiteiten zullen in de toekomst volgen. Die slimme en levende leerorganisatie is een van de redenen waarom we het internationaal erkende label Top Employer kregen.

We nemen de gezondheid en het welzijn van onze medewerkers ter harte. In 2021 werden we net als in 2020 geconfronteerd met de coronapandemie, met zelfs een derde en een vierde golf. Preventie kreeg absolute voorrang. We pasten de situatie voortdurend aan om de gezondheidsrisico's maximaal te beperken. Elk kernland nam bijkomende beslissingen naargelang de lokale situatie. De codewoorden bleven gereorganiseerde werkplekken, thuiswerk waar mogelijk (tijdens piekmomenten in 2021

werkten iets meer dan de helft van de medewerkers van thuis uit), handhygiëne en voortdurende communicatie via corona-updates. Een speciaal Group Crisis Committee volgde de situatie op de voet. Waar mogelijk, zoals bij UBB in Bulgarije, werden medewerkers uitgenodigd voor vaccinatie op kantoor. Er ging in alle landen veel aandacht naar welbevinden, met onder andere tips en tricks voor welzijn, inclusief het belang van pauzes, beweging en gezonde voeding. Leidinggevenden kregen de opdracht om extra alert te zijn voor stressklachten en te blijven connecteren met het team. Waardevolle initiatieven werden een blijver, zoals regelmatige digitale huddles ter vervanging van 'het koffiemoment' onder collega's en digitale beweeg- of ontspanningsactiviteiten.

Beste interne communicatiestrategie

De campagne Working Apart Together, waarmee we collega's tijdens de tweede lockdown virtueel wat dichterbij elkaar brachten, werd bekroond met de European Grand Prix award voor Best Overall Internal Communication Strategy.

Wanneer de besmettingsgraad het toeliet, werd opnieuw meer op kantoor gewerkt, vooral in de commerciële netten maar ook in de hoofdkantoren. We introduceerden daarvoor een nieuw concept, in België onder de naam 'Working the Next Level'. Daarbij staat de samenwerking centraal, in een combinatie van teamdagen en thuiswerk. De volle toepassing daarvan is uiteraard afhankelijk van het opheffen van de coronagerelateerde maatregelen.

Het jaar 2021 werd ook gekenmerkt door verschillende natuurrampen in onze kernmarkten (overstromingen in België, tornado in Tsjechië enz.), waarover elders meer in dit verslag. Dat had uiteraard ook gevolgen voor onze medewerkers. Om maar een voorbeeld te noemen: in Tsjechië stond ČSOB in nauw contact met de medewerkers die door de tornado werden getroffen en bood hun de mogelijkheid om 5 extra vrije dagen ('care days') te gebruiken om, naast coronagerelateerde doeleinden, ook de werkzaamheden in hun huizen aan te pakken.

Onze medewerkers kunnen rekenen op een marktconform en fair loon, aangevuld met extralegale voordelen. We beslisten om in 2021 groepswijd een financiële extra, een coronapremie, te geven om mensen te bedanken voor hun inzet en veerkracht die tot de sterke resultaten hebben geleid ondanks de moeilijke omstandigheden.

We zijn ons ervan bewust dat goede leidinggevenden de sleutel zijn om het beste in onze medewerkers naar boven te halen en om onze strategie succesvol te implementeren. We investeren in de opleiding van alle leidinggevenden via leiderschapstrajecten. Omdat leidinggeven sinds de coronacrisis een andere dimensie gekregen heeft, introduceren we Leading the Next Level. Leidinggevenden krijgen gedragsankers, een zelfscan en teamscan aangeboden zodat ze inzicht krijgen en effectiever aan de slag gaan met hun team. Om een gemeenschappelijke visie te kunnen uitdragen, nemen senior managers uit de hele groep deel

aan de KBC University, een ambitieus ontwikkelingsprogramma. In 2021 was er een module over het klimaat, klimaatverandering en de impact ervan op KBC als financiële instelling. Daarnaast maken we actief werk van een apart beleid voor toptalentmanagement, waarmee we toekomstige senior managers in kaart brengen en klaarstomen voor de uitdagingen van morgen. Het thema gender krijgt hierin speciale aandacht.

We volgen de mening van onze medewerkers nauw op. In 2021 organiseerden we twee bevragingen over medewerkersbetrokkenheid tijdens het jaar. In België bedroeg de antwoordratio 69% in maart en 64% in september. Zo'n 68% van de medewerkers voelt zich betrokken bij KBC. Dat is, ondanks de daling van 4% ten opzichte van de vorige enquête, een goed cijfer, zeker rekening houdend met de context van de coronacrisis. Betrokkenheid is gebaseerd op trots zijn, motivatie in de functie en verbondenheid met KBC. Trots is er, bijvoorbeeld, over de innovatieve digitale strategie van KBC. Voor Tsjechië leren we uit de bevraging in de eerste jaarhelft dat meer dan zeven op tien respondenten trots is op ČSOB, gemotiveerd is in de job en zichzelf de volgende drie jaar bij ČSOB ziet werken. Voor de andere landen schommelt het betrokkenheidspercentage tussen de 55% en 71%.

De bevraging werd afhankelijk van de lokale noden ingebed in een ruimere enquête. Voor België werd ze bijvoorbeeld geïntegreerd in de Shape Your Future-enquête. Behalve betrokkenheid peilen we daarin naar de impact van de vernieuwde strategie. Uit de bevraging blijkt onder meer dat 68% van de medewerkers ziet hoe hun job helpt om de KBC-strategie in de praktijk om te zetten, een percentage dat ruwweg stabiel blijft. Iets meer dan de helft van de medewerkers geeft aan over de nodige autonomie te beschikken om hun job goed te kunnen doen. De bevragingen leidden ook tot een aantal acties, zoals initiatieven om managers te ondersteunen in hun coachingrol. De managers zelf hebben toegang tot hun resultaten en nemen specifieke actie waar gewenst.

In onze hr-beleidslijnen, ons rekruterings- en promotiebeleid en onze loonsystemen maken we geen onderscheid inzake geslacht, leeftijd, geloof, etnische achtergrond of seksuele geaardheid. In 2021 maakten we die benadering van diversiteit en inclusie concreter. De beleidsvisie met algemene principes wordt gepubliceerd op www.kbc.com en we doen mee aan de Bloomberg Gender Equality Index. Intern zijn er meer concrete richtlijnen. We hebben twee specifieke focuspunten: gender en mensen met een fysieke beperking. Elke entiteit werkt een plan met concrete verbeteracties uit rond diversiteit en inclusie en kijkt bij de samenstelling van teams niet alleen naar skills maar ook naar factoren als geslacht, leeftijd, introvert versus extravert, et cetera. Omdat we dit thema belangrijk vinden hanteren we een nultolerantie ten aanzien van flagrant respectloos gedrag. We verhogen ook het bewustzijn rond diversiteit bij onze medewerkers. In 2021 werd bijvoorbeeld de nieuwe opleiding over unconscious bias in alle kernlanden uitgerold. Voor leidinggevendenden is dat een verplichte e-learning. In KBC België voerden we een studie uit om na te gaan welke rol geslacht, in vergelijking met andere factoren, speelt bij beslissingen in verband met verloning. De resultaten daarvan vindt u in ons Duurzaamheidsverslag.

We investeren in een goede sociale dialoog met de werknemersvertegenwoordigers. In ons sociale overleg komen zeer uiteenlopende thema's aan bod, zoals loon- en arbeidsvoorwaarden, reorganisaties en welzijn. Om rekening te houden met de lokale wettelijke en bedrijfseigen situaties, organiseren we het sociale overleg voornamelijk per land en onderneming. Dat heeft ook in 2021 geleid tot het sluiten van collectieve akkoorden in diverse landen. Daarnaast is er op groepsniveau al 25 jaar jaarlijks een vergadering van de Europese ondernemingsraad. Op de agenda staan topics van grensoverschrijdend belang, zodat er een forum is om de sociale impact van beslissingen ook op groepsniveau te bespreken.

De acquisities en desinvestering van KBC Groep in 2021 hebben uiteraard ook gevolgen op personeelsvlak. We besteedden veel aandacht aan de technische hr-details in voorbereiding van de officiële overname van OTP Bank Slovensko, en dezelfde hr-oefening staat ook op het programma bij de overnames van NN en Raffaeisenbank in Bulgarije. In Ierland – waarvoor verkoopovereenkomsten werden getekend – (zie Toelichting 6.6 in het deel Geconsolideerde jaarrekening) ondersteunden we de medewerkers maximaal en blijven we inzetten op leren en ontwikkeling. KBC Bank Ireland blijft zich bovendien sterk bewust van de noodzaak om open te blijven communiceren met zijn medewerkers en zoveel mogelijk zekerheid te bieden in het kader van de lopende verkooptransacties. In dat verband heeft KBC Bank Ireland onlangs met zijn Employee Council overlegd over een ontslagregeling. Dat heeft geleid tot binnen de sector zeer gunstige voorwaarden, die weerspiegelen hoe groot de waardering van de bank is voor het werk van haar medewerkers.

We volgen de toepassing van ons HR-beleid zorgvuldig op. Dat doen we niet alleen met kwalitatieve bevragingen, maar ook met HR-data. Het Beehive dashboard, bijvoorbeeld, geeft in één oogopslag weer wat belangrijke parameters zijn voor ons senior management. Daarmee brengen we bijvoorbeeld FTE-ontwikkelingen, performantie- en progressiecijfers, evoluties over skills en rewardbudgettering in kaart. Ook andere dashboards en diverse ad hoc people analytics stellen ons in staat inzichten te halen uit hr-data en daar de juiste acties aan te koppelen.

Jaarlijks bekijken we aan de hand van een operational risk framework de belangrijke risico's in het humanresourcesproces. Een belangrijk onderdeel daarvan is de implementatie en monitoring van wetgeving. We zorgen ervoor dat we die strikt toepassen op het hr-domein. Daarbij denken we onder meer aan de EBA-richtlijnen voor outsourcing, diverse wetgeving inzake het loonbeleid (inclusief variabel loon) en de privacywetgeving (General Data Protection Regulation). Zaken waar we extra op focussen in deze context zijn Schrems2 (dataverwerking buiten de Europese Economische Ruimte) en data loss prevention. In de verschillende landen waar we actief zijn, zorgen we dat alle medewerkers in orde zijn met alle wettelijke opleidingsvereisten, bijvoorbeeld voor de distributie van verzekeringen, kredieten of beleggingsproducten. Ook verhogen we via gerichte campagnes en training het algemene risicobewustzijn van onze medewerkers. Een belangrijk operationeel risico voor human resources is 'people risk'. We volgen in samenwerking met onze risicoafdeling de diverse risico's op de voet. In de zeer snel veranderende financiële sector zou KBC zonder de juiste medewerkers met de juiste competenties niet in staat zijn een referentie te blijven in de Europese financiële sector.

Het jaarverslag van KBC Groep bevat een tabel met een overzicht van het totale personeelsbestand en de verdeling ervan in verschillende categorieën.

Ons kapitaal

Onze activiteiten zijn alleen mogelijk als we beschikken over een degelijke kapitaalbasis. Eind 2021 bedroeg ons totale eigen vermogen 23,1 miljard euro en werd ons kapitaal vertegenwoordigd door 416 883 592 aandelen. Onze aandelen zijn in handen van een groot aantal aandeelhouders in verschillende landen. MRBB, Cera, KBC Ancora en de Andere vaste aandeelhouders vormen de groep van onze vaste aandeelhouders. U leest daar meer over in het hoofdstuk Deugdelijk bestuur. Volgens de recentste kennisgeving bezaten de vaste aandeelhouders samen 40% van onze aandelen.

KBC Groep heeft 100% in handen van KBC Verzekeringen. De aandelen van KBC Groep zijn in handen van een groot aantal aandeelhouders in verschillende landen. MRBB, Cera, KBC Ancora en de Andere vaste aandeelhouders vormen de vaste aandeelhouders van KBC Groep. Volgens de recentste kennisgeving bezaten de vaste aandeelhouders samen 40% van onze aandelen. Meer informatie over de aandeelhoudersstructuur van KBC Groep vindt u in het jaarverslag van KBC Groep.

Het aandeel van KBC Verzekeringen is niet genoteerd op de beurs.

Ons netwerk en onze relaties

Naast medewerkers en kapitaal zijn ook ons netwerk en onze relaties bijzonder belangrijk voor onze activiteiten. U vindt een overzicht van ons netwerk bij De marktomstandigheden in onze kernmarkten in 2021.

Ons maatschappelijk en relationeel kapitaal omvat alle relaties met onze klanten, aandeelhouders, overheden, regelgevers en andere belanghebbenden, waardoor we maatschappelijk relevant kunnen blijven en handelen als een maatschappelijk verantwoord bedrijf. Dat onderwerp komt uitgebreid aan bod in het deel Onze strategie, in de paragraaf Onze rol in de samenleving.

Investor relations

De missie van ons Investor Relations Office is het verstrekken van tijdige, transparante, consistente en relevante informatie met betrekking tot de bedrijfsstrategie, trends en financiële gegevens aan analisten, investeerders, ratingagentschappen, enz. Die informatie wordt wijd verspreid en alle betrokken partijen hebben toegang tot die informatie. Investor Relations heeft een directe lijn met en staat in dagelijks contact met het topmanagement van de groep. Het geeft aanbevelingen over de informatie die aan de markt wordt gegeven, verzamelt informatie over de markt zelf (waaronder de meningen van de analisten over KBC en de samenstelling van de aandeelhouders van KBC) en is betrokken bij het brieven van het senior management inzake contacten met analisten en investeerders. In 2020 en 2021 zorgde de onzekerheid en volatiliteit als gevolg van de coronacrisis voor bijzonder veel ad-hoc (virtuele) contacten met investeerders.

Onze strategie

De strategie, het bedrijfsprofiel en de managementstructuur van KBC Verzekeringen is ingebed in die van de KBC-groep. Hieronder volgt een samenvatting van de strategie van de KBC-groep, waarbij KBC Bank in essentie de bankactiviteiten voor zich neemt en KBC Verzekeringen de verzekeringsactiviteiten.

Meer gedetailleerde informatie vindt u in het jaarverslag van de KBC-groep over 2021.

Onze strategie steunt op de volgende principes:

- Onze klanten staan centraal in alles wat we doen.
- We willen onze klanten een unieke bankverzekeringservaring bezorgen.
- We bekijken de ontwikkeling van onze groep op lange termijn en we willen duurzame en rendabele groei realiseren.
- We nemen onze verantwoordelijkheid in de samenleving en de lokale economieën.
- We voeren onze strategie uit binnen een strikt kader van beheer van risico's, kapitaal en liquiditeit.

In het kader van onze bedrijfscultuur PEARL+ focussen we daarbij op de gezamenlijke ontwikkeling van oplossingen, initiatieven en ideeën binnen de groep.

De klant staat centraal in onze bedrijfscultuur (KBC Groep)

Aandacht voor fysiek en financieel welzijn van onze klanten

Vanwege het coronavirus beslisten we om vanaf midden maart 2020 onze kantoren in België uitsluitend op afspraak toegankelijk te maken en we namen tegelijk een uitgebreide reeks fysieke voorzorgsmaatregelen (plexiglas, mondkapjes, handgels, signalisatie, enz.). Sinds eind augustus 2021 is het merendeel van de kantoren weer gewoon toegankelijk, uiteraard met behoud van de voorzorgsmaatregelen. In een aantal andere kernlanden werd ervoor gekozen de kantoren van in het begin open te houden, maar uiteraard ook strikte maatregelen toe te passen. Op die manier konden we, rekening houdend met de situatie in

elk land, een maximale service aan de klanten verzoeken met noodzakelijke preventiemaatregelen om coronabesmetting bij klanten en medewerkers te vermijden. Er werd een adequate communicatie opgezet en live events en meetings werden vervangen door digitale events en meetings. Andere landspecifieke maatregelen waren het stimuleren van elektronische betalingen en het verhogen van de limieten voor contactloze betaalkaarten, coronagerelateerde aanpassingen aan bepaalde levensverzekeringen, de oprichting van speciale teams om klanten te helpen enzovoort.

Sinds het begin van de coronacrisis werken we bovendien intensief samen met overheidsinstellingen om klanten te ondersteunen die door het coronavirus worden getroffen, onder meer door uitstel van kredietbetalingen onder de diverse coronagerelateerde moratoria. Voor onze kernlanden samen bedroeg eind 2021 het volume van de leningen waarvoor in het kader van de verschillende steunregelingen betalingsvrijstellingen werden verleend ruwweg 10 miljard euro (inclusief de EBA-conforme moratoria en de niet langer EBA-conforme regeling in Hongarije, maar exclusief Ierland, dat onder IFRS 5 valt wegens de deels nog lopende verkoopovereenkomsten). Zo goed als alle EBA-conforme moratoria waren vervallen tegen eind december 2021. Voor 96,5% van de leningen waarvoor de EBA-conforme moratoria intussen zijn verstreken, werden de betalingen volledig hervat. Daarnaast hebben we voor ongeveer 0,8 miljard euro aan leningen verstrekt die vallen onder de verschillende coronagerelateerde overheidsgarantieregelingen in onze thuismarkten. Meer details vindt u in het deel Geconsolideerde jaarrekening, in Toelichting 1.4 van dit jaarverslag en het jaarverslag over 2020.

In 2021 werd een aantal van onze kernlanden bovendien getroffen door extreme weersomstandigheden. Zo raasde in juni 2021 een tornado door een deel van Tsjechië. We reageerden onmiddellijk om onze klanten te helpen. Als verzekeraar stuurden we een team experts naar het getroffen gebied en startten we bijvoorbeeld nagenoeg onmiddellijk met voorschotbetalingen van aangegeven schade. In juli 2021 werden diverse provincies van België getroffen door zware overstromingen. We waren van bij het begin vastbesloten om met een open blik, soepelheid, solidariteit en creativiteit te bekijken hoe we, via onze verzekeringen en financiële diensten, de slachtoffers kunnen helpen. Het akkoord dat bereikt werd na de onderhandelingen tussen Assuralia (de federatie van de Belgische verzekeringssector) en de overheid, bracht meer zekerheid voor alle slachtoffers. In de maanden na de overstromingen hebben we, via ons brede netwerk van verzekeringsagenten, experts en herstellende, al onze kennis en expertise ingezet om voor onze getroffen klanten een snelle en correcte schaderegeling op te zetten. De impact van de hogere schadelasten op onze resultaten vindt u in het deel Ons financieel rapport.

Toegang tot financiële diensten en degelijk financieel advies voor elk deel van de bevolking draagt bij tot economische ontwikkeling en is de basis voor financiële en sociale integratie. Als bank-verzekeraar nemen we ook hier onze verantwoordelijkheid: we zetten in op financiële geletterdheid en door degelijk en transparant advies willen we onze klanten helpen de juiste beslissingen te nemen. Tijdens de coronacrisis beseften we meer dan ooit hoe belangrijk digitale geletterdheid is en we lanceerden bijvoorbeeld verschillende initiatieven en gidsen die beginnende gebruikers hielpen om zich vertrouwd te maken met onze mobiele apps.

Digital first

De verwachtingen van onze klanten zijn de laatste jaren sterk geëvolueerd: snelle, eenvoudige, proactieve en persoonlijke diensten en producten zijn de standaard geworden, en technologie maakt dat steeds meer mogelijk. We zijn dan ook al enkele jaren bezig met het digitaliseren van processen die ervoor zorgen dat eenvoudige en kwalitatieve producten op een snelle en vlotte manier tot bij de klanten gebracht kunnen worden. We gaan nu nog een stap verder en ontwikkelen producten, diensten en processen vanuit de invalshoek *digital first*. Dat impliceert dat ze kunnen worden bijgestuurd of aangepast zodat ze eenvoudiger

De investeringen in digitale transformatie die we de afgelopen jaren maakten, wierpen duidelijk hun vruchten af en zorgden ervoor dat we ook tijdens de lockdown-periodes onze klanten een hoog niveau van dienstverlening konden blijven aanbieden.

en gebruiksvriendelijker worden, schaalbaar zijn en toelaten om snel en gepast antwoorden te geven op vragen en verwachtingen van onze klanten. Voor klanten die dat wensen, gaan we de beschikbare data op een slimme en correcte manier gebruiken.

Als gevolg van de verschillende lockdowns wegens corona kreeg de samenleving een verregaande digitale boost. Met onze in 2020 gelanceerde strategie *Differently, the next level*, willen we de interactie met onze klanten nog meer futureproof en intelligenter (d.w.z. versterkt door Artificiële Intelligentie) maken en evolueren van een

omnikanaaldistributiemodel naar een *digital first* distributiemodel. In beide modellen blijft de menselijke factor belangrijk en staan onze medewerkers en kantoren volledig ter beschikking van de klanten. Zoals steeds bepaalt de klant zelf via welk distributiekanaal, digitaal of fysiek, het contact met KBC verloopt. Bij een *digital first* distributiemodel vormt digitale interactie met de klanten de startbasis. We zullen dan ook op termijn alle relevante oplossingen via mobiele applicaties aanbieden. Naast een digitaal productaanbod zullen we onze klanten digitaal advies aanbieden én alle processen en producten ontwikkelen alsof ze digitaal verkocht worden. We plannen ongeveer 1,4 miljard euro aan investeringen in onze *digital first* strategie in de periode 2022-2024.

Voor klanten die dat wensen, speelt Kate – de nieuwe persoonlijke, digitale assistent – een belangrijke rol in de digitale verkoop en adviesverlening door proactief gepersonaliseerde en relevante oplossingen te bieden. De klant kan zelf vragen met betrekking tot zijn financiële basistransacties aan Kate stellen. Hij zal ook in zijn mobiele app regelmatig discreet en proactief voorstellen krijgen en daardoor maximaal ontzorgd worden. Het staat de klant helemaal vrij om daar al dan niet op in te gaan. Wanneer hij erop ingaat, zal de oplossing volledig digitaal

Beste mobilebankingapp wereldwijd

In september 2021 riep het onafhankelijke internationale onderzoeksbureau Sia Partners KBC Mobile uit tot beste mobilebankingapp ter wereld, een duidelijke erkenning van 10 jaar innoveren, ontwikkelen en aandachtig luisteren naar onze klanten.

aangeboden en verwerkt worden. In een eerste fase focust Kate op de mobiele applicatie voor particulieren in België en Tsjechië, de uitrol in de andere landen is in de loop van 2022 voorzien. Op die manier kan Kate snel leren, kan KBC feedback capteren en ook bijsturen waar nodig. Kate voor bedrijven (met focus op kmo's) werd vanaf 2021 uitgerold.

De medewerkers in het kantorennetwerk en in de contactcenters blijven als vertrouwensbaken voor onze klanten functioneren. Ze zullen ook het gebruik van digitale processen ondersteunen, stimuleren en opvolgen en worden hierbij geholpen door artificiële intelligentie, data en data-analyse. Voor kmo's en bedrijvenklanten blijft de menselijke factor – in de vorm van relatiebeheerders – sowieso een cruciale rol vervullen, met data en technologie als belangrijkste hefboomen om full service te kunnen bieden.

Om onze klanten maximaal gebruiksgemak te kunnen bieden, het werken met Kate probleemloos te laten verlopen en steeds meer mogelijkheden via Kate te kunnen aanbieden veranderen we ook onze interne processen, de manier waarop we producten en diensten aanbieden en de manier waarop we ons intern organiseren, wat tegelijkertijd een verdere mentaliteitsverandering (Pearl+) en bijscholing van onze medewerkers vereist. Het succes van producten en diensten wordt opgevolgd om zo een feedback-lus te creëren en de machine te voeden, wat op zijn beurt Kate toelaat verder te groeien.

Privacy, databescherming, communicatie en inclusie

Digitalisering biedt ons de mogelijkheid om steeds meer gegevens te verzamelen. Daardoor kennen we onze klanten beter, kunnen we hen effectiever adviseren en kunnen we hun bankverzekeringservaring naar een nog hoger niveau tillen. Dat brengt echter ook de plicht met zich mee om de beschikbare gegevens op een verantwoorde manier te gebruiken. We besteden er dan ook continu aandacht aan dat we gegevens verwerken in overeenstemming met de GDPR en alle privacyregels, en dat er processen worden opgezet om dat ook te garanderen voor elke nieuwe dienst die we lanceren. We houden daarbij rekening met de belangrijke gegevensbeschermingsprincipes van purpose limitation (gegevens niet gebruiken voor een ander doel dan waarvoor ze zijn verzameld), data minimisation (niet meer gegevens verzamelen dan nodig is voor het beoogde doel) en transparency (transparant zijn over de verzamelde en gebruikte gegevens). Dat laatste gaat hand in hand met het privacybeleid dat we hebben opgesteld en dat door elke entiteit van onze groep via de gepaste kanalen (bv. websites en mobiele applicaties) werd gepubliceerd om ervoor te zorgen dat alle personen van wie persoonsgegevens worden verwerkt, goed geïnformeerd zijn. We doen er alles aan om gegevens te beveiligen en te beschermen tegen ongewenste of ongeoorloofde toegang, verlies of beschadiging, geen persoonsgegevens te bewaren zodra die niet meer nodig zijn voor het doel waarvoor ze zijn verzameld en de persoonsgegevens accuraat en up-to-date te houden. We hebben alle rechten van de betrokkene vastgelegd en waken tegen elke inbreuk op de fundamentele mensenrechten door onze toegang tot gegevens. Privacy en gegevensbescherming zijn niet alleen objectieve, in wetten vastgelegde begrippen, maar tegelijk ook erg subjectief. We willen klanten dan ook zelf laten beslissen wat we met hun data doen en wat Kate met hun data kan doen. Daarbij willen we transparant communiceren en onze klanten een duidelijk privacy-overzicht bieden, waarbij ze op elk ogenblik van keuze kunnen veranderen. U vindt informatie over onze data governance in het hoofdstuk Verklaring inzake deugdelijk bestuur.

We verwachten dat onze medewerkers op een toegankelijke, duidelijke, begrijpelijke en transparante manier communiceren met onze klanten. Dat is niet eenvoudig, denk maar aan de verplichtingen die de wetgever ons oplegt, zoals brieven rond risico's, kosten en provisies. Enkele jaren geleden zijn we daarom in België gestart met een project om onze klantencommunicatie te vereenvoudigen en te verbeteren. Verder zorgen we dat onze commerciële medewerkers zich permanent bijscholen en laten vormen, zodat ze voldoende aandacht hebben voor risico-evaluatie van de verschillende producten en diensten.

Opvolging

Omdat de klant centraal stellen de hoeksteen van onze strategie is, volgen we dat grondig op. We bevragen onze klanten continu en hebben regelmatig debatten met klantenpanels. We gaan ook specifiek in dialoog met ngo's en organiseren jaarlijks een stakeholderdebat. We volgen onze reputatie nauwlettend op en we delen die analyse met alle betrokken diensten en personen, zodat die het nodige kunnen doen. Voorbeelden van acties die we ondernemen met als doel om te gaan met de veranderende klantenverwachtingen, concurrentie en technologische uitdagingen vindt u in het hoofdstuk Onze belangrijkste uitdagingen.

De belangrijkste kernindicatoren (KPI's) die te maken hebben de tevredenheid van klanten en digitale verkoop vindt u in het jaarverslag van KBC Groep.

Digitaliteit in de praktijk (2021)

- 39% van de bankproducten en 19% van de verzekeringsproducten wordt digitaal verkocht.
- Bijna 75% van de actieve klanten* is mobiele gebruiker.
- Bijna 1,8 miljoen klanten in België en Tsjechië klikten al op Kate. Het aantal 'use cases' groeide aan tot meer dan 170.
- Bijna 8 miljoen gestarte klantenconversaties met Kate geregistreerd in België en Tsjechië
- Meer dan 1 miljoen proactieve berichten door Kate naar klanten gestuurd.

* Een actieve bankklant is minstens in het bezit van een zichtrekening met een regelmatige inkomensoverdracht op die rekening (salaris, pensioen, geldovermakingen ...).

We bieden onze klanten een unieke bankverzekeringsservaring (KBC Groep)

Als bank-verzekeraar stellen we onze klant centraal met een geïntegreerd product- en dienstenaanbod. We adviseren op basis van behoeften die het pure bankieren of verzekeren overstijgen, zoals gezin, wonen, mobiliteit, enz. We zijn zo georganiseerd dat we de klant aanspreken en hem zowel verzekeringsoplossingen als bancaire oplossingen aanbieden op maat van zijn behoefte. Onze klanten dromen immers niet van kredieten of verzekeringen, maar wel van een auto, een huis, een reis, een eigen zaak. Zaken waarvoor ze geld nodig hebben. En als ze die zaken hebben, willen ze die beschermen. Dan kijken ze uit naar een verzekering. Dankzij ons geïntegreerde bankverzekeringsmodel kunnen wij hun een antwoord bieden op elk van die bekommernissen.

Voor de klant biedt ons geïntegreerde model het voordeel van een uitgebreide, relevante en gepersonaliseerde *one-stop* dienstverlening, waarbij hij kan kiezen uit een breder, complementair en geoptimaliseerd aanbod. Voor de groep biedt het voordelen inzake inkomstendiversificatie, risicospreiding, bijkomend verkooppotentieel door de intense samenwerking tussen de bank- en verzekeringskanalen, belangrijke kostenbesparingen, synergieën en verhoogde interactie-mogelijkheden met en een meer volledig inzicht in onze klanten.

Zoals al vermeld, doen we er alles aan om onze kanalen (bank- en verzekeringskantoren, contactcenters, automaten, de website, de homebankingtoepassing en mobiele apps) te integreren. Omdat we zowel een bank als een verzekeraar zijn, kunnen we voluit gaan voor die integratie en naadloze service. De optimale kanalenmix wordt lokaal bepaald op basis van de behoeften van de klant en hangt ook af van de digitale maturiteitsgraad van het land.

We ontwikkelden een uniek concept voor samenwerking tussen de bank- en verzekeringsbedrijven van onze groep. Dat model gaat veel verder dan een bank die verzekeringsproducten verkoopt. Het gaat immers om een volledige integratie van backoffices. Dat levert operationele en commerciële optimalisaties op voor zowel de klant als KBC zelf. In onze werking volstaat bijvoorbeeld één communicatieafdeling, één marketingafdeling enzovoort. Enkel de achterliggende productfabrieken werken afzonderlijk, omdat het om specifieke metiers gaat.

Naast het operationeel werken als één bedrijf streven we naar een 'digital first', lead-gedreven en AI-gestuurde organisatie. Dat impliceert volledig geïntegreerde front- en back-end-toepassingen ontworpen volgens het principe 'digital first'. In al onze kernlanden wordt er volop op ingezet om – op eigen ritme – data- en AI-gestuurd te worden. Kate (zie vorig hoofdstuk) is het kernelement van een dergelijke data-gestuurde organisatie.

Vroeger boden we in onze mobiele apps enkel onze eigen bank- en verzekeringsproducten en -diensten aan. Ondertussen is *Open Banking & Insurance* een feit. We gaan op die ingeslagen weg voort en zullen in al onze kernlanden ook niet-financiële oplossingen aanbieden, naast de traditionele bankverzekeringsopties. We noemen dat *bankverzekeren+*. Om de referentie te zijn volstaat het immers niet langer om klanten en prospects enkel bank- en verzekeringsproducten aan te bieden. Het gaat daarbij om oplossingen die het onze klanten mogelijk maken geld te besparen (bijvoorbeeld een voorstel om naar een goedkopere energieleverancier over te schakelen), geld te verdienen (denk bijvoorbeeld aan de kortingen van KBC Deals in België), dagelijkse betalingen te vergemakkelijken (zoals automatisch betalen van een parkeersessie) of bedrijfsactiviteiten te ondersteunen (zoals de rapporteringstool van BrightAnalytics). Voor deze oplossingen werken we samen met derde partijen.

Dankzij ons bankverzekeringsmodel realiseren we nu al verschillende commerciële synergieën. In België bijvoorbeeld namen onze klanten in 2021 bij ongeveer acht op de tien woningkredieten van KBC Bank ook een schuldsaldoverzekering bij KBC Verzekeringen en bij negen op de tien een woningverzekering. Bij de ČSOB-groep in Tsjechië namen meer dan vijf van de tien klanten die in 2021 een hypothecaire lening aangingen, ook een woningverzekering van de groep. Nog een ander voorbeeld: in de hele groep bezat eind 2021 zo'n 78% van de actieve klanten minstens 1 bankproduct en 1 verzekeringsproduct van de groep; ruwweg 23% heeft zelfs minimaal 2 bank- en 2 verzekeringsproducten (3-3 in België). Het aantal dergelijke bankverzekeringssklanten groeide in 2021 met respectievelijk 4% (1-1) en 7% (2-2, en 3-3 in België).

De belangrijkste kernindicatoren (KPI's) die te maken hebben met bank-verzekeren vindt u in het jaarverslag van KBC Groep.

Belangrijke uitdagingen

- ✓ Naadloze samenwerking tussen data-, communicatie- en verkoopkanalen
- ✓ Opereren als één bedrijf en streven naar een digital first, lead-gedreven en AI-gestuurde aanpak als bank-verzekeraar
- ✓ Bankverzekeren+: uitbreiding van het aanbod naar bredere economische dienstverlening
- ✓ Opdrijven van commerciële synergieën en het aantal bank-verzekeringssklanten

We focussen op duurzame en rendabele groei (KBC Groep)

Langetermijnrelaties uitbouwen met onze klanten is cruciaal om ons bestaan op lange termijn veilig te stellen. We mikken dan ook niet op hoge rendementen op korte termijn waaraan overdreven risico's verbonden zijn, maar kiezen voor duurzame en rendabele groei op lange termijn. Duurzaam langetermijndenken betekent ook dat we ons concentreren op de lokale economieën van onze kernmarkten. Onze geografische voetafdruk blijft gefocust op een selectie van kernlanden. Het betreft België, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Bulgarije en Ierland (voor de Ierse activiteiten werden verkoopovereenkomsten getekend, zie verder). In onze kernlanden zien we onze aanwezigheid als een engagement op lange termijn en we willen er onze aanwezigheid verder optimaliseren door organische groei of interessante overnames, volgens duidelijke en strikte strategische en financiële criteria. Geografische focus betekent ook dat we, waar mogelijk en opportuun, niet-kernactiviteiten afstoten.

Als gevolg van de (mogelijke) terugtrekking uit Ierland, kunnen fusie- en overnamemogelijkheden buiten onze kernmarkten worden onderzocht (en ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Raad van Bestuur), rekening houdend met zeer strikte strategische, financiële, operationele en risicocriteria.

Recente voorbeelden (meer informatie in toelichting 6.6 van de Geconsolideerde Jaarrekening):

- Eind mei 2020 verkochten we onze deelneming van 50% in de Sloveense levensverzekeraar NLB Vita, waardoor we ons volledig terugtrokken uit Slovenië, dat geen kernland van onze groep is.
- Eind november 2020 ronden we de overeenkomst af voor de overname van 99,44% van OTP Banka Slovensko (in 2021 verhoogd naar 100%). Dat zorgt ervoor dat we onze positie op de Slowaakse bankenmarkt verder versterkten. Op 1 oktober 2021 fuseerde OPT Banka Slovensko met ČSOB in Slowakije.
- In juli 2021 ronden we de overname van de Bulgaarse pensioen- en levensverzekeringsactiviteiten van NN af. Die overname laat UBB en DZI toe om hun crosssellingpotentieel verder te vergroten via hun reeds gevestigde bankverzekeringsaanwezigheid op de Bulgaarse markt, om meer klanten te bedienen en te profiteren van schaalvoordelen en een grotere zichtbaarheid.
- Eind augustus bereikte KBC Bank Ireland een akkoord over de afstoting van een portefeuille non-performing hypothecaire kredieten en in oktober 2021 bevestigde het dat er een juridisch bindende overeenkomst werd gesloten met Bank of Ireland met betrekking tot de verkoop van vrijwel alle performing kredieten en de depositoportefeuille. Daarnaast zal als onderdeel van de transactie Bank of Ireland ook een kleine portefeuille van non-performing hypotheekleningen verwerven. De transactie van oktober moet nog worden goedgekeurd door de toezichthouder en de Ierse mededingingsautoriteiten. De succesvolle voltooiing van die transactie zal uiteindelijk resulteren in onze terugtrekking uit de Ierse markt.
- Midden november 2021 bereikte KBC een akkoord met Raiffeisen Bank International over de overname van Raiffeisenbank (Bulgaria), een universele bank in Bulgarije, die een volledig gamma bank-, vermogensbeheer-, leasing- en verzekeringsdiensten aanbiedt aan particulieren, kmo's en bedrijvenklanten. De transactie moet nog worden goedgekeurd door de toezichthouders en zal waarschijnlijk worden afgerond tegen medio 2022. Het is de bedoeling om, na goedkeuring door de toezichthouder, over te gaan tot een fusie met UBB. De pro forma gecombineerde entiteit zou wat activa betreft een marktaandeel van naar schatting 18% behalen, waardoor we onze positie als leidende financiële groep in Bulgarije nog verder uitbouwen. Bovendien creëert deze overname bijkomende mogelijkheden voor kruisverkoop met DZI op het vlak van verzekeringen.

We willen voor al onze producten en diensten in staat zijn topklasse af te leveren. Wat onze kernactiviteiten betreft, houden we de productie ervan in eigen hand. Maar voor de randactiviteiten kijken we in de meeste gevallen naar uitbesteding of samenwerkingsverbanden met (of in sommige gevallen overname van) specialisten, waaronder bijvoorbeeld fintechs. Zo werken

we bijvoorbeeld in België samen met een fintech die voor onze klanten energieprijsvergelijkingen maakt. Dat laatste is natuurlijk niet onze corebusiness, maar het gaat – naast het bevorderen van de algemene klanttevredenheid – om de daaruit resulterende financiële transacties van onze klanten, wat wel onze corebusiness is. Als we toegang hebben tot de gegevens van die transacties, kunnen we toegevoegde waarde genereren voor onze klanten door op basis van analyse betere oplossingen voor te stellen en hun op die manier geld te besparen of hen te ontzorgen.

Duurzame en rendabele groei betekent ook dat we zorgen voor een gediversifieerde inkomstenbasis. Daarom willen we, naast onze rente-inkomsten, meer inkomsten genereren uit fee business en uit onze verzekeringsactiviteiten.

Belangrijke uitdagingen

- ✓ Langetermijnrelaties uitbouwen met klanten
- ✓ Aanwezigheid in kernlanden verder optimaliseren en overgenomen activiteiten integreren
- ✓ Inkomstenbasis diversifiëren
- ✓ Relevante partnerships en

De belangrijkste kernindicatoren (KPI's) die te maken hebben met duurzame en rendabele groei vindt u in het jaarverslag van KBC Groep.

Onze rol in de samenleving (KBC Groep)

We bieden waar mogelijk financiële oplossingen aan die een positieve impact hebben op de samenleving en de lokale economie. Daarnaast hebben we aandacht voor het beperken van onze nadelige impact op de samenleving en stimuleren we verantwoord gedrag bij onze medewerkers. Duurzaamheid is dan ook geïntegreerd in onze hele bedrijfsvoering en wordt uitgedragen door al onze medewerkers. Duurzaam ondernemen betekent ten slotte ook dat we beschikken over voldoende financiële veerkracht en onze risico's strikt beheersen. We zoeken daarom steeds een evenwicht tussen gezonde rendabiliteit en het waarmaken van onze rol als maatschappelijk verantwoordelijke onderneming.

Duurzame ontwikkelingsdoelen

In 2015 stelden de Verenigde Naties een ontwikkelingsplan op met 17 ambitieuze doelstellingen voor 2030. De Sustainable Development Goals (SDG's) bepalen de mondiale agenda voor regeringen, bedrijven en de maatschappij voor het aanpakken van de grote uitdagingen op het gebied van duurzame ontwikkeling, zoals het beëindigen van de armoede, het beschermen van de planeet en het waarborgen van de welvaart voor iedereen. Als financiële instelling hebben we een cruciale rol te spelen bij de verwezenlijking van die doelstellingen. Hoewel de 17 SDG's allemaal met elkaar verbonden en relevant zijn, en we er via ons duurzaamheidsbeleid voor zorgen dat we aan al die doelstellingen werken, hebben we ervoor gekozen om ons meer te focussen op vijf doelstellingen waarvan we geloven dat KBC daarmee de grootste impact kan hebben en de grootste bijdrage kan leveren. Die doelstellingen zijn het duidelijkst verbonden met onze bedrijfs- en duurzaamheidsstrategie (zie tekening).

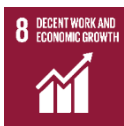
Goede gezondheid en welzijn

We willen bank- en verzekeringsproducten ontwikkelen gericht op gezondheid, gezondheidszorg en het verbeteren van de levenskwaliteit. Met onze maatschappelijke projecten en preventiecampagnes focussen we onder andere op gezondheid en verkeersveiligheid en trachten we zo nog meer impact te realiseren. We promoten een goede werk-levensbalans bij onze werknemers.

Betaalbare en duurzame energie

We dragen actief bij tot het verhogen van het aandeel hernieuwbare energie in de energiemix. We investeren in initiatieven op het gebied van hernieuwbare energie en energie-efficiëntie via onze bank- en verzekeringsactiviteiten en we hebben een geleidelijk exitprogramma uitgewerkt voor de financiering van niet-duurzame energieoplossingen zoals thermische steenkool, olie en gas.

Eerlijk werk en economische groei

Via onze bank- en verzekeringsactiviteiten ondersteunen we ondernemerschap en de creatie van jobs en dragen we bij tot duurzame economische groei. We ondersteunen startende ondernemers en investeren in innovatie en technologie door samenwerkingsverbanden met start-ups en fintechs. We hebben een belangrijke rol bij de bescherming van de fundamentele arbeidsrechten, eerlijke verloning, gelijke kansen en opleidings- en ontwikkelingsmogelijkheden voor al onze medewerkers. Via onze microfinancierings- en microverzekeringsactiviteiten, in samenwerking met BRS, bieden we lokale rurale ondernemers en landbouwers in het Zuiden toegang tot financiële diensten, vergemakkelijken we duurzame lokale ontwikkeling en dragen we bij tot financiële inclusie.

Verantwoorde consumptie en productie

We ondersteunen de overgang naar een CO2-arme en circulaire economie. We ontwikkelen duurzame bank- en verzekeringsproducten en -diensten die tegemoet komen aan sociale en ecologische uitdagingen. We adviseren maatschappelijk verantwoorde fondsen aan al onze klanten. We streven ernaar onze eigen negatieve impact te verminderen door duurzaam om te gaan met energie, papier, water, mobiliteit en afval en door onze broeikasgasemissies te reduceren.

Klimaatactie

We passen een strikt milieubeleid toe op onze krediet-, beleggings- en verzekeringsportefeuille. Een belangrijk onderdeel van onze duurzaamheidsstrategie is onze focus op duurzame beleggingen. We houden rekening met de klimaatprestaties van onze beleggingen en werken actief samen met de bedrijven waarin we beleggen. We ontwikkelen bedrijfsoplossingen die klanten helpen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en de overgang naar een koolstofarme economie te verwezenlijken. We beperken onze eigen milieu-impact en communiceren daarover. We trachten klimaatgerelateerde risico's aan te pakken en richten ons ook op klimaatgerelateerde opportuniteiten.

We willen verantwoord gedrag bij alle medewerkers stimuleren

Het vertrouwen van onze stakeholders staat of valt met verantwoord gedrag van elke medewerker. We verwachten dan ook van al onze medewerkers dat ze zich verantwoord gedragen. Dat onderwerp staat dan ook elk jaar hoog op onze agenda.

De basis van verantwoord gedrag is integriteit, en die vereist eerlijkheid, correctheid, transparantie, vertrouwelijkheid én een gezond risicobewustzijn. Integriteit en ethische waarden worden eveneens weerspiegeld in onze KBC-Gedragslijn voor medewerkers. Meer daarover vindt u in het hoofdstuk Verklaring inzake deugdelijk bestuur.

Aangezien verantwoord gedrag moeilijk te definiëren is, hebben we gekozen om richtlijnen te bepalen over wat verantwoord gedrag is en hebben we principes weergegeven. Die principes zijn gebundeld in 'Kompass voor (mijn) verantwoord gedrag'. Verantwoord gedrag komt bij een bank-verzekeraar nadrukkelijk tot uiting in gepaste adviesverlening en verkoop. We besteden daarom speciale aandacht aan opleiding (inclusief testen) en bewustzijn.

We hebben een e-learning ontwikkeld om het belang van verantwoord gedrag duidelijk te maken en bovendien een kader aan te reiken dat onze medewerkers helpt bij het nemen van moeilijke beslissingen en bij het omgaan met dilemma's. Dat is een verplichte opleiding voor elke medewerker.

We communiceren in alle transparantie over onze regels en beleidslijnen. U vindt ze op www.kbc.com. Meer informatie over het Integriteitsbeleid en de toepassing ervan vindt u in het hoofdstuk Verklaring inzake deugdelijk bestuur.

We willen onze positieve impact op de samenleving vergroten

We willen onze positieve impact op de samenleving vergroten en leggen daarbij de focus op de domeinen waar wij als bank-verzekeraar toegevoegde waarde kunnen creëren: financiële geletterdheid, ondernemerschap, milieubewustzijn, vergrijzing en/of gezondheid. Daarbij houden we rekening met de lokale context in onze verschillende thuismarkten. Daarnaast ondersteunen we maatschappelijke projecten die nauw aansluiten bij ons beleid en waarbij we onze rol in de samenleving kunnen opnemen. De focusdomeinen zijn een vertaling van de SDG's naar onze duurzaamheidsstrategie en onze dagelijkse activiteiten.

U vindt meer informatie en voorbeelden in de tekening hierna, en in het hoofdstuk Onze Divisies.

We willen onze positieve impact op de samenleving vergroten

Financiële geletterdheid

- Klanten helpen de juiste keuzes te maken door goede en transparante adviesverlening en duidelijke communicatie.
- De kennis van financiële concepten en producten bij het brede publiek verruimen.

Voorbeelden

- Lancering in Tsjechië van ČSOB FILIP, een app die kinderen in staat stelt om hun financiële en digitale kennis op een educatieve manier te verbeteren.
- Educatieve programma's in scholen in onder meer België en Tsjechië om de financiële geletterdheid van jongeren te vergroten (verschillende lessen werden uitgesteld of geannuleerd wegens corona).
- Kredietverlening aan onderwijssector: 1 miljard euro

Milieubewustzijn

- Onze milieuoetadruk verkleinen via uiteenlopende initiatieven en doelstellingen
- Diensten en producten ontwikkelen die een positieve bijdrage kunnen leveren aan het milieu

Voorbeelden

- Uitgifte van Green bonds
- Aangescherpt beleid inzake financieringen die rechtstreeks verband houden met de exploratie van nieuwe olie- en gasvelden
- Aanbod in Tsjechië van een specifieke hypothecaire lening om een energiezuinig huis te kopen of een woning energiezuiniger te maken
- Lancering van de MoveSmart-app door KBC Autolease, waarmee gebruikers gemakkelijk deelfietsen, auto's en openbaar vervoer kunnen gebruiken.
- Samenwerking tussen KBC België en Encon om bedrijven op weg te zetten

Vergrijzing en gezondheid

- In België en Tsjechië kozen we voor vergrijzing als vierde pijler. Dat houdt in dat we ons beleid en ons aanbod van diensten en producten aanpassen aan het feit dat mensen langer leven en dat we positief bijdragen aan de problematiek rond vergrijzing door vanuit onze kernactiviteiten specifieke oplossingen en diensten aan te bieden.
- In Bulgarije, Slowakije, Hongarije en Ierland kozen we gezondheid als vierde pijler. Die kernlanden zullen diensten, producten en projecten ontwikkelen die erop gericht zijn de algemene gezondheid, de gezondheidszorg en de levenskwaliteit te verbeteren.

Voorbeelden

- Toegang voor KBC Mobile-klanten in België tot Helena, een beveiligde omgeving voor alle medische documenten.
- Geldautomaten met spraaktechnologie voor slechtziende klanten en eScribe voor klanten met gehoorproblemen in Tsjechië
- Financiële en materiële hulp aan zieke kinderen met het K&H MediMagic-programma in Hongarije
- Kredietverlening aan ouderenzorg en gezondheidssector: 6 miljard euro

Ondernemerschap

- Door innovatieve ideeën en projecten te ondersteunen bijdragen tot economische groei.

Voorbeelden

- Partnership met BRS, dat microfinance- en micro-insurancebedrijven in het Zuiden steunt
- Actieve inzet van Start it @KBC op vrouwelijk ondernemerschap in het start-up landschap
- Start it X: innovatieprogramma specifiek op maat van grote bedrijven en organisaties die inzetten op open en duurzame innovatie en hun medewerkers de ruimte willen geven om hun eigen ideeën verder uit te werken. Ze krijgen de kans om hun ideeën te ontwikkelen, om samen te werken met start-ups en scale-ups, kunnen deelnemen aan workshops en events.
- Lancering van de website 'The Family Business Knowledge Centre' om de NextGens van Hongaarse familiebedrijven bij te staan bij het duurzaam runnen van een bedrijf.

We willen onze nadelige impact op de samenleving beperken

We onderwerpen onze bedrijfsactiviteiten aan strikte duurzaamheidsregels in verband met mensenrechten, milieu, ethisch ondernemen en gevoelige of controversiële maatschappelijke thema's. Gezien de steeds wijzigende maatschappelijke verwachtingen en bekommernissen herbekijken en actualiseren we minimaal om de twee jaar onze duurzaamheidsbeleidslijnen. In de tabel vindt u een overzicht van de belangrijkste duurzaamheidsbeleidslijnen. Verderop in dit hoofdstuk gaan we dieper in op onze specifieke aanpak inzake klimaat en mensenrechten. Voor een volledig overzicht van onze duurzaamheidsbeleidslijnen verwijzen we naar het Duurzaamheidsverslag.

Belangrijke KBC -duurzaamheidsrichtlijnen

Van toepassing op

Blacklist van bedrijven en activiteiten

We leggen strenge ethische beperkingen op aan bedrijven die betrokken zijn bij controversiële wapensystemen (inclusief nucleaire en wittefosforwapens) en aan bedrijven die beschouwd worden als 'zware' overtreders van de *UN Global Compact Principles* (UNGC)

Kredietverlening, verzekeringen, adviesverlening, eigen beleggingen en investeringen, maatschappelijk verantwoorde en conventionele fondsen, leveranciers

Rechten van de mens	Ons beleid inzake mensenrechten is gebaseerd op de VN-beleidslijnen voor bedrijven en mensenrechten en de principes van de UN Global Compact. Zie verder in een aparte paragraaf hierna.	Kredietverlening, verzekeringen, adviesverlening, eigen beleggingen en investeringen, maatschappelijk verantwoorde en conventionele fondsen, leveranciers, personeel
Controversiële regimes	We willen niet betrokken zijn in financiële activiteiten met controversiële regimes die fundamentele inbreuken plegen tegen de mensenrechten en die elke vorm van deugdelijk bestuur, wettigheid of economische vrijheid ontberen. We maken wel een uitzondering voor strikt humanitaire goederen. Op basis van erkende externe bronnen beslissen we elk jaar welke landen moeten worden opgenomen in de lijst van controversiële regimes.	Kredietverlening, verzekeringen, adviesverlening, eigen beleggingen en investeringen, maatschappelijk verantwoorde en conventionele fondsen, leveranciers
Sustainable & responsible bank, advisory and insurance policy	We hebben restricties vastgelegd voor de kredietverlening, de adviesverlening en het verzekeren van controversiële en maatschappelijk gevoelige sectoren en activiteiten, zoals de energiesector, projectfinanciering, activiteiten in verband met wapens, tabak, gokken, sectoren met een grote impact op de biodiversiteit (palmolieproductie, mijnbouw, ontbossing, enz.), grondverwerving en onvrijwillige verhuizing van inheemse bevolking, dierenwelzijn (o.m. bont) en prostitutie.	Kredietverlening, verzekeringen, adviesverlening
KBC Asset Management, uitsluiting uit traditionele fondsen	Voor de conventionele (traditionele) fondsen passen we de minimale uitsluitingen toe op basis van de blacklist van bedrijven die te maken hebben met controversiële wapensystemen of zware inbreuken plegen tegen de principes van de <i>UN Global Compact</i> en het beleid inzake controversiële regimes. Daarenboven zijn beleggingsproducten die gebaseerd zijn op speculatie op voedselprijzen volledig uitgesloten. Verder hebben we beslist om de tabaksindustrie uit de beleggingsfondsen van KBC Asset Management en de eigen beleggingsportefeuille van KBC te weren en zijn mijnbouwbedrijven die steenkool ontginnen net zoals nutsbedrijven die hun energieproductie uit steenkool halen uitgesloten uit alle beleggingsfondsen	Conventionele fondsen
KBC Asset Management - uitsluitingen voor maatschappelijk verantwoorde beleggingen	Voor de maatschappelijk verantwoorde fondsen gaan we nog verder in de uitsluiting en restricties van omstreden activiteiten zoals alle fossiele brandstoffen, gokken, defensie, bont, enz.	Maatschappelijk verantwoorde fondsen

Omdat de verwachtingen van de samenleving op het vlak van duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid evolueren, werken we voortdurend aan het verscherpen van onze duurzaamheidsdoelstellingen en beleidslijnen. Zo beslisten we in de laatste jaren om het toepassingsgebied uit te breiden naar eigen investeringen (bv. overnames) en naar adviesdiensten.

Specifieke beleidslijnen in verband met steenkool:

KBC wenst in de volgende omstandigheden geen zaken te doen met energieproducenten:

- Als het gaat om bestaande klanten met >25% productiecapaciteit op basis van steenkool.
- Als het gaat om bedrijven die nog geen klant zijn, mogen die geen enkele productiecapaciteit op basis van steenkool hebben.
- In 2030 zakt die grens naar nul voor alle klanten.
- Wel blijven beperkte uitzonderingen ad hoc mogelijk voor o.m. investeringen in het kader van de energietransitie (alle landen) en voor sociale doeleinden (enkel Tsjechië).
- Vanaf april 2021 werd het beleid nog verder verstrengd en verplichten we bestaande klanten (a) om een plan voor te leggen voor de gefaseerde afbouw van steenkool tegen 2030 en (b) om zich ertoe te verbinden geen nieuwe kolenprojecten op te zetten of de capaciteit van bestaande kolenprojecten te verhogen. Wanneer een tegenpartij niet voldoet aan een van die voorwaarden, staan wij geen nieuwe transacties toe en beëindigen de relatie na de contractuele termijn.

Specifieke beleidslijnen in verband met olie en gas:

- Vanaf november 2021 zijn alle financierings-, verzekerings- of adviesdiensten die rechtstreeks verband houden met de exploratie van nieuwe olie- en gasvelden, uitgesloten
- Verder legt KBC beperkingen op bij het verstrekken van financierings- en adviesdiensten aan verticaal geïntegreerde olie- en gasbedrijven:
  - de looptijd van alle nieuwe financieringen aan verticaal geïntegreerde olie- en gasbedrijven is beperkt tot uiterlijk 2030, tenzij het betrokken bedrijf zich publiekelijk heeft geëngageerd om geen nieuwe olie- of gasvelden meer te gaan exploiteren;
  - vanaf 1 januari 2022 zal KBC ervoor zorgen dat alle nieuwe financierings- en adviescontracten met dergelijke grote verticaal geïntegreerde olie- en gasbedrijven een contractuele clause bevatten waarin de klant zich ertoe verbindt dat de door KBC verstrekte financiering niet zal worden gebruikt voor de exploratie van nieuwe olie- en gasvelden.

We controleren de naleving van ons duurzaamheidsbeleid onder meer door:

- een actieve interne screening van de toepassing van ons duurzaamheidsbeleid op onze krediet-, verzekerings- en beleggingsactiviteiten;
- een algemene ESG-beoordeling van de duurzaamheidsprestaties van de betrokken bedrijven door externe partijen, met de nadruk op de duurzaamheidsstrategie en het publieke duurzaamheidsbeleid van de ondernemingen en op eventuele recente controverses waarbij ze betrokken zijn geweest.

Voorbeelden van maatregelen wanneer inbreuken worden vastgesteld:

- nultolerantie voor bedrijven op de blacklist in al onze bedrijfsactiviteiten;
- uitsluiting van ondernemingen die niet voldoen aan de *UN Global Compact Principles*, zoals beoordeeld door een externe ESG-beoordelaar, voor leningen, verzekeringen en eigen activa;
- toepassing, in samenspraak met de betrokken partijen, van een exitstrategie of specifieke voorwaarden op bestaande krediet- of verzekeringsrelaties en adviesdiensten, en afwijzing van nieuwe aanvragen.

Onze duurzaamheidsgovernance

We hebben duurzaamheid verankerd op de verschillende niveaus binnen onze groep. Dat garandeert dat duurzaamheid zowel de aandacht krijgt van de hoogste beslissingsorganen als breed geïntegreerd wordt in onze activiteiten. Hieronder vindt u een vereenvoudigd overzicht (meer details in het Duurzaamheidsverslag, op www.kbc.com). Verderop vindt u meer uitleg over de specifieke governance in verband met klimaatverandering.

Duurzaamheidsgovernance

De Raad van Bestuur wordt geïnformeerd door het Directiecomité over de duurzaamheidsstrategie, inclusief het beleid over klimaatverandering. Het Risico- en Compliancecomité waakt over de duurzaamheidsgerelateerde risico's. De Raad beoordeelt de implementatie van de duurzaamheidsstrategie door middel van een Sustainability Dashboard en spreekt zich uit over belangrijke wijzigingen aan duurzaamheidsbeleidslijnen.

Het Directiecomité is het hoogste niveau met directe verantwoordelijkheid voor duurzaamheid, met inbegrip van het beleid over klimaatverandering. Het bekrachtigt de beslissingen van de Interne Duurzaamheidsraad en het Sustainable Finance Steering Committee.

De Interne Duurzaamheidsraad (ISB) wordt voorgezeten door de CEO en bestaat uit senior managers van alle bedrijfsonderdelen en kernlanden, de CFO en de manager van de dienst Corporate Sustainability. Het is het belangrijkste platform voor het aansturen van duurzaamheid op groepsniveau en neemt beslissingen over elke kwestie die verband houdt met duurzaamheid.

De dienst Corporate Sustainability heeft een rechtstreekse lijn met de CEO en is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van de duurzaamheidsstrategie en het toezicht daarop. Het team rapporteert aan de ISB en stelt het Sustainability Dashboard op.

Het Sustainable Finance Steering Committee houdt toezicht op het Sustainable Finance Programme en wordt voorgezeten door de CFO. Het rapporteert aan het Directiecomité en de Raad en staat in contact met de ISB.

Het Core Team Sustainable Finance Programme wordt geleid door een programmamanager van de dienst Corporate Sustainability en bestaat uit specialisten van Finance, Credit Risk, Risk, Data Management en duurzaamheidsdeskundigen. Het integreert de klimaataanpak binnen de groep en ondersteunt de business bij de ontwikkeling van de klimaatbestendigheid in lijn met TCFD en het EU-actieplan.

De Corporate Sustainability Coordinators in elk kernland zijn verantwoordelijk voor de integratie van de beslissingen van de ISB en de doelstellingen van het Sustainable Finance Programme. Op die manier zijn alle kernlanden voldoende betrokken bij zowel de strategische besprekingen als de uitvoering van het groepswijde duurzaamheidsbeleid.

De Sustainability afdelingen en de CSR-comités in elk van onze kernlanden zijn zo georganiseerd dat ze hun senior managers, die zitting hebben in de Interne Sustainability Board, en de Corporate Sustainability Coordinator per land ondersteunen bij het integreren van onze duurzaamheidsstrategie en het organiseren van en communiceren over lokale duurzaamheidsinitiatieven. De verantwoordelijke medewerkers en comités leveren en valideren onder meer ook niet-financiële informatie.

De externe adviesorganen adviseren KBC over verschillende aspecten van duurzaamheid en bestaan uit deskundigen uit de academische wereld. Een Externe Duurzaamheidsraad adviseert de dienst Corporate Sustainability over duurzaamheidsbeleid en -strategie. Een SRI Advisory Board houdt toezicht op de screening van het maatschappelijk verantwoorde karakter van de duurzame fondsen van KBC Asset Management.

Focus op het klimaat (KBC Groep)

Het aspect klimaat in ons bedrijfsmodel

Als bank-verzekeraar hebben we zelf op twee manieren een invloed op de klimaatverandering. Vooreerst door onder meer ons eigen energieverbruik. Onze afhankelijkheid van natuurlijke grondstoffen is relatief beperkt, maar we beheren niettemin onze rechtstreekse broeikasgasemissies met als doel die voortdurend te verminderen in overeenstemming met de vooropgestelde doelstellingen.

Belangrijker is de onrechtstreekse invloed, die we hebben door kredieten te verlenen, een beleggingsportefeuille aan te houden, beleggingen aan te bieden aan klanten en tegenpartijen te verzekeren die een belangrijke (nadelige of positieve) invloed op het klimaat (kunnen) hebben. We beperken de indirecte negatieve impact via duidelijke beleidslijnen die ook restricties inhouden voor de meest vervuilende activiteiten, en we vergroten de positieve impact door acties met betrekking tot de meest klimaatgevoelige sectorportefeuilles door de dialoog over duurzaamheid aan te gaan met onze klanten, door bedrijven te ondersteunen die bij hun investeringsbeslissingen rekening houden met milieu-, sociale en bestuursaspecten, en door in al onze kernlanden nieuwe innovatieve bedrijfsoplossingen te ontwikkelen om een koolstofarme en circulaire economie te stimuleren.

Als bank-verzekeraar ondervinden we ook zelf de invloed van de klimaatverandering. Daarbij denken we aan mogelijke risico's als gevolg van acute of chronisch veranderende weerpatronen die kunnen leiden tot hogere schadeclaims bij onze verzekeringen (bijvoorbeeld de zware overstromingen in België in de zomer van 2021), of een impact op onze kredieten of beleggingen wanneer de betrokken tegenpartijen negatieve gevolgen ondervinden van de klimaatverandering of de transitie naar een CO₂-armere samenleving (wat kan leiden tot terugbetalingsproblemen). Het gaat ook over de invloed die we ondervinden van mogelijke wijzigingen in de wetgeving en kapitaalvereisten ter zake, rechtsgeschillen, veranderend klantengedrag (inclusief het risico van gemiste opportuniteiten), de impact van stijgende marktprijzen voor de emissies van broeikasgassen en technologische vernieuwingen.

We passen ons bedrijfsmodel actief aan, niet alleen om negatieve gevolgen te verminderen of te vermijden (cf. onze doelen ter zake), maar ook om onze bijdrage te leveren om de klimaatopwarming te beperken binnen de doelen die bepaald zijn door het Akkoord van Parijs. Daarnaast willen we uiteraard ook inspelen op de vele opportuniteiten die de transitie naar een meer duurzame en groene economie met zich meebrengt. Dat gaat dan zowel over het verder uitbouwen van het aanbod duurzame producten en diensten op het gebied van beleggingen, verzekeringen, leasing, enz. als over het actief bijstaan van klanten in hun transitie naar activiteiten met minder CO₂-uitstoot.

Het is de bedoeling om op termijn de weerbaarheid van ons bedrijfsmodel in kaart te brengen, rekening houdend met verschillende klimaatscenario's en tijdshorizonten. Dat moet gebeuren met geavanceerde meet- en rapporteringsinstrumenten, waarvoor we in pilootprojecten samenwerken met externe partijen (zie verder).

Klimaatgovernance

Klimaatgovernance is een deel van onze algemene duurzaamheidsgovernance (zie Onze duurzaamheidsgovernance).

Als deel van het duurzaamheidsbeleid bestaat er binnen de groep een Sustainable Finance-programma, dat focust op de integratie van de klimaataanpak in de groep. Het programma begeleidt en ondersteunt de business bij de ontwikkeling van klimaatbestendigheid, in overeenstemming met de TCFD-aanbevelingen, de verwachtingen van de ECB en andere regulators hieromtrent en het actieplan van de EU.

De Interne Duurzaamheidsraad (ISB), voorgezeten door de CEO, is het belangrijkste platform voor het aansturen van het duurzaamheidsbeleid op groepsniveau, inclusief onze klimaataanpak. De vertegenwoordigers van de kernlanden in de ISB hebben een duidelijke verantwoordelijkheid voor duurzaamheid en klimaat.

Elk lid van de ISB dat een kernland vertegenwoordigt, wordt lokaal ondersteund door een *Corporate Sustainability Coordinator*, die een mandaat heeft om de business in het betreffende land aan te sturen in overeenstemming met de beslissingen van de ISB. Dat moet zorgen voor een snelle en groepswijde implementatie van centraal bepaalde duurzaamheids- en klimaatthema's.

Het Sustainable finance-programma wordt aangestuurd door een programmamanager die deel uitmaakt van de directie Corporate Sustainability, samen met een kernteam Sustainable Finance. In 2020 werd dit kernteam met specialisten van Group Corporate Sustainability, Group Risk en Credit Risk uitgebreid met experts van Group Finance. Het kernteam staat in contact met alle relevante afdelingen van de groep. Ook werd in de schoot van het Sustainable Finance programma een apart project opgestart met als opdracht het verzamelen van klimaatgerelateerde gegevens en het opmaken van de diverse rapporten te stroomlijnen. Het project wordt geleid door Group Finance, met nauwe betrokkenheid van het Data Management team en alle rapporteringsverantwoordelijken in de kernlanden. Het kernteam Sustainable Finance werkt ook nauw samen met de lokale duurzaamheidscoördinatoren.

Een stuurgroep ziet toe op de voortgang en de praktische implementatie van de diverse acties in het programma. De stuurgroep wordt voorgezeten door de CFO, die ook lid is van de ISB, met permanente vertegenwoordigers van de finance-, risico- en duurzaamheidsdiensten. Alle beslissingen over beleidsgerelateerde onderwerpen, de klimaatgerelateerde strategie en de globale prioriteiten worden genomen binnen de ISB. Onder meer via het KBC Sustainability Dashboard wordt de voortgang van het programma regelmatig besproken in het Directiecomité en de Raad van Bestuur. Die laatste evalueert jaarlijks het statusrapport

van het programma. De stand van zaken wordt bovendien jaarlijks besproken in de supervisory boards van de belangrijkste groepsmaatschappijen in de verschillende kernlanden van de groep.

Een externe Sustainability Board adviseert Group Corporate Sustainability over alle duurzaamheidsthema's, inclusief alle aspecten van ons klimaatbeleid.

De milieu- en klimaataspecten van ons duurzaamheidsbeleid

Een overzicht van onze belangrijke KBC-duurzaamheidsbeleidslijnen is opgenomen in het hoofdstuk Onze rol in de samenleving.

Belangrijke elementen uit ons klimaat- en milieubeleid zijn:

- het toepassen en regelmatig herzien van een strikt beleid om de negatieve milieu-impact van onze activiteiten te beperken, onder meer via onze specifieke beleidslijnen met betrekking tot energie en andere maatschappelijk gevoelige sectoren, (zoals palmolie en soja, mijnbouw en ontbossing), het volgen van de Equator Principles bij projectfinancieringen en de KBC-Blacklist;
- de ontwikkeling van specifieke bank-, verzekerings- en beleggingsproducten en -diensten die een duurzame, CO2-arme en klimaatbestendige samenleving ondersteunen (voorbeelden: zie tabel);
- het creëren van bewustzijn van milieuverantwoordelijkheid bij onze interne (medewerkers) en externe (klanten, leveranciers, enz.) stakeholders;
- het ondersteunen van onze klanten in hun transitie naar een duurzamer bedrijfsmodel, onder andere via partnerships die hun advies verlenen en effectief begeleiden om energie-performanter te worden.
- de aanpassing van onze activiteiten om de wereldwijde temperatuurstijging te beperken in overeenstemming met het Klimaatverdrag van Parijs en onze toetreding tot de Collective Commitment to Climate Action van de VN;
- het opvolgen van de aanbevelingen van de TCFD: we brengen onze klimaatrisico's in kaart en spelen tegelijk in op kansen die de groene transitie biedt. We dragen bij aan de ontwikkeling van methodologieën die de impact van het klimaat op ons bedrijfsmodel meten met het oog op het vaststellen van onderbouwde doelstellingen. We rapporteren hierover op een transparante manier (zie ook ons Duurzaamheidsrapport).

We zetten ons in om de directe en indirecte milieu-impact van onze activiteiten op een verantwoorde manier te beheren. Daarbij willen we waar mogelijk onze positieve impact vergroten en onze negatieve impact beperken en op die manier de overgang naar een duurzame, koolstofneutrale economie ondersteunen.

Een belangrijke uitdaging is het integreren van klimaatgerelateerde risico's, opportuniteiten en doelstellingen in onze sectorbenadering.

- In een eerste fase zijn we gestart met het analyseren van onze kredietportefeuille, en ondertussen zijn ook onze verzekeringsportefeuilles opgenomen in de analyses. Op basis van een materialiteitsbeoordeling, zoals bepaald in de TCFD, hebben we ons gericht op de sectoren die meer dan 5% van het klimaatgevoelige en CO2-intensieve deel van de industriële kredietportefeuille vertegenwoordigen. Die analyses vormen de basis om een strategie en doelstellingen te bepalen die onze klimaatverbintenis in het kader van het Akkoord van Parijs de facto moeten helpen waarmaken. Omdat we die oefening zijn gestart met een open geest en een blanco blad noemden we ze 'white papers'.
- Vertrekkend vanuit de grondige analyse van de situatie in een kernland, werden de resultaten daarvan vervolgens in de andere landen vertaald rekening houdend met de lokale context, om vervolgens de eerste beleidsbeslissingen te nemen voor de volledige portefeuille van de groep.
- We hebben white papers uitgewerkt voor de sectoren energie, commercieel vastgoed, landbouw, voedselproductie, bouw & constructie, chemie, transport en metalen en voor drie productlijnen voor particulieren: woningkredieten, autoleningen en autoleasing.
- In 2021 werden de oefeningen verder geactualiseerd voor de white papers van energie, commercieel vastgoed en woningkredieten, landbouw en voedselproductie, transport, autoleningen en autoleasing. Via deze updates zal KBC voor een aantal sectoren ook concrete klimaatdoelen voor 2030 en 2050 beslissen, inclusief de bijhorende beleidsbeslissingen om die doelen te realiseren.

We rapporteren over onze aanpak, vooruitgang en uitdagingen op milieugebied, onder meer in ons duurzaamheidsverslag, in dit jaarverslag en met duurzaamheidsvragenlijsten (waaronder CDP, S&P, Sustainalytics, Vigeo). We verscherpen regelmatig onze aanpak, rekening houdend met wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen, maatschappelijke trends en de veranderende opvattingen van onze stakeholders en laten ons ook op geregelde tijdstippen challenges door onze Externe Duurzaamheidsraad.

Doorheen onze upstream- en downstreamwaardeketen treden we ook in dialoog met verschillende stakeholders. Zo gaan we actief in gesprek met onze klanten om hen bewust te maken en hun engagement met betrekking tot de klimaatverandering te vergroten. We richten ons ook op het ontwikkelen van bedrijfsoplossingen die een positieve invloed hebben op het milieu en gaan ook hierover in interactie met onze klanten.

In de tabel vindt u enkele voorbeelden van recente milieugerelateerde producten, diensten en initiatieven.

Enkele voorbeelden van recente producten en initiatieven die met duurzaamheid te maken hebben bij KBC-groep*

Derde groene obligatielening – november 2021	<p>Het betreft een uitgifte van 750 miljoen euro met een looptijd van 5,25 jaar. Met de opbrengsten zullen leningen voor duurzame investeringen, zoals woningkredieten en hernieuwbare-energieprojecten, worden gefinancierd. De vermeden jaarlijkse CO₂e-emissies van deze uitgifte bedragen ruw geschat 138 000 ton per jaar.</p>
Maatschappelijk verantwoorde beleggingsfondsen	<p>Veelzijdig aanbod van maatschappelijk verantwoorde beleggingsfondsen, variërend van Best-in-Class-fondsen en fondsen met duurzaamheidsthema's tot een meer recent Impact Investing-fonds. We doen een diepgaande doorlichting om te bepalen welke bedrijven en landen behoren tot het beleggingsuniversum voor maatschappelijk verantwoorde beleggingsoplossingen. Daarnaast worden alle bedrijven die gelinkt kunnen worden aan fossiele brandstoffen uitgesloten uit al onze duurzame beleggingsfondsen.</p>
Projectfinanciering	<p>We zijn actief betrokken bij de financiering van hernieuwbare-energieprojecten in alle kernlanden. In België bijvoorbeeld sloten we in 2021 een belangrijke, nieuwe projectfinancieringstransactie af voor het eerste Belgische subsidievrije windmolenpark in Gent.</p> <p>In Hongarije financierden we de bouw van 39 nieuwe fotovoltaïsche centrales met een totaal geïnstalleerd vermogen van bijna 20 MWp. Het hele project werd ontwikkeld door Slowaakse investeerders en vormt een mooi voorbeeld van grensoverschrijdende samenwerking tussen KBC-entiteiten op het gebied van de financiering van hernieuwbare energiebronnen.</p> <p>In Bulgarije heeft UBB in 2021 nieuwe projecten voor hernieuwbare energie gefinancierd voor meer dan 40 MW, waardoor meer dan 30 ton nieuwe CO₂-emissies worden vermeden.</p>
Verduurzaming van woningen	<p>Sinds januari 2021 biedt KBC Bank aan klanten de Vlaamse 0%-lening aan. Als een klant een energie-inefficiënte woning of appartement koopt in Vlaanderen (EPC-label E of F), kan hij/zij een speciale 0%-renovatielening afsluiten voor maximaal 60 000 euro om het gebouw binnen 5 jaar energie-efficiënt te maken (EPC-label A, B of C). De jaarlijkse interesten die de klant op die lening betaalt, worden terugbetaald door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap.</p> <p>Ook ČSOB in Tsjechië ondersteunde in 2021 de overgang naar energie-efficiënte woningen door het aanbieden groene hypothecaire leningen. In Hongarije was K&H bij de eersten om in oktober 2021 de door de staat gefinancierde groene hypotheek te lanceren die een zeer gunstige rentevoet aanbiedt als de woning minstens EPC BB of een verbruik van niet meer dan 90 kWh/m²/jaar heeft.</p>
Verduurzaming van transport	<p>Bij KBC Bank in België bieden we een consumentenkrediet met een gunstige rentevoet aan om particuliere klanten te helpen investeren in verduurzaming van mobiliteit via de aanschaf van elektrische en plug-in hybride wagens en fietsen. Het fietsleasepark van KBC Autolease bedraagt inmiddels meer dan 20 000 leasefietsen.</p> <p>In Bulgarije heeft UBB Interlease in zijn COSME-programma een specifiek leaseproduct opgenomen dat de financiering mogelijk maakt van elektrische en hybride voertuigen en van alle apparatuur die verband houdt met hernieuwbare energie. Ook in Slowakije promoot ČSOB Leasing actief emissievrije en emissiearme voertuigen, in samenwerking met andere partners.</p>
Schadeverzekeringen – productkenmerken die verband houden met klimaat	<p>In 2021 pasten we in België de autoverzekering aan aan de elektrificatie-trend en boden we een uitgebreide dekking en adequate hulp aan voor elektrische en hybride auto's. Voor klanten die zelf een laadpaal installeren, is dat standaard meeverzekerd in de Woningpolis, waarin ook een aantal andere groene investeringen zoals zonnepanelen en thuisbatterijen worden afgedekt. Nog in 2021 werd een eigen multi-klimaatrisicoverzekering voor landbouwers ontwikkeld, die steeds meer en meer te maken krijgen met extreme weersomstandigheden. Landbouwers met open teelten, zoals fruitelers of akkerbouwers, kunnen zich verzekeren tegen schade aan gewassen als gevolg van extreme en ongunstige weersomstandigheden zoals storm, hagel, vorst, ijs, neerslag en droogte.</p>
Proxy voting door KBC Asset Management	<p>KBC Asset Management neemt via <i>proxy voting</i> zijn verantwoordelijkheid om onze klanten, die via onze aandelenfondsen investeren in bedrijven, te vertegenwoordigen op de aandeelhoudersvergaderingen.</p>
Groene leningen en groene obligaties voor bedrijfsklanten	<p>KBC promoot duurzame financieringsoplossingen bij zijn bedrijfsklanten, waaronder groene en duurzame obligaties en groene en duurzaamheidsgerelateerde leningen. Die worden gestructureerd volgens de ICMA Green/Sustainability Bond Principles of de LMA Green/Sustainability-linked Loan Principles.</p> <p>Specifiek in 2021 trad KBC Bank bijvoorbeeld op als arranger onder meer van de duurzame lening voor Euronav en van een nieuwe duurzame bond voor VPG.</p> <p>ČSOB in Tsjechië rondde in 2021 met succes zijn eerste euro-bedrijfsobligatiemandaat af voor CTP.</p>
Carbon footprint tool	<p>In België startten we een proefproject op waarbij KBC voor corporateklanten hun CO₂-voetafdruk berekent. Het pilotproject werd ondertussen uitgebreid naar kmo's en we zijn van plan om de 'carbon footprint calculator' uit te rollen in al onze kernlanden.</p>

* Het gebruik van terminologie zoals 'groen' of 'duurzaam' hier en elders in dit rapport betekent geenszins dat wat wordt beschreven al volledig in overeenstemming is met de EU taxonomie.

We willen voor onze klanten een partner zijn in hun transformatie naar een duurzamere toekomst. In 2019 hebben we in België een project opgestart om bedrijven te ondersteunen bij hun transitie naar een duurzamer bedrijfsmodel. Ondertussen is die aanpak ook in al onze andere thuislanden uitgerold en zijn er al meer dan duizend gesprekken in die context met bedrijfsklanten gevoerd. Die aanpak richt zich in een eerste fase op opleiding van de relatiebeheerders inzake duurzaamheid en klimaatproblematiek. Vervolgens worden de eerste gesprekken met klanten gevoerd. De gesprekken met klanten zijn gericht op de strategische duurzaamheidsaanpak en op specifieke thema's zoals de impact van de richtlijn inzake niet-financiële rapportering, de EU-taxonomie, groene leningen, enz. Bovendien worden er in de opvolggesprekken ook concrete acties afgesproken. Gezien het succes van die aanpak, wordt verder ingezet op duurzaamheidsdialogen met de klanten.

Ook onze leveranciers zijn belangrijke stakeholders en wij wensen dat zij sociale, ethische en milieucriteria integreren. Voor informatie over onze gedragslijn voor leveranciers en onze interne procedure bij de screening van leveranciers verwijzen we naar het hoofdstuk Focus op mensenrechten. In het proces zijn ook milieueisen voor producten ingebed, onder andere door de verplichting om KBC te informeren over nieuwe milieuvriendelijke producten en het gebruik van milieuvriendelijk verpakkingsmateriaal. We betrekken onze leveranciers ook bij het opzetten van circulaire inkoopmodellen.

Een van de pijlers van ons duurzaamheids- en klimaatbeleid is onze focus op duurzaam beleggen. Onze medewerkers bieden naast de traditionele beleggingen ook maatschappelijk verantwoorde beleggingen aan, waardoor de bewustwording van onze klanten wordt vergroot en de klant een weloverwogen keuze kan maken. Alle maatschappelijk verantwoorde KBC-beleggingsfondsen voldoen aan de 'Towards Sustainability'- kwaliteitsstandaard die werd ontwikkeld op initiatief van Febelfin en onder toezicht staat van het Central Labelling Agency of the Belgian SRI Label.

In overeenstemming met onze duurzaamheidsstrategie en acties, nemen we onze verantwoordelijkheid in verschillende internationale organisaties en initiatieven en rapporteren daarover onder meer in ons duurzaamheidsverslag.

- We onderschreven in december 2017 de TCFD-aanbevelingen.
- We volgen en implementeren de verschillende acties die voortvloeien uit het EU-Actieplan voor Duurzame Financiering om particulier kapitaal te mobiliseren ter ondersteuning van een veerkrachtig, koolstofarm, hulpbronnenefficiënt en inclusief Europa.
- We zijn lid van het UN Environment Program Finance Initiative (UNEP FI) en een Founding Signatory van de UNEP FI Principles on Responsible Banking (PRB's). We onderschreven daarnaast de Collective Commitment to Climate Action (CCCA). We zijn gestart met de eerste pilootprojecten om gezamenlijke methodologieën verder te ontwikkelen om de impact van de klimaatverandering in kaart te brengen (zie elders in dit hoofdstuk).
- We onderschreven tevens de UNEP FI Principles for Responsible Insurance en de Principles for Responsible Investment.
- Als bestuurslid van de International Capital Markets Association (ICMA) werken we mee aan de ontwikkeling van groene obligaties in de EU.
- We zijn sinds 2004 lid van de Equator Principles en hebben die principes geïntegreerd in ons algemene kredietbeleid.

Onze maatstaven en doelen

Om de transitie naar een koolstofarme samenleving te ondersteunen hebben we diverse doelstellingen gedefinieerd op het gebied van duurzaamheid en klimaat. Het betreft zowel doelen om onze eigen directe milieu-impact te beperken als doelen die gaan over onze indirecte impact. U vindt een overzicht van die doelen en realisaties in het jaarverslag van KBC Groep.

Om onze ambities te realiseren, is het cruciaal om over de juiste meetinstrumenten en definities te beschikken die door alle banken op uniforme wijze worden gehanteerd. Vandaag staan heel wat methodologieën nog niet helemaal op punt: niet alle benaderingen zijn even geschikt voor alle sectoren, productiewijzen of technologieën, sommige klantensegmenten beschikken niet over de middelen of mogelijkheden om alle gevraagde data consistent en systematisch op te leveren, enz. Daarom neemt KBC deel aan pilootprojecten voor de implementatie van nieuwe meetinstrumenten zoals PACTA ('Paris Agreement Capital Transition Assessment'), UNEP FI's TCFD Banking Pilot en PCAF ('Partnership for Carbon Accounting Financials'). Die laatste testten we uit op een groeiend aantal deelgebieden van onze kredietportefeuille. We gebruikten ook PACTA als methodologie om de klimaatimpact van bepaalde sectoren en de transitie in de kredietportefeuille beter in kaart te brengen. KBC Asset Management test ook voor het tweede jaar een methodiek om de klimaatimpact van alle beleggingsfondsen in zijn portfolio in kaart te brengen. Die analyse, gebaseerd op TRUCOST-data en -methodologie, werd in 2021 ook voor de eerste keer toegepast op de eigen investeringsportefeuille van KBC Verzekeringen en op de investeringen van het KBC Pensioenfonds. Het specifieke Data & Metrics Project dat in 2021 is opgestart (als onderdeel van het Sustainable Finance Programme) zet ook sterk in op het verzamelen van alle klimaatgerelateerde gegevens, het opmaken van de nodige rapporten hieromtrent en ook op het samenbrengen van alle methodologieën tot een consistent zicht op de klimaatimpact van onze portefeuilles. In ons Duurzaamheidsrapport vindt u de eerste resultaten van die diverse methodieken.

U vindt een overzicht van de kredietportefeuille van de belangrijkste klimaatgevoelige sectoren in het jaarverslag van KBC Groep.

In 2021 rapporteren we voor het eerst over de geschatte broeikasgasemissies die geassocieerd zijn met onze kredietverlening. We hanteerden hiervoor de berekeningsmethode die aangereikt wordt door het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), een wereldwijde standaard om op geharmoniseerde wijze gefinancierde emissies te berekenen. In het jaarverslag van KBC Groep vindt u een tabel met een overzicht van de resultaten. We verwijzen ook naar ons duurzaamheidsverslag waar uitgebreid toelichting gegeven wordt over de PCAF berekeningsmethode, onze berekeningsaanpak en de begrenzingen waarmee

rekening moet gehouden worden bij het interpreteren van de resultaten. Ook vindt u er informatie rond hoe wij door het verzamelen van meer adequate en granulaire data onze rapportering over deze emissies gradueel plannen te verbeteren.

Onze eigen milieuoetadruk

In het jaarverslag van KBC Groep vindt u gegevens met betrekking tot onze eigen milieuoetadruk. De data en berekeningen van de broeikasgasemissies werden geverifieerd door Vinçotte conform ISO 14064-3. Meer informatie over onze milieuoetadruk inclusief verdere detaillering, methodologie en scope van de berekeningen vindt u in het duurzaamheidsverslag.

Duurzaamheid geïntegreerd in ons verloningsbeleid

Duurzaamheid, met inbegrip van klimaat en de doelstellingen ter zake, is geïntegreerd in de verloningssystemen van onze medewerkers en van het topmanagement in het bijzonder.

- Voor de variabele vergoeding van de leden van het Directiecomité wordt onder meer rekening gehouden met het behalen van een aantal collectieve doelstellingen. Een van die doelstellingen is specifiek gerelateerd aan de vooruitgang op het vlak van duurzaamheid, die wordt beoordeeld via de halfjaarlijkse rapportering van het KBC Sustainability Dashboard. De Raad van Bestuur beoordeelt, via het Remuneratiecomité, de criteria voor de evaluatie van de leden van het Directiecomité in dit verband. Meer info vindt u in het hoofdstuk Verklaring inzake deugdelijk bestuur, in het remuneratieverslag.
- Duurzaamheid is ook geïntegreerd in de variabele beloning van de directie. Ten minste 10% van de variabele beloning van het senior management is afhankelijk van het behalen van individuele doelstellingen die vooraf zijn overeengekomen in het kader van het duurzaamheidsbeleid van de groep, waaronder het klimaatbeleid.
- De niet-recurrente resultaatsgebonden vergoeding van de medewerkers in België is gedeeltelijk gekoppeld aan duurzaamheidsdoelstellingen (bijvoorbeeld de vermindering van het papierverbruik).

Ons klimaatrisicomanagement

In het hoofdstuk Hoe beheren we onze risico's vindt u meer informatie over hoe we omgaan met klimaatgerelateerde risico's.

EU-taxonomie

De Taxonomieverordening legt een EU-breed kader vast aan de hand waarvan investeerders en bedrijven kunnen beoordelen of bepaalde economische activiteiten ecologisch duurzaam zijn. De vereiste informatie vindt u in het jaarverslag van KBC Groep.

Focus op mensenrechten (KBC Groep)

We nemen onze verantwoordelijkheid om mensenrechten, sociale rechtvaardigheid en rechten in verband met werk in de hele groep te respecteren. We verbinden ons tot het naleven van de letter en de geest van: (i) de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens; (ii) de principes inzake fundamentele rechten vastgelegd in de acht kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie en uiteengezet in de Verklaring inzake de Fundamentele Principes en Rechten op het Werk, (iii) de VN-Verklaring over de Rechten van Inheemse Volkeren, (iv) de OESO-Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en (v) de Britse Wet op Moderne Slavernij, waarvoor KBC sinds 2017 een verklaring over moderne slavernij publiceert. Daarnaast zijn we lid van de UN Global Compact en hebben we de tien principes inzake mensenrechten, arbeid, milieu en anti-corruptie opgenomen in onze beleidslijnen, zodat ze toegepast worden in al onze activiteiten. Sinds 2006 publiceren we jaarlijks onze vorderingen in het *UN Global Compact Statement of Continued Support*. Vanzelfsprekend houden we ons aan de lokale wetten, regels en voorschriften die gelden in de landen waar we actief zijn en aan internationale en regionale mensenrechtenverdragen die internationaal erkende normen bevatten waaraan het bedrijfsleven zich moet houden.

Om ons mensenrechtenbeleid, zoals omschreven in de KBC Group Policy on Human Rights, op te volgen gebruiken we het *UN Guiding Principles Reporting Framework* van de VN. Ons mensenrechtenbeleid is van toepassing op onze activiteiten (klanten en leveranciers) en ook op onze eigen bedrijfsvoering (medewerkers).

KBC beschouwt voor zijn medewerkers het recht op vrijheid van vereniging, het recht op collectieve onderhandeling, het recht op een gezonde en veilige werkplek en het recht op vrijwaring van discriminatie als fundamenteel. We zetten ons dan ook ten volle in om de mensenrechten van onze medewerkers te respecteren en te handhaven. Daarnaast verwachten we ook van onze medewerkers dat ze in hun werk de mensenrechten toepassen en respecteren. Die principes lichten we toe in de KBC-Gedragslijn voor de groep (op www.kbc.com). In al onze kernlanden zijn er strikte nationale en internationale wetten en regelgeving voor de bescherming van de mensenrechten. We verwachten van onze medewerkers dat ze handelen volgens de regelgeving en dat ze zich verantwoord gedragen in alles wat ze doen. We hebben bovendien specifieke procedures om de naleving te waarborgen en om klachten te behandelen, waaronder het beleid voor de bescherming van klokkenluiders. U vindt diverse gegevens met betrekking tot onze medewerkers (inclusief diverse KPI's in verband met gender, betrokkenheid, ziekteverzuim en werknemersverloop, opleiding, enz.) in het hoofdstuk Onze medewerkers, kapitaal, netwerk en relaties.

Onze leveranciers zijn een belangrijke stakeholder in onze waardeketen. We werken dan ook nauw samen met hen. Onze strikte regels en kaders rond inkoop-, verkoop- en uitbestedingsactiviteiten bij leveranciers zijn samengevat in de *KBC Code of Conduct*

for Suppliers en zijn van toepassing in al onze kernlanden. Die Code of Conduct geeft onze leveranciers een duidelijk beeld van onze verwachtingen inzake duurzaamheid.

We hebben onze gedragslijn voor leveranciers vertaald naar een interne procedure in de vorm van een stappenplan, waarmee onze aankoopafdeling aan de slag kan. Leveranciers waarmee we samenwerken worden gescreend aan de hand van de KBC-Blacklist, de lijst met controversiële bedrijven waarmee KBC geen zaken wil doen. Verder doen we een beroep op Worldcheck en een gestandaardiseerde vragenlijst (over mensenrechten, arbeid, milieu en corruptiebestrijding) voor het screenen van onze belangrijkste leveranciers. Leveranciers die aan onze verwachtingen voldoen, krijgen een positieve evaluatie en ondertekenen de KBC Sustainability Code of Conduct for Suppliers. Als er tijdens de contractuele periode inbreuken worden vastgesteld die niet binnen een redelijke termijn fundamenteel kunnen worden opgelost, beëindigen we de overeenkomst.

Van onze klanten verwachten we als minimale norm dat ze de lokale en internationale wetten en regels respecteren. Dat wordt gecontroleerd door onze afdeling Compliance. Verder passen we in al onze dagelijkse activiteiten de KBC Group Policy on Blacklisted Companies, de KBC Group Human Rights Policy en de KBC Group Policy on Controversial regimes toe. Het betreft bedrijven en landen die worden uitgesloten op basis van betrokkenheid bij onder meer een ernstige vorm van schending van de mensenrechten en de betrokkenheid bij controversiële wapensystemen. We besteden ook veel aandacht aan privacy en gegevensbescherming (zie De klant staat centraal in onze bedrijfscultuur) en volgen de naleving ervan nauw op.

Waar relevant vragen we aan onze klanten om aan te tonen dat ze voldoen aan bepaalde beleidslijnen en industriestandaarden, waarbij respect voor mensenrechten een belangrijk aspect is. We hebben een specifiek due diligenceproces ontwikkeld voor kredieten, verzekeringsactiviteiten en adviesdiensten. Dat omvat ook procedures voor het geval dat er inbreuken vastgesteld worden, zoals uitsluiting van bedrijven voor al onze activiteiten, het toepassen van een exit-strategie of speciale voorwaarden op bestaande kredieten of verzekeringen. In geval van twijfel wordt er advies van de directie Corporate Sustainability ingewonnen. Ook onze investeringsactiviteiten (vermogensbeheer en eigen beleggingen) ondergaan een interne screening. Maatschappelijk verantwoorde beleggingsfondsen worden bovendien onderworpen aan een bijkomende controle.

Voor internationale projectfinancieringen gelden de Equator Principles. De deelnemende financiële instellingen bepalen, beoordelen en beheren daarmee de ecologische en sociale risico's bij projectfinanciering.

Door die strikte toepassing van de bovenvermelde duurzaamheidsregels waken we over het reputatie- en financiële risico als gevolg van een mogelijke schending van de mensenrechten en andere controversiële kwesties in onze kernactiviteiten. Zie ook het hoofdstuk Hoe beheren we onze risico's?, onder Bedrijfs- en strategisch risico. U vindt onze richtlijnen met betrekking tot mensenrechten, blacklists en dergelijke op www.kbc.com.

We willen onze ambities waarmaken binnen een strikt risicobeheer (KBC Groep)

Het beheren van risico's maakt volledig deel uit van onze strategie en ons besluitvormingsproces.

- We voeren risicoscans uit om alle toprisico's te identificeren.
- We bepalen duidelijk tot waar onze risicobereidheid gaat.
- We vertalen dat naar een strikte limietopvolging per activiteit en per divisie.
- We bewaken het risicoprofiel van bestaande en nieuwe producten door een *product approval process*.
- We onderwerpen het periodieke planningsproces aan stresstests.
- In alle relevante delen van onze organisatie hebben we onafhankelijke Chief Risk Officers.

Hoewel de activiteiten van een grote financiële groep zijn blootgesteld aan risico's die pas achteraf duidelijk worden, zien we op dit moment een aantal belangrijke uitdagingen voor onze groep. Die beschrijven we in het deel Ons bedrijfsmodel, onder In welke omgeving zijn we actief? Daarnaast zijn we als bank-verzekeraar blootgesteld aan typische risico's voor de sector zoals kredietrisico's, marktrisico's van zowel trading- als niet-tradingactiviteiten, verzekeringstechnische risico's, liquiditeitsrisico's, solvabiliteitsrisico's, operationele, compliance- en reputatierisico's, bedrijfs- en strategische risico's en klimaat- en andere ESG-risico's. Een overzicht daarvan vindt u in de tabel. De omschrijving van elke risicosoort vindt u in het hoofdstuk Hoe beheren we onze risico's?

Typische risico's voor de sector	Hoe gaan we daarmee om?
 Kredietrisico	Bestaan van een degelijk beheerskader; Boeken van waardeverminderingen, nemen van risicobeperkende maatregelen, optimalisering van het algemene kredietrisicoprofiel, rapportering, stresstesting, enz.; Limietssystemen om concentratierisico binnen de kredietportefeuille te beheersen, enz.
 Marktrisico van niet-tradingactiviteiten	Bestaan van een degelijk beheerskader; Basis-Point-Value (BPV), gevoeligheid van de Net Interest Income, sensitiviteit per risicotipe, stresstests, limietopvolging voor cruciale indicatoren, enz.

▶	Niet-financiële risico's (operationeel risico, compliancerisico, reputatierisico, bedrijfsrisico, strategisch risico)	Bestaan van een degelijk beheerskader; <i>Group key controls</i> , Risicoscans, <i>Key Risk Indicators</i> , enz. Risicoscans en opvolging van risicosignalen Strikt acceptatiebeleid, stresstests, monitoring, enz.
▶	Marktrisico van tradingactiviteiten	Bestaan van een degelijk beheerskader; <i>Historical VaR</i> -methode, BPV- en basisrisicolimieten, <i>greeks</i> en scenariolimieten voor producten met opties, stresstests, enz.
▶	Liquiditeitsrisico	Bestaan van een degelijk beheerskader; Opstellen en testen van noodplannen voor het beheersen van een liquiditeitscrisis; Liquiditeitsstresstests, beheer van financieringsstructuur, enz.
▶	Verzekeringstechnische risico's	Bestaan van een degelijk beheerskader; Acceptatie-, tarifierings-, schadereserverings-, herverzekerings- en schaderegelingsbeleid, enz.
▶	Klimaat- en andere ESG-risico's	Graduele integratie in bestaande beheerskaders, Lopende initiatieven binnen het Sustainable Finance Programm Risicobeperkende maatregelen, inclusief beleidslijnen voor kredietverlening en investeringsportefeuille Inschatting van korte- en langetermijnrisico's aan de hand van scenario- en gevoeligheidsanalyses, stresstests, enz.

Naast de uitgebreide opvolging van risico-indicatoren (zie hoofdstuk Hoe beheren we onze risico's?) volgen we onze prestaties inzake solvabiliteit en liquiditeit aan de hand van een aantal ratio's, die u in het jaarverslag van KBC Groep terugvindt.

Ons financieel rapport

- In dit hoofdstuk bespreken we de geconsolideerde resultaten en balans. De niet-geconsolideerde resultaten en balans vindt u in het deel Vennootschappelijke jaarrekening.
- De totale invloed op het nettoresultaat van wisselkoersverschillen van de belangrijkste niet-euromunten samen was beperkt.
- KBC Verzekeringen en KBC Bank gebruiken hetzelfde geconsolideerde resultaten- en balansschema als hun moedermaatschappij KBC Groep. Dat is een reflectie van de KBC-groep als geïntegreerde bank-verzekeraar.
- Informatie omtrent de belangrijke gebeurtenissen die na het einde van het boekjaar hebben plaatsgevonden: zie Geconsolideerde jaarrekening, Toelichting 6.8.
- Overzicht van de invloed van de 'overlay' benadering op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening: zie Geconsolideerde jaarrekening onder de geconsolideerde winst-en-verliesrekening.
- Alle aandelen van KBC Verzekeringen zijn direct in handen van KBC Groep. KBC Verzekeringen betaalde in het derde kwartaal van 2021 een interimdividend van 235 miljoen euro uit aan KBC Groep.

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

De geconsolideerde resultatenrekening van de KBC Verzekeringsgroep ziet er als volgt uit:

(in miljoenen euro)	Toelichting	2021	2020
Nettorente-inkomsten	3.1	398	452
<i>Rente-inkomsten</i>	3.1	434	498
<i>Rentelasten</i>	3.1	- 36	- 46
Verzekeringen Niet-leven (vóór herverzekering)	3.7	799	882
<i>Verdiende premies</i>	3.7	1 905	1 795
<i>Technische lasten</i>	3.7	- 1 106	- 913
Verzekeringen Leven (vóór herverzekering)	3.7	46	11
<i>Verdiende premies</i>	3.7	1 196	1 223
<i>Technische lasten</i>	3.7	- 1 150	- 1 212
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	3.7	25	- 20
Dividendinkomsten	3.2	31	34
Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via w&v	3.3	117	1
<i>Waarvan resultaat op aandelen (overlaybenadering)</i>	3.3	104	- 14
Netto gerealiseerd resultaat uit schuldinstr. tegen reële waarde via OCI	3.4	- 2	0
Nettoprovisie-inkomsten	3.5	- 373	- 364
<i>Provisie-inkomsten</i>	3.5	161	147
<i>Provisielasten</i>	3.5	- 533	- 512
Overige netto-inkomsten	3.6	74	79
TOTALE OPBRENGSTEN		1 116	1 074
Exploitatiekosten	3.8	- 480	- 487
<i>Personeelskosten</i>	3.8	- 233	- 228
<i>Algemene beheerskosten</i>	3.8	- 225	- 242
<i>Afschrijvingen vaste activa</i>	3.8	- 21	- 17
Bijzondere waardeverminderingen	3.10	- 3	- 11
<i>op financiële activa tegen AC en tegen reële waarde via OCI</i>	3.10	5	- 6
<i>op goodwill</i>	3.10	0	0
<i>op overige</i>	3.10	- 7	- 5
Aandeel in het resultaat van geass. ondernemingen en joint ventures	3.11	0	0
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN		633	576
Belastingen	3.12	- 125	- 126
Nettoresultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	-	0	0
RESULTAAT NA BELASTINGEN		508	450
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	-	0	0
<i>Waarvan m.b.t. beëindigde bedrijfsactiviteiten</i>	-	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	-	508	450
<i>Waarvan m.b.t. beëindigde bedrijfsactiviteiten</i>	-	0	0

Nettoresultaat

Het geconsolideerde resultaat van de KBC-verzekeringsgroep voor 2021 bedraagt 508 miljoen euro, tegenover 450 miljoen euro het jaar voordien.

De stijging met 58 miljoen euro in het resultaat wordt volledig verklaard door hogere beleggingsopbrengsten uit aandelen, deels teniet gedaan door een minder goed technisch resultaat Niet-Leven:

- Een toename van de verdiende premies Niet-Leven kan worden opgemerkt in alle KBC thuismarkten met een totale stijging van 6% ten opzichte van vorig jaar.

De technische lasten Niet-Leven stijgen met 21% en zijn negatief beïnvloed door de heropleving van de economische activiteit na de Covid-19 lockdowns in 2020 en de uitzonderlijke schadelasten verbonden aan wind- en stormschades in België en Tsjechië.

Het resultaat uit afgestane herverzekering is positief in 2021, gedreven door hoge herverzekeringsrecuperaties in het kader van bovenvermelde wind- en stormschades.

Al deze elementen samen resulteren in een gunstige gecombineerde ratio van 88,9%.

- De verdiende levensverzekeringspremies bedragen 1 196 miljoen euro in 2021. Daarbij zijn evenwel, conform IFRS, bepaalde types levensverzekeringen uitgesloten (vereenvoudigd: de levensverzekeringen gekoppeld aan beleggingsfondsen). Als we de premie-inkomsten voor die producten meetellen, bedragen de totale premie-inkomsten uit levensverzekeringen bijna 2 miljard euro, 1% lager dan in 2020. De tak 23 producten dalen met 2% ten opzichte van 2020 door een daling in koopsomproducten (voornamelijk in België en Tsjechië). De interest gegarandeerde producten blijven op het niveau van 2020 omdat de verkoop van koopsom producten nog steeds opgeschort is in België (Life Future 8 producten sinds augustus 2019). Polissen met recurrente premies doen het goed in alle landen (6% hoger dan in 2020).

Lagere technische lasten zijn vooral gedreven door lagere premie inkomsten en lagere uprenting in België (afbouw portefeuille met hogere gegarandeerde rentevoet (zowel recurrente premies als koopsompolissen)).

- Het resultaat uit beleggingen stijgt aanzienlijk ten opzichte van 2020. De stijging situeert zich voornamelijk bij de gerealiseerde meerwaarde op aandelen ('overlay' benadering), deels getemperd door lagere rente-inkomsten en iets lagere dividendinkomsten.
- De exploitatiekosten zijn gedaald met 1,6%, gedreven door een daling in de algemene beheerskosten (2020 was gekenmerkt door een éénmalige verhoogde facturatie vanuit KBC Groep naar aanleiding van gewijzigde waarderingsregels met betrekking tot software) die deels gecompenseerd werd door hogere personeelskosten en afschrijvingen op vaste activa.

Bespreking van het technische en niet-technische resultaat

(in miljoenen euro)	Leven	Niet-leven	Niet-technische rekening	Totaal
2021				
Verdiende verzekeringspremies vóór herverzekering	1 196	1 905	0	3 101
waarvan wijziging in voorzieningen voor niet-verdiende verzekeringspremies	- 1	- 48	0	- 49
Verzekeringstechnische lasten vóór herverzekering	- 1 150	- 1 106	0	- 2 256
Uitkeringen	- 1 163	- 872	0	- 2 036
Wijzigingen in technische voorzieningen	- 1	- 223	0	- 224
Ander technisch resultaat	14	- 10	0	4
Nettoprovisie-inkomsten	- 5	- 367	0	- 373
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	- 2	27	0	25
Algemene beheerskosten	- 149	- 255	- 2	- 407
Interne schaderegelingskosten	- 9	- 59	0	- 68
Indirecte acquisitiekosten	- 31	- 68	0	- 98
Administratiekosten	- 109	- 128	0	- 238
Beheerskosten voor beleggingen	0	0	- 2	- 2
Technisch resultaat	- 111	204	- 2	90
Beleggingsopbrengsten	383	93	67	543
Technisch-financieel resultaat	272	297	65	633
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-	-	0	0
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN	272	297	65	633
Belastingen	-	-	-	- 125
RESULTAAT NA BELASTINGEN	-	-	-	508
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	-	-	-	-
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	-	-	-	508
2020				
Verdiende verzekeringspremies vóór herverzekering	1 223	1 795	0	3 019
waarvan wijziging in voorzieningen voor niet-verdiende verzekeringspremie	- 2	- 28	0	- 30
Verzekeringstechnische lasten vóór herverzekering	- 1 212	- 913	0	- 2 126
Uitkeringen	- 1 137	- 806	0	- 1 943
Wijzigingen in technische voorzieningen	- 53	- 101	0	- 154
Ander technisch resultaat	- 22	- 6	0	- 28
Nettoprovisie-inkomsten	- 19	- 346	0	- 364
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	- 2	- 18	0	- 20
Algemene beheerskosten	- 151	- 266	- 2	- 419
Interne schaderegelingskosten	- 9	- 63	0	- 71
Indirecte acquisitiekosten	- 32	- 71	0	- 104
Administratiekosten	- 110	- 132	0	- 242
Beheerskosten voor beleggingen	0	0	- 2	- 2
Technisch resultaat	- 161	253	- 2	89
Beleggingsopbrengsten	359	95	32	486
Technisch-financieel resultaat	198	348	29	576
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-	-	0	0
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN	198	348	29	576
Belastingen	-	-	-	- 126
RESULTAAT NA BELASTINGEN	-	-	-	450
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	-	-	-	-
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	-	-	-	450

Beleggingsopbrengsten bestaan uit (in miljoen euro, voor 2021 en 2020, respectievelijk): netto rente-inkomsten (398, 452), netto-dividendinkomsten (31, 34), nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (117, 1), netto gerealiseerd resultaat van schuldinstrumenten tegen reële waarde met verwerking via OCI (-2, 0), overige netto-inkomsten (1, 11) en bijzondere waardeverminderingen (-3, -11). De niet-

technische rekening bevat ook de resultaten van niet-verzekeringsdochtermaatschappijen zoals VAB groep, ADD en UBB Pension company en een aantal vastgoedvennootschappen. Ze worden opgenomen bij de toelichting over 'verzekeringsactiviteiten' omdat ze dochtermaatschappijen zijn van KBC Verzekeringen (maar omdat ze niet aan 'Leven' of 'Niet-leven' kunnen worden toegewezen, worden ze opgenomen bij de niet-technische rekening). Bovendien bevat de niet-technische rekening de beleggingsopbrengst van het eigen vermogen (dat laatste heeft grotendeels te maken met renteopbrengsten van obligaties) en de gerealiseerde meerwaarde op aandelen met betrekking tot Group Re.

Resultaat schadeverzekeringen

Het resultaat vóór belastingen van schadeverzekeringen voor 2021 (297 miljoen euro) is beduidend lager dan in 2020 (348 miljoen euro).

In 2021 bedragen de verdiende premies van schadeverzekeringen 1 905 miljoen euro, een toename van 6% in vergelijking met 2020. De verandering in België bedraagt +5%, in Tsjechië +11% en in de drie andere Centraal- en Oost-Europese markten samen +5%.

De technische lasten van schadeverzekeringen bedragen -1 106 miljoen euro in 2021, een sterke toename van 21% in vergelijking met 2020. De verhoogde schadelast is het meest materieel in België (+27%) en Tsjechië (+21%), beiden getroffen door uitzonderlijke wind- en stormschades in 2021.

Bovendien was er in alle KBC thuismarkten in 2021 een heropleving van de economische activiteit ten opzichte van 2020 (coronacrisis incl. lockdowns), hetgeen eveneens een negatieve impact had op de technische lasten in het algemeen.

Het resultaat uit afgestane herverzekeringen in 2021 bedraagt 27 miljoen euro, een substantiële toename in vergelijking met het negatieve resultaat van -18 miljoen euro vorig jaar. Hoewel de te betalen herverzekeringpremies stegen werd dit ruimschoots gecompenseerd door de verhoogde herverzekeringsrecuperaties in het kader van de wind- en stormschades in België en Tsjechië.

De algemene beheerskosten dalen verder met 4%, niettegenstaande de toename van de verdiende premie.

2021 wordt gekenmerkt door een goed resultaat schadeverzekeringen, ondanks de sterk negatieve impact die de economische heropleving en de uitzonderlijke wind- en stormschades hebben gehad op de evolutie van de schadelasten. Dit is vooral te danken aan de groeiende premie inkomsten, afgenomen algemene beheerskosten en de verhoogde recuperaties via herverzekeringen.

Dit resulteerde in een uitstekende gecombineerde ratio van 88,9%, een stijging ten opzichte van 2020 (84,5%) maar nog steeds lager dan de reeds gunstige 89,9% van 2019 (pre Covid).

Niet Leven	2021	2020
in %		
Netto schade-ratio	58,7%	54,2%
Netto kostenratio (t.o.v. netto uitgegeven premie)	30,1%	30,3%
Netto gecombineerde ratio	88,9%	84,5%

Voetnoot bij de tabel: Netto kostenratio en Netto gecombineerde ratio voor 2020 uitgezonderd verhoogde éénmalige doorrekening herziening waarderingsregels software.

Resultaat levensverzekeringen

Het resultaat vóór belastingen van levensverzekeringen voor 2021 (272 miljoen euro) is 38% hoger dan het resultaat voor 2020 (198 miljoen euro).

In 2021 bedragen de verdiende premies van levensverzekeringen 1 196 miljoen euro, een daling met 2% ten opzichte van 2020.

De verkopen in Leven (inclusief tak 23) dalen met 1% in vergelijking met vorig jaar. De producten met rentegarantie blijven op het niveau van 2020 door een verdere daling in koopsom producten (-35%; verkoop nog steeds opgeschort), gecompenseerd door een stijging in polissen met recurrente premies. De tak 23 producten dalen met 2%, voornamelijk door een daling van de koopsom producten met 6% (voornamelijk in België en Tsjechië), terwijl polissen met recurrente premies het ook in tak 23 het goed doen. In totaal maakten de producten met rentegarantie in 2021 iets meer dan 52% uit van de verkopen en namen de levensverzekeringen gekoppeld aan beleggingsfondsen bijna 48% voor hun rekening.

De lagere technische lasten zijn onder meer gelinkt aan de lagere verkoop van tak 23 koopsom producten in Tsjechië (en in mindere mate Slowakije) en aan lagere uprenting in België (door afbouw van de koopsom portefeuille en een lagere gegarandeerde rentevoet (zowel recurrente premie als koopsompolissen)), deels gecompenseerd door hogere winstdeelnames (lager in 2020 gelinkt aan Covid-19).

Het resultaat uit beleggingen stijgt ten opzichte van 2020, dat gekenmerkt werd door de hogere waardeverminderingen op de aandelenportefeuille, gelinkt aan de impact van de coronacrisis op de beurs (eerste kwartaal 2020). Rente-inkomsten daalden verder in 2021 door de dalende opbrengst van obligaties gelinkt aan de lagere marktrentevoeten.

Niet-technisch resultaat

Het niet-technische resultaat (65 miljoen euro) voor 2021 is hoger dan in 2020, de stijging is voornamelijk gedreven door hogere gerealiseerde meerwaarde op aandelen ('overlay' benadering) en bevat geen uitzonderlijke elementen.

Belastingen

De belastingen voor 2021 bedragen -125 miljoen euro, hetgeen resulteert in een belastingdruk van bijna 20%. Deze belastingdruk ligt wat lager dan de belastingdruk van 2020 (22%), onder invloed van de hoge fiscale niet-aftekbare waardeverminderingen op aandelen in 2020.

Geconsolideerde balans

(in miljoenen euro)	Toelichting	31-12-2021	31-12-2020
ACTIVA			
Geldmiddelen, tegoeden bij centrale banken en andere zichtdeposito's bij kredietinstellingen	-	509	277
Financiële activa	4.0	36 706	35 985
<i>Tegen amortiseerde kostprijs</i>	4.0	9 560	8 254
<i>Gewaardeerd tegen reële waarde via OCI</i>	4.0	11 108	12 576
<i>Gewaardeerd tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening</i>	4.0	16 017	15 150
<i>Waarvan aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	4.0	29	11
<i>Afdekkingsderivaten</i>	4.0	21	4
Deel van de herverzekeraar in technische voorzieningen, verzekeringen	5.6	191	145
Winst/verlies op posities in portefeuilles afgedekt tegen renterisico	-	0	0
Belastingvorderingen	5.2	83	37
<i>Actuele belastingvorderingen</i>	5.2	45	32
<i>Uitgestelde belastingvorderingen</i>	5.2	38	5
Vaste activa aangehouden voor verkoop en groepen activa die worden afgestoten	5.11	0	0
Investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	5.3	0	0
Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen	5.4	282	296
Goodwill en andere immateriële vaste activa	5.5	212	152
Overige activa	5.1	758	672
TOTAAL ACTIVA		38 741	37 565
VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN			
Financiële verplichtingen	4.0	14 591	13 761
<i>Tegen geamortiseerde kostprijs</i>	4.0	968	991
<i>Gewaardeerd tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening</i>	4.0	13 608	12 730
<i>Waarvan aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	4.0	5	6
<i>Afdekkingsderivaten</i>	4.0	14	39
Technische voorzieningen vóór herverzekering	5.6	18 974	18 724
Winst/verlies op posities in portefeuilles afgedekt tegen renterisico	-	0	0
Belastingverplichtingen	5.2	346	406
<i>Actuele belastingverplichtingen</i>	5.2	44	30
<i>Uitgestelde belastingverplichtingen</i>	5.2	302	375
Verplichtingen i.v.m. groepen activa die worden afgestoten	5.11	0	0
Voorzieningen voor risico's en kosten	5.7	3	3
Overige verplichtingen	5.8	836	857
TOTAAL VERPLICHTINGEN		34 750	33 750
Totaal eigen vermogen	5.10	3 991	3 815
Eigen vermogen van de aandeelhouders	5.10	3 991	3 815
Minderheidsbelangen	-	0	0
TOTAAL VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN		38 741	37 565

Eind 2021 bedroeg het geconsolideerd balanstotaal van KBC Verzekeringen 38 741 miljoen euro, 3,1% hoger dan eind 2020.

De beleggingen gerelateerd aan tak 23 en de effectenportefeuille (obligaties en aandelen) vormen iets meer dan 88% van de activa.

Effectenportefeuille (exclusief gerelateerd aan tak 23)

(In miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
Geamortiseerde kostprijs	7 036	5 585
OCI	11 108	12 576
Gewaardeerd tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening (exclusief trading)	1 368	1 309
Totaal	19 511	19 470
Aandelen	7,7%	7,0%
Obligaties	92,3%	93,0%

De effectenportefeuille (geen rekening houdend met beleggingen gerelateerd aan tak 23 producten) ligt in lijn met vorig jaar. Additionele investeringen en waardestijgingen in aandelen compenseerden ruimschoots obligaties op vervaldag, verkochte aandelen en een daling in de marktwaarde van obligaties. Het merendeel van de effectenportefeuille blijft belegd in obligaties.

Technische voorzieningen en financiële verplichtingen tak 23

De financiële verplichtingen gerelateerd aan tak 23 producten stijgen met 6,9% of 879 miljoen euro voornamelijk als gevolg van een stijging van de marktwaarde van de portefeuille en in mindere mate door groei in Bulgarije (gestegen verkoop en overname portefeuille van NN), terwijl de netto productie in België lager lag dan in 2020.

De technische voorzieningen Niet Leven stijgen met bijna 8% of 292 miljoen euro, gelinkt aan de hogere voorziening voor nieuwe schadegevallen, deel gecompenseerd door uitkeringen schadegevallen van vorige boekjaren.

De technische voorzieningen Leven liggen dichtbij het niveau van 2020. Dit is het resultaat van uitstroom in koopsom producten in België (Life Capital en LF8) en Tsjechië, grotendeels gecompenseerd door een stijging van universal life in België (zowel groeps als individueel) en de overname van een NN portefeuille in Bulgarije.

(In miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
Financiële verplichtingen tak 23	13 603	12 724
Technische andere voorzieningen dan tak 23	18 974	18 724
Voorzieningen Niet Leven	3 974	3 682
Voorzieningen Leven	15 000	15 042
Totaal	32 577	31 448

Het deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen stijgt met 46 miljoen, in lijn met de nog te recupereren bedragen van de herverzekeraar.

Belastingverplichtingen

De uitgestelde belastingverplichtingen dalen met 73 miljoen euro, voornamelijk door een lagere marktwaarde van de financiële activa gewaardeerd aan reële waarde via OCI.

Eigen vermogen

(In miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
Totaal eigen vermogen	3 991	3 815

Het geconsolideerde eigen vermogen stijgt met 176 miljoen euro, met een aantal compenserende elementen, zie onderstaande tabel.

(In miljoenen euro)	31-12-2021
Totaal wijziging eigen vermogen	176
Aandeel van de groep in het resultaat van het boekjaar	508
Uitgekeerde dividenden	- 235
OCI rechtstreeks erkend in eigen vermogen	- 97

Het gaat hierbij om:

- Het aandeel van de groep in het resultaat van het boekjaar, ten belope van +508 miljoen euro.
- Een uitkering van een interimdividend van 235 miljoen euro.
- Een daling van de herwaarderingsreserves met 97 miljoen euro. Voornaamste bewegingen zijn de daling vanuit de obligaties (-346 miljoen euro), terwijl de aandelenreserves stijgen (+214 miljoen euro).

Een gedetailleerd overzicht van de wijzigingen in het eigen vermogen vindt u in het deel Geconsolideerde jaarrekening, onder Geconsolideerde vermogensmutaties.

Solvabiliteit (volgens Solvency II)

(In miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
Beschikbaar kapitaal	4 075	3 868
Kapitaalvereiste	2 029	1 747
Solvency II ratio	201%	222%
Solvabiliteitssurplus	2 046	2 121

De daling in solvabiliteitsratio van 222% vorig jaar tot 201% einde 2021 is voornamelijk het gevolg van:

- De beslissing om bovenop het dividend van 2021, de winst van 2020 uit te keren. Dit zorgt voor een daling van het beschikbaar kapitaal en dus een daling van de ratio.
- Stijging van de aandelenmarkten (MSCI World Index stijgt met 31%), leidt tot meer beschikbaar en benodigd kapitaal. Aangezien het benodigd kapitaal relatief gezien zwaarder doorweegt, zorgt de stijging van de aandelenmarkten voor een daling van de ratio.
- De overname van de Bulgaarse pensioen- en levensverzekeringsactiviteiten van NN zorgt voor een daling van het beschikbaar kapitaal en een stijging van de kapitaalvereiste.
- Bovenstaande negatieve effecten op de Solvency II ratio worden deels gecompenseerd door stijgende intrestvoeten en enkele model en parameter updates voor de 'best estimate' bepaling van de verzekeringsverplichtingen.

Bestemming van het resultaat van KBC Verzekeringen NV over 2021

Voor boekjaar 2021 bedraagt het te bestemmen resultaat +763 miljoen euro op basis van de enkelvoudige jaarrekening. De Raad van Bestuur zal aan de Algemene Vergadering voorstellen een bedrag van 760 miljoen euro uit te keren als dividend en 3 miljoen euro als werknemersparticipatie. Hiervan werd reeds een interimdividend uitgekeerd van 235 miljoen euro in het derde kwartaal van 2021.

Omstandigheden die de ontwikkeling van de vennootschap aanzienlijk kunnen beïnvloeden

Verzekeringsactiviteiten brengen typische risico's met zich mee, zoals kredietrisico's, marktrisico's, liquiditeitsrisico's en verzekeringstechnische risico's, maar ook operationele risico's. Die risico's beheersen is een van de meest cruciale opdrachten voor het management. Voor meer informatie over het beheer van deze risico's verwijzen we naar het hoofdstuk "Risicobeheer".

Onderzoek en ontwikkeling

Als groep moeten we blijven inspelen op de wisselende behoeftes van de cliënt en op de voortdurend veranderende marktomstandigheden. De commerciële relatie met onze cliënten wordt meer en meer bepaald door een stringent wettelijk kader

dat de cliënt wil beschermen en zijn belangen verdedigen. Voldoen aan die regelgeving is uiteraard het minimum, maar het vertrouwen in KBC zal vooral worden bepaald door hoe de cliënt de dienstverlening van KBC ervaart.

In verschillende vennootschappen van de groep worden activiteiten inzake onderzoek en ontwikkeling verricht die kaderen binnen een programma dat tot doel heeft om nieuwe en innovatieve financiële producten en diensten te ontwikkelen. We lanceerden in de afgelopen jaren tal van succesvolle mobiele en andere innovatieve toepassingen.

Informatie over bijkantoren

KBC Verzekeringen had sinds 2019 een bijkantoor in Ierland. In het licht van de (geplande) verkoop van de Ierse bankactiviteiten door zustermaatschappij KBC Bank, zullen de verdere activiteiten van dit bijkantoor geëvalueerd worden.

Overige informatie

Informatie over het gebruik van financiële instrumenten en *hedge accounting* vindt u in het deel Geconsolideerde jaarrekening, onder meer Toelichting 1.2, 3.3 en 4.0, en in het hoofdstuk Risicobeheer.

Hoe beheren we onze risico's?

KBC Verzekeringen is blootgesteld aan een aantal typische risico's voor de sector, zoals interestrisico, wisselkoersrisico, risico van aangegane verzekeringsverplichtingen, kredietrisico, operationele risico's enz.

In dit hoofdstuk concentreren we ons op ons risicobeleidsmodel en op de belangrijkste risico's die we lopen.

Uitgebreidere informatie vindt u in het Solvency and Financial Condition Report (SFCR), dat eind april 2022 beschikbaar zal zijn, en in het Risk Report van KBC, dat beschikbaar is op www.kbc.com (het Risk Report werd niet geauditeerd door de commissaris).

Onze externe accountants hebben de informatie in deze sectie, die deel uitmaakt van de IFRS-jaarrekening, gecontroleerd, te weten:

- Risicobeleid;
- Verzekeringstechnisch risico;
- Kredietrisico: de inleiding, de tabel Samenstelling beleggingsportefeuille KBC Verzekeringen en de tabel Kredietrisico op (her)verzekeraars, per risicoklasse;
- Marktrisico van niet-tradingactiviteiten: de delen Beheer van het marktrisico van niet-tradingactiviteiten, Bouwstenen voor het beheer van marktrisico in niet-tradingactiviteiten, en Overzicht blootstelling aan overheidsobligaties;
- de Tabel Solvabiliteit, KBC Verzekeringen (geauditeerde delen zijn aangegeven in een voetnoot bij de tabel), ORSA en Stresstests.

Belangrijke gebeurtenissen of trends die – op het vlak van risicobeheer – 2021 hebben gekenmerkt, waren de aanhoudende onzekerheid rond de coronacrisis (zie hieronder en in elk hoofdstuk), het toenemende belang van klimaat-, milieu-, sociale en governance-risico's (ESG) (zie Klimaatgerelateerde en andere ESG-risico's) en de constante stroom van cybersecuritydreigingen (zie Informatierisico in Niet-financiële risico's). Om die uitdagingen het hoofd te bieden, voeren we onze inspanningen verder op om de strategische datatransformatiedoelstellingen van KBC te realiseren (zie hieronder). Deze gebeurtenissen hebben bepaalde tendensen in een stroomversnelling gebracht en komen ook tot uiting in de wijze waarop we onze risico's beheren.

Met betrekking tot de situatie in Oekraïne; zie Toelichting 6.8 (Gebeurtenissen na balansdatum) in het deel Geconsolideerde jaarrekening.

Coronacrisis

Hoewel de vaccinatiecampagnes in de hele wereld in een stroomversnelling komen, blijft de coronacrisis haar schaduw over ons allemaal werpen. Het aantal besmettingen met het coronavirus blijft hoog en zet de capaciteit van de intensive care en de medische sector in zijn geheel nog altijd onder druk.

Die onzekerheden zullen hun weerslag blijven hebben op de wereldeconomie en op de uitdagingen waarvoor wij als financiële instelling staan. Momenteel blijft het effect op KBC vanuit het oogpunt van operationeel en kredietrisico beperkt:

- Vanuit een operationeelrisicoperspectief hadden de verschillende golven geen gevolgen voor de dienstverlening aan onze klanten en voor de continuïteit van onze klantenservice. Dat is een bewijs van de robuuste operationele veerkracht van KBC.
- De coronapandemie heeft uitdagingen met zich meegebracht op het gebied van ICT en wereldwijd geleid tot een toenemende bedreiging van de cyberveiligheid, omdat cybercriminelen probeerden voordeel te halen uit de pandemie. De massale verschuiving naar telewerk onderstreepte het belang van een degelijke ICT-infrastructuur en een gelaagde bescherming tegen cyberaanvallen. De blijvende doeltreffendheid ervan werd aangetoond in 2021, een jaar zonder significante problemen voor KBC op het vlak van IT of bedrijfscontinuïteit.
- Wat het kredietrisicobeheer betreft, was er toch al enige versoepeling mogelijk van de aanvankelijke groepswijd ingevoerde beperkende maatregelen en beleidslijnen (bv. minder kredietacceptatiebeperkingen voor sectoren die kwetsbaar zijn voor corona). In alle landen wordt echter nog altijd intensief toezicht gehouden, waarbij de nadruk ligt op verschillende aspecten, afhankelijk van de portefeuille en de lokale regelgevende maatregelen. Als de coronacrisis verergert en er opnieuw meer beperkingen voor specifieke sectoren komen, zullen soortgelijke maatregelen als in vorige golven worden besproken en zo nodig opnieuw worden ingevoerd.

Hoewel ons nettoresultaat in 2021 sterk is hersteld en onze kapitaalpositie en liquiditeitspositie tijdens de crisis zeer solide zijn gebleven, kunnen de coronacrisis en de daarmee gepaard gaande risico's dus een invloed blijven hebben op de rentabiliteit en de prestaties van onze groep.

Risico-innovatie, -transformatie en straight-through processing

Met zijn datagedreven en digitale strategie speelt KBC in op het snel veranderende gedrag van zijn klanten en de concurrentieomgeving. Die strategie leidt ook tot nieuwe uitdagingen en risico's voor KBC. Daarom evolueert de risicofunctie mee met de algemene transformatie van KBC en met de veranderende omgeving, zodat ze risico's proactiever en dynamischer kan identificeren om ervoor te zorgen dat het risicoprofiel van KBC in overeenstemming blijft met de algemene risicobereidheid.

De risicofunctie past het risicobeheerkader van KBC en de onderliggende risicobeheerprocessen voortdurend aan en versterkt ze verder. Zo kunnen we de risico's in verband met nieuwe technologieën, producten en diensten correct en proactief inschatten en beperken (onder meer via een sterk productgoedkeuringsproces).

Daarnaast gebruiken we nieuwe technologieën om onze risicobeheertools uit te breiden en de efficiëntie van onze risicobeheerprocessen te verbeteren, met bijzondere aandacht voor straight-through processing (STP). Het doel is om snel,

efficiënt en zonder aan kwaliteit in te boeten een volledig beeld te krijgen van de risico's voor de hele groep en de afzonderlijke entiteiten. Daarom hebben we ons de afgelopen jaren toegelegd op de invoering van groepswijde tools, procesvereenvoudingen en automatisering in alle risicodomeinen. Voor die STP-initiatieven zijn nieuwe technologieën en oplossingen nodig, en een nauwe samenwerking met andere diensten. Zo is er een groepswijde tool uitgerold ter ondersteuning van het productgoedkeuringsproces, wat heeft geleid tot een algemene verbetering van de efficiëntie en transparantie van het proces en een beter risicobeheer, met inbegrip van een meer gedigitaliseerd toezicht en een efficiëntere aggregatie en rapportering van risicogegevens.

Daar komt nog bij dat de risicofunctie ook haar inspanningen versnelt om de beschikbare data in de risicotools en bedrijfsprocessen te benutten om het risicobeheer verder te verbeteren en de efficiëntie te verhogen. Er werd een groepswijd initiatief opgestart om mogelijkheden met data-analyse, machine learning en AI te onderzoeken om het risicobeheer voor de verschillende risicotypes te moderniseren en de overstap naar een meer proactief, continu en dynamisch risicobeheer te ondersteunen. Dit is een meerjarenprogramma, waarbij er een nauwe samenwerking is tussen verschillende functies en landen, toegepaste data-analyse en IT. Het project leidt stapsgewijs tot een transformatie naar een overwegend datagestuurde risicofunctie. Het stelt ons in staat nog bedrevener te zijn in het beheer van opkomende risico's en nauwkeuriger te anticiperen op de risico's die samenhangen met een snel veranderende omgeving.

Ten slotte verhogen we ook structureel het bewustzijn inzake innovatie en bouwen we expertise op in nieuwe trends en technologieën. Die kennis bundelen we in opleidingen voor onze medewerkers, zoals cursussen over artificiële intelligentie en robotgestuurde procesautomatisering. Werknemers met een actieve interesse kunnen oefenen met analytische hulpmiddelen om te experimenteren en nieuwe inzichten of voorspellende risicosignalen in onze data te vinden. We blijven investeren in kennisdeling over innovatie, technologie en trends om onze risicobeheerpraktijken verder te versterken en te verzekeren dat onze risicobeheermedewerkers de relevante digitale vaardigheden verwerven om deskundig risicoadvies te kunnen blijven verstrekken. Alle medewerkers worden actief aangemoedigd om deel te nemen aan het KBC-ondernemerschaps-/intrapreneurschapstraject en aan silo-overschrijdende innovatieprogramma's die groepswijd worden georganiseerd. Verscheidene succesvolle innovatieprojecten binnen de groep werden opgestart door risicomedewerkers. Dat is het resultaat van onze focus op innovatie en transformatie en de bijbehorende opleiding.

Risicobeleid

De voornaamste onderdelen van ons risicobeleidsmodel zijn:

- de Raad van Bestuur, bijgestaan door het Risico- en Compliancecomité (RCC), die jaarlijks beslist over de risicobereidheid en de risicostrategie bepaalt, en toezicht houdt op de risicoblootstelling in verhouding tot de risicostrategie. De Raad staat ook in voor het bevorderen van een gezonde en consistente groepswijde risicocultuur, gestoeld op een volledig begrip van de risico's die de groep loopt en hoe ze worden beheerd, en van de risicobereidheid van de groep;
- het Directiecomité, ondersteund door activiteitgebonden risicocomités, dat als managementcomité risicobeheer verbindt met risicobereidheid, strategie en het bepalen van performancedoelstellingen;
- het Managementcomité CRO-diensten (MC CRO-diensten) en activiteitgebonden risicocomités gemandateerd door het Directiecomité;
- risicobewuste commerciële managers die optreden als eerste verdedigingslinie voor een gezond risicobeheer. Dat houdt in dat aan risico-onderwerpen voldoende prioriteit en capaciteit moet worden toegekend, dat de kwaliteit van zelfbeoordelingen toereikend moet zijn, en dat de juiste controles op de juiste manier moeten worden uitgevoerd;
- één enkele, onafhankelijke risicofunctie die de chief risk officer van de groep (groeps-CRO), lokale CRO's en risicofuncties en de groepsrisicofunctie omvat. De risicofunctie vormt (een deel van) de tweede verdedigingslinie. Met inachtneming van strenge normen ontwikkelt de risicofunctie een risicobeheerkader, legt ze het op en bewaakt ze de consequente uitvoering ervan. In dat kader beschrijft ze de processen, methodes en tools om risico's te identificeren, te meten en erover te rapporteren. De derde verdedigingslinie (interne audit) verschaft de Raad van Bestuur redelijke zekerheid dat de algemene internecontroleomgeving doeltreffend is en dat doeltreffende beleidslijnen en processen aanwezig zijn en consequent worden toegepast in de hele groep.

Relevante risicobeheerorganen:

- Directiecomité:
  - doet voorstellen aan de Raad van Bestuur over de risicobereidheid, inclusief de risicostrategie, en het bedrijfsrisicobeheerkader;
  - beslist over de voor specifieke risicotypes opgestelde risicobeheerkaders en ziet toe op de implementatie ervan in de hele groep;
  - treedt op als het belangrijkste risicocomité en behandelt essentiële onderwerpen die zijn ondersteunende comités doorsturen;
  - bewaakt de voornaamste risicoblootstelling van de groep zodat die blijft overeenstemmen met de risicobereidheid.
- Risicocomités:

- Het Managementcomité CRO-diensten helpt het Directiecomité te beoordelen of het risicobeheerkader van KBC volstaat en nageleefd wordt, en bepaalt en implementeert de visie, missie en strategie voor de CRO-diensten van de KBC-groep.
- De activiteitgebonden Groepsrisicocomités (respectievelijk voor kredietverlening (GLC), markten (GMC) en verzekeringen (GIC)) ondersteunen het Directiecomité bij de geïntegreerde risicobewaking voor die activiteiten op groepsniveau. Liquiditeits- en ALM-kwesties met betrekking tot die activiteiten worden behandeld door het Groeps-ALCO.
- Het Groepscomité Interne Controle (GICC) ondersteunt het Directiecomité bij het bewaken en verbeteren van de kwaliteit en effectiviteit van het internecontrolesysteem van KBC.
- Businesscomités:
  - Het Groeps-ALCO behandelt onderwerpen die betrekking hebben op ALM en liquiditeitsrisico.
  - Het Global IT Committee behandelt onderwerpen die betrekking hebben op informatietechnologie en informatiebeveiligingsrisico's.
  - De Interne Duurzaamheidsraad behandelt onderwerpen met betrekking tot milieu-, sociale en bestuurlijke (ESG) risico's.

Om de risicofunctie een krachtigere stem te geven en ervoor te zorgen dat de beslissingsorganen van de bedrijfsentiteiten passend worden uitgedaagd op het vlak van risicobeheer en daarover deskundig advies krijgen, heeft KBC in de hele groep onafhankelijke chief risk officers (CRO's) ingezet. Een nauwe samenwerking met de business is verzekerd, omdat ze deelnemen aan het lokale beslissingsproces en hun vetorecht kunnen uitoefenen als dat nodig is. De onafhankelijkheid van de CRO's is verzekerd door hun rechtstreekse rapportering aan de Groeps-CRO. Voor elk belangrijk risicotype is op groepsniveau een risicocompetentiecentrum aangesteld. De meeste van die competentiecentra zijn uitgebreide virtuele teams die bestaan uit zowel groeps- als lokale experts die samenwerken.

Onderdelen van een gezond risicobeheer

Risicobeheer verwijst naar het gecoördineerde geheel van activiteiten om de vele risico's die de groep kunnen treffen in zijn vermogen om zijn doelstellingen te bereiken proactief te identificeren en te beheren, en om de verwezenlijking van de groepsstrategie te ondersteunen.

Het risicobeheerkader (RBK) van KBC bepaalt een strikte governance en duidelijke regels en procedures voor de manier waarop risicobeheer in de hele groep moet worden uitgevoerd. Het verwijst ook naar een reeks minimumnormen en risicomethoden, -processen en -tools die alle entiteiten en risicospecifieke RBK's moeten naleven en waarvoor de groepsrisicofunctie in de eerste plaats verantwoordelijk is.

In het risicobeheerproces volgen de processtappen elkaar niet strikt op en werken ze op elkaar in.

De algemene stappen van het risicobeheerproces worden in de hoofdstukken hieronder voor elk risicotype afzonderlijk nader besproken.

Risico identificatie

Risico-identificatie is het systematisch en proactief ontdekken, herkennen, beoordelen en beschrijven van risico's, zowel binnen als buiten KBC, die een negatieve invloed zouden kunnen hebben op de strategische doelstellingen van de groep, vandaag en in de toekomst. Het identificeert niet alleen mogelijke risicobronnen, maar ook de mogelijke gevolgen en de belangrijkheid ervan voor KBC. Risico-identificatie zorgt ervoor dat het risicobeheer van KBC alle belangrijke risico's dekt waaraan de onderneming is blootgesteld. Daarom zijn er, voor een risico-identificatie vanuit verschillende invalshoeken, krachtige processen opgezet, waaronder de risicoscan, het New and Active Products Process (NAPP) en risicosignalen.

De risicoscan is een strategische groepswijde oefening bedoeld om financiële en niet-financiële top risks aan het licht te brengen en te beoordelen, d.w.z. risico's waar managers "s nachts wakker van liggen" en die een aanzienlijke impact kunnen hebben op het bedrijfsmodel van KBC. De geïdentificeerde top risks worden gebruikt als input voor het jaarlijkse financiëleplanningsproces en voor verschillende risicobeheeroefeningen, zoals het bepalen van de risicobereidheid en stresstests.

Het NAPP is een groepswijd, uiterst formeel proces om alle risico's in verband met nieuwe en bestaande producten en diensten, die een negatieve impact kunnen hebben op de klant en/of KBC, te identificeren en te beperken. Binnen de groep kunnen geen producten, processen en/of diensten worden gecreëerd, gekocht, gewijzigd of verkocht zonder goedkeuring in overeenstemming met het NAPP-beleid. De risicoafdeling beoordeelt ook periodiek de impact van het verruimde en/of geactualiseerde aanbod van producten en diensten op het risicoprofiel van de groep.

In 2021 werd het proces verbeterd, wat resulteerde in een vollediger risicobeoordeling en meer aandacht voor het feit of nieuwe producten en diensten passen bij de strategie. In alle belangrijke entiteiten van de groep is een workflowtool uitgerold die het hele proces, tot en met het toezicht en de rapportering ondersteunt. De bijkomende risicogegevens die nu in de tool zijn opgenomen, maken een meer datagestuurde en frequentere bewaking en analyse van de ontwikkeling van het risicoprofiel mogelijk.

Zowel de interne als de externe omgeving wordt voortdurend en met behulp van alle mogelijke informatiebronnen gescand op gebeurtenissen of veranderingen die een rechtstreekse of onrechtstreekse impact kunnen of zullen hebben op de KBC-groep. Risicosignalen worden verzameld op alle niveaus van de organisatie (op groepsniveau en lokaal) en geven een overzicht van de geïdentificeerde risico's en de mogelijke gevolgen voor KBC en stellen, waar mogelijk, herstelacties voor. Het Groepsdirectiecomité en het Risico- en Compliancecomité/de Raad van Bestuur worden via een duidelijke en uitgebreide interne risicorapportering (o.a. het Integrated Risk Report (IRR)) periodiek op de hoogte gehouden van risicosignalen die als belangrijk worden beschouwd, zodat ze indien nodig tijdig de juiste maatregelen kunnen nemen.

Risicometing

Risicometing heeft tot doel de verschillende risico's waaraan we zijn blootgesteld te meten. Zodra de risico's in kaart zijn gebracht, kunnen met behulp van risicomaatstaven bepaalde kenmerken worden beoordeeld, zoals de impact, de waarschijnlijkheid dat ze zich voordoen, de omvang van de blootstelling, enz. Elk risicobeheerkader voor een specifiek risicotype geeft een overzicht van de (zowel reglementaire als intern bepaalde) risicomaatstaven die binnen de groep worden gebruikt.

De risicobereidheid bepalen en trapsgewijs uitwaaiëren

De risicotolerantie van KBC zit vervat in het begrip risicobereidheid. Dat helpt ons risico's beter te begrijpen en te beheren door uitdrukkelijk uit te spreken hoeveel en welke risico's we willen nemen – zowel kwalitatief als kwantitatief.

De mogelijkheid om risico te aanvaarden (de risicodragende capaciteit) wordt beperkt door financiële verplichtingen (beschikbaar kapitaal, liquiditeit, leencapaciteit, mogelijke winstgeneratie, enz.), niet-financiële beperkingen (strategisch vermogen, vaardigheden, juridische verplichtingen, enz.) en wettelijke bepalingen (bv. wettelijke minima voor kapitaal- en liquiditeitsratio's). De bereidheid om risico te aanvaarden is dan weer afhankelijk van de belangen van de verschillende stakeholders. Een belangrijke factor bij de bepaling van de risicobereidheid is dan ook dat de organisatie haar belangrijkste stakeholders en hun verwachtingen kent.

De risicobereidheid wordt expliciet beschreven in de risicobereidheidsverklaring (Risk Appetite Statement - RAS) en bepaald op groeps- en lokaal niveau. De RAS weerspiegelt de visie van de Raad van Bestuur en het topmanagement over risico's nemen in het algemeen, en over het aanvaardbare niveau en de samenstelling van risico's, om te verzekeren dat ze coherent zijn met het gewenste rendement. De verklaring is gebaseerd op risicobereidheidsdoelstellingen die rechtstreeks gekoppeld zijn aan de bedrijfsstrategie en geeft een kwalitatieve beschrijving van het speelveld van KBC. In 2021 werd de doelstelling om klimaat- en milieueffecten te verankeren in de besluitvorming van KBC expliciet aan dat speelveld toegevoegd. De overkoepelende risicobereidheidsdoelstellingen worden verder gespecificeerd in een reeks kwalitatieve en kwantitatieve verklaringen voor de verschillende risicotypes. De risicobereidheid op lange termijn wordt ingedeeld als Hoog, Medium of Laag op basis van de maatstaven en drempels die worden beschreven in de risicobereidheidsondersteunende oefening die wordt uitgevoerd voor de belangrijkste risicotypes. Tot slot wordt de risicobereidheid vertaald in risicospecifieke groepslimieten/-doelstellingen, die naar de lagere entiteiten worden uitgewaaierd.

Risicoanalyse, -rapportering en -opvolging

Risicoanalyse en -rapportering zijn bedoeld om het management transparantie te verschaffen over de risico's die het neemt door te zorgen voor een allesomvattend, toekomstgericht en ex-post beeld van het wijzigende risicoprofiel en de context waarin de groep actief is.

Naast de interne rapportering worden er ook externe rapporten opgesteld voor de verschillende stakeholders. Omdat van het management wordt verwacht dat het op basis van de risicoanalyse en -rapportering relevante acties onderneemt, moet de output volledig, evenwichtig en gemakkelijk te begrijpen zijn en gericht zijn op kernboodschappen/voorgestelde acties. Het is essentieel dat de voorgestelde acties zijn afgestemd op de betrokken stakeholders.

Stresstesting

Stresstesting is een proces dat de besluitvorming ondersteunt en waarbij allerlei technieken worden gebruikt om de mogelijke negatieve invloed op de (financiële) toestand van KBC te beoordelen van specifieke gebeurtenissen en/of ontwikkelingen in risicofactoren, gaande van aannemelijk tot uitzonderlijk of zelfs extreem.

> Meer informatie over risicobeheer vindt u in ons Risk Report, dat beschikbaar is op www.kbc.com.

Verzekeringstechnisch risico

Beheer van het verzekeringstechnische risico

Het competentiecentrum voor verzekeringsrisico zorgt voor de ontwikkeling en uitrol van een groepskader voor het beheer van verzekeringsrisico's. Het is verantwoordelijk voor het ondersteunen van de lokale implementatie en het functioneel aansturen van het verzekeringsrisicobeheer van de verzekeringsdochtermaatschappijen.

Het risico-identificatieproces bestaat deels uit een betrouwbare classificatie van alle verzekeringsrisico's waartoe (her)verzekeringscontracten aanleiding kunnen geven. Ingevolge de Solvency II-richtlijn worden de verzekeringsactiviteiten opgesplitst in drie hoofdcategorieën, namelijk Leven, Niet-leven en Gezondheid, met telkens een onderverdeling in catastroferisico's en niet-catastroferisico's.

Verzekeringstechnische risico's vloeien voort uit de onzekerheid over de frequentie en de ernst van schadegevallen. Al die risico's worden onder controle gehouden door een gepast acceptatie-, tarifierings-, schadereserverings-, herverzekerings- en schaderegelingsbeleid van het lijnmanagement enerzijds en een onafhankelijk verzekeringsrisicobeheer anderzijds.

De bouwstenen voor het beheer van het verzekeringstechnische risico

We hebben een aantal groepswijde bouwstenen bepaald om het verzekeringstechnische risico correct te beheren:

- **Risico-identificatie:** de identificatie en analyse van belangrijke verzekeringsrisico's door onder andere de analyse van nieuw opduikende risico's, concentratie- of accumulatie-risico's, NAPP-analyse en de ontwikkeling van vroege waarschuwingssignalen. Daarnaast worden deep dives uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in technische verzekeringen en in allerlei onderwerpen. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de toereikendheid van de technische voorzieningen (zie verder).
- **Risicometing:** het verzekeringstechnische risico wordt gemeten aan de hand van zowel reglementaire maatstaven zoals de solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) en de Best Estimate-waardering van verzekeringsverplichtingen, als interne maatstaven voor bijvoorbeeld de economische winstgevendheid van verzekeringsportefeuilles en kapitaalvereisten voor Niet-leven op basis van interne stochastische modellen. Deze maatstaven voor het verzekeringsrisico worden in de hele groep consequent gebruikt.
- **De risicobereidheid bepalen en trapsgewijs uitwaaiëren:** de risicobereidheid voor verzekeringstechnisch risico wordt bepaald in overeenstemming met de algemene vereisten die zijn opgenomen in ons overkoepelende risicobeheerkader, staat onder toezicht van het Groepscomité Verzekeringen (GIC) en wordt goedgekeurd door het Directiecomité en de Raad van Bestuur. In het GIC worden de vastgestelde limieten herzien en gerapporteerd. De verzekeringsrisicolimieten worden bepaald en vastgelegd op groepsniveau en vervolgens uitgewaaierd naar de lokale entiteiten. De nodige nalevingscontroles worden uitgevoerd.
- **Risicoanalyse, -bewaking, -rapportering en -opvolging:** als het risicoprofiel niet overeenstemt met de risicobereidheid, moet de reden daarvoor worden vastgesteld en geanalyseerd (bv. welke bedrijfstakken dragen bij tot het afwijkende risicoprofiel) en moeten het resultaat en de corrigerende maatregelen worden besproken in het GIC. Inbreuken op groepsniveau moeten worden goedgekeurd door het Directiecomité/de Raad van Bestuur. Een regelmatige rapportering en opvolging van de risicometingen gebeurt in het geïntegreerde verzekeringsrisicorapport (IIRR), dat elk kwartaal wordt voorgelegd aan het Groepscomité Verzekeringen. Daarnaast worden relevante risicosignalen regelmatig gerapporteerd aan het Risico- en Compliancecomité (RCC) en de Raad van Bestuur als onderdeel van het Group Integrated Risk Report.
- **Stresstests:** er worden interne en externe stresstests en gevoeligheidsanalyses uitgevoerd en de resultaten van die tests worden gerapporteerd in het jaarlijkse verslag over de beoordeling van het eigen risico en de solvabiliteit (Own Risk and Solvency Assessment, ORSA). De Solvency II-ratio bleef in 2021 ver boven de reglementaire drempel van 100% in zowel de EIOPA- als de NBB-stresstest. Beide beoordeelden het effect van een verlengd coronascenario in een klimaat van lage rente.

Herverzekering

De verzekeringsportefeuilles worden beschermd tegen de invloed van grote schadeclaims of de opeenstapeling van verliezen door:

- limieten per polis;
- spreiding van de portefeuille over productlijnen en geografische regio's;
- herverzekerings.

Herverzekeringsprogramma's kunnen worden onderverdeeld in drie grote blokken, namelijk zaakschade-, aansprakelijkheids- en personenverzekeringen. Het overgrote deel van de herverzekeringscontracten is op niet-proportionele basis afgesloten, waardoor de impact van grote schadegebeurtenissen wordt afgedekt.

Het is de opdracht van de onafhankelijke verzekeringsrisicofunctie om:

- te adviseren over de hervorming van het herverzekeringsprogramma tijdens de jaarlijkse onderhandelingen;
- het management elk kwartaal te informeren over de belangrijkste schadeclaims door natuurrampen en de wijze waarop deze zijn beheerd en beperkt;
- ad-hocanalyses/deep dives uit te voeren naar aanleiding van risicosignalen of verzoeken van het management om mogelijke trends in natuurrampen te analyseren.

Gevolgen van de coronacrisis voor het verzekeringstechnische risico

Het aantal schadegevallen in het segment Leven (o.a. overlijden, medische kosten, gewaarborgd inkomen) bleef beperkt. We stellen geen belangrijke invloed vast op onze winstgevendheid.

Gevolgen van natuurrampen voor het verzekeringstechnische risico

Voor sommige soorten natuurrampen (zoals tornado's en overstromingen) wordt de laatste jaren een stijgende tendens in hun waarschijnlijkheid vastgesteld. Dat kwam het afgelopen jaar tot uiting in verscheidene verwoestende natuurrampen in onze kernlanden:

- In juni verwoestte de zwaarste tornado ooit geregistreerd in Tsjechië verschillende dorpen, wat leidde tot een geraamde impact van 24 miljoen euro vóór belastingen en vóór herverzekering op het einde van het tweede kwartaal van 2021.
- In juli werd West-Europa zwaar getroffen door uitzonderlijke regenval die overstromingen veroorzaakte, met zware gevolgen in België en andere landen. Het brutoverlies op het einde van 2021 bedraagt voor KBC Verzekeringen NV 110 miljoen euro vóór belastingen en vóór herverzekering.

We verwijzen naar Toelichting 3.7 Verzekeringsresultaten voor de netto-impact van deze gebeurtenissen op het technische resultaat voor schadeverzekeringen en naar het hoofdstuk Klimaatgerelateerde en andere ESG-risico's.

Het zich in korte tijd voordoen van meerdere natuurrampen doet vragen rijzen over de uitzonderlijkheid ervan en of hun waarschijnlijkheid zal toenemen onder invloed van de klimaatverandering.

Toereikendheid van de technische voorzieningen

In het kader van de onafhankelijke bewaking van de verzekeringsrisico's voert de groepsrisicofunctie regelmatig diepgaande analyses en onderzoeken uit. Die bevestigen dat de aangelegde technische voorzieningen voor Leven en Niet-leven van de groepsmaatschappijen met een hoge graad van waarschijnlijkheid toereikend zijn.

Eerst worden toereikendheidstoetsen uitgevoerd die in overeenstemming zijn met de lokale en IFRS-vereisten voor technische voorzieningen. De berekeningen zijn gebaseerd op het best estimate-model en houden rekening met een verdisconteringsvoet die per verzekeringsentiteit is bepaald en waarbij de lokale macro-economische toestand en regelgeving in acht zijn genomen.

Ten tweede worden schadeafwikkelingsdriehoeken ontwikkeld die de schadeafwikkelingsgegevens in Niet-leven tonen over de laatste jaren:

- in de schadeafwikkelingsgegevens werden alle bedragen meegenomen die aan individuele schadegevallen kunnen worden toegewezen, inclusief de incurred but not reported (IBNR)- en incurred but not enough reserved (IBNER)-voorzieningen en de bedragen voor externe beheerskosten voor het regelen van schadegevallen, maar niet de bedragen in verband met interne schaderegelingskosten en de voorzieningen voor verwachte recuperaties;
- alle voorzieningen voor te betalen schadevergoedingen aan het einde van 2021 zijn opgenomen en zijn vóór herverzekering, gezuiverd voor intercompanybedragen met betrekking tot KBC Group Re, de eigen herverzekeringsmaatschappij van de KBC-groep. Dat maakt het mogelijk om de herverzekeringsrisico's eerst intern te poolen en vervolgens, in een volgende fase, naar de herverzekeringsmarkt te gaan.

De schadeafwikkelingsdriehoeken vindt u in de tabel hieronder. De eerste rij in de tabel geeft de totale schadelast (uitkeringen plus voorzieningen) weer voor de schadegevallen die plaatshadden tijdens een bepaald jaar, zoals geraamd aan het einde van het voorvalsjaar. De volgende rijen geven de situatie aan het einde van de volgende kalenderjaren weer. We hebben de bedragen herberekend tegen de wisselkoersen op 31 december 2021.

Schadeafwikkelingsdriehoeken, KBC Verzekeringen (in miljoenen euro)	Voorvals- jaar 2012	Voorvals- jaar 2013	Voorvals- jaar 2014	Voorvals- jaar 2015	Voorvals- jaar 2016	Voorvals- jaar 2017	Voorvals- jaar 2018	Voorvals- jaar 2019	Voorvals- jaar 2020	Voorvals- jaar 2021
Raming aan het einde van het voorvalsjaar	791	914	990	940	1 024	1 000	1 072	1 149	1 018	1 260
1 jaar later	692	769	879	796	888	882	939	1 019	896	
2 jaar later	670	699	825	750	825	849	894	989		
3 jaar later	645	677	804	719	810	833	877			
4 jaar later	631	673	788	708	806	816				
5 jaar later	625	664	780	697	787					
6 jaar later	619	662	779	689						
7 jaar later	606	659	769							
8 jaar later	601	658								
9 jaar later	612									
Huidige raming	612	658	769	689	787	816	877	989	896	1 260
Cumulatieve betalingen	527	588	685	581	636	645	680	726	599	539
Huidige voorzieningen	85	69	85	109	151	171	196	262	297	721

De actuariële functie

Solvency II eist dat er in elke verzekeringsentiteit en op het niveau van de verzekeringsgroep naast de risicofunctie ook een actuariële functie wordt opgericht. Een actuariëlefunctiehouders wordt aangesteld om de activiteiten van de actuariële functie op zich te nemen. Die functie moet er eigenlijk voor zorgen dat de Raad van Bestuur van de vennootschap op onafhankelijke wijze volledig is ingelicht.

De hoofdtaken van de actuariële functie zijn:

- de berekening van de technische voorzieningen coördineren;
- ervoor zorgen dat de gebruikte methoden en onderliggende modellen en de bij de berekening van de technische voorzieningen gehanteerde aannames juist zijn;
- de toereikendheid en kwaliteit van de bij de berekening van de technische voorzieningen gebruikte gegevens beoordelen;
- best estimates vergelijken met ervaring;
- het bestuur, het management of de toezichthouder in kennis te stellen van de betrouwbaarheid en toereikendheid van de berekening van de technische voorzieningen;
- toezicht houden op de berekening van de technische voorzieningen als er onvoldoende gegevens van voldoende kwaliteit zijn om een betrouwbare actuariële methode toe te passen;
- een oordeel geven over het algemene acceptatiebeleid;
- een oordeel geven over de toereikendheid van herverzekeringsafspraken; en
- meewerken aan de effectieve implementatie van het risicobeheersysteem, met name met betrekking tot de risicomodellering die ten grondslag ligt aan de berekening van de kapitaalvereisten.

Reglementair kapitaal

Solvency II bepaalt de reglementaire kapitaalvereisten voor de verzekeringsmaatschappijen. De solvabiliteitskapitaalvereiste bedroeg eind 2020 1 744 miljoen euro en steeg tot 2 029 miljoen euro eind 2021. Die stijging is vooral toe te schrijven aan de gestegen aandelenmarkten en de portefeuillegroei in het schadeverzekeringsbedrijf. De Solvency II-resultaten en meer details over de ratio's vindt u in ons Solvency & Financial Condition Report, dat beschikbaar is op www.kbc.com.

➤ *Specifieke informatie over de verzekeringsactiviteiten vindt u in het deel Geconsolideerde jaarrekening in Toelichtingen 3.7 en 5.6. Een verdeling van de verdiende premies en technische lasten per divisie vindt u in de toelichtingen in verband met segmentinformatie.*

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer

Het kredietrisico wordt in de hele groep beheerd op basis van strikte governanceregels en -procedures die zijn vastgelegd in het KBC-Kredietrisicobeheerkader. Het Competentiecentrum Kredietrisico binnen de afdeling Kredietrisico Groep (GCRD) stelt het Kredietrisicobeheerkader (CRMF) en de onderliggende bouwstenen ervan op. GCRD waarborgt de geschiktheid van het CRMF, alsook de naleving van de wettelijke en reglementaire vereisten via groepswijde kredietrisiconormen. Dat gebeurt in nauwe samenwerking met de lokale CRO's en risicoafdelingen, die verantwoordelijk zijn voor de lokale toepassing van het CRMF. Bedrijfsentiteiten worden geraadpleegd voor die onderdelen van het CRMF die gevolgen hebben voor de bedrijfsprocessen en/of governance.

Kredietrisico is het risico dat betrekking heeft op de wanbetaling of wanprestatie door een contractpartij als gevolg van de insolventie of de onwil van die partij om te betalen of haar prestatie te leveren, of als gevolg van maatregelen van politieke of monetaire autoriteiten in een bepaald land.

Het CRMF wordt jaarlijks herzien om te verzekeren dat het relevant en doeltreffend blijft in de toekomst. Het bevat een duidelijke afbakening van verantwoordelijkheden, zowel op lokaal als op groepsniveau, tussen de business in de eerste lijn (inclusief de kredietafdelingen), de kredietrisicodiensten en interne audit. Kredietbeslissingen worden genomen na onafhankelijk advies en op basis van acceptatie- en beoordelingsprocessen, waarbij rekening wordt gehouden met de kennis van de klant en de resultaten van modellen. Belangrijke kredietbeslissingen worden geadviseerd en genomen op groepsniveau binnen de GCRD.

Kredietrisico's verbonden aan de verzekeringsactiviteiten

Voor de verzekeringsactiviteiten zijn er vooral kredietrisico's in de beleggingsportefeuille en ten aanzien van herverzekeraars. We hebben richtlijnen vastgelegd om het kredietrisico in de beleggingsportefeuille te beheersen, bijvoorbeeld met betrekking tot de portefeuillesamenstelling en de ratings. Het bovenste deel van de onderstaande tabel geeft de marktwaarde van de beleggingsportefeuille van de verzekeringsentiteiten uitgesplitst naar activatype volgens Solvency II, terwijl het onderste deel meer details geeft over de obligaties en andere vastrentende effecten in die portefeuille.

Samenstelling beleggingsportefeuille (in miljoenen euro, marktwaarde) ¹	31-12-2021	31-12-2020
Per activatype (Solvency II)		
Effecten	20 102	20 466
Obligaties en dergelijke	18 791	19 230
aandelen	1 290	1 231
Derivaten	21	5
Leningen en hypotheke	2 806	3 074
Leningen en hypotheke aan klanten	2 299	2 506
Leningen aan banken	507	568
Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen	305	315
Tak 23-beleggingen ²	14 620	13 831
Investerings in geassocieerde ondernemingen	292	242
Overige beleggingen	12	12
Totaal	38 137	37 939
Details over obligaties en soortgelijke effecten		
Per externe rating ³		
Investment grade	99%	99%
Non-investment grade	1%	1%
Zonder rating	0%	0%
Per sector ³		
Overheden	66%	65%
Financieel ⁴	23%	23%
Overige	11%	13%
Per restlooptijd ³		
Maximaal 1 jaar	8%	8%
Tussen 1 en 3 jaar	18%	16%
Tussen 3 en 5 jaar	15%	16%
Tussen 5 en 10 jaar	29%	30%
meer dan 10 jaren	29%	30%

¹ De totale boekwaarde bedroeg 36 317 miljoen euro eind 2020 en 37 018 miljoen euro eind 2021. Cijfers wijken af van die in Toelichting 4.1 in het deel Geconsolideerde jaarrekening als gevolg van de rapportering per activaklasse volgens Solvency II.

² Deze post vertegenwoordigt de actiefzijde van tak 23-producten en wordt volledig gespiegeld aan de passiefzijde. Er is geen kredietrisico voor KBC Verzekeringen.

³ Exclusief beleggingen verbonden aan tak 23-levensverzekeringen. In bepaalde gevallen gebaseerd op extrapolaties en schattingen.

⁴ Inclusief gedekte obligaties en financiële bedrijven die geen banken zijn.

We zijn ook blootgesteld aan een kredietrisico ten aanzien van (her)verzekeraars, aangezien die in gebreke zouden kunnen blijven voor hun verplichtingen die voortvloeien uit met ons gesloten (her)verzekeringscontracten. Dat type van kredietrisico meten we onder meer aan de hand van een nominale benadering (het maximale verlies) en het verwachte verlies (EL). Er gelden naamconcentratielimieten. De kans op een in gebreke blijven (PD) en het verwachte verlies worden berekend op basis van de interne of externe ratings. De Exposure at Default (EAD) bepalen we door de nettoschadereserves en de premies op te tellen, en het Loss Given Default (LGD)-percentage is vastgesteld op 50%.

Kredietrisico op (her)verzekeraars, per risicoklasse ¹ :	EAD	EL	EAD	EL
EAD en EL ² (in miljoenen euro)	2021	2021	2020	2020
AAA tot en met A-	196	0,1	232	0,1
BBB+ tot en met BB-	9	0,0	21	0,0
Lager dan BB-	0	0,0	0	0,0
Zonder rating	0	0,0	0	0,0
Totaal	205	0,1	253	0,1

¹ Op basis van interne ratings.

² EAD-gegevens zijn geauditeerd, EL-gegevens zijn niet geauditeerd.

Blotstelling aan overheidsobligaties

We hebben een belangrijke portefeuille overheidsobligaties, voornamelijk als gevolg van ons aanzienlijke liquiditeitsoverschot en de herbelegging van verzekeringsreserves in vastrentende instrumenten. In het deel Marktrisico van niet-tradingactiviteiten onder Creditspreadrisico geven we een uitsplitsing per land, samen met de economische invloed van een stijging van de spread met 100 basispunten.

Marktrisico in niet-tradingactiviteiten

Beheer van het marktrisico in niet-tradingactiviteiten

Bij KBC behoort het beheer van het ALM-risico tot de verantwoordelijkheid van het Directiecomité, ondersteund door het Managementcomité CRO-diensten en het Groepscomité Assets & Liabilities (Groeps-ALCO). Het Directiecomité beslist over het kader voor marktrisico in niet-tradingactiviteiten, dat de specifieke risicorichtlijnen vastlegt.

Met de risicofunctie wil de ALM-raad – voorgezeten door de CRO Treasury – de goede en efficiënte integratie van alle taken die zijn toegewezen aan de lokale en groepsafdelingen die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op het marktrisico in niet-tradingactiviteiten tot stand brengen, vergemakkelijken, bevorderen en ondersteunen. De raad treedt op als een managementvergadering van het groepswijde Uitgebreide Competentiecentrum ALM en Liquiditeitsrisico.

Marktrisico is het risico dat verband houdt met wijzigingen in het niveau of de volatiliteit van marktprijzen. Het beheersproces van onze structurele marktrisico's in niet-tradingactiviteiten omvat het renterisico, het gaprisico, het basisrisico, het optierisico (zoals het risico van vervroegde aflossing), het muntrisico, het aandelenkoersrisico, het vastgoedprijrisico, het creditspreadrisico en het inflatierisico. Met structurele risico's worden alle risico's bedoeld die inherent deel uitmaken van onze commerciële activiteit of onze langetermijnposities (bank en verzekeringen). De tradingactiviteiten vallen daar dus niet onder. Dit proces wordt ook Asset-Liability Management (ALM) genoemd. Dit proces wordt ook Asset-Liability Management (ALM) genoemd.

Bouwstenen voor het beheer van marktrisico in niet-tradingactiviteiten

We hebben een aantal groepswijde bouwstenen bepaald om het marktrisico in niet-tradingactiviteiten correct te beheren:

- Risico-identificatie: marktrisico's die verband houden met niet-tradingposities vloeien voort uit:
  - onevenwichtigheden in de bankactiviteiten verbonden aan het aantrekken van werkmiddelen door het kantorennetwerk en de aanwending ervan (via onder meer kredietverlening);
  - onevenwichtigheden in de verzekeringsactiviteiten tussen de verplichtingen in het Leven- en Niet-levenbedrijf en de ter afdekking daarvan aangehouden beleggingsportefeuilles;
  - de risico's verbonden aan het aanhouden van een beleggingsportefeuille ter herbelegging van het eigen vermogen (de zogenaamde strategische positie);
  - de structurele wisselkoerspositie die voortvloeit uit de activiteiten in het buitenland (participaties in vreemde valuta's, geboekte resultaten van buitenlandse vestigingen, wisselrisico gekoppeld aan de valutaonevenwichtigheid tussen verplichtingen en beleggingen bij de verzekeraar).

De volgende instrumenten worden gebruikt in het risico-identificatieproces voor het marktrisico in niet-tradingactiviteiten: het New and Active Products Process (NAPP), de risicoscan, het risicosignaal- en vroegwaarschuwingproces, de parameterherzieningen en materialiteitsbeoordelingen op basis van diepgaande analyse en deep dives.

- Risicometingen: Risico Groep en de lokale risicoafdelingen meten het ALM-risico en signaleren de huidige en toekomstige risicoposities. Een gemeenschappelijk reglement, dat het kader aanvult voor technische aspecten, en een gedeelde meetinfrastructuur verzekeren dat die risico's in de hele groep op dezelfde manier worden gemeten. Dat omvat een brede waaier van risicomeetmethodes, zoals:
  - Basis-Point-Value (BPV) voor renterisico;
  - gapanalyse voor renterisico, gaprisico en inflatierisico;
  - economische gevoeligheden voor muntrisico, aandelenkoersrisico en vastgoedprijrisico;
  - simulaties van nettorente-inkomsten over een periode van meerdere jaren die binnen de budgetterings- en risicoprocessen worden gebruikt.
- Bepaling van de risicobereidheid: limieten gelden voor alle belangrijke risico's die de ALM-functie loopt: het renterisico, het aandelenrisico, het vastgoedrisico en het wisselkoersrisico voor de geconsolideerde entiteiten worden goedgekeurd door de Raad van Bestuur en de limieten voor elke lokale entiteit worden goedgekeurd door het Directiecomité.

De treasurydiensten, die optreden als eerste verdedigingslinie, meten en beheren het renterisico binnen een door de risicobereidheid en de limieten begrensd speelveld. Ze houden rekening met de meting van het risico van vervroegde aflossing en andere optierisico's in de bankportefeuille en beheren een evenwichtige beleggingsportefeuille. Het beheer van de posities impliceert dat de treasuryfunctie gebruikmaakt van derivaten om zich in te dekken tegen onevenwichtigheden als gevolg van rente- en valutarisico's. Om de volatiliteit van winst en verlies als gevolg van de

verschillende boekhoudkundige verwerking van beleggingsposten op de balans en derivaten te vermijden, worden op grote schaal afdekkingstechnieken toegepast.

- Risicoanalyse, -reactie en -opvolging: naast de wettelijk verplichte rapportering is er een structurele rapportering aan het ALCO. Het rapporteringsproces omvat een aftekeningsproces om de nauwkeurigheid van de gegevens te waarborgen.
- Stresstests: jaarlijks wordt een evenwichtig stresstestprogramma opgesteld, waarover op kwartaalbasis wordt gerapporteerd. Dat omvat:
  - de backtesting van vervroegde aflossingen;
  - simulaties van de nettorente-inkomsten volgens verschillende marktscenario's voor het renterisico. Het effect op de nettorente-inkomsten en de gevoeligheden worden ook gebruikt om het basisrisico te meten;
  - kapitaalgevoeligheden die ontstaan uit posities in de bankportefeuille die invloed hebben op het beschikbare reglementaire kapitaal (bv. reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via other comprehensive income) worden gebruikt voor spreadrisico, renterisico en aandelenrisico.

Gevolgen van de coronacrisis voor het marktrisico in niet-tradingactiviteiten

Door de aanhoudende coronacrisis hield het 'low-for-longer'-sentiment aan, wat betekent dat ervan werd uitgegaan dat de rentevoeten nog langer laag zouden blijven. De hogere inflatie leidde tot grotere onzekerheid op de markten en effende het pad voor hogere rentevoeten. In zijn geheel vormde dat een zeer uitdagende omgeving voor de niet-tradingactiviteiten. Door de evenwichtige structuur van de bankportefeuilles en de maatregelen van de treasurydiensten en van de ECB bleef de impact op het marktrisico in niet-tradingactiviteiten evenwel beperkt.

Hieronder vindt u de verschillende subrisicotypes, met meer details en cijfers.

Renterisico en gaprisico

De belangrijkste techniek die we gebruiken om renterisico's te meten, is de 10 BPV-methode. Die geeft de waardeverandering van de portefeuille weer bij een stijging van de rentevoeten over de volledige swapcurve met tien basispunten (negatieve cijfers wijzen op een daling van de waarde van de portefeuille). Daarnaast hanteren we ook technieken zoals gapanalyses, durationbenadering, scenarioanalyse en stresstesting (zowel wat reglementair kapitaal als netto-inkomsten betreft).

Invloed van een parallelle stijging van de swapcurve ¹ met 10 basispunten voor KBC Verzekeringen		
Invloed op de waarde ² (in miljoenen euro)	2021	2020
Totaal	24	29

¹ In overeenstemming met de marktnormen zijn de gevoeligheidscijfers gebaseerd op een risicovrije curve (swapcurve).

² Volledige marktwaarde, ongeacht de boekhoudkundige categorie of waardeverminderingregels.

De vastrentende beleggingen voor de Niet-levenreserves worden belegd in overeenstemming met de verwachte uitbetalingspatronen voor claims, op basis van uitgebreide actuariële analyses.

De tak 21-Levenactiviteiten combineren een rentegarantie met een discretionaire, door de verzekeringsmaatschappij te bepalen winstdeling. De belangrijkste risico's waaraan de verzekeraar in dat soort activiteiten is blootgesteld, zijn het lagerenterisico (het risico dat de beleggingsopbrengst beneden het gegarandeerde renteniveau zakt) en het risico dat de beleggingsopbrengst niet volstaat om een concurrentiële winstdeling voor klanten te verzekeren. Het lagerenterisico wordt beheerd via cashflow matching, toegepast op het deel van de Levenportefeuilles dat door vastrentende effecten wordt gedekt. Tak 23-beleggingsverzekeringen bespreken we hier niet, omdat die activiteit geen marktrisico's met zich meebrengt voor KBC.

In de tabel geven we een overzicht van het renterisico in ons Levenbedrijf. De activa en passiva met betrekking tot levensverzekeringen met rentegarantie zijn ingedeeld naar het verwachte tijdstip van de kasstromen.

Verwachte kasstromen, niet-verdisconteerd, Levenbedrijf (in miljoenen euro)*	0-1 jaar	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
31-12-2021							
Vastrentende activa ter afdekking van verplichtingen met rente garantie	1 371	1 281	1 385	847	1 044	8 856	14 784
Aandelen							987
Eigendom							171
Overige (geen vervaldag)							152
Verplichtingen volgend uit rentegarantie	1 758	748	1 223	840	895	9 859	15 323
Verschil in verwachte tijdgevoelige kasstromen	- 387	534	162	7	148	-1003	-539
Gemiddelde duration van activa							6,97 years
Gemiddelde duration van passiva							9,93 years
31-12-2020							
Vastrentende activa ter afdekking van verplichtingen met rente garantie	1 384	1 010	1 488	1 370	820	8 674	14 746
Aandelen							915
Eigendom							177
Overige (geen vervaldag)							52
Verplichtingen volgend uit rentegarantie	1 732	905	759	1 242	853	10 067	15 559
Verschil in verwachte tijdgevoelige kasstromen	- 349	105	728	128	- 33	-1392	-813
Gemiddelde duration van activa							7,71 years
Gemiddelde duration van passiva							10,33 years

* De tijdsperiodes zijn gewijzigd ten opzichte van het vorige verslag (ook de cijfers voor 2020 zijn aangepast), vooruitlopend op IFRS 17.

Zoals hierboven vermeld, ligt het belangrijkste renterisico voor de verzekeraar in de daling van de rentevoeten. We concentreren ons in onze ALM-benadering op het beperken van het renterisico in overeenstemming met de risicobereidheid van KBC. Voor het resterende renterisico voeren we een beleid dat rekening houdt met de mogelijke negatieve gevolgen van een aanhoudende rentedaling en bouwden we al belangrijke supplementaire reserves op.

Indeling van de reserves voor tak 21 naar rentegarantie	31-12-2021	31-12-2020
5,00% en hoger	3%	3%
Meer dan 4,25% tot en met 4,99%	7%	8%
Meer dan 3,50% tot en met 4,25%	4%	4%
Meer dan 3,00% tot en met 3,50%	9%	10%
Meer dan 2,50% tot en met 3,00%	3%	3%
2,50% en lager	71%	70%
0.00%	2%	2%
Totaal	100%	100%

Creditspread risico

We beheren het creditspreadrisico van onder meer de portefeuille overheidsobligaties door op te volgen in hoeverre de waarde van de overheidsobligaties zou veranderen als de creditspreads over de hele curve met 100 basispunten zouden stijgen. De onderstaande tabel toont die economische gevoeligheid.

Blootstelling aan overheidsobligaties op jaareinde 2021, boekwaarde¹ (in miljoenen euro)

	Tegen geamortiseerde kostprijs	Tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in other comprehensive income (FVOCI)	Aangehouden voor handelsdoeleinden	Totaal	Ter vergelijking: totaal einde 2020	Economische invloed van +100 basispunten ³
KBC-kernlanden						
België	1 989	2 154		4 142	4 284	-383
Tsjechië	559	540		1 100	973	-67
Hongarije	114	81	1	195	198	-8
Slowakije	251	218		469	431	-35
Bulgarije	84	200	14	297	232	-18
Ierland		154		154	167	-16
Overige landen						
Frankrijk	889	1 220		2 108	1 883	-177
Polen	38	206		244	342	-8
Italië	35	524		559	662	-28
Spanje	289	268		557	279	-28
VS						
Overige ²	1 070	982	2	2 053	1 994	-146
Totale boekwaarde	5 316	6 547	16	11 880	11 444	-
Totale nominale waarde	5 229	5 841	15	11 085	10 360	-

¹ In de tabel is geen rekening gehouden met de blootstelling aan sommige supranationale entiteiten die niet als soevereine staten worden beschouwd, zoals de Europese Investeringsbank of het Europees Investeringsfonds. Er zijn geen belangrijke waardeverminderingen op de overheidsobligaties in portefeuille.

² Som van landen met een individuele blootstelling van minder dan 1 miljard euro op het einde van 2021. (niveau KBC Groep)

³ Geeft de theoretische economische invloed op de reële waarde weer van een parallelle stijging van de spread met 100 basispunten over de volledige looptijdstructuur. Die invloed wordt maar gedeeltelijk weerspiegeld in de winst-en-verliesrekening en/of het eigen vermogen.

Op 31 december 2021 omvatte de boekwaarde van de totale portefeuille overheidsobligaties gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten (FVOCI) een herwaarderingsreserve van 0,6 miljard euro, vóór belastingen (232 miljoen euro voor België, 137 miljoen euro voor Frankrijk, 58 miljoen euro voor Italië en 140 miljoen euro voor de andere landen samen).

Naast de portefeuille overheidsobligaties heeft de KBC-groep een portefeuille niet-overheidsobligaties (banken, bedrijven, supranationale entiteiten). De gevoeligheid van de waarde van die bankportefeuille voor een wijziging van de creditspread met 100 basispunten wordt weergegeven in de volgende tabel.

Blootstelling aan niet-overheidsobligaties op jaareinde, per rating: economische invloed van +100 basis punten (in miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
Obligaties met rating AAA	-37	-44
Obligaties met rating AA+, AA, AA-	-82	-95
Obligaties met rating A+, A, A-	-107	-102
Obligaties met rating BBB+, BBB, BBB-	-37	-46
Obligaties met rating Non-investment grade en zonder rating	-6	-12
Totale boekwaarde (exclusief tradingportefeuille)	6 152	6 639

Aandelenrisico

Het grootste aandelenrisico ligt in het verzekeringsbedrijf, waar de ALM-strategieën gebaseerd zijn op een risicorendementberekening, rekening houdend met het marktrisico dat verbonden is aan open aandelenposities. Een groot deel van de aandelenportefeuille wordt aangehouden als een economische afdekking van langlopende verplichtingen. Hieronder vindt u meer informatie over de totale niet-tradingaandelenposities.

Aandelenportefeuille, KBC Verzekeringen (per sector, in procenten)			31-12-2021	31-12-2020
Financiële sectoren			17%	16%
Niet-cyclische consumentensectoren			11%	12%
Communicatie			2%	4%
Energie			0%	1%
Industriële sectoren			41%	37%
Nutsbedrijven			0%	2%
Cyclische consumentensectoren			25%	19%
Basismaterialen			2%	4%
Overige en niet bepaald			1%	6%
Totaal			100%	100%
(in miljarden euro)			1,46	1,32
Waarvan niet-genoteerd			0,15	0,05

Invloed van een 25%-daling van de aandelenkoersen, invloed op de waarde (in miljoenen euro)			2021	2020
Totaal			-366	-329

Niet-tradingaandelenpositie (in miljoenen euro)	Netto gerealiseerde winst (in winst - en verliesrekening)		Netto niet-gerealiseerde winst op posities op het einde van het jaar (in eigen vermogen)	
	31-12-2021	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2020
Totaal	123	116	555	337

Vastgoedrisico

De vastgoedactiviteiten van de groep houden een beperkte vastgoedbeleggingsportefeuille aan. KBC Verzekeringen houdt ook een gediversifieerde vastgoedportefeuille aan als belegging voor zowel Niet-levenreserves als Levenactiviteiten op lange termijn. De vastgoedpositie wordt daarbij gezien als een langetermijnafdekking van inflatierisico's en als een manier om het risico-rendementprofiel van die portefeuilles te optimaliseren. De tabel geeft een overzicht van de gevoeligheid van de economische waarde voor schommelingen op de vastgoedmarkten.

Invloed van een 25%-daling van de vastgoedprijzen, Invloed op de waarde (in miljoenen euro)			2021	2020
Totaal			-94	-93

Inflatie risico

Inflatie kan een financiële instelling op vele manieren indirect beïnvloeden, bijvoorbeeld via wijzigingen van de rentetarieven of de operationele kosten. Als concept van marktrisico is inflatie in het algemeen daarom niet gemakkelijk kwantificeerbaar. Bepaalde financiële producten of instrumenten zijn echter rechtstreeks gekoppeld aan inflatie en hun waarde wordt rechtstreeks beïnvloed door een verandering in de marktverwachtingen. KBC Bank gebruikt geïndexeerde obligaties om zijn activaportefeuille te diversifiëren. Bij KBC Verzekeringen is ze specifiek verbonden met de arbeidsongevallenverzekering, waar met name bij blijvende of langdurige arbeidsongeschiktheid een lijfrente-uitkering aan de verzekerde wordt uitbetaald (waarbij de lijfrente wettelijk gekoppeld is aan de inflatie). KBC Verzekeringen beperkt de risico's gedeeltelijk door te beleggen in inflatiegerelateerde obligaties, zodat een eventuele stijging van de verplichtingen als gevolg van de oplopende inflatie wordt gecompenseerd door een stijging van de waarde van de obligaties. Die verplichtingen zijn echter langlopend en overschrijden aanzienlijk de beleggingshorizon van zulke indexgerelateerde obligaties. Daarom vult KBC Verzekeringen zijn inflatieafdeckingsprogramma aan met beleggingen in vastgoed en aandelen, omdat die activa traditioneel gecorreleerd zijn met de inflatie en geen einddatum hebben.

Voor de verzekeringsactiviteiten werd de niet-gedisconteerde waarde van de inflatiegevoelige kasstromen geschat op -563 miljoen euro. Daartegenover werd een portefeuille van 361 miljoen euro aan geïndexeerde obligaties en een portefeuille van 26,3 miljoen euro in direct en indirect vastgoed aangehouden.

Wisselkoersrisico

Bij het beheer van de structurele wisselposities volgen we een voorzichtig beleid. De belangrijke wisselposities in de ALM-boeken van de bankentiteiten met een tradingportefeuille worden via interne transacties overgedragen naar de tradingportefeuille, waar ze worden beheerd binnen de toegekende tradinglimieten. De wisselpositie van bankentiteiten zonder tradingportefeuille, en van verzekerings- en andere entiteiten moet worden afgedekt als ze van betekenis is. Aandelen in niet-euromunten die zijn opgenomen in de beleggingsportefeuille hoeven evenwel niet te worden afgedekt, omdat de volatiliteit van de wisselkoersen wordt gezien als deel van de beleggingsopbrengst.

KBC concentreert zich op de stabilisatie van de common equity ratio voor wisselkoersschommelingen, wat zijn capaciteit om externe schokken op te vangen verbetert en gunstig is voor alle belanghebbenden. Dat houdt een vermindering van de afdekking van participaties in. Met het oog op de consistentie tussen bank- en verzekeringsentiteiten worden de strategische verzekeringsparticipaties ook niet meer afgedekt, aangezien ze geen invloed hebben op de common equity ratio van KBC Groep volgens de Deense compromismethode.

Invloed van een daling van de valutawaarde met 10%* (in miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
CZK	-30	-18
HUF	-5	5
BGN	-19	-10
USD	-56	-36

* Blootstelling voor valuta's waarvan de invloed meer dan 10 miljoen euro bedraagt.

Hedge accounting

Balansbeheer maakt gebruik van derivaten om rente- en valutarisico's te beperken. Het doel van hedge accounting is de volatiliteit van de winst-en-verliesrekening als gevolg van het gebruik van die derivaten te verminderen.

KBC heeft besloten geen hedge accounting toe te passen op krediet- en aandelenrisico's. Wanneer aan de noodzakelijke criteria is voldaan, wordt het toegepast om de boekhoudkundige mismatch tussen het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie weg te nemen. Meer informatie over hedge accounting vindt u in de Toelichtingen in verband met de grondslagen voor financiële verslaggeving in het deel Geconsolideerde jaarrekening.

Risicocategorieën waarvoor hedge accounting van toepassing is

Rentevoeten

Afdekkingsderivaten worden gebruikt om een renterisico te beperken dat voortvloeit uit een verschil in het renteprofiel van activa en hun financieringspassiva. De hedge-accountingstatus van een afdekking kan gekoppeld zijn aan de actiefpost of de passiefpost.

Rentederivaten kunnen worden aangemerkt als:

- afdekkingen van de reële waarde van activa of passiva. Wijzigingen in de reële waarde van derivaten die worden aangemerkt en kwalificeren als reëlewaardeafdekkingen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening, samen met de veranderingen in de reële waarde van het afgedekte actief of passief die toe te schrijven zijn aan het afgedekte risico. De winst of het verlies met betrekking tot het niet-effectieve deel wordt eveneens opgenomen in de winst-en-verliesrekening.
- afdekkingen van de kasstroom van opgenomen activa en passiva die ofwel zekere, ofwel zeer waarschijnlijke verwachte transacties zijn. Het effectieve deel van de wijzigingen in de reële waarde van derivaten die worden aangemerkt en kwalificeren als kasstroomafdekkingen, wordt opgenomen in de afdekkingsreserve van kasstroomafdekkingen in het eigen vermogen. De winst of het verlies met betrekking tot het niet-effectieve deel wordt rechtstreeks opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

KBC gebruikt macrostrategieën voor hedge accounting voor homogene portefeuilles van kleinere elementen, waarbij de frequentie van optreden of de relatief kleine omvang van de gemiddelde transactie de één-op-één-relatie suboptimaal maakt. Dat is onder meer het geval voor hypotheekleningen, leningen aan kmo's of deposito's van klanten. Macrostrategieën kunnen dynamisch zijn en frequent veranderen, onder meer op basis van een balancering van de portefeuille (open portfolio hedge).

Microafdekking wordt gebruikt wanneer grote individuele activa of passiva worden afgedekt. Typische activa zijn grote bedrijfsleningen en obligatieaankopen waarvoor het creditspreadprofiel relevant is. Passiva kunnen eigen emissies van KBC zijn of specifieke langetermijnfaciliteiten aangeboden door een centrale bank. Microafdekkingen zijn gebaseerd op de reële waarde of op kasstromen.

Valuta

KBC heeft strategische beleggingen in niet-euromunten. De netto-inventariswaarde van belangrijke deelnemingen wordt deels in de lokale munt gefinancierd met deposito's en valutaderivaten om de stabiliteit van de CET1-ratio te verzekeren. Door gebruik te maken van afdekkingen van netto-investeringen in buitenlandse activiteiten wordt de valutacomponent in het eigen vermogen opgenomen tot de realisatie (afwikkeling van de financiering als gevolg van liquidatie, dividenduitkeringen of andere verminderingen van de netto-inventariswaarde).

Afdekkingseffectiviteit

De afdekkingseffectiviteit wordt bepaald bij het aangaan van de afdekkingsrelatie, en ook door periodieke prospectieve en retrospectieve effectiviteitsbeoordelingen om ervoor te zorgen dat er een relevante relatie blijft bestaan tussen de afgedekte positie en het afdekkingsinstrument.

Effectiviteitscontrole

Voor rentevoeten worden verschillende prospectieve en retrospectieve controles uitgevoerd om ervoor te zorgen dat de relatie tussen de afgedekte positie en het afdekkingsinstrument in aanmerking komt voor de hedge-accountingstrategie.

Prospectieve tests zijn meestal gebaseerd op een gevoeligheidsanalyse (waarbij wordt nagegaan of de basis point value van de afgedekte portefeuille ten opzichte van het afdekkingsinstrument binnen het interval van 80-125% blijft) of op volumetests (als de hoofdsom van de voor afdekking in aanmerking komende instrumenten hoger is dan het nominale volume van de afdekkingsinstrumenten waarvan wordt verwacht dat ze in elke gespecificeerde tijdsstof worden geherprijsd of terugbetaald).

Voor macrokasstroomafdekkingen wordt aan de hand van uitgebreide toekomstgerichte analyses beoordeeld of het voldoende waarschijnlijk is dat het toekomstige volume van afgedekte posities het volume van de afdekkingsinstrumenten grotendeels zal dekken. Voor elke afdekkingsstrategie wordt een afdekkingsratio berekend, die meet welke proportie van een portefeuille met derivaten wordt afgedekt.

De retrospectieve effectiviteitscontrole van de afdekkingsrelatie wordt periodiek uitgevoerd door de verandering in de reële waarde van de portefeuille van afdekkingsinstrumenten te vergelijken met de verandering in de reële waarde van de afgedekte in aanmerking komende posities die toe te rekenen zijn aan het afgedekte risico over een bepaalde periode (de verhouding van de veranderingen in reële waarde blijft binnen het interval van 80-125%).

Voor de afdekking van valutarisico's wordt de effectiviteit verzekerd door de som van het nominale bedrag van de financieringstransacties en valutaderivaten aan te passen aan het beoogde afdekkingsbedrag van de strategische deelnemingen.

Bronnen van niet-effectieve afdekking

Ineffectiviteit voor renteswaps kan optreden als gevolg van:

- verschillen in relevante aspecten tussen de afgedekte positie en het afdekkingsinstrument (kan verschillen in rentecurves en periodiciteit omvatten);
- een daling van het volume van de afgedekte positie tot onder het volume van de afdekkingsinstrumenten voor een tijdsstof;
- de aanpassing van de kredietwaardering van de renteswap die niet wordt gecompenseerd door de lening. De afdekkingsswaps worden echter volledig gedekt door een onderpand of verhandeld via clearinginstellingen en de aanpassing van de kredietwaardering is beperkt.

Wat de afdekking van de netto-investering in vreemde valuta betreft, kan de rentecomponent van de afdekkingsinstrumenten een bron van inefficiëntie zijn.

Stopzetting van hedge accounting

Hedge-accountingstrategieën die de effectiviteitscontrole niet doorstaan, worden stopgezet. Een niet langer aangemerkt afdekkingsinstrument kan in een nieuwe afdekkingsrelatie opnieuw worden aangemerkt. Effectieve hedge-accountingstrategieën kunnen ook om technische of strategische redenen worden beëindigd. Elke eventuele invloed op de winst-en-verliesrekening die voortvloeit uit niet-effectieve afdekking en stopzetting wordt gerapporteerd aan het ALCO.

Niet-financiële risico's

Operationeel risico

Beheer van het operationeel risico

Het Uitgebreide Competentiecentrum voor Operationeel Risico, dat bestaat uit risico-experts op groeps- en lokaal niveau, werkt samen met andere expertfuncties voor de negen operationele subrisicotypes: informatietechnologierisico, informatiebeveiligingsrisico, bedrijfscontinuïteitsrisico, procesrisico, uitbestedings- en derdenrisico, modelrisico, juridisch risico, frauderisico en persoonlijke- en fysiekeveiligheidsrisico.

Operationeel risico is het risico van ontoereikendheden of tekortkomingen in de werkwijzen en systemen, menselijke fouten of van plotse externe gebeurtenissen met een menselijke of natuurlijke oorzaak.

Bouwstenen voor het operationeelrisicobeheer

We hebben een aantal groepswijde bouwstenen bepaald om de operationele risico's adequaat te beheren:

- **Risico-identificatie:** om operationele risico's te identificeren, volgen we de wetgeving op, maken we gebruik van het New and Active Products Process (NAPP), voeren we risicoscans uit om risico's te identificeren en analyseren, analyseren we belangrijke risico-indicatoren (Key Risk Indicators), voeren we onafhankelijke controlebewakingsactiviteiten uit en een root cause analyses van near misses en verliezen en andere risicogebeurtenissen. Er bestaat een gestructureerde set van top risico's (Group Key Risks) en daarmee samenhangende minimale controledoelstellingen op groepsniveau (Group Key Control Objectives, GKC's) om top-down minimumstandaarden te bepalen voor de risico- en controleomgeving. De zelfbeoordelingen worden uitgevoerd door de eerste verdedigingslinie. De GKC's dekken alle processen van de groep en zijn bedoeld om de belangrijke operationele risico's te beheren. Er worden regelmatig herzieningen uitgevoerd om de set aan te passen aan nieuwe of opduikende operationele risico's. De entiteiten vertalen die groepscontroledoelstellingen naar hun operationele procesomgeving en versterken ze zo nodig met aanvullende, lokale operationele controles. Er zijn dynamische trigger-based risicobeoordelingen ingevoerd, die gebaseerd zijn op de voortdurende screening van zowel interne als externe risicogebeurtenissen.
- **Risicometing:** omdat operationeel risico in alle facetten van de organisatie aanwezig is, zijn er uniforme metrics en schalen op groepsniveau beschikbaar die helpen om niet alleen het risicoprofiel van een entiteit, maar ook de individuele operationeelrisiconiveaus van de processen te bepalen en ondersteunen. Ook de maturiteitsstatus van individuele controledoelstellingen om die risico's in de processen te beperken, wordt voor de hele groep op uniforme wijze bepaald. Daarnaast wordt een groepswijde uniforme schaal gebruikt om de algemene internecontrolestatus van elk proces in elke belangrijke entiteit en de algemene internecontrolestatus van de entiteit uit te drukken. De drie verdedigingslijnen gebruiken groepswijde tools om de kernactiviteiten van operationeelrisicobeheer te ondersteunen. Er is een gestandaardiseerd proces voor het verzamelen van gegevens over near misses en verliezen, met inbegrip van root cause analyses en passende reacties. Elk jaar wordt een stresstest uitgevoerd om na te gaan of het operationeelrisicokapitaal volgens pijler 1 volstaat. Voor de Internal Control Statement is een geautomatiseerde datagestuurde aanpak uitgewerkt. Die aanpak is gebaseerd op algemeen gebruikte maatstaven voor operationeel risico. Daardoor is hij uniform toepasbaar binnen de KBC-groep, wat leidt tot een verhoogde objectiviteit, transparantie en vergelijkbaarheid.
- **De risicobereidheid bepalen en trapsgewijs uitwaaiëren:** de risicobereidheid voor operationele risico's in het algemeen en voor de negen subtypes van operationeel risico afzonderlijk wordt bepaald in overeenstemming met de algemene vereisten die zijn opgenomen in het overkoepelende risicobeheerkader.
- **Risicoanalyse, -rapportering en -opvolging:** er is een uniforme aanpak, sterk gebaseerd op de verantwoordelijkheid van de eerste verdedigingslinie (business), challenges door de tweede verdedigingslinie (Risico, Fraude, Juridische Zaken en andere experts) en voldoende zekerheid door de derde verdedigingslinie (Interne Audit), met een risicogeoriënteerde opvolging op zowel lokaal als groepsniveau. Er zijn minimumnormen bepaald voor het rapporteringsproces voor operationeelrisicobeheer. Naast de wettelijk verplichte rapportering is er elk kwartaal een structurele rapportering aan het Groepscomité Interne Controle (GICC). Een regelmatige rapportering en opvolging gebeurt in het Integrated Risk Report (IRR) en in andere specifieke risicorapporten aan het Directiecomité, het Risico- en Compliancecomité en de Raad van Bestuur. Indien nodig (bv. naar aanleiding van specifieke ontwikkelingen of bezorgdheden, op vraag van het (senior) management, enz.) kan de rapportering aan die comités ook op ad-hocbasis gebeuren. De kwaliteit van de internecontroleomgeving en het daarmee samenhangende risicoprofiel worden gemeld aan het senior management van KBC en aan de NBB, de FSMA en de ECB via de jaarlijkse Internal Control Statement (Verklaring Effectieve Leiding).
- **Stresstests:** operationeelrisicoscenario's of mogelijke gebeurtenissen worden in overweging genomen in het kader van risicotypespecifieke of geïntegreerde stresstests.

Het brede spectrum van operationele risico's is onderverdeeld in een aantal subrisicotypes, in overeenstemming met de Baselveisten en de praktijken in de sector. In 2021 werd specifieke aandacht besteed aan de hieronder vermelde belangrijkste subrisicotypes.

Informatierisicobeheer

Informatierisico's omvatten informatiebeveiliging, IT-gerelateerde risico's en bedrijfscontinuïteitsbeheer, inclusief crisismanagement. Het informatiebeveiligingsrisico, in het bijzonder 'fraude door cybercriminaliteit', is een van de belangrijkste risico's waarmee financiële instellingen vandaag de dag worden geconfronteerd.

De missie van het competentiecentrum voor informatierisicobeheer (IRM) van KBC is KBC te beschermen tegen bedreigingen met betrekking tot gegevens en informatie, zoals verlies van integriteit, verlies van vertrouwelijkheid en onbedoelde beschikbaarheid. Het competentiecentrum heeft ook een Group Cyber Expertise & Response Team (CERT), dat internationaal erkend en gecertificeerd is.

Het Global IT Committee (GITCO) fungeert als bestuursstructuur om de informatiebeveiligings- en IT-strategie binnen de KBC-groep op één lijn te brengen. Informatiebeveiligings- en IT-risico's worden structureel gerapporteerd aan het Groepscomité Interne Controle (GICC), dat het Groepsdirectiecomité ondersteunt bij het verbeteren van de kwaliteit en effectiviteit van het internecontrolesysteem van KBC.

De bouwstenen voor het beheer van informatiebeveiligings- en IT-risico's worden beschreven in de Informatiebeveiligingsstrategie van KBC Groep, die u vindt op www.kbc.com.

We hebben een aantal groepswijde bouwstenen bepaald om de informatierisico's in de hele groep adequaat te beheren:

- **Risico-identificatie:** omvat de regelmatige opvolging en analyse van de toepasselijke wetten en regelgeving, alsook het beheer van het beleids- en controlekader voor informatierisicobeheer van de KBC-groep. Bovendien wordt regelmatig proactief een scan van de omgeving uitgevoerd om externe of interne gebeurtenissen op te sporen die een directe of indirecte negatieve invloed op ons bedrijf kunnen hebben. Die worden ook wel risicosignalen genoemd. Ze worden gerapporteerd aan het Risico- en Compliancecomité (RCC), dat de Raad van Bestuur (RvB) op de hoogte stelt, via het Integrated Risk Report en aan het Groepscomité Interne Controle (GICC) via het Operational Core and Compliance Report. In het kader van het New and Active Products Process (NAPP) moeten alle informatiebeveiligings- en IT-risico's worden geïdentificeerd en geanalyseerd door de eerste verdedigingslinie, geadviseerd door de tweede verdedigingslinie en besproken als onderdeel van de NAPP-goedkeuring.
- **Risicometing:** de risicoprofielen van de entiteiten en hun Internal Control Statement (ICS)-scores voor de processen Informatiebeveiliging, Informatietechnologie en Bedrijfscontinuïteitsbeheer worden bepaald op basis van de volgende indicatoren:
  - De 'maturiteitsindicator' meet de doeltreffendheid van onze Group Key Controls.
  - De 'risico-indicator' meet de tijdige mitigatie van uitstaande risico's die door de eerste, tweede en derde verdedigingslinie (three lines of defence) zijn vastgesteld en die het gevolg zijn van tekortkomingen in onze controleomgeving.
  - Voor het informatiebeveiligingsproces is ook een 'nieuwe vereisten'-indicator toegevoegd, die de implementatie van bijkomende controles meet die nodig zijn om te anticiperen op toekomstige risico's.

Voorts zijn op het niveau van de Group Key Controls verscheidene metrics bepaald om de doeltreffendheid van de controles te onderbouwen met feiten en cijfers. Enkele voorbeelden: de clickratio van werknemers bij phishing, de volledigheid van de ICT-inventarissen, het aantal KBC-websites met (kritieke) kwetsbaarheden, de snelheid waarmee die kwetsbaarheden worden verholpen, enz.

- **De risicobereidheid bepalen en trapsgewijs uitwaaiëren:** de risicobereidheid wordt vastgelegd in de Risicobereidheidsverklaring van de KBC-groep, die voor elk risicotype een specifiek hoog-gemiddeld-laag risiconiveau bepaalt en metrics en drempels bevat (onderdeel van de risicobereidheid voor operationeel risico, zie Bouwstenen voor het operationeelrisicobeheer). De risicobereidheidsdoelstelling, het risiconiveau dat KBC bereid is te nemen, is vastgesteld op 'laag risico' voor Informatietechnologie en op de 'ondergrens van gemiddeld' voor Informatiebeveiliging tegen eind 2023, dit gezien de grote onzekerheid in dat domein en de snelle evolutie van het digitale landschap.
- **Risicoanalyse, -rapportering en -opvolging:** informatiebeveiligings- en IT-gerelateerde risico's worden beoordeeld en bewaakt via een groepswijde gedetailleerde risicobeoordelingstool. Over de toestand van het informatierisicobeheer wordt regelmatig verslag uitgebracht aan zowel interne als externe stakeholders. Enkele belangrijke rapporten zijn:
  - een verslag over de processen Informatiebeveiliging, Informatietechnologie en Bedrijfscontinuïteitsbeheer, als onderdeel van de Internal Control Statement;
  - de jaarlijkse IT-risicovragenlijst van de ECB;
  - het dashboard Informatierisicobeheer, dat elk kwartaal aan het Groepscomité Interne Controle een overzicht op KBC-groepsniveau geeft van het informatierisico. Het Directiecomité en het Risico- en Compliancecomité worden tweemaal per jaar op de hoogte gebracht;
  - het cyberrisicorapport, een tactisch verslag dat tot doel heeft opduikende hiaten in onze cyberverdediging te dichten en dat maandelijks wordt afgeleverd aan het Global IT Committee (GITCO). Het bevat een overzicht van cyberincidenten en -dreigingen en de maatregelen die zijn genomen om de daaruit voortvloeiende risico's te beperken.
- **Dankzij stresstests kunnen KBC-entiteiten lokale cybercrises het hoofd bieden en grote incidenten aanpakken.** Om ervoor te zorgen dat de informatiebeveiligings- en IT-risico's effectief worden beheerst, wordt in de hele groep regelmatig een aantal tests uitgevoerd, zoals ethische hackingoefeningen, technische Cyber Resilience and Readiness-tests, gedetailleerde onderzoeken, phishingtests voor werknemers, crisissimulaties en andere incidentoefeningen.

Uitbestedingsrisicobeheer (outsourcing risk management)

Meer samenwerking met derden enerzijds en strategische nearshoring binnen de KBC-groep anderzijds, hebben de focus op het uitbestedingsrisico verhoogd. Vanuit het standpunt van de toezichthouder wordt nearshoring volledig gelijkgesteld aan outsourcing.

Om het uitbestedingsrisico te beheren, heeft KBC een groepsbeleid om ervoor te zorgen dat het risico in alle entiteiten correct wordt beheerd, in overeenstemming met de EBA-richtlijnen voor uitbesteding. Er zijn belangrijke controledoelstellingen gedefinieerd voor het beheer van zowel interne als externe uitbestedingsrisico's tijdens de volledige levenscyclus. Er zijn verschillende initiatieven genomen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de algemene governance en het beheer van de uitbestede activiteiten wordt gewaarborgd. Er is een groepswijd uitbestedingsregister voor de hele groep, dat actief wordt beheerd.

Modelrisicobeheer

Het toenemende gebruik van geavanceerde modellen in de financiële sector en ook bij KBC, verhoogt het modelrisico. Complexe (AI-) modellen worden gebruikt in de meeste, zo niet alle bedrijfsdomeinen.

De standaard voor modelrisicobeheer wordt toegepast in alle domeinen (bank-, verzekerings- en vermogensbeheeractiviteiten) en voor de verschillende soorten modelvormingstechnieken (regressie, machine learning, expertgebaseerd, enz.). We beschikken daarom over een modelinventaris, die een volledig overzicht geeft van alle gebruikte modellen, inclusief de betreffende risico's. Om het modelrisico te bepalen, houden we rekening met de intrinsieke modelonzekerheid, de materialiteit, het gebruik en de maturiteit van de governance die van toepassing is op een model. Dat vormt de basis voor het bepalen van prioriteiten en van specifieke actieplannen per domein en per land.

Bedrijfscontinuïteitsbeheer, inclusief crisisbeheer

Om te garanderen dat kritieke diensten beschikbaar blijven, beschikt KBC over een incidentbeheerproces. Dat zorgt ervoor dat er regelmatig een businessimpactanalyse wordt uitgevoerd en dat er hersteltijd doelstellingen worden bepaald en toegepast.

Het bedrijfscontinuïteitsbeheerproces kan worden beschouwd als een matuur proces binnen de groep, waarbij de nadruk ligt op zowel preventie als respons. Crisispreventie is erop gericht de kans op een crisis te verkleinen, terwijl crisisrespons is gericht op het effectief en efficiënt afhandelen van een crisis als die zich voordoet. Daartoe zijn of worden beproefde en ingeefende crisisbeheersingscapaciteiten ingezet, in de vorm van praktische scenario's die de impact van de crisis beperken en een adequaat herstel mogelijk maken. Het betreft de volgende scenario's:

- het 'ransomware'-scenario, een stappenplan dat bepaalt wat er moet worden gedaan, wie moet worden verwittigd, enz. ingeval een van onze entiteiten het doelwit wordt van een cyberaanval met ransomware;
- het scenario 'Stop betalingen', een noodprocedure om uitgaande betalingen stop te zetten. Het kan worden beschouwd als een noodknop, d.w.z. dat al het uitgaande betalingsverkeer van de bank die de knop heeft geactiveerd, zal worden stopgezet;
- het 'IT bypass'-scenario, dat informatie bevat over wat moet worden gedaan om de onbeschikbaarheid van datacenterparen (primair en back-up) in één land te overleven. Het is een uitbreiding van de IT-rampenplannen en kan bijvoorbeeld worden gebruikt wanneer de datacenters van één land (tijdelijk) onbeschikbaar worden door een grootschalige cyberaanval.

Er is een dashboard om de crisisparaatheid in elk van onze kernlanden te volgen.

Operationeelrisicobeheer in de specifieke context van de coronaviruspandemie

Aangezien de coronapandemie ook in 2021 voortduurde, bleven alle in 2020 genomen maatregelen van kracht. Daardoor was er verhoogde aandacht voor operationele risico's, vooral voor het te allen tijde garanderen van de operationele continuïteit en de veiligheid van onze klanten en ons personeel. Als reactie op de pandemie werden de maatregelen om de bedrijfscontinuïteit te waarborgen verlengd, zoals (gedeeltelijk) telewerken en op afstand bankieren en verzekeringsdiensten verlenen aan onze klanten. Wijzigingen aan processen en procedures (waaronder de steunmaatregelen van de overheid) zijn op een risicobewuste wijze uitgevoerd. Voor alle deelgebieden van operationeel risico werd een regelmatig crisisbewaking ingevoerd. Dat omvatte:

- bewaking van de werking van IT-systemen en de gezondheid van werknemers om de operationele continuïteit van kritische diensten te waarborgen;
- verscherpte aandacht voor coronagerelateerde fraude en cyberincidenten om te voorkomen dat cybercriminelen en andere fraudeurs misbruik kunnen maken van de crisis en zich richten op werknemers en klanten, bijvoorbeeld via phishing/sms-phishing (smishing), of via kwaadwillige coronawebsites;
- bewaking van de uitvoering van uitbestede activiteiten om te voorkomen dat KBC negatieve gevolgen ondervindt van coronagerelateerde incidenten bij derden;
- bewaking van de risico- en controleomgeving met specifieke aandacht voor procesveranderingen (bv. implementatie van betalingsuitstel en steunmaatregelen);
- frequente opvolging van schaderegistraties en -trends.

We blijven de operationele risico's in de context van de coronacrisis van nabij opvolgen. Op de datum van dit verslag zijn er geen grote problemen of incidenten gemeld en blijven de operationele verliezen goed onder controle, dankzij de gepaste maatregelen in alle operationeelrisicodomeinen, waaronder een intensievere bewaking en beheer van cyberaanvallen.

Compliancerisico

De compliancefunctie vervult een tweeledige rol: enerzijds geeft ze advies vanuit een onafhankelijke invalshoek over de interpretatie van wet- en regelgeving die betrekking heeft op de domeinen waarin ze actief is. Vanuit die preventieve rol heeft ze Group Compliance Rules uitgevaardigd, die minimumvereisten definiëren voor de hele groep, stelt ze procedures en instructies en opleidingen op maat op, geeft ze dagelijkse adviezen en onafhankelijke opinies in het New and Active Products Process, levert ze informatie aan de governanceorganen over nieuwe regelgevende ontwikkelingen en ondersteunt ze de groepsstrategie en de implementatie van de wettelijke en regelgevende vereisten door de verschillende betrokken businesses.

Compliancerisico is het risico van niet-conformiteit of sancties als gevolg van het niet-naleven van wetten en regelgeving die verband houden met integriteit en van de interne beleidslijnen en gedragscodes die de eigen waarden van de instelling weerspiegelen, zoals bepaald in het Group Compliance Framework (Charter, Integriteitsbeleid, Group Compliance Rules, Compliance Monitoring-programma). Het omvat het gedragsrisico, d.w.z. het huidige of toekomstige risico van schade als gevolg van de ongepaste levering van producten en diensten, met inbegrip van gevallen van opzettelijk of nalatig wangedrag.

Anderzijds voert de compliancefunctie als tweede verdedigingslinie een risicogebaseerde controle uit om de toereikendheid van het interne controlesysteem te waarborgen. Meer specifiek laat de controle toe om na te gaan of de wettelijke en reglementaire vereisten correct worden nageleefd in de compliandomeinen. Het heeft ook tot doel de doeltreffendheid en efficiëntie te waarborgen van de controles die de eerste verdedigingslinie uitvoert. Bovendien worden in de belangrijkste entiteiten van de groep kwaliteitscontroles uitgevoerd om de Raad van Bestuur ervan te verzekeren dat het compliancerisico naar behoren wordt beoordeeld.

Sinds 2020 zijn er aanzienlijke inspanningen geleverd om de compliancefunctie schaalbaar en futureproof te maken. Dat werd bereikt door meer processen te vereenvoudigen, de samenwerking tussen teams in de hele groep te bevorderen en door automatisering en artificiële intelligentie. Daarom is als eerste stap een gemeenschappelijk geïntegreerd platform ontwikkeld om het beheer van het witwasrisico te verbeteren – zowel wat de 'Know Your Customer' als de transacties betreft – dat zal worden uitgerold in België en de Centraal-Europese entiteiten. Op basis van modellen en machine learning kan daarmee onder andere ongewoon gedrag beter worden opgespoord. In België werden de middelen verdubbeld, waardoor het Compliance Monitoring-programma aanzienlijk kon worden versterkt. De coördinatie van het Groepskader voor fraudebeheer is opgezet en zal naar verwachting tegen 2023 op volle toeren draaien. Tegelijkertijd zal men ook kunnen profiteren van de ontwikkelingen op het vlak van artificiële intelligentie.

De waarden die de Groep verdedigt en de belangrijkste vereisten worden verder uitgewerkt in het Integriteitsbeleid. Ze worden aangevuld met een inhoudelijke strategie en met backward- en forward-looking kwalitatieve en kwantitatieve Key Risk Indicators en prestatie-indicatoren, om het risicoprofiel van de organisatie beter te onderbouwen en om het uiteindelijke doel van conformiteit met de letter en de geest van de wet te weerspiegelen.

De voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, inclusief embargo's, was de afgelopen drie jaar een topprioriteit voor de compliancefunctie en zal ook in 2022 een prioriteit blijven. Het is een domein waar kennis van de klant (Know Your Customer, KYC), het updaten van hun profiel en het opvolgen van transacties (Know Your Transaction, KYT) essentieel zijn. Er worden ononderbroken inspanningen geleverd om de organisatie aan te passen aan een voortdurend veranderende regelgeving, in het bijzonder ten aanzien van klanten die een verhoogd risico vormen en voor wie aanvullende informatie nodig is. In 2021 liep er een groepswijd project om de centralisatie en de degelijkheid van de eerste verdedigingslinie te verbeteren op het vlak van KYC, KYT, procedures en controles. Ook de afbakening van taken en verantwoordelijkheden tussen de eerste en de tweede linie is verfijnd. De volledige implementatie is gepland in 2022. De recente ontwikkelingen met betrekking tot KYC utilities (KUBE - KYC Utilities for Banks and Enterprises), een initiatief van de sector dat grote banken de mogelijkheid moet bieden om geharmoniseerde KYC-gegevens over bedrijven te delen, zijn veelbelovend en hadden het client onboarding-proces tegen eind 2021 kunnen vergemakkelijken, maar de oplevering laat langer op zich wachten dan gepland. Vergelijkbare mogelijkheden worden onderzocht met betrekking tot natuurlijke personen die de Belgische digitale identificatie-app Itsme gebruiken.

Het spreekt voor zich dat het belang van de klant primeert. Daarom zorgen de controlefuncties er in het kader van het New and Active Products Process voor dat de lancering van nieuwe producten in overeenstemming is met de vele wettelijke en reglementaire bepalingen, zoals MiFID II, de Verzekeringsdistributierichtlijn (IDD) en andere lokale en EU-regelgeving, en ook met de waarden van KBC. In 2022 zal er bijzondere aandacht worden besteed aan duurzame beleggingen/ESG-kenmerken (milieu, maatschappij en governance) in MiFID en IDD, en aan de strategie inzake duurzame financiering.

Gegevensbeschermingsaspecten blijven centraal staan om te verzekeren dat de GDPR maximaal wordt nageleefd. Sinds 2020 is Kate, de spraakgestuurde persoonlijke assistent, slimmer geworden en slaagt ze er almaar beter in het dagelijkse leven van onze klanten gemakkelijker te maken. In 2021 ging de meeste aandacht naar cloudontwikkelingen, waarbij rekening werd gehouden met de gevolgen van Schrems II (doorgifte van gegevens aan derde landen) en tegelijkertijd het juiste evenwicht moest worden bewaard tussen de geldende wettelijke voorschriften en de technologische ontwikkelingen die inherent zijn aan een datagedreven strategie, nu en in de toekomst.

Reputatierisico

Reputatie is een waardevol goed in het bedrijfsleven en dat geldt zeker voor de financiële dienstensector, die in hoge mate drijft op vertrouwen. Het reputatierisico is doorgaans een secundair of afgeleid risico, omdat het meestal verbonden is aan en zich alleen voordoet samen met een ander risico. Om het reputatierisico te beheren, blijven we ons richten op duurzame en rendabele groei en bevorderen we een sterke bedrijfscultuur die verantwoord gedrag aanmoedigt, ook op het vlak van sociale en milieuverantwoordelijkheid. We voeren klantgerichtheid hoog in het vaandel en bevorderen het vertrouwen door de klant eerlijk en oprecht te behandelen.

Het reputatierisicobeheerkader beschrijft de bestaande processen voor het beheer van reputatierisico's. De business is verantwoordelijk voor het proactieve en reactieve beheer van het reputatierisico en wordt daarin bijgestaan door gespecialiseerde afdelingen (waaronder Communicatie Groep, Investor Relations en Compliance Groep).

Reputatierisico ontstaat uit het verlies van vertrouwen van of een negatieve perceptie bij stakeholders (zoals KBC-medewerkers en -vertegenwoordigers, klanten en niet-klanten, aandeelhouders, beleggers, financieel analisten, ratingbureaus, de lokale gemeenschap waarin het actief is, enz.) – al dan niet correct – die een nadelige invloed kunnen hebben op de mogelijkheid van een bedrijf om bestaande zakelijke of klantenrelaties te onderhouden of nieuwe relaties op te bouwen en om blijvend toegang te hebben tot financieringsbronnen.

Bedrijfsomgevings- en strategisch risico

Om ons voor te bereiden op en gepast om te gaan met veranderingen in de externe omgeving en het strategische risico te beheren, beschikken we over sterke en doeltreffende strategische processen om zowel risico's (bv. door de risicoscan) als kansen (bv. door een trendboek op te stellen) te identificeren en die te vertalen naar de KBC-strategie en -innovatieroadmaps die regelmatig worden herzien.

De bedrijfsstrategie 'Differently: the next level' is het strategische antwoord van KBC om zijn sterktes en opportuniteiten uit te spelen en om te gaan met veranderingen in de bedrijfsomgeving, zoals veranderend klantengedrag, het wegvallen van financiële intermediaat, toenemende digitalisering en klimaatverandering. De geüpdatete strategie moet KBC naar een hoger niveau tillen op het vlak van digitalisering en klantbeleving. De coronacrisis heeft aangetoond dat KBC wendbaar genoeg is om met de financiële en operationele gevolgen van de crisis om te gaan, bijvoorbeeld door tijdens de lockdowns over te schakelen op een volledig digitale dienstverlening aan onze klanten.

Bedrijfsomgevingsrisico is het risico dat het gevolg is van veranderingen in externe factoren (de macro-economische omgeving, de regelgeving, het gedrag van klanten, het concurrentielandschap, de sociodemografische omgeving, het klimaat, enz.) die de vraag naar en/of de winstgevendheid van onze diensten en producten beïnvloeden. Strategisch risico is het risico dat ontstaat door geen strategische beslissing te nemen, door een strategische beslissing te nemen die niet het gewenste effect heeft, of door een strategische beslissing niet te implementeren zoals het hoort.

Bedrijfsomgevingsrisico's worden beoordeeld als onderdeel van het strategische planningproces. Daarbij wordt vertrokken van een gestructureerde risicoscan die de belangrijkste financiële en niet-financiële risico's blootlegt. Die risico's worden gekwantificeerd in zowel waarschijnlijke scenario's als in verschillende stressscenario's. De blootstelling aan de vastgestelde bedrijfsomgevingsrisico's wordt ook doorlopend bewaakt aan de hand van risicosignalen die aan het topmanagement worden gerapporteerd.

De algemene bedrijfsomgevingsrisico's (die verband houden met de macro-economische situatie, concurrentie, regelgeving, enz.) omschrijven we ook in het hoofdstuk Ons bedrijfsmodel.

Liquiditeitsrisico

Beheer van het liquiditeitsrisico

De voornaamste doelstelling van het liquiditeitsbeheer van KBC is de groep te financieren en ervoor te zorgen dat de kernactiviteiten van de groep zelfs in ongunstige omstandigheden inkomsten blijven voortbrengen. Sinds de financiële crisis is er in de hele financiële sector meer aandacht voor liquiditeitsrisicobeheer. Voor verzekeringsentiteiten wordt het liquiditeitsrisico besproken in Solvency II.

Het liquiditeitsrisico is het risico dat een bedrijf niet in staat zal zijn om zijn schulden en verplichtingen tijdig na te komen zonder hoger dan verwachte verliezen te lijden.

Treasury Groep en de lokale treasuryfunctie treden op als eerste verdedigingslinie en zijn verantwoordelijk voor het algemene liquiditeits- en financieringsbeheer van KBC. Treasury Groep bewaakt en stuurt het liquiditeitsprofiel dagelijks en bepaalt de beleidslijnen en aansturingmechanismen voor het financieringsbeheer (intragroepsfinanciering, funds transfer pricing). Die

beleidslijnen geven het lokale management een drijfveer om te streven naar een gezond financieringsprofiel. Daarnaast bewaakt Treasury Groep actief zijn collateral op groepsniveau. De risicofunctie is de tweede verdedigingslinie. Gezien de specifieke kenmerken van het Treasury-domein en ter ondersteuning van de groeps-CRO, werd een CRO Treasury aangesteld die specifiek verantwoordelijk is voor de Treasury-activiteiten. Het groepswijde Uitgebreide Competentiecentrum ALM en Liquiditeitsrisico is op zijn beurt verantwoordelijk voor de invoering van de principes voor liquiditeitsrisicobeheer, die zijn vastgelegd in een liquiditeitsrisicobeheerskader op groepsniveau dat het speelveld inzake liquiditeitsrisico afbakt.

Verzekeringentiteiten hebben doorgaans stabielere passiva dan bankentiteiten. De liquiditeit van een verzekeringentiteit wordt beheerd door de kasstromen op elkaar af te stemmen (cashflow matching) en erop toe te zien dat er voldoende wordt belegd in liquide activa, zodat onverwacht hoge afkopen gedekt kunnen worden door het verkopen of repoing van liquide activa. Bijgevolg zijn verzekeringsactiviteiten minder gevoelig voor 'echt' liquiditeitsrisico.

Bouwstenen voor het liquiditeitsrisicobeheer

We hebben een aantal groepswijde bouwstenen bepaald om het liquiditeitsrisico correct te beheren.

- **Risico-identificatie:** het NAPP-proces, de risicoscan, stresstests en materialiteitsbeoordelingen zijn belangrijke instrumenten die voor risico-identificatie worden gebruikt. Risicosignalen worden, als ze relevant zijn, meegedeeld in Treasury Risk Reports en Integrated Risk Reports. Jaarlijks wordt een beoordeling gemaakt van de belangrijkste risicofactoren die de liquiditeit beïnvloeden.
- **Risicometing:** vastgestelde liquiditeitsrisico's worden gemeten aan de hand van interne maatstaven voor bijvoorbeeld de afhankelijkheid van refofinanciering.
- **De risicobereidheid bepalen en trapsgewijs uitwaaiëren:** Het Groepscomité Assets & Liabilities (Groeps-ALCO) speelt een prominente rol bij het voorstellen en bewaken van liquiditeitsrisicolimieten.
- **Risicoanalyse, -rapportering en -opvolging:** de maatstaven van het liquiditeitsrisico worden opgevolgd en gerapporteerd in Treasury Risk Reports en Integrated Risk Reports met een gepaste frequentie.
- **Stresstesting:** Liquiditeitsstresstests beoordelen het liquiditeitscontingencyrisico van KBC door te meten hoe de liquiditeitsbuffer van de verzekeringentiteiten van de groep verandert in extreme stresssituaties. Die buffer is gebaseerd op veronderstellingen betreffende liquiditeitsuitstroom en -instroom als gevolg van liquiditeitsverhogende acties. De liquiditeitsbuffer moet volstaan om de liquiditeitsbehoeften over een langere periode van stress te dekken.

Impact van de coronavirus crisis op liquiditeitsrisico

Extreme marktomstandigheden of markten onder stress kunnen worden veroorzaakt door een crisis als de coronapandemie. De liquiditeitspositie van KBC heeft de stress van de coronacrisis weerstaan en blijft erg solide. Een coronastresstest toont aan dat een langdurige stressperiode kan worden overwonnen.

Klimaatgerelateerde en andere ESG-risico's

Milieu-, sociale en governancerisico's (Environmental, Social and Governance, ESG) worden geleidelijk ingebed in het KBC-risicobeheerkader en in onze risicobeheerprocessen.

ESG-risico's zijn opgenomen in onze risicotaxonomie, maar niet gedefinieerd als een afzonderlijk risicotype. Ze spelen een belangrijke rol in de externe omgeving en manifesteren zich via (alle) andere traditionele risicodomeinen, zoals kredietrisico, marktrisico en verzekeringstechnisch risico.

Binnen de sector zijn de risicobeoordelingsmethodologieën voor klimaatrisico's verder gevorderd dan voor de andere ESG-risicodomeinen. Ook bij KBC gaat onze aandacht in de eerste plaats naar de integratie van klimaatrisico in alle risicobeheerkaders en -processen. We hebben de ambitie om onze klimaatrisicobenadering verder uit te breiden naar de andere ESG-domeinen. Daarvoor hebben we al belangrijke stappen gezet (bv. de implementatie van ons biodiversiteitsbeleid en de toenemende aandacht voor het beheer van cyberdreigingen).

ESG-risico's zijn de risico's van (huidige of toekomstige) milieu-, sociale of (corporate) governance-factoren die een invloed hebben op KBC, rechtstreeks of via zijn tegenpartijen/blootstellingen.

- Milieurisico is het risico dat voortvloeit uit klimaatverandering of uit andere aantastingen van het milieu (zoals verlies van biodiversiteit, waterstress, vervuiling en afval).
- Sociaal risico is het risico dat voortvloeit uit veranderende verwachtingen inzake relaties met werknemers, leveranciers, klanten en de samenleving als geheel.
- Governancerisico is het risico dat voortvloeit uit veranderende verwachtingen inzake corporate governance (bedrijfsbeleid, gedragscodes, enz.).

Klimaatrisico werd opnieuw aangemerkt als een top risk voor KBC. Rekening houdend met de aanbevelingen van de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), maken we een onderscheid tussen:

- transitierisico's: risico's die voortvloeien uit verstoringen en verschuivingen die gepaard gaan met de overgang naar een koolstofarme, klimaatbestendige of milieuduurzame economie, waaronder beleidsveranderingen, juridische veranderingen, technologische veranderingen/voortgang of gedragsveranderingen;
- fysieke risico's: risico's in verband met mogelijke financiële gevolgen van fysieke verschijnselen die gepaard gaan met zowel klimaatrends (chronisch) zoals veranderende weerspatronen, een stijging van de zeespiegel, stijgende temperaturen, chronische hittegolven, enz. als extreme weersomstandigheden (acut) zoals stormen, overstromingen, branden, hittegolven of droogteperiodes die activiteiten, waardeketens of eigendommen kunnen verstoren.

KBC benadert klimaatrisico vanuit een dubbel materialiteitsperspectief:

- financiële materialiteit (outside-in view), waarbij wordt gekeken naar het effect van klimaatverandering op onze activiteiten. Zo kunnen transitierisico's leiden tot een plotselinge herwaardering van activa, marktvolatiliteit en kredietverliezen als gevolg van de financiering van verouderde (bruine) technologie of infrastructuur, met gevolgen voor de krediet- en beleggingsportefeuilles, terwijl fysieke risico's het aantal schadeclaims in onze verzekeringsbusiness kunnen doen stijgen, of de waarde van onze activa of zekerheden kunnen aantasten;
- milieu- en sociale materialiteit (inside-out view), waarbij wordt gekeken naar het effect van onze activiteiten op het klimaat. In dat verband hebben we, door in 2019 de Collective Commitment to Climate Action (CCCA) te ondertekenen, publiekelijk verklaard dat we een voortrekkersrol willen spelen en een belangrijke hefboom willen zijn in het overgangsproces naar een duurzamere samenleving en een koolstofarme economie, onder meer door ons ertoe te verbinden onze portefeuilles en bedrijfsstrategie af te stemmen op het klimaatakkoord van Parijs om de opwarming van de aarde onder de 2 °C te houden en te streven naar 1,5 °C.

Beleid

De manier waarop KBC risicobeheer benadert, wordt ondersteund door een sterk risicobeleid:

- Het beheer van klimaatgerelateerde risico's zit volledig vervat in ons bestaande risicobeheerbeleid.
- Binnen ons auditkader worden ESG-risico's in meerdere audittrajecten behandeld.
- De risicofunctie maakt deel uit van het kernteam van het Sustainable Finance-programma, dat focust op de integratie van klimaatgerelateerde onderwerpen in de groep.
- De directeurs van Risico Groep en Kredietrisico Groep zijn lid van de stuurgroep van het Sustainable Finance-programma en van de stuurgroep Sustainable Finance Data & Metrics en een van hen zetelt ook in de Interne Duurzaamheidsraad.
- De Raad van Bestuur, het Risico- en Compliancecomité en het Directiecomité zijn de belangrijkste bestemmingen van de diverse output van de belangrijkste risicobeheerprocessen.
- Duurzaamheid, met inbegrip van klimaat en de doelstellingen ter zake, is geïntegreerd in de verloningssystemen voor onze medewerkers en voor het topmanagement in het bijzonder.

Meer details over duurzaamheidsGovernance vindt u in Onze rol in de samenleving en Focus op het klimaat in het deel Verslag van de Raad van Bestuur.

Risico-identificatie

Wij gebruiken verschillende benaderingen om ESG-risico's in kaart te brengen. We scannen de interne en externe omgeving voortdurend op nieuwe en opduikende risico's waaraan we zijn blootgesteld op korte termijn (1 tot 3 jaar), middellange (4 tot 10 jaar) en lange termijn (langer dan 10 jaar). We kijken daarbij ook vooruit.

Om een proactieve identificatie van risico's te waarborgen, hebben we de volgende initiatieven genomen:

- In 2020 en 2021 zijn strategische sectorprojecten (zogenaamde white papers) opgezet, met de nadruk op onze kredietactiviteiten, adviesverlening en verzekeringsactiviteiten, voor acht koolstofintensieve industriële sectoren en drie productlijnen (zie Focus op het klimaat in het deel Verslag van de Raad van Bestuur). De white papers maken een duidelijke analyse van de uitdagingen en technologische ontwikkelingen van elke sector en bedrijfsactiviteit, hun impact op de portefeuilles van KBC op het vlak van klimaatgerelateerde risico's en ze bevatten een eerste schets van mogelijke risicobeperkende maatregelen.
- We houden rekening met de duurzaamheids- en klimaatbeleidslijnen bij de beslissing over nieuwe producten of diensten; Bijzondere aandacht gaat uit naar het correct toekennen van een 'groen' label aan nieuw ontwikkelde producten, in overeenstemming met regelgevingskaders zoals de EU-taxonomie en het ICMA-kader voor groene obligaties.
- We hebben een milieu- en sociale (E&S) sectorheatmap ontwikkeld en ingevoerd in de kredietacceptatie- en -beoordelingsprocessen als screeninginstrument om de hotspots op het vlak van milieu- en sociale risico's in de portefeuille kredieten aan bedrijven en kmo's op te sporen. Op basis van die heatmap is een E&S-risicoportefeuilleopvolgingsverslag op sectorniveau opgesteld, dat het management inzicht verschaft in de algemene E&S-risico's van de industriële kredietportefeuille van KBC. Om de business, kredietadviseurs en beslisingsnemers ertoe aan te zetten tijdens de kredietacceptatie rekening te houden met milieu- en sociale risico's, heeft KBC bovendien de ESG Assessment Guide geïmplementeerd in het kredietacceptatie- en -beoordelingsproces. Zowel de heatmap als de Assessment Guide is niet alleen gericht op klimaatrisico (transitie- en fysiek risico), maar ook op de andere milieurisico's (water, vervuiling, afval en ecosystemen/biodiversiteit) en sociale risico's.
- Gesprekken met klanten zijn een essentieel onderdeel van de aanpak van KBC om beter te begrijpen hoe bedrijfsklanten omgaan met duurzaamheidsuitdagingen en om hen te ondersteunen bij die transitie.
- In 2021 hebben we de eerste stappen gezet in de ontwikkeling van een interne CO2-prijs. Internal Carbon Pricing (ICP) is een intern ontwikkelde geschatte kostprijs van CO2-emissies en wordt steeds vaker gebruikt als toekomstgericht instrument dat organisaties kan helpen klimaatgerelateerde transitierisico's te beheren. Onlangs is een eerste proefproject met ICP voor kredietverlening van start gegaan.
- We hebben de kwetsbaarheid van de economieën van de KBC-kernlanden voor mogelijke fysieke schade als gevolg van ongunstige klimaatveranderingen beoordeeld. Daarvoor hebben we gebruikgemaakt van Climada, een open source natuurrampmodel dat is ontwikkeld en wordt onderhouden door de ETH Zürich. Die specifieke analyse heeft aangetoond dat Hongarije, Ierland en Slowakije de meest kwetsbare kernlanden zijn in verhouding tot de omvang van hun economie. Meer details vindt u in ons Duurzaamheidsverslag.
- We beoordelen extreme weersomstandigheden (zoals veranderingen in storm- en neerslagpatronen en veranderingen in de frequentie van overstromingen) met behulp van een aantal interne en externe maatstaven en stresstests om hun mogelijke invloed op onze schadeverzekeringportefeuille te analyseren. Om dergelijke extreme gebeurtenissen te modelleren, gebruikt KBC Verzekeringen modellen van externe brokers en vendors. KBC dringt aan op een actieve dialoog om klimaatverandering op te nemen in de scenarioanalyse uitgevoerd door die partijen. Fysieke risico's in andere delen van de wereld worden ook nauwlettend opgevolgd, omdat ze invloed kunnen hebben op de wereldwijde herverzekeringmarkt waarop KBC een beroep doet. Bovendien worden de inzichten van herverzekeringstegenpartijen over de KBC-portefeuilles met KBC gedeeld.
- In 2021 is KBC begonnen met de ontwikkeling van een Climate Risk Impact Map. Dat instrument is bedoeld om voor verschillende tijdshorizonten en klimaatscenario's de belangrijkste klimaatrisicofactoren te identificeren die een invloed hebben op de activiteiten en portefeuilles van KBC. Voor meer details verwijzen we naar ons Risk Report. Vanaf 2022 zullen de conclusies van de Climate Risk Impact Map in onze risicobeheerprocessen worden opgenomen.
- We hebben verschillende initiatieven genomen om het ESG-risicobewustzijn verder te vergroten. Zo hebben we de Sustainable Finance Legal Working Group opgericht om de nieuwe en veranderende regelgeving op te volgen, rapporteren we regelmatig over ESG-risicosignalen aan het senior management en organiseren we interne communicatiemomenten en opleidingen voor (risico)medewerkers en leidinggevenden.

Risico meting

We werken met externe partijen aan een reeks methodologieën om klimaatgerelateerde risico's voor onze kredietverlening en beleggingsactiviteiten beter te kunnen identificeren, meten en analyseren. Die geven meer inzicht in de gevolgen van de klimaatverandering op ons bedrijfsmodel, maar ook in de gevolgen van onze activiteiten op het milieu. Door de integratie van die methodologieën zullen we ons kredietacceptatie- en beleggingsbeleid geleidelijk kunnen verbeteren, en ze zullen de nodige ondersteuning geven in de dialoog met onze klanten.

- De PACTA-methodologie (Paris Agreement Capital Transition Assessment) helpt ons te bepalen of de bedrijven in onze kredietportefeuille zich in een transitie bevinden in overeenstemming met de doelstellingen die in verschillende

klimaattransitiescenario's zijn vastgesteld. Het PACTA-instrument wordt gebruikt voor CO₂-intensieve activiteiten in de staal-, automobiel-, scheepvaart-, luchtvaart-, energie-, olie- en gas-, kolen- en cementsector. De resultaten van de oefening over 2021 bevestigen dat KBC binnen zijn industriële kredietportefeuille slechts een beperkte blootstelling heeft aan bedrijven die het meest bijdragen tot de wereldwijde uitstoot van CO₂ in overeenstemming met de huidige scope van PACTA: De toegestane exposure van KBC die valt onder de scope van PACTA bedraagt 3,8% (4 595 miljoen euro) van de totale industriële kredietportefeuille (exclusief kredieten aan kmo's, particulieren, financiële instellingen, verzekeringsmaatschappijen, overheden). Deze bevinding bevestigt de algemene risicobereidheid van KBC, aangezien onze kredietportefeuilles geen grote blootstellingen aan één bedrijf bevatten in activiteiten die het meest bijdragen tot de wereldwijde CO₂-uitstoot.

- KBC Asset Management beoordeelt de CO₂-voetafdruk van de beleggingsproducten die het aanbiedt aan de hand van de gegevens en de methodologie van TRUCOST. Die methodologie wordt ook gebruikt om de beleggingsportefeuille van KBC Verzekeringen en de KBC-pensioenfondsen te analyseren.
- In 2021 hebben we, na het proefproject in de metaalsector van vorig jaar, de UNEP FI-methodologie voor de beoordeling van transitierisico's uitgerold naar andere sectoren met een grote klimaatrelevantie, met een vergelijkbare scope als de whitepaperoefeningen. Binnen die scope hebben we een aantal segmenten geïdentificeerd die vergelijkbare kenmerken vertonen op het vlak van CO₂-uitstootintensiteit en bijgevolg op vergelijkbare wijze worden beïnvloed door een transitie naar een CO₂-arme economie. We hebben ook alle analyses op dat meer granulaire segmentniveau uitgevoerd. We hebben zes verschillende klimaatscenario's geselecteerd voor de impactbeoordeling, om te kunnen inschatten hoe het verwachte verlies (EL) van de portefeuilles zou kunnen veranderen als die scenario's werkelijkheid zouden worden. De scenario's verschillen in streef temperatuur, timing van collectieve actie en de mate waarin verondersteld wordt dat CO₂-verwijderingstechnologieën worden gebruikt. Als resultaat hebben we bijvoorbeeld vastgesteld dat de sector Chemie in zijn geheel, alsook het segment Veeteelt van de sector Landbouw en het segment Productie van voeding van dierlijke oorsprong van de sector Voedsel- en drankproducenten blootgesteld zijn aan hoge transitierisico's die nog niet zijn aangepakt. In vergelijking met de energiesector betekenen de relatief grotere verwachte veranderingen in EL in de sectoren Chemie, Landbouw en Voedsel- en drankproducenten niet noodzakelijkerwijs dat de inherente risico's groter zijn, maar veeleer dat de transitierisico's nog niet in dezelfde mate zijn geïntegreerd als in de energiesector. Uit de resultaten van de analyses blijkt dat er behoefte is aan interactie met de klant voor de (sub)sectoren die het kwetsbaarst worden geacht voor de overgang naar een CO₂-arme economie, om te begrijpen hoe die (sub)sectoren de transitierisico's waaraan ze zijn blootgesteld kunnen beperken.
- In 2021 hebben we voor het derde jaar op rij de gefinancierde uitstoot van een selectie van onze portefeuilles berekend volgens de Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) -methodologie. Dit jaar omvatte het toepassingsgebied: operationele autoleasing, leningen voor motorvoertuigen (met inbegrip van vrachtvervoer over de weg), hypotheek, mijnbouw en olie en gas en een raming voor alle andere sectoren.
- Meer details over de bovengenoemde meetmethoden vindt u in ons Duurzaamheidsverslag, dat beschikbaar is op www.kbc.com.

De resultaten en inzichten die deze methodologieën opleveren, zijn waardevol om hotspots in de kredietportefeuille van KBC op te sporen, als input voor het bepalen van doelstellingen en het uitvoeren van stresstests voor klimaatrisico's, en om waar nodig het beleid aan te passen. Ze maken ook deel uit van de inspanningen van KBC om klimaatrisico verder te integreren in zijn kredietbeoordelingsprocessen en modellering (onder meer van verwachte kredietverliezen). Het management heeft wel altijd de mogelijkheid om de verwachte kredietverliezen aan te passen om zo rekening te houden met gebeurtenissen die geen deel uitmaken van de financiële beoordeling, zoals groeiende inzichten in ESG- en klimaatgerelateerde risico's.

De risicobereidheid bepalen en trapsgewijs uitwaaiëren

De risicobereidheidsverklaring van KBC en het bijhorende proces liggen niet vast, maar evolueren mee met de veranderingen in de interne en externe context en de strategische ambities. De risicobereidheid van KBC dekt alle materiële risico's waaraan KBC is blootgesteld, met bijzondere aandacht voor risico's die de externe omgeving nu en in de toekomst beheersen. Gezien het toegenomen belang dat KBC toekent aan het klimaatrisico, werd een specifieke risicobereidheidsdoelstelling toegevoegd aan de KBC-risicobereidheidsverklaring, die beide invalshoeken van de 'dubbele materialiteit' dekt.

KBC wil klimaat- en milieueffecten integreren in zijn besluitvorming, producten en processen om zo een positieve bijdrage te leveren aan de maatschappij en de duurzaamheid van KBC op lange termijn veilig te stellen.

Andere doelstellingen hebben ook betrekking op andere ESG-thema's. Ze omvatten

- het bevorderen van een sterke bedrijfscultuur die verantwoord gedrag aanmoedigt en wordt ondersteund door een promotie- en vergoedingsbeleid met een duurzame en langetermijnvisie;
- het verzekeren van stabiele winst en gezonde financiële cijfers (kapitaal en liquiditeit);
- het bevorderen van een sterk ondernemingsbestuur en risico- en compliancebeheer en rekening houden met de interne en externe context als belangrijke factoren om de veerkracht van de organisatie te vergroten en waarde te creëren.

Om minder kwetsbaar te zijn voor veranderingen in de externe omgeving – inclusief klimaatverandering – streven we naar diversiteit en flexibiliteit in onze activiteitenmix, klantsegmenten, distributiekanaalen en regio's, waarbij we ons niet concentreren

op winst op korte termijn ten koste van stabiliteit op lange termijn. We beheren de volatiliteit van de nettoresultaten door een sterk risicobeheerkader en gezonde risicobereidheid te definiëren om de financiële en operationele veerkracht op korte, middellange en lange termijn te waarborgen.

De high-level risicobereidheidsdoelstellingen worden voor een aantal risicotypes verder uitgewerkt:

- Vanuit het oogpunt van kredietrisico streeft KBC ernaar de negatieve impact van zijn activiteiten op het milieu en de samenleving te beperken en een positieve impact te stimuleren, op basis van een cultuur van verantwoorde kredietverlening, waarvan de principes zijn vastgelegd in de Credit Risk Standards on Sustainable and Responsible Lending.
- Alle beleggingsbeslissingen van Treasury worden genomen in overeenstemming met het enige bindende kader, waarin de screeningcriteria voor maatschappelijk verantwoorde beleggingen zijn vastgelegd.
- KBC heeft de ambitie om al zijn operationele, compliance- en gedragsrisico's laag te houden, wil goed voorbereid zijn op diverse crisissituaties (bv. om een verstoring van de dienstverlening te voorkomen), waaronder situaties waarbij klimaatverandering aan de basis ligt, en maximaal beschermd zijn tegen cybercriminaliteit. Integriteit, beschikbaarheid en vertrouwelijkheid van onze bedrijfsgegevens en de gegevens van onze klanten zijn van het aller grootste belang.
- Om de reputatierisico's te beheren, bevordert KBC een sterke bedrijfscultuur die verantwoord gedrag in de hele organisatie aanmoedigt, ook op het vlak van sociale en milieuverantwoordelijkheid.
- Om de stabiliteit van de winst en het kapitaal van onze verzekeringsactiviteiten te versterken, worden de risico's op gepaste wijze beperkt door herverzekeringsprogramma's die bescherming bieden tegen de gevolgen van grote schadeclaims of een opeenstapeling van verliezen en door een gediversifieerde exposure aan alle kernmarkten.

De risicobereidheid van KBC wordt ondersteund door beleidslijnen en duurzaamheidsdoelstellingen (zie Onze rol in de samenleving in het deel Verslag van de Raad van Bestuur). In ons beleid voor duurzame en verantwoorde kredietverlening, verzekeringen, adviesverlening en beleggingen identificeren we bijvoorbeeld controversiële activiteiten met betrekking tot het milieu (waaronder klimaat en biodiversiteit), mensenrechten, bedrijfsethiek en gevoelige/controversiële maatschappelijke thema's. Dat zijn economische activiteiten die we niet willen financieren (zoals activiteiten in verband met thermische steenkool) of alleen onder strikte voorwaarden (zoals biomassatechnologieën, de productie van palmolie, enz.)

Risicoanalyse, -rapportering en -opvolging

Indicatoren van klimaatgerelateerde risico's en opportuniteiten zijn opgenomen in het KBC Sustainability Dashboard, waardoor we de voortgang in de uitvoering van onze duurzaamheidsstrategie kunnen volgen en waar nodig kunnen bijsturen. Klimaatgerelateerde risico's zullen verder worden geïntegreerd in onze interne risicorapporten, ICAAP/ORSA en externe rapporten, met bijzondere aandacht voor stresstests.

De Raad van Bestuur, het Risico- en Compliancecomité en het Directiecomité zijn de voornaamste bestemmingen van de belangrijkste risicobeheerrapporten (bv. ICAAP/ILAAP/ORSA, Integrated Risk Report, risicobereidheid, enz.). Aangezien klimaatrisico in alle risicoprocessen wordt geïntegreerd en bovendien als een top risk is aangemerkt, wordt in al die risicobeheerrapporten veel aandacht aan dat onderwerp besteed.

De toenemende aandacht voor het beheer van milieu-, sociale en bestuurlijke (ESG) risico's komt ook tot uiting in diverse wetgevingsinitiatieven. Voor banken die onder het toezicht van de ECB vallen (zoals KBC), zijn er bijvoorbeeld toezichtvereisten geformuleerd in de ECB-gids inzake klimaat- en milieurisico's. In 2021 heeft KBC twee vragenlijsten van de ECB ingevuld over hoe we de in de gids beschreven verwachtingen aanpakken en wat onze uitvoeringsplannen zijn om die volledig na te leven. De ECB zal aan die vragenlijsten een vervolg geven met een thematische evaluatie dit jaar en zal daarbij gebruikmaken van deep dives in onze klimaatgerelateerde en milieurisicostrategieën, en in onze governance- en risicobeheerkaders en -processen. Daarnaast zal de ECB in 2022 een eerste stresstest voor klimaatrisico's uitvoeren. Met deze toezichtsoefening wil de ECB banken aansporen hun klimaatrisico's proactief te beheren en de klimaatgerelateerde gegevens aan te vullen.

Het afgelopen jaar zijn er ook verschillende nieuwe ESG-rapporteringsverplichtingen geïntroduceerd (bv. de EU-taxonomieverordening, de pijler 3-vereisten van de EBA, de Corporate Sustainability Reporting Directive, de Sustainable Finance Disclosure Regulation), die in 2021 geleidelijk van kracht zijn geworden en de komende jaren aanzienlijk zullen worden uitgebreid. Omdat data een waardevol goed zijn om onze portefeuilles verder te bewaken en te beheren, om doelstellingen te bepalen en aan de verschillende wettelijke vereisten te kunnen voldoen, is het Data & Metrics-project binnen het Sustainable Finance-programma begonnen met de coördinatie van de gegevensverzameling in al onze kernlanden, zodat geaggregeerde rapporten kunnen worden opgesteld.

Stress testing

Zowel transitierisico- als fysiekeerisicofactoren zijn al in verscheidene interne stresstests geïntegreerd (bv. in reverse stresstests en de ICAAP/ORSA-stresstest). Uit de uitgevoerde stresstests kan worden besloten dat, hoewel klimaatrisico een steeds belangrijker risico is voor KBC en de economie in haar geheel, er geen onmiddellijke bedreiging is voor onze kapitaal- en

liquiditeitsbuffers. Hoewel de zwaardere klimaatgerelateerde stresssituaties de winstgevendheid van KBC kunnen beïnvloeden, zullen ze die winstgevendheid niet onder een adequaat niveau laten zakken. Meer informatie over stresstests vindt u in ons Risk Report.

Onze stresstests zullen geleidelijk worden geoptimaliseerd op basis van nieuwe inzichten uit bijvoorbeeld onze interne klimaatrisicokaart, of uit de toegepaste methodologiën (zie Risicometing), om ons te helpen de impact van klimaatscenario's beter te vertalen naar financiële parameters zoals verwachte kredietverliezen of verzekeringsclaims.

De deelname van KBC aan de ECB-stresstest voor klimaatrisico's van 2022 is een belangrijke volgende stap naar een volledige integratie van de kwantitatieve effecten van klimaatrisico's in stresstests. In 2021 hebben we al aanzienlijke inspanningen geleverd om die oefening voor te bereiden (zoals het verzamelen van de vereiste gegevens en de ontwikkeling van berekeningsmethoden). De opgedane ervaring en de verzamelde gegevens zullen ook een aanzienlijke meerwaarde zijn voor de verdere ontwikkeling van onze interne geïntegreerde stresstests voor klimaatrisico's.

Milieugegevens worden verstrekt op verschillende plaatsen in het hoofdstuk Onze strategie. Informatie over de EU-taxonomie wordt verstrekt onder Focus op het klimaat.

Hoe beheren we ons kapitaal?

Een samenvatting van de solvabiliteitscijfers voor KBC Verzekeringen vindt u onder toelichting 6.7: Risicobeheer en kapitaaltoereikendheid.

ORSA

Naast de geïntegreerde aanpak op groepsniveau voeren KBC Verzekeringen en zijn verzekerings- en herverzekeringsdochtermaatschappijen jaarlijks een beoordeling van hun eigen risico en solvabiliteit (Own Risk and Solvency Assessment, ORSA) uit, zoals vereist door Solvency II. Het doel van de ORSA is erop toe te zien en ervoor te zorgen dat de business op een gezonde en voorzichtige manier wordt geleid en dat de KBC-verzekeringsgroep voldoende gekapitaliseerd is, rekening houdend met zijn risicoprofiel en de maturiteit van zijn risicobeheer- en controleomgeving. ORSA maakt grotendeels gebruik van dezelfde kernprocessen als ICAAP, zoals APC, bepaling van de risicobereidheid en bedrijfs-, risico- en kapitaalbeheerprocessen.

Waar nodig worden die processen aangepast om rekening te houden met de specifieke aard van de (her)verzekeringsactiviteiten en te voldoen aan de Solvency II-vereisten.

Stress testing

Stresstests vormen een belangrijk risicobeheerinstrument dat een meerwaarde biedt voor zowel strategische processen als het dagelijkse risicobeheer. Stresstests maken daarom integraal deel uit van ons risicobeheerkader en zijn een belangrijk onderdeel van ons ICAAP en onze ORSA.

Voor ons is stresstesting een proces dat managementbeslissingen ondersteunt. Het gebruikt daarbij allerlei technieken om de mogelijke negatieve invloed op de (financiële) toestand van KBC te beoordelen van specifieke gebeurtenissen en/of ontwikkelingen in risicofactoren, gaande van aannemelijk tot extreem, uitzonderlijk of onwaarschijnlijk.

Het is dus een belangrijk instrument om oorzaken van kwetsbaarheid op te sporen en vervolgens te beoordelen of we over voldoende kapitaal beschikken om de risico's die we lopen te dekken. Daarom bevat de APC ook gevoeligheden voor kritieke veronderstellingen die worden gebruikt in het basisscenario. Daarnaast wordt de APC aangevuld met een speciale geïntegreerde stresstest die gelijktijdig wordt uitgevoerd. De gevoeligheden en stresstests zijn ontworpen om te garanderen dat:

- de beslissingen over de financiële planning en de risicobereidheid en -begrenzing niet alleen gebaseerd zijn op een basisscenario, maar ook rekening houden met de invloed van moeilijkere macro-economische en financiële marktscenario's;
- het kapitaal en de liquiditeit op groepsniveau ook in moeilijke omstandigheden op een aanvaardbaar niveau blijven.

De kapitaalratio's die eruit voortvloeien, worden vergeleken met interne en reglementaire kapitaaldoelstellingen.

In de context van het herstelplan (recovery plan) worden nog strengere scenario's en gevoeligheden onderzocht. Die scenario's focussen op gebeurtenissen die ertoe leiden dat de reglementaire kapitaal- of liquiditeitsvereisten niet gehaald worden. Op die manier geeft het herstelplan een bijkomend inzicht in belangrijke kwetsbaarheden van de groep en in de risicoverminderende maatregelen die het management kan nemen als het omschreven risicoscenario zich zou voordoen.

KBC voert nog heel wat andere stresstests uit, die waardevolle informatie opleveren om de kapitaal- of liquiditeitstoereikendheid van de groep te beoordelen. Het gaat dan onder meer over wettelijk verplichte stresstests, ad hoc geïntegreerde stresstests en stresstests voor specifieke risicotypes of portefeuilles op groepsniveau en lokaal niveau. Die stresstestresultaten zijn een waardevolle input bij het bepalen van gevoeligheden in de APC-planning.

Verklaring deugdelijk bestuur

Samenstelling van de Raad van Bestuur en zijn comités op 31 december 2021*

Naam	Functie	Periode in de Raad in 2021	Einde huidige Mandaat	Bijgewoonde Raadsvergaderingen	Niet-Uitvoerende bestuurders	Vertegenwoordigers aandeelhouders	Onafhankelijke bestuurders	Leden DC	AC	RCC
Aantal vergaderingen in 2021				11					7	9
DEBACKERE Koenraad	Voorzitter	Volledig jaar	2023	11	●					
DEPICKERE Franky	Ondervoorzitter van de Raad	Volledig jaar	2023	11	●	●				9(v)
THIJS Johan	Voorzitter Directiecomité / Uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2025	11				● (v)		
ANDRONOV Peter	Uitvoerend bestuurder	8 maanden	2025	7				●		
HOLLOWS John	Uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2022	11				●		
LUTS Erik	Uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2025	10				●		
MOUCHERON David	Uitvoerend bestuurder	8 maanden	2025	7				●		
POPELIER Luc	Uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2025	11				●		
VAN RIJSSEGHEM Christine	Uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2022	11				●		
BOSTOEN Alain	Niet-uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2024	11	●	●				
CALLEWAERT Katelijn	Niet-uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2025	11	●	●				
CLINCK Erik	Niet-uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2024	11	●	●				
DE BECKER Sonja	Niet-uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2024	11	●	●				
DONCK Frank	Niet-uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2024	11	●	●			6	8
HERMANN Peter	Onafhankelijk bestuurder	8 maanden	2025	7	●		●		4	4
LANGFORD Andrew	Onafhankelijk bestuurder	Volledig jaar	2022	11	●		●		7	9
OKKERSE Liesbet	Niet-uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2024	11	●	●				
ROUSSIS Theodoros	Niet-uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2024	11	●	●				
VLERICK Philippe	Niet-uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2024	11	●	●				
WITTEMANS Marc	Niet-uitvoerend bestuurder	Volledig jaar	2024	11	●	●			7(v)	9

* Morten Hübbe, Daniel Falque en Hendrik Scheerlinck waren bestuurder tot 29 april 2021. Zij namen deel aan 4 vergaderingen van de Raad.

Commissaris : PwC Bedrijfsrevisoren BV, vertegenwoordigd door Yves Vandenplas en Tom Meuleman. Secretaris Raad van Bestuur: Wilfried Kupers.

Afkortingen: Raad van Bestuur: Raad ; Directiecomité: DC ; Auditcomité: AC ; Risk & Compliance Comité: RCC; (v) Voorzitter van dit comité

Wijzigingen in de Raad in 2021

- Morten Hübbe, Daniel Falque en Hendrik Scheerlinck namen ontslag na afloop van de algemene vergadering van 29 april 2021.
- Katelijjn Callewaert, Erik Luts, Luc Popelier en Johan Thijs werden herbenoemd als bestuurder voor een nieuw mandaat van 4 jaar.
- Peter Andronov en David Moucheron werden benoemd als bestuurder voor een mandaat van vier jaar en werden, ingevolge hun benoeming als lid van het DC, uitvoerend bestuurder.
- Peter Hermann werd benoemd als onafhankelijk bestuurder voor een mandaat van vier jaar.

Wijzigingen in de comités van de Raad in 2021

Peter Hermann werd lid van het AC en het RCC met ingang van 29 april 2021, in vervanging van Morten Hübbe.

Voorgestelde wijzigingen in de Raad in 2022

- Aleš Blažek wordt, op advies van het Benoemingscomité en onder voorbehoud van goedkeuring door de toezichthouder, door de Raad voorgedragen voor benoeming als bestuurder voor een mandaat van 4 jaar. Hij wordt ingevolge zijn benoeming als lid van het DC, uitvoerend bestuurder.
- Op advies van het Benoemingscomité worden Andrew Langford en Christine Van Rijsseghem voorgedragen voor een herbenoeming als bestuurder voor een nieuw mandaat van 4 jaar, dat afloopt op 22 april 2026 voor Andrew Langford en na de algemene vergadering van 2026 voor Christine Van Rijsseghem.
- Het mandaat van John Hollows loopt af na afloop van de algemene vergadering. De Raad wenst zijn grote erkentelijkheid en dank te betuigen voor de bijdrage die hij heeft geleverd aan onze groep.

Curriculum vitae van de voorgedragen nieuwe bestuurder.

- Aleš Blažek is geboren in České Budejovice op 8 maart 1972 en behaalde een master in de rechten aan de Charles University Law School in Praag. Aleš begon zijn loopbaan als medewerker bij het Praagse kantoor van White & Case, waar hij voornamelijk werkte op het gebied van fusies en overnames, bank- en financieuzen en herstructurering. Van 2000 tot 2003 werkte hij als Chief Legal Counsel voor Citibank Czech Republic. Daarna werd hij General Counsel voor Citigroup CEE Region voordat hij benoemd werd tot Deputy General Counsel voor Citigroup EMEA in Londen, waar hij corporate en investment banking-activiteiten in Europa, het Midden-Oosten en Afrika behandelde. In 2007 trad hij in dienst bij GE Capital Global Banking (Londen) om deel uit te maken van het senior executive team in de hoedanigheid van General Counsel voor GE Capital consumer businesses in Europa. In 2011 werd hij gepromoveerd tot General Counsel voor GE Capital International, Londen, met verantwoordelijkheid voor juridische diensten in alle GE Capital entiteiten in Europa, het Midden-Oosten en Azië. Hij trad in 2014 in dienst bij ČSOB in Praag in de Tsjechische Divisie van KBC Groep als Hoofd van de juridische afdeling. In april 2019 werd hij Head of Data and Strategy bij ČSOB. In 2021 werd hij benoemd tot CEO van KBC Bank Ireland.

Samenstelling van het DC (op 31.12.2021)

Het Directiecomité telt 7 leden: Johan Thijs (Groeps CEO/Voorzitter van het Directiecomité), David Moucheron (CEO Divisie België), John Hollows (CEO Divisie Tsjechië), Erik Luts (Chief Innovation Officer), Peter Andronov (CEO Divisie Internationale Markten), Luc Popelier (Chief Financial Officer), Christine Van Rijsseghem (Chief Risk Officer).

Wijzigingen vanaf 27 april 2022:

- John Hollows neemt ontslag als lid van het DC wegens het bereiken van de leeftijdsgrens. De Raad dankt hem voor de bijdrage die hij gedurende vele jaren aan de KBC groep heeft geleverd.
- Aleš Blažek wordt door de Raad benoemd tot lid van het DC.

Met ingang van 27 april 2022 worden volgende wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de samenstelling van het DC: Aleš Blažek wordt CEO divisie Tsjechië.

Ingevolge deze benoemingen en wijzigingen zal de samenstelling van het DC er als volgt uitzien:

- Johan Thijs, CEO (chief executive officer),
- Luc Popelier, CFO (chief financial officer),
- Christine Van Rijsseghem, CRO (chief risk officer),
- Peter Andronov, CEO divisie Internationale Markten,
- Aleš Blažek, CEO divisie Tsjechië,
- Erik Luts, Chief Innovation Officer,
- David Moucheron, CEO divisie België.

Commissaris

De commissaris, PwC Bedrijfsrevisoren BV (PwC), wordt vertegenwoordigd door Roland Jeanquart en Tom Meuleman. Aan de algemene vergadering op 27 april 2022 zal worden voorgesteld het mandaat van de commissaris voor een nieuwe periode van 3 jaar te verlengen. PwC heeft de heer Damien Walgrave en de heer Kurt Cappoen aangeduid als nieuwe vertegenwoordigers.

Overige informatie

- Ingevolge de verwerving op 23 december 2015, bezit KBC Verzekeringen 48.889 eigen aandelen.
- Belangenconflicten die onder de artikelen 7:115, 7:116 en 7:117 van het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen vallen: in de loop van het boekjaar 2021 vereiste de beslissing van de Raad tot het verlenen van kwijting aan de leden van het DC, in uitvoering van artikel 7:109, §3 van het WVV, de toepassing van artikel 7:115 van het WVV. Het voorstel werd besproken op de vergadering van de Raad van 18 maart 2021. Het verslag luidt als volgt (vertaling):

Er wordt toegelicht dat KBC Verzekeringen een duaal bestuursmodel heeft, doch hybride aangezien alle leden van het directiecomité ook lid zijn van de raad van bestuur. Artikel 7:109, §3 WVV bepaalt dat de Raad, na de vaststelling van de jaarrekening, moet beslissen over de aan de leden van het directiecomité te verlenen kwijting. De Raad moet de vermogensrechtelijke gevolgen van de voorgestelde beslissing omschrijven en het voorgenomen besluit verantwoorden.

De Raad erkent dat er een belangenconflict is van vermogensrechtelijke aard, maar dat er geen vermogensrechtelijke gevolgen zijn vermits de Raad niet de intentie heeft om een vordering tot schadevergoeding in te dienen tegen het Directiecomité en zijn leden.

De Raad beslist om kwijting te verlenen aan de leden van het Directiecomité.

Er kwamen geen belangenconflicten voor die een toepassing van artikel 7:116 of 7:117 WVV vereisten.

- Kwijting bestuurders en commissaris: aan de Algemene Vergadering wordt gevraagd aan de bestuurders en de commissaris kwijting te verlenen voor het in het boekjaar 2021 uitgeoefende mandaat.
- Op 31 december 2021 bestond het AC uit volgende leden:
  - Wittemans Marc, niet-uitvoerend bestuurder, licentiaat in de Toegepaste Economische Wetenschappen, graduaat in de Fiscale Wetenschappen en in de Actuariële Wetenschappen, gedelegeerd bestuurder van MRBB CVBA, holdingmaatschappij van de Boerenbond. Hij is voorzitter van het AC.
  - Andrew Langford, onafhankelijk bestuurder, graduate in Commerce en Fellow of the Institute of Chartered Accountants. Hij was Finance Director FBD Insurance van 2003 tot 2008. Hij was Group Chief Executive van FBD Holdings plc en FBD Insurance plc tot 2015. Hij is sedert mei 2017 CFO en Executive Director van Version 1, een digitale transformatie partner voor binnenlandse en internationale ondernemingsklanten afkomstig uit alle industriële sectoren in het VK en Ierland.
  - Peter Hermann, onafhankelijk bestuurder, Master of Science in Actuarial Mathematics en MBA. Van 1997 tot 2011 werkte hij in diverse functies bij PFA Pension. Van 2011 tot 2013 was hij bestuurder en COO van Nordea Liv & Pension. Tussen 2014 en 2016 was hij verantwoordelijk voor de divisie Prevention, Health & Actuarial Department van PFA Pension. In 2016 werd hij CEO van Topdanmark Livsforsikring en sedert 2018 is hij groep CEO van Topdanmark A/S.

Zij beschikken op grond van hun opleiding en uiteenlopende bedrijfservaring over de nodige individuele en collectieve deskundigheid op het gebied van de activiteiten van KBC Verzekeringen en op het gebied van boekhouding en audit.

- Op 31 december 2021 bestond het RCC uit de volgende leden:
  - Franky Depickere, ondervoorzitter van de Raad, licentiaat in Commerciële en Financiële Wetenschappen, (Antwerpen UFSIA) en master in Financieel Management (VLEKHO Business School). Hij was intern auditor in CERA Bank en heeft functies en mandaten uitgeoefend in verschillende financiële instellingen. Hij is thans gedelegeerd bestuurder van Cera CV en KBC Ancora NV. Hij is voorzitter van het RCC.
  - Andrew Langford, onafhankelijk bestuurder.
  - Peter Hermann, onafhankelijk bestuurder.

Rekening houdend met de profielen en competenties van de leden kan worden besloten dat de leden individueel en het RCC in zijn geheel over de nodige vaardigheden en ervaring beschikken.

- In toepassing van de reglementering inzake de onverenigbaarheidsregeling voor de leiders van verzekeringsondernemingen geven we hierna, in overeenstemming met de circulaire PPB-2006-13-CPB-CPA van de Nationale Bank van België over de uitoefening van externe functies door de leiders van gereguleerde ondernemingen, in bijlage, de externe functies weer die de effectieve leiders en de bestuurders van KBC Verzekeringen uitoefenen in andere vennootschappen.

Externe mandaten van de niet-uitvoerende bestuurders KBC Verzekeringen NV per 31.12.2021

Naamloze vennootschap: KBC Verzekeringen NV

Ondernemingsnummer : RPR 0403.552.563

naam van de maatschappij	zetel	sector	functie	geno- teerd	kapitaal- band
Alain Bostoën, bestuurder					
Quatorze Juillet bvba	België	accountancy & consulting	gedelegeerd bestuurder	N	N
Callewaert Katelijn, bestuurder					
Cera Beheersmaatschappij nv	België	management	gedelegeerd bestuurder	N	N
Almancora Beheersmaatschappij NV	België	management	gedelegeerd bestuurder	N	N
Cera cvba	België	management	lid van het Directiecomité	N	N
Erik Clinck, bestuurder					
Cera Beheersmaatschappij nv	België	management	bestuurder	N	N
Prieel 18	België	management	gedelegeerd bestuurder	N	N
Van Breda Risk & Benefits	België	onafh. verzekeringsmakelaar	bestuurder	N	N
Sonja De Becker, bestuurder					
SBB gecertificeerde accountants en adviseurs BV	België	accountancy & consulting	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
M.R.B.B. cvba	België	holding	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
SBB Bedrijfsdiensten BV cvba	België	accountancy & consulting	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
BB-Patrim bv	België	holding	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
Koenraad Debackere, voorzitter van de Raad van Bestuur					
Umicore	België	materiaaltechnologie	bestuurder	Euronext	N
Holding Wetenschapspark Waterschei NV	België	holding	bestuurder	N	N
Franky Depickere, bestuurder					
Almancora Beheersmaatschappij nv	België	management	gedelegeerd bestuurder	N	N
Cera cv	België	management	gedelegeerd bestuurder	N	N
Cera Beheersmaatschappij nv	België	management	gedelegeerd bestuurder	N	N
Euro Pool System International BV	Nederland	verpakking	bestuurder	N	N
BRS Microfinance Coop cvba	België	financiering	bestuurder	N	N

naam van de maatschappij	zetel	sector	functie	geno- teerd	kapitaal- band
Frank Donck, bestuurder					
3D NV	België	investeringsmaatschappij	gedelegeerd bestuurder	N	N
3D Real Estate	België	bemiddeling bij aankoop van onroerende goederen	bestuurder	N	N
Anchorage nv	België	investeringsmaatschappij	bestuurder	N	N
Atenor NV	België	vastgoed	voorzitter raad van bestuur	Euronext	N
Elia Group NV	België	elektriciteit en gas, productie, verkoop en transport	bestuurder	Euronext	N
Huon & Kauri nv	België	vastgoed	gedelegeerd bestuurder	N	N
Iberanfra bvba	België	vastgoed	bestuurder	N	N
Ibervest nv	België	investeringsmaatschappij	gedelegeerd bestuurder	N	N
Ter Wyndt cvba	België	golf	voorzitter raad van bestuur	N	N
Group Ter Wyndt BV	België	golf	voorzitter raad van bestuur	N	N
Tris nv	België	vastgoed	gedelegeerd bestuurder	N	N
Winge Golf NV	België	golf club	voorzitter raad van bestuur	N	N
Barco NV	België	technologie	voorzitter raad van bestuur	Euronext	N
3D Private Investerings NV	België	investeringsmaatschappij	gedelegeerd bestuurder	N	N
Academie Vastgoedontwikkeling NV	België	vastgoed	bestuurder	N	N
Bowinvest NV	België	vastgoed	bestuurder	N	N
3D Land NV	België	vastgoed	bestuurder	N	N
Tasco NV	België	IT	bestuurder	N	N
ForAtenor SA	België	leasing	voorzitter raad van bestuur	N	N
Markizaat (former Dossche Immo) NV	België	vastgoed	bestuurder	N	N
Luxempart SA	Luxemburg	investeringsmaatschappij	bestuurder	LuxSe	N
3D Skywalkers BV	België	investeringsmaatschappij	gedelegeerd bestuurder	N	N
Force Awakened BV	Nederland	investeringsmaatschappij	gedelegeerd bestuurder	N	N
Imdoma BV	België	investeringsmaatschappij	bestuurder	N	N
Mado NV	België	investeringsmaatschappij	bestuurder	N	N
Immobiëlen Donck NV	België	investeringsmaatschappij	bestuurder	N	N
Golfzicht BV	België	vrije tijd accommodatie	voorzitter raad van bestuur	N	N
Peter Hermann, onafhankelijk bestuurder					
Topdanmark as	Denemarken	holding	gedelegeerd bestuurder/CEO	IEX	N
Andrew Langford, onafhankelijk bestuurder					
Version 1 Software Limited	Ierland	ICT	gedelegeerd bestuurder	N	N
Sionnach Limited	Ierland	ICT	gedelegeerd bestuurder	N	N
Version 1 Software UK Limited	GB	ICT	gedelegeerd bestuurder	N	N
Version 1 Limited	Ierland	ICT	gedelegeerd bestuurder	N	N
Version 1 Solutions Limited	GB	ICT	gedelegeerd bestuurder	N	N
Version 1 Holdings Limited	Ierland	ICT	gedelegeerd bestuurder	N	N
Version 1 Community Trust Company Limited by Guarantee	Ierland	non-profit	gedelegeerd bestuurder	N	N
Tomas Limited	Ierland	ICT	gedelegeerd bestuurder	N	N
Cedar Consulting (UK) Limited	GB	ICT	gedelegeerd bestuurder	N	N
Cedar Consulting Holdco Limited	GB	ICT	gedelegeerd bestuurder	N	N
Version 1 Analytics UK Limited	GB	ICT	bestuurder	N	N
Version 1 Analytics Ireland Limited	Ierland	ICT	bestuurder	N	N
Version 1 Enterprise Services Limited	GB	ICT	gedelegeerd bestuurder	N	N
Version 1 Digital Limited	Ierland	ICT	gedelegeerd bestuurder	N	N
Singlepoint Holdings Limited	Ierland	holding	gedelegeerd bestuurder	N	N
Version 1 Technology Limited	Ierland	technologie	gedelegeerd bestuurder	N	N
Version 1 Technology Ireland Limited	GB	technologie	gedelegeerd bestuurder	N	N
Liesbet Okkerse, bestuurder					
Cera Beheersmaatschappij nv	België	management	bestuurder	N	N
Almancora Beheersmaatschappij nv	België	management	bestuurder	N	N
Theo Roussis, bestuurder					
Asphalia NV	België	management	gedelegeerd bestuurder	N	N
Pentahold	België	investeringsmaatschappij	bestuurder	N	N

naam van de maatschappij	zetel	sector	functie	geno- teerd	kapitaal- band
Jan Van Hove, Algemeen Directeur					
ADD NV	België	insurance broker	bestuurder	N	100,00%
Pensioenfonds KBC OFP	België	pensioenfonds	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
Pension Fund Service OFP	België	pensioenfonds	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
VAB NV	België	rijschool/reisbijstand	bestuurder	N	100,00%
Groep VAB NV	België	rijschool/reisbijstand	voorzitter Raad van Bestuur	N	100,00%
Maatschappij voor brandherv verzekering cvba	België	herv verzekeringen	bestuurder	N	90,10%
Philippe Vlerick, ondervoorzitter					
Besix Group nv	België	bouw	bestuurder	N	N
Exmar nv	België	handel	bestuurder	Euronext	N
Point nv	België	textiel	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
Smartphoto Group nv	België	foto-ontwikkeling	voorzitter Raad van Bestuur	Euronext	N
Cecan nv	België	holding	gedelegeerd bestuurder	N	N
Midelco nv	België	holding	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
Vlerick Investeringsmaatschappij cvba	België	investeringsmaatschappij	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
Vlerick Vastgoed nv	België	vastgoed	gedelegeerd bestuurder	N	N
Raymond UCO denim Private Ltd	Indië	textiel	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
Pentahold nv	België	investeringsmaatschappij	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
BMT NV	België	metaalverwerking	bestuurder	N	N
Mediahuis NV	België	uitgeverij	bestuurder	N	N
LVD Company nv	België	metaalverwerking	bestuurder	N	N
Vobis Finance nv	België	holding	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
B.I.C. Carpets nv	België	textielindustrie	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
Concordia Textiles NV	België	textiel	bestuurder	N	N
De Robaertbeek NV	België	textiel	bestuurder	N	N
Bareldam SA	Luxemburg	holding	bestuurder	N	N
UCO nv	België	textiel	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
Cecan Invest nv	België	holding	gedelegeerd bestuurder	N	N
Arteveld bvba	België	immobiliën	zaakvoerder	N	N
Oxurion nv	België	biopharma	bestuurder	Euronext	N
Marc Wittemans, bestuurder					
Aktiefinvest cvba	België	vastgoed	gedelegeerd bestuurder/CEO - voorzitter Raad van Bestuur	N	N
Arda Immo bv	België	vastgoed	voorzitter Raad van Bestuur	N	N
SBB Gecertificeerde Accountants en	België	accountancy & consulting	bestuurder	N	N
SBB Bedrijfsdiensten bv	België	accountancy & consulting	bestuurder	N	N
M.R.B.B. cvba	België	holding	gedelegeerd bestuurder/CEO	N	N
Agri Investment Fund cvba	België	holding	bestuurder	N	N
Acerta bv	België	holding	bestuurder	N	N
Acerta Consult bv	België	HR-dienstverlening	bestuurder	N	N
Acerta Public bv	België	informaticadiensten en software	bestuurder	N	N
Acerta Verzekeringen bv	België	verzekeringen	bestuurder	N	N
Shéhérazade développement bv	België	informaticadiensten en software	bestuurder	N	N
Aveve bv	België	land- en tuinbouw	bestuurder	N	N

Geconsolideerde jaarrekening

Gebruikte afkortingen

- AC (amortized cost): gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs
- AFS: Voor verkoop beschikbaar (IAS 39)
- ALM: Asset Liability Management
- ECL: Verwachte kredietverlies
- FA: Financiële Activa
- FV: Reële waarde
- FVO (fair value option): bij eerste opname aangeduid als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening
- FVOCI (fair value through other comprehensive income): gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via OCI
- FVPL(fair value through profit or loss): gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening.
- FVPL – overlay: gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening – overlaybenadering.
- GCA: Bruto-boekwaarde
- HFT: Aangehouden voor handelsdoeleinden
- OCI (other comprehensive income): wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen
- POCI (purchased or originated credit impaired assets): verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid
- SPPI: Beoordeling of contractuele kasstromen uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen
- SRB: Single Resolution Board
- R/E: Overgedragen resultaat
- w&v: winst- en verliesrekening

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

(in miljoenen euro)	Toelichting	2021	2020
Nettorente-inkomsten	3.1	398	452
<i>Rente-inkomsten</i>	3.1	434	498
<i>Rentelasten</i>	3.1	- 36	- 46
Verzekeringen Niet-leven (vóór herverzekering)	3.7	799	882
<i>Verdiende premies</i>	3.7	1 905	1 795
<i>Technische lasten</i>	3.7	- 1 106	- 913
Verzekeringen Leven (vóór herverzekering)	3.7	46	11
<i>Verdiende premies</i>	3.7	1 196	1 223
<i>Technische lasten</i>	3.7	- 1 150	- 1 212
Nettore resultaat uit afgestane herverzekering	3.7	25	- 20
Dividendinkomsten	3.2	31	34
Nettore resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via w&v	3.3	117	1
<i>Waarvan resultaat op aandelen (overlaybenadering)</i>	3.3	104	- 14
Netto gerealiseerd resultaat uit schuldinstr. tegen reële waarde via OCI	3.4	- 2	0
Nettoprovisie-inkomsten	3.5	- 373	- 364
<i>Provisie-inkomsten</i>	3.5	161	147
<i>Provisielasten</i>	3.5	- 533	- 512
Overige netto-inkomsten	3.6	74	79
TOTALE OPBRENGSTEN		1 116	1 074
Exploitatiekosten	3.8	- 480	- 487
<i>Personeelskosten</i>	3.8	- 233	- 228
<i>Algemene beheerskosten</i>	3.8	- 225	- 242
<i>Afschrijvingen vaste activa</i>	3.8	- 21	- 17
Bijzondere waardeverminderingen	3.10	- 3	- 11
<i>op financiële activa tegen AC en tegen reële waarde via OCI</i>	3.10	5	- 6
<i>op goodwill</i>	3.10	0	0
<i>op overige</i>	3.10	- 7	- 5
Aandeel in het resultaat van geass. ondernemingen en joint ventures	3.11	0	0
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN		633	576
Belastingen	3.12	- 125	- 126
Nettore resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	-	0	0
RESULTAAT NA BELASTINGEN		508	450
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	-	0	0
<i>Waarvan m.b.t. beëindigde bedrijfsactiviteiten</i>	-	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	-	508	450
<i>Waarvan m.b.t. beëindigde bedrijfsactiviteiten</i>	-	0	0

- We lichten de belangrijkste elementen van de resultatenrekening toe in het Verslag van de Raad van Bestuur, in het hoofdstuk Ons financieel rapport. De commissaris heeft dit hoofdstuk niet geauditeerd.
- De verdeling van de rente-inkomsten en -lasten op financiële instrumenten berekend volgens de effectieve rentevoet en op andere financiële instrumenten (niet berekend volgens de effectieve rentevoet) vindt u in toelichting 3.1.
- Overzicht van de invloed van de overlaybenadering op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening: op de aandelen die aangehouden worden door de verzekeringsondernemingen in de groep wordt de overlaybenadering toegepast. Die aandelen werden volgens IAS 39 voornamelijk geclassificeerd als voor verkoop beschikbaar, en zouden volgens IFRS 9 worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Zolang IFRS 17 niet is ingevoerd (tot 31 december 2022), herclassificeert de overlaybenadering de extra volatiliteit die resulteert uit de toepassing van IFRS 9 van de winst-en-verliesrekening naar OCI. De extra volatiliteit als gevolg van IFRS 9, die wordt geherclassificeerd van het nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening naar de 'herwaarderingsreserve FVPL aandelen – overlay', verwijst naar de niet-gerealiseerde reëlewaardeschommelingen voor een bedrag van 172 miljoen euro in 2021 (175 miljoen euro vóór belastingen). Dat is het verschil tussen (°) het IFRS 9-resultaat zonder toepassing van de overlaybenadering, namelijk 275 miljoen euro (waarvan 279 miljoen euro aan gerealiseerde en niet-gerealiseerde reëlewaardeschommelingen opgenomen in Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening en -4 miljoen euro belastingen), en (°) het IAS 39-resultaat, namelijk 104 miljoen euro (bestaande uit een netto gerealiseerd resultaat van 123 miljoen euro en een bijzondere waardevermindering van -20 miljoen euro). Meer informatie vindt u in Toelichting 1.2.

Beleggingsaandelen van de verzekeraar in 2021: Illustratie van de overlaybenadering (in miljoenen euro)	Onder IAS39	Onder IFRS 9 zonder overlay (keuze FVPL)	Impact overlay	Onder IFRS 9 met overlay
Gerealiseerde resultaten via de winst-en-verliesrekening	123	123	—	123
Niet-gerealiseerde resultaten via de winst-en-verliesrekening	—	156	156	—
Waardeverminderingen via winst-en-verliesrekening	- 20	—	20	- 20
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten via OCI	175	—	- 175	175
Belastingen (via winst-en-verliesrekening of OCI)	- 4	- 4	—	- 4
Totaal via winst-en-verliesrekening en OCI	275	275	0	275

Geconsolideerde gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten (*comprehensive income*)

(in miljoenen euro)	2021	2020
RESULTAAT NA BELASTINGEN	508	450
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	508	450
OCI DIE NAAR DE W&V KAN WORDEN OVERGEBOKT	- 157	98
Nettowijziging van de herwaarderingsreserve FVOCI schuldinstrumenten	- 346	133
Aanpassingen van de reële waarde vóór belastingen	- 453	171
Uitgestelde belastingen op wijzigingen van de reële waarde	109	- 43
Overboeking van reserve naar nettoresultaat	- 3	5
Bijzondere waardeverminderingen	- 4	5
Nettowinsten of -verliezen bij vervreemding	2	0
Uitgestelde belastingen	0	0
Nettowijziging van de herwaarderingsreserve FVPL aandelen - overlay	172	- 25
Aanpassingen van de reële waarde vóór belastingen	279	- 42
Uitgestelde belastingen op wijzigingen van de reële waarde	- 4	2
Overboeking van reserve naar nettoresultaat	- 104	14
Bijzondere waardeverminderingen	20	131
Nettowinsten of -verliezen bij vervreemding	- 123	- 116
Uitgestelde belastingen	0	0
Nettowijziging van de afdekkingsreserve (kasstroomafdekkingen)	0	0
Aanpassingen van de reële waarde vóór belastingen	0	0
Uitgestelde belastingen op wijzigingen van de reële waarde	0	0
Overboeking van reserve naar nettoresultaat	0	0
Brutobedrag	0	0
Uitgestelde belastingen	0	0
Nettowijziging van de omrekeningsverschillen	17	- 10
Brutobedrag	17	- 10
Uitgestelde belastingen	0	0
Afdekking van een netto-investering in buitenlandse entiteiten	0	0
Aanpassingen van de reële waarde vóór belastingen	0	0
Uitgestelde belastingen op wijzigingen van de reële waarde	0	0
Overboeking van reserve naar nettoresultaat	0	0
Brutobedrag	0	0
Uitgestelde belastingen	0	0
Nettowijziging m.b.t. geassocieerde ondernemingen en joint ventures	0	0
Brutobedrag	0	0
Uitgestelde belastingen	0	0
Overige mutaties	0	0

(in miljoenen euro)	2021	2.020
OCI DIE NIET NAAR DE W&V ZAL WORDEN OVERGEBOKT	61	1
Nettowijziging van de herwaarderingsreserve FVOCI aandelen	42	- 1
Aanpassingen van de reële waarde vóór belastingen	42	- 1
Uitgestelde belastingen op wijzigingen van de reële waarde	0	0
Nettowijziging van de toegezegdpensioenregelingen	18	4
Wijzigingen	24	5
Uitgestelde belastingen op wijzigingen	- 6	- 1
Nettowijziging van het eigen kredietrisico	0	0
Aanpassingen van de reële waarde vóór belastingen	0	0
Uitgestelde belastingen op wijzigingen van de reële waarde	0	0
Nettowijziging m.b.t. geassocieerde ondernemingen en joint ventures	0	- 2
Wijzigingen	0	- 2
Uitgestelde belastingen op wijzigingen	0	0
TOTAAL GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	411	549
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	411	549

- Herwaarderingsreserves in 2021: de nettowijziging van de herwaarderingsreserve FVPL aandelen – overlaybenadering (+172 miljoen euro) is vooral te verklaren door positieve reëlewaardeveranderingen, deels gecompenseerd door overboekingen naar het resultaat (meerwaarden op verkopen deels gecompenseerd door waardeverminderingen). De nettowijziging in de herwaarderingsreserve FVOCI schuldinstrumenten (-346 miljoen euro) wordt voornamelijk verklaard door hogere rentevoeten, vooral met betrekking tot overheidsobligaties van diverse Europese landen. De nettowijziging van de omrekeningsverschillen (+17 miljoen euro) is voornamelijk veroorzaakt door de appreciate van de Tsjechische kroon (CZK) ten opzichte van de euro. De nettowijziging van de herwaarderingsreserve FVOCI aandelen met +49 miljoen euro in 2021 is voornamelijk te verklaren door positieve reëlewaardewijzigingen in verband met een wijziging van de statuten van een niet-beursgenoteerde participatie, waardoor KBC recht heeft op een hogere vergoeding in geval van een exit. De nettowijziging in toegezegdpensioenregelingen (+18 miljoen euro) houdt voornamelijk verband met hogere discontovoeten toegepast op de verplichtingen en het positieve rendement op de fondsenbeleggingen, deels gecompenseerd door een verhoogde (en sinds het derde kwartaal van 2021 marktgebaseerde) inflatiecurve.
- Herwaarderingsreserves in 2020: nettowijziging van de herwaarderingsreserve FVPL aandelen – overlaybenadering (-25 miljoen euro) is vooral te verklaren door negatieve reëlewaardewijzigingen, deels gecompenseerd door overboekingen naar het nettoresultaat (bijzondere waardeverminderingen deels gecompenseerd door verkopen). De nettowijziging in de herwaarderingsreserve FVOCI schuldinstrumenten (+133 miljoen euro) werd positief beïnvloed door een algemene renteverlaging. De nettowijziging van de omrekeningsverschillen (-10 miljoen euro) is voornamelijk veroorzaakt door de verzwakking van de Tsjechische kroon (CZK) en Hongaarse forint (HUF) ten opzichte van de euro.

Geconsolideerde balans

(in miljoenen euro)	Toelichting	31-12-2021	31-12-2020
ACTIVA			
Geldmiddelen, tegoeden bij centrale banken en andere zichtdeposito's bij kredietinstellingen	-	509	277
Financiële activa	4.0	36 706	35 985
<i>Tegen amortiseerde kostprijs</i>	4.0	9 560	8 254
<i>Gewaardeerd tegen reële waarde via OCI</i>	4.0	11 108	12 576
<i>Gewaardeerd tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening</i>	4.0	16 017	15 150
<i>Waarvan aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	4.0	29	11
<i>Afdekkingsderivaten</i>	4.0	21	4
Deel van de herverzekeraar in technische voorzieningen, verzekeringen	5.6	191	145
Winst/verlies op posities in portefeuilles afgedekt tegen renterisico	-	0	0
Belastingvorderingen	5.2	83	37
<i>Actuele belastingvorderingen</i>	5.2	45	32
<i>Uitgestelde belastingvorderingen</i>	5.2	38	5
Vaste activa aangehouden voor verkoop en groepen activa die worden afgestoten	5.11	0	0
Investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	5.3	0	0
Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen	5.4	282	296
Goodwill en andere immateriële vaste activa	5.5	212	152
Overige activa	5.1	758	672
TOTAAL ACTIVA		38 741	37 565
VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN			
Financiële verplichtingen	4.0	14 591	13 761
<i>Tegen geamortiseerde kostprijs</i>	4.0	968	991
<i>Gewaardeerd tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening</i>	4.0	13 608	12 730
<i>Waarvan aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	4.0	5	6
<i>Afdekkingsderivaten</i>	4.0	14	39
Technische voorzieningen vóór herverzekering	5.6	18 974	18 724
Winst/verlies op posities in portefeuilles afgedekt tegen renterisico	-	0	0
Belastingverplichtingen	5.2	346	406
<i>Actuele belastingverplichtingen</i>	5.2	44	30
<i>Uitgestelde belastingverplichtingen</i>	5.2	302	375
Verplichtingen i.v.m. groepen activa die worden afgestoten	5.11	0	0
Voorzieningen voor risico's en kosten	5.7	3	3
Overige verplichtingen	5.8	836	857
TOTAAL VERPLICHTINGEN		34 750	33 750
Totaal eigen vermogen	5.10	3 991	3 815
Eigen vermogen van de aandeelhouders	5.10	3 991	3 815
Minderheidsbelangen	-	0	0
TOTAAL VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN		38 741	37 565

Geconsolideerde vermogensmutaties

(in miljoenen euro)	Geplaatst en volgestort aandelen- kapitaal	Uitgifte- premie	Eigen aandelen	Overgedragen resultaat	Totaal herwaarderings- reserves	Eigen vermogen van aandeel- houders	Minderheids- belangen	Totaal eigen vermogen
2021								
Saldo aan het begin van het jaar	65	1 086	- 203	1 616	1 251	3 815	0	3 815
Nettoresultaat over de periode	0	0	0	508	0	508	0	508
OCI erkend in eigen vermogen over de periode	0	0	0	0	- 97	- 97	0	- 97
Subtotaal	0	0	0	508	- 97	411	0	411
Dividenden	0	0	0	- 235	0	- 235	0	- 235
Overboeking van reserve naar overgedragen resultaat bij realisatie	0	0	0	0	0	0	0	0
Wijzigingen in minderheidsbelangen	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal wijzigingen	0	0	0	272	- 97	176	0	176
Saldo aan het einde van het jaar	65	1 086	- 203	1 888	1 155	3 991	0	3 991
2020								
Saldo aan het begin van het jaar	65	1 086	- 203	1 321	1 154	3 422	0	3 422
Nettoresultaat over de periode	0	0	0	450	0	450	0	450
OCI erkend in eigen vermogen over de periode	0	0	0	0	99	99	0	99
Subtotaal	0	0	0	450	99	549	0	549
Dividenden	0	0	0	- 156	0	- 156	0	- 156
Overboeking van reserve naar overgedragen resultaat bij realisatie	0	0	0	2	- 2	0	0	0
Wijzigingen in minderheidsbelangen	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal wijzigingen	0	0	0	295	97	392	0	393
Saldo aan het einde van het jaar	65	1 086	- 203	1 616	1 251	3 815	0	3 815

- Voor een betere leesbaarheid hebben we de tabel wat herwerkt. De samenstellende bestanddelen van de kolom Totale herwaarderingsreserves worden nu in een aparte tabel hierna getoond. Uitleg bij de wijzigingen in de herwaarderingsreserves: zie onder Geconsolideerde gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten.
- Structuur van het aandeelhouderschap: zie deel Vennootschappelijke jaarrekening en overige informatie, onder Toelichting 3, en deel Verslag van de Raad van Bestuur, in het hoofdstuk Verklaring inzake deugdelijk bestuur.
- Eigen aandelen en aantal aandelen: zie Toelichting 5.10.
- De post Dividenden in 2021 (235 miljoen euro) bevat de uitbetaling van een interim-dividend van 235 miljoen euro als voorschot op het finale dividend voor 2021. In navolging van de aanbevelingen van de ECB van 15 december 2020 (en de circulaire van de NBB_2021_005), die de dividenduitkering beperkt, werd over het boekjaar 2020 geen dividend uitbetaald. We stellen aan de Algemene Vergadering van 27 april 2022 een brutoslotdividend voor over boekjaar 2021 van 524 miljoen euro, wat het totale brutodividend op 760 miljoen euro brengt. De post Dividenden in 2020 (156 miljoen euro) bevat het slotdividend voor 2019.

(in miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020	01-01-2020
Herwaarderingsreserve FVOCI schuldinstrumenten	567	913	781
Herwaarderingsreserve FVPL aandelen - overlay	496	325	350
Herwaarderingsreserve FVOCI aandelen	49	7	12
Afdekkingsreserve kasstroomafdekkingen	0	0	0
Omrekeningsverschillen	18	0	10
Afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit	1	1	1
Wijziging in toegezegdpensioenregelingen	24	5	2
Totaal herwaarderingsreserves	1 155	1 251	1 154

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(in miljoenen euro)	Toelichting (1)	2021	2020
BEDRIJFSACTIVITEITEN			
Resultaat vóór belastingen	Geconsolideerde w&v	633	576
Aanpassingen voor:			
resultaat vóór belastingen m.b.t. beëindigde bedrijfsactiviteiten	Geconsolideerde w&v	149	284
		0	0
bijzondere waardeverminderingen en afschrijvingen van materiële en immateriële activa, vastgoedbeleggingen en effecten	3.3, 3.10, 4.2, 5.4, 5.5	63	175
winst of verlies uit de vervreemding van beleggingen	-	- 5	- 10
wijziging in waardeverminderingen voor verliezen op leningen en voorschotten	3.10	- 1	1
wijziging in technische voorzieningen vóór herverzekering	5.6	275	237
wijziging in deel van de herverzekeraar in technische voorzieningen	5.6	- 41	- 23
wijzigingen in overige voorzieningen	5.7	0	- 1
overige niet-gerealiseerde winst of verlies	-	- 143	- 95
opbrengsten van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	3.11	0	0
Kasstroom uit bedrijfswinst vóór belastingen en vóór wijzigingen in bedrijfsactiva en -verplichtingen	-	783	860
Wijzigingen in bedrijfsactiva (exclusief geldmiddelen en kasequivalenten)	-	705	1 706
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs, zonder schuldpapier	4.1	146	144
Financiële activa FVOCI	4.1	1 164	742
Financiële activa FVPL	4.1	- 508	815
<i>Waarvan financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	4.1	- 18	1
Afdekkingsderivaten	4.1	- 16	- 4
Bedrijfsactiva m.b.t. groepen activa die worden afgestoten en overige activa	-	- 81	9
Wijzigingen in bedrijfsverplichtingen (exclusief geldmiddelen en kasequivalenten)	-	618	- 1 359
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	4.1	- 23	- 563
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	4.1	842	- 864
<i>Waarvan financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	4.1	- 2	- 5
Afdekkingsderivaten	4.1	- 26	5
Technische voorzieningen vóór herverzekering	5.6	- 170	- 6
Bedrijfsverplichtingen m.b.t. groepen activa die worden afgestoten en overige verplichtingen	-	- 6	70
Betaalde belastingen	3.12	- 131	- 122
Nettokasstroom uit of aangewend bij bedrijfsactiviteiten		1 974	1 084
INVESTERINGSACTIVITEITEN			
Aankoop van schuldpapier gewaardeerd tegen AC	4.1	- 1 696	- 1 671
Opbrengst van de terugbetaling van schuldpapier gewaardeerd tegen AC	4.1	285	833
Overname van een dochteronderneming of een bedrijfsonderdeel zonder de overgenomen geldmiddelen (inclusief stijgingen in participatiepercentages)	6.6	- 71	0
Opbrengst van de afgestoting van een dochteronderneming of bedrijfsonderdeel zonder de afgestoten geldmiddelen (incl. dalingen in participatiepercentages)	-	0	0
Aankoop van aandelen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-	0	0
Opbrengst verkoop van aandelen in geassoc. ondernemingen en joint ventures	-	0	0
Dividenden ontvangen van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-	0	0
Aankoop van vastgoedbeleggingen	5.4	- 10	- 39
Opbrengst van de verkoop van vastgoedbeleggingen	5.4	6	24
Aankoop van immateriële vaste activa (exclusief goodwill)	5.5	- 37	- 22
Opbrengst van de verkoop van immateriële vaste activa (exclusief goodwill)	5.5	18	0
Aankoop van materiële vaste activa	5.4	- 6	- 5
Opbrengst van de verkoop van materiële vaste activa	5.4	4	1
Nettokasstroom uit of aangewend bij investeringsactiviteiten		- 1 508	- 878

(in miljoenen euro)	Toelichting (1)	2021	2020
FINANCIERINGSACTIVITEITEN			
Inkoop of verkoop van eigen aandelen	Geconsol. vermogensmut.	0	0
Uitgifte of terugbetaling van promessen en andere schuldbewijzen	4.1	0	0
Opbrengst van of terugbetaling van achtergestelde schulden	4.1	0	0
Opbrengst van de uitgifte van aandelenkapitaal	Geconsol. vermogensmut.	0	0
Uitgifte van additionele tier 1-instrumenten	Geconsol. vermogensmut.	0	0
Uitgekeerde dividenden	Geconsol. vermogensmut.	- 235	- 156
Coupon op additionele tier 1-instrumenten	Geconsol. vermogensmut.	0	0
Nettokasstromen uit of aangewend bij financieringsactiviteiten		- 235	- 156
MUTATIE VAN GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN			
Nettotoename of -afname van geldmiddelen en kasequivalenten	-	231	50
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van het boekjaar	-	278	229
Gevolgen van wisselkoerswijzigingen op geldmiddelen en kasequivalenten	-	1	0
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	-	510	278
OVERIGE INFORMATIE			
Betaalde rente	3.1	- 36	- 46
Ontvangen rente	3.1	434	498
Ontvangen dividenden (inclusief vermogensmutatiemethode)	3.2, 5.3	31	34
COMPONENTEN VAN GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN			
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken en andere zichtdeposito's bij kredietinstellingen	Geconsol. balans	509	277
Termijnleningen aan banken in minder dan drie maanden, excl. reverse repo's	4.1	1	1
Reverse repo's met kredietinstel. & beleggingsondernemingen op maximaal drie maanden	4.1	0	0
Deposito's van banken terugbetaalbaar op verzoek en onmiddellijk terugbetaalbaar	4.1	0	0
Geldmiddelen en kasequivalenten inbegrepen in groepen activa die worden afgestot	-	0	0
Totaal	-	510	278
<i>Waarvan niet beschikbaar</i>	-	0	0

(1) De toelichtingen waarnaar wordt verwezen, bevatten niet altijd de exacte bedragen zoals opgenomen in de kasstroomtabel. Op die bedragen worden immers onder meer correcties aangebracht in het kader van overnames/afstotingen van dochters zoals bepaald in IAS 7.

(2) De betaalde en de ontvangen rente worden in dit overzicht gelijkgesteld met de rentelasten en -inkomsten zoals vermeld in de geconsolideerde w&v. Gezien de veelheid van onderliggende contracten aan de basis van de rentelasten en -inkomsten zou een exacte bepaling van de effectieve kasstromen een zeer grote administratieve inspanning vragen. Bovendien is het redelijk te veronderstellen dat voor een bank-verzekeraar de effectieve kasstromen niet in belangrijke mate afwijken van de geprojecteerde rentelasten en -inkomsten, omdat de meeste renteproducten een periodieke rentebetaling inhouden binnen het jaar.

- KBC brengt verslag uit over kasstromen van bedrijfsactiviteiten volgens de indirecte methode.
- Nettokasstromen uit of aangewend bij bedrijfsactiviteiten omvatten zowel in 2021 als in 2020 onder meer het gerealiseerd resultaat in combinatie met lagere uitstaande schuldinstrumenten tegen reële waarde via OCI.
- Nettokasstromen uit of aangewend bij investeringsactiviteiten omvatten zowel in 2021 als in 2020 voornamelijk bijkomende investeringen in schuldpapier tegen geamortiseerde kostprijs. Tevens omvatten deze nettokasstromen in 2021 -71 miljoen euro gerelateerd aan de overname van Bulgaarse pensioen- en levensverzekeringsactiviteiten van NN (zie Toelichting 6.6).
- Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten omvatten zowel in 2021 als in 2020 de dividenduitkering (-235 miljoen euro, resp. -156 miljoen euro).

1.0 Toelichtingen in verband met de grondslagen voor financiële verslaggeving

Toelichting 1.1: Verklaring van overeenstemming

De Raad van Bestuur keurde de geconsolideerde jaarrekening van KBC Groep NV, inclusief alle toelichtingen, op 17 maart 2022 goed voor publicatie. De jaarrekening werd opgesteld volgens de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd voor toepassing in de EU (endorsed IFRS) en bevat vergelijkende informatie over een jaar. Alle bedragen zijn uitgedrukt in miljoenen euro en afgerond op het miljoen (tenzij anders vermeld).

De volgende IFRS-normen werden van kracht op 1 januari 2021, maar KBC paste deze reeds vervroegd toe:

- Wijzigingen aan IAS39 en gerelateerde geaffecteerde standaarden: In het kader van de tweede fase van de IBOR-hervorming heeft de IASB een aantal wijzigingen aan IAS 39 en gerelateerde geaffecteerde standaarden aangebracht. Deze wijzigingen bieden een tijdelijke vrijstelling van de toepassing van specifieke vereisten inzake hedge accounting op hedge relaties die rechtstreeks worden beïnvloed door de IBOR hervorming. KBC heeft deze wijzigingen reeds vervroegd toegepast in 2020. De wijzigingen aan IAS 39 met betrekking tot IBOR hadden geen belangrijke invloed op onze hedge accounting, aangezien de meeste afdekkingsderivaten gebaseerd zijn op EURIBOR (zie Toelichting 4.8.2. voor de posities in afdekkingsderivaten). Voor meer informatie verwijzen we naar het hoofdstuk 'Hoe beheren we onze risico's?'

De volgende IFRS-normen werden gepubliceerd, maar zijn nog niet van kracht in 2021. KBC zal die normen toepassen zodra dat verplicht wordt.

- IFRS 17: in mei 2017 publiceerde de IASB IFRS 17 (Verzekeringscontracten), een omvattende nieuwe boekhoudnorm voor verzekeringscontracten die de grondslagen bevat voor opname en waardering, voorstelling en informatieverschaffing. Zodra IFRS 17 van kracht is, zal hij IFRS 4 (Verzekeringscontracten) vervangen, die werd gepubliceerd in 2005. IFRS 17 geldt voor alle types verzekeringscontracten, ongeacht het type entiteiten waardoor ze worden uitgegeven, en voor bepaalde garanties en financiële instrumenten met discretionaire winstdeling. Daarop zullen enkele uitzonderingen gelden. De algemene doelstelling van IFRS 17 is een boekhoudkundig model voor verzekeringscontracten te bieden dat nuttiger en consistent is voor verzekeraars. In tegenstelling tot de verplichtingen van IFRS 4, die grotendeels gebaseerd zijn op grandfathering van de vroegere lokale grondslagen van de financiële verslaggeving, biedt IFRS 17 een compleet model voor verzekeringscontracten dat alle relevante boekhoudkundige aspecten omvat. De kern van IFRS 17 is het algemene model, aangevuld met een specifieke aanpassing voor contracten met directe winstdeling (de variabelevergoedingsaanpak) en een vereenvoudigde aanpak (de premieallocatieaanpak) vooral voor contracten met een korte looptijd. IFRS 17 zal gelden voor de verslagperiodes die beginnen op of na 1 januari 2023, en waarvoor vergelijkende cijfers vereist zijn. KBC heeft in 2018 een groepswijd project opgestart om IFRS 17 te implementeren. Het project is opgebouwd uit deelprojecten zoals data delivery, lokale rapportering, impact op business en strategische gevolgen, guidance en ondersteuning, geconsolideerde rapportering en de IFRS 17-berekeningstool. Het project wordt aangestuurd door de verzekeringsbusiness en Finance samen en betreft alle afdelingen en entiteiten op groeps- en lokaal niveau die ermee te maken hebben. In het voorbije jaar lag de focus op de verdere implementatie van een IFRS17-compliant proces voor de boekhoudkundige afsluiting. De interpretatie van de IFRS 17-standaard werd gaandeweg bijgestuurd waar nodig wanneer nieuwe informatie ter beschikking kwam van externe of interne bronnen. Op 23 november 2021 werd de EU-verordening over de IFRS 17-standaard, inclusief de wijzigingen aan de originele standaard én met inbegrip van een oplossing voor de jaarlijkse cohortvereiste voor bepaalde soorten van verzekeringscontracten, gepubliceerd. Hierdoor is de IFRS 17-standaard goedgekeurd voor gebruik in de Europese Unie. De optie om financiële activa te herklasseren tussen de IFRS 9 portefeuilles is enkel van toepassing op datum in voege treding van de IFRS 17 standaard en geldt niet voor de vergelijkende periode. In december 2021 paste de IASB Board de IFRS 17 standaard aan met de zogenaamde 'Classificatie overlay' als oplossing voor deze mismatch in de vergelijkende cijfers over de periode 2022 waarbij deze herclassificatie volledig retrospectief kan toegepast worden.
- Overige: de IASB heeft enkele beperkte aanpassingen aan bestaande IFRS-normen en IFRIC's gepubliceerd. Ze zullen worden toegepast zodra dat verplicht is, maar we gaan er momenteel van uit dat hun impact verwaarloosbaar zal zijn.

Toelichting 1.2: Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving

Algemeen / Basisprincipe

De algemene boekhoudkundige principes van KBC Verzekeringen NV ('KBC') zijn gebaseerd op de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals aangenomen door de Europese Unie, en op de IFRS-grondslagen. De jaarrekening van KBC

is gebaseerd op de going concern-veronderstelling. KBC presenteert elke belangrijke categorie van soortgelijke posten afzonderlijk, ongelijksoortige posten worden afzonderlijk gepresenteerd, tenzij ze niet van wezenlijk belang zijn, en posten worden alleen gesaldeerd als de IFRS in kwestie dat expliciet voorschrijft of toestaat.

Financiële activa

KBC past met ingang van 1 januari 2018 alle voorschriften van IFRS 9 toe, met uitzondering van afdekkingstransacties (hedge accounting), die nog altijd worden geboekt in overeenstemming met IAS 39.

Financiële activa – in- en uitboekingen

Opname in de balans: financiële activa en verplichtingen worden in de balans opgenomen als KBC een betrokken partij wordt met betrekking tot de contractuele voorzieningen van de instrumenten. Aan- en verkopen van alle financiële activa die volgens standaardmarktconventies worden afgewikkeld, worden in de balans verwerkt op de afwikkelingsdatum. Alle financiële activa, behalve de financiële activa die worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden bij hun eerste opname in de balans gewaardeerd tegen reële waarde, vermeerderd met de transactiekosten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de verwerving ervan.

Verwijderen uit de balans en herziening: KBC verwijdert financiële activa uit de balans wanneer de contractueel vastgelegde kasstromen eruit aflopen of wanneer KBC zijn contractuele rechten op het ontvangen van de kasstromen uit de financiële activa overdraagt in een transactie waarbij nagenoeg alle risico's en voordelen van eigendom worden overgedragen. Bij wijziging van de voorwaarden tijdens de looptijd van een financieel actief beoordeelt KBC of de nieuwe voorwaarden aanzienlijk verschillen van de oorspronkelijke voorwaarden en of de wijziging inhoudt dat de oorspronkelijke rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het instrument zijn verlopen. Als wordt besloten dat de voorwaarden aanzienlijk verschillen, wordt de transactie geboekt als verwijdering van een financieel actief, wat inhoudt dat het bestaande financieel actief uit de balans wordt verwijderd en op basis van de gewijzigde voorwaarden een nieuw financieel actief wordt opgenomen. Als KBC daarentegen oordeelt dat de voorwaarden niet aanzienlijk verschillen, wordt de transactie geboekt als herziening van een financieel actief.

Afschrijvingen: KBC schrijft de bruto boekwaarde van financiële activa (of een deel van de bruto boekwaarde) af dat als oninbaar wordt beschouwd. Dat betekent dat er geen gerechtvaardigde verwachting bestaat dat KBC enige interesten of kapitaal zal kunnen innen op een redelijke termijn. De timing van afschrijvingen hangt onder andere af van de portefeuille, het bestaan en type van waarborgen, het afwikkelingsproces per jurisdictie en lokale wetgeving. Indien een lening oninbaar is zal de bruto boekwaarde rechtsreeks ten opzicht van de overeenkomende waardevermindering worden afgeboekt. Inkomsten op eerder afgeschreven bedragen worden in de winst- en verliesrekening erkend als een terugdraaiing van waardevermindering. KBC maakt een onderscheid tussen boekhoudkundige afschrijvingen (waar nog actie wordt ondernomen om bedragen terug te vorderen) en schuldwijschelding. Het laatste houdt in dat een deel van of de volledige uitstaande schuld bij de klant wordt kwijtgescholden.

Classificatie van aandelen en schuldinstrumenten

Bij de eerste opname van een financieel actief beoordeelt KBC eerst de contractuele voorwaarden van het instrument om het te classificeren als een aandeel of een schuldinstrument. Onder aandeel wordt elk contract verstaan op grond waarvan een overblijvend belang in de nettoactiva van een andere entiteit wordt verkregen. Om na te gaan of aan die voorwaarde is voldaan, controleert KBC of het instrument niet gepaard gaat met een contractuele verplichting voor de emittent om geldmiddelen te leveren of financiële activa of financiële verplichtingen te ruilen met een andere entiteit onder voorwaarden die potentieel nadelig zijn voor de emittent. Alle instrumenten die niet voldoen aan de criteria om als aandelen te worden aangemerkt, worden door KBC geclassificeerd als schuldinstrument, tenzij het derivaten betreft.

Classificatie en waardering – schuldinstrumenten

Als KBC besluit dat een financieel actief een schuldinstrument is, kan het bij eerste opname in een van de volgende categorieën worden ondergebracht:

- gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (FVPL);
  - verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (MFVPL); dit bevat ook aangehouden voor handelsdoeleinden (HFT);
  - bij eerste opname aangeduid als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (FVO);
  - gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening – overlaybenadering (FVPL - overlay);
- gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in OCI (FVOCI);
- gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (AC).

Schuldinstrumenten moeten worden geclassificeerd in de categorie FVPL als (i) ze niet worden aangehouden binnen een bedrijfsmodel dat erop gericht is activa aan te houden om contractuele kasstromen te ontvangen of binnen een bedrijfsmodel waarvan het doel wordt bereikt door zowel contractuele kasstromen te ontvangen als financiële activa te verkopen, of (ii) ze worden aangehouden binnen een dergelijk bedrijfsmodel, maar de contractuele voorwaarden van het instrument op bepaalde data aanleiding geven tot kasstromen die niet uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen.

Voorts kan KBC in sommige gevallen een financieel actief dat voldoet aan de voorwaarden om te worden gewaardeerd tegen AC of FVOCI, bij eerste opname onherroepelijk aanduiden als gewaardeerd tegen reële waarde (FVO), als die keuze een boekhoudkundige mismatch voorkomt of aanzienlijk beperkt.

Een schuldinstrument wordt alleen gewaardeerd tegen FVOCI als het niet is aangeduid voor waardering tegen FVO en aan beide onderstaande voorwaarden voldoet:

- het actief wordt aangehouden binnen een bedrijfsmodel waarvan het doel wordt bereikt door zowel contractuele kasstromen te ontvangen als financiële activa te verkopen; en
- op bepaalde data geven de contractvoorwaarden van het financiële actief aanleiding tot kasstromen die uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen.

Een schuldinstrument wordt alleen gewaardeerd tegen AC als het aan allebei de volgende voorwaarden voldoet en niet is aangeduid voor waardering tegen FVO:

- het actief wordt aangehouden binnen een bedrijfsmodel dat erop gericht is activa aan te houden om contractuele kasstromen te ontvangen; en
- op bepaalde data geven de contractvoorwaarden van het financiële actief aanleiding tot kasstromen die uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen.

Een schuldinstrument wordt geclassificeerd als FVPL – overlay wanneer het wordt aangehouden in het kader van een bedrijfsactiviteit die verband houdt met contracten die onder het toepassingsgebied van IFRS 4 vallen en als het op grond van IFRS 9 wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, maar krachtens IAS 39 niet integraal zou zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening en het een instrument betreft waarvoor KBC heeft besloten de overlaybenadering toe te passen. Meer informatie over de overlaybenadering is te vinden in de paragraaf 'overlaybenadering'.

Businessmodelbeoordeling

De beoordeling van het bedrijfsmodel wordt gebruikt om na te gaan of schuldinstrumenten mogen worden gewaardeerd tegen AC of FVOCI. Bij de beoordeling licht KBC op portefeuilleniveau de doelstelling van het bedrijfsmodel door in het kader waarvan een actief wordt aangehouden, omdat dit het best weerspiegelt hoe de bedrijfsactiviteiten worden beheerd en informatie aan het bestuur wordt verstrekt. De in aanmerking genomen informatie behelst:

- het beleid en de doelstellingen die voor de portefeuille zijn vooropgesteld en hoe dat beleid in de praktijk wordt gebracht, en in het bijzonder of de strategie van het bestuur erop is gericht contractuele rente-inkomsten te verwerven, een bepaald renteprofiel in stand te houden, de rentegevoeligheid van de financiële activa in overeenstemming te houden met die van de verplichtingen waarmee die activa zijn gefinancierd of kasstromen te realiseren door de activa te verkopen;
- hoe de prestatie van de portefeuille wordt beoordeeld en gerapporteerd aan het Directiecomité en de Raad van Bestuur van KBC;
- de risico's die van invloed zijn op de prestaties van het bedrijfsmodel (en van de binnen dat bedrijfsmodel aangehouden financiële activa) en de wijze waarop deze risico's worden beheerd;
- hoe bestuurders van het bedrijf worden beloond – bijvoorbeeld of de beloning is gebaseerd op de reële waarde van de beheerde activa, dan wel op de ontvangen contractuele kasstromen; en
- de frequentie, het volume en het tijdstip van de verkopen in voorgaande perioden, de redenen voor die verkopen en de verwachtingen van KBC betreffende toekomstige verkoopactiviteiten. Informatie over de verkopen wordt evenwel niet afzonderlijk beschouwd, maar in aanmerking genomen in het kader van een globale beoordeling van de wijze waarop het doel dat KBC met het beheer van de financiële activa beoogt, wordt bereikt en van de wijze waarop kasstromen worden gerealiseerd.

Financiële activa die worden aangehouden voor handelsdoeleinden of waarvan de prestaties worden beoordeeld op basis van de reële waarde, worden gewaardeerd tegen FVPL, omdat ze noch worden aangehouden om contractuele kasstromen te ontvangen, noch om zowel contractuele kasstromen te ontvangen als financiële activa te verkopen.

Beoordeling of contractuele kasstromen uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen (SPPI)

In het kader van deze beoordeling wordt 'hoofdsom' gedefinieerd als de reële waarde van het financiële actief bij eerste opname. 'Rente' wordt gedefinieerd als een vergoeding voor de tijdswaarde van geld, voor het tijdens een bepaalde periode aan de uitstaande hoofdsom verbonden kredietrisico en voor andere met kredietverlening samenhangende basisrisico's en -kosten (bv. het liquiditeitsrisico en administratieve kosten), alsook een winstmarge. Om te beoordelen of contractuele kasstromen uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen, houdt KBC rekening met de contractvoorwaarden van het instrument, wat een beoordeling inhoudt of het financiële actief een contractvoorwaarde bevat die het tijdstip of het bedrag van contractuele kasstromen kan wijzigen waardoor het instrument niet aan deze voorwaarde zou voldoen. Bij die beoordeling houdt KBC rekening met:

- onvoorziene gebeurtenissen die het tijdstip of het bedrag van de kasstromen kunnen wijzigen;

- hefboomwerking;
- voorwaarden voor vervroegde aflossing en verlenging;
- voorwaarden die de vordering van KBC op kasstromen uit nader omschreven activa beperken (bv. overeenkomsten aangaande activa zonder verhaalrechten); en
- kenmerken die de vergoeding voor de tijdswaarde van geld wijzigen (bv. periodieke herziening van de rente).

Herclassificaties

Financiële activa worden na eerste opname niet geherclassificeerd, behalve in een periode volgend op een besluit van KBC om zijn bedrijfsmodel voor het beheer van financiële activa te wijzigen, wat zich kan voordoen wanneer KBC een voor zijn bedrijfsactiviteiten belangrijke activiteit begint of stopt (bv. wanneer KBC een bedrijfsactiviteit verwerft, afstoot of beëindigt). De herclassificatie gaat in bij aanvang van de verslagperiode onmiddellijk na de wijziging.

Classificatie en waardering – aandelen

Financiële aandelen worden ondergebracht in een van de volgende categorieën:

- verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (MFVPL): dit bevat alleen de aandelen aangehouden voor handelsdoeleinden (HFT);
- aandelen waarvoor gekozen is voor waardering tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in OCI (FVOCI);
- aandelen die worden aangehouden in het kader van een activiteit die verband houdt met de verzekeringsactiviteit, die KBC waardeert tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening – overlay (FVPL - overlay).

KBC kan aandelen die verband houden met de verzekeringsactiviteit toewijzen aan de categorie FVPL – overlay tot de datum van inwerkingtreding van IFRS 17. Elk aandeel dat de verzekeringsactiviteit van KBC classificeert als FVPL – overlay, moet aan beide onderstaande criteria voldoen:

- het wordt op grond van IFRS 9 gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, maar zou krachtens IAS 39 niet integraal zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening; en
- het wordt niet aangehouden in het kader van een activiteit die geen verband houdt met een verzekeringscontract.

Als FVOCI geclassificeerde aandelen worden nadien gewaardeerd tegen reële waarde met opname van alle waardeveranderingen in OCI en kunnen niet worden overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening, zelfs niet wanneer het instrument van de hand wordt gedaan. De enige uitzondering betreft dividendinkomsten, die worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening in de post 'Dividendinkomsten'.

Classificatie en waardering – derivaten (handelsdoeleinden en afdekkingsdoeleinden)

KBC kan derivaten opnemen voor handelsdoeleinden of voor afdekkingsdoeleinden. Derivaten kunnen, afhankelijk van hun actuele marktwaarde, als activa of verplichtingen worden geboekt.

Derivaten voor handelsdoeleinden

Derivaten worden altijd gewaardeerd tegen reële waarde en KBC maakt het volgende onderscheid:

- Derivaten die worden aangehouden met het oog op afdekking, maar waarvoor geen hedge accounting wordt (kan worden) toegepast (economische afdekkingen): afdekkingsinstrumenten kunnen worden verworven om een externe blootstelling economisch af te dekken zonder toepassing van hedge accounting. De rentecomponent van die derivaten wordt opgenomen onder 'Nettorente-inkomsten', terwijl alle andere wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen onder 'Nettore resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening'.
- Derivaten die niet voor afdekkingsdoeleinden worden aangehouden (derivaten voor handelsdoeleinden): operationele eenheden van KBC kunnen ook derivatencontracten aangaan die niet tot doel hebben een positie economisch af te dekken. Dat kan gebeuren in het kader van de nakende sluiting of verkoop van een externe positie of om op korte termijn winst te genereren. Alle wijzigingen in de reële waarde (inclusief interest) van dergelijke derivaten worden opgenomen onder 'Nettore resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening'.

Afdekkingsderivaten

Afdekkingsderivaten zijn derivaten die uitdrukkelijk zijn aangeduid als onderdeel van een afdekkingsconstructie. Het proces voor de boeking van dergelijke derivaten wordt uitvoerig beschreven in 'Hedge accounting'.

Financiële activa – Bijzondere waardeverminderingen

Definitie van default

KBC hanteert dezelfde definitie van het begrip financiële activa waarbij sprake is van default als voor interne risicobeheerdoeleinden, overeenkomstig de leidraden en standaarden van toezichthouders op de financiële sector. Bij een financieel actief is er sprake van default wanneer aan minstens een van de volgende voorwaarden is voldaan:

- Er is een aanzienlijke verslechtering van de kredietwaardigheid.
- Het actief is aangeduid als actief dat geen rente meer opbouwt.
- Het actief is een geherstructureerd actief en voldoet aan de criteria van default volgens het interne beleid inzake herstructurering (bijvoorbeeld wanneer aan een geherstructureerd actief dat nog niet de defaultstatus heeft binnen een periode van 2 jaar na het toekennen van een eerste herstructurering een extra herstructurering wordt toegekend, of wanneer een dergelijk actief binnen de 2 jaar meer dan 30 dagen achterstallig wordt).
- KBC heeft de rechtbank verzocht de kredietnemer failliet te verklaren.
- De tegenpartij heeft het faillissement of een gelijkaardige bescherming tegen haar schuldeisers aangevraagd.
- De aan de klant verleende kredietopening wordt beëindigd.

KBC hanteert een 'backstop' voor kredietopeningen met een betalingsachterstand van 90 dagen of meer. Onder 'backstop' wordt in dit kader een laatste controle verstaan om te garanderen dat alle activa die moeten worden aangemerkt als 'activa waarbij sprake is van default', dat ook daadwerkelijk zijn.

Model van te verwachten kredietverliezen (ECL) – algemeen

Het model voor bijzondere waardeverminderingen van financiële activa heet 'het model van te verwachten kredietverliezen', behalve voor schuldinstrumenten en aandelen die verband houden met de verzekeringsactiviteit, waarvoor KBC heeft besloten de overlaybenadering toe te passen. Het beleid inzake bijzondere waardeverminderingen voor deze instrumenten wordt besproken in 'Overlaybenadering'.

Het toepassingsgebied van het model van te verwachten kredietverliezen is gebaseerd op de classificatie van de financiële activa. Het model van te verwachten kredietverliezen is van toepassing op de volgende financiële instrumenten:

- schuldinstrumenten gewaardeerd tegen AC en FVOCI;
- verplichtingen uit hoofde van leningen en financiële garantiecontracten;
- vorderingen voor financiële leasing;
- handels- en overige vorderingen.

Voor beleggingen in aandelen worden geen te verwachten verliezen berekend.

Op financiële activa waarop het model van te verwachten kredietverliezen van toepassing is, wordt een bijzondere waardevermindering geboekt ten belope van de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen als het kredietrisico na de eerste opname significant toeneemt. In andere gevallen komt de voorziening voor verliezen overeen met de binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen (zie hierna voor nadere toelichting van het begrip 'significante toename van het kredietrisico').

Om een onderscheid te maken tussen de verschillende categorieën met het oog op de kwantificering van de te verwachten kredietverliezen, gebruikt KBC de internationaal aanvaarde terminologie voor indeling van financiële activa in 'stages' of categorieën: categorie 1, categorie 2 en categorie 3.

Tenzij het activa met verminderde kredietwaardigheid betreft, worden alle financiële activa bij eerste opname geclassificeerd in categorie 1 en geboekt met de binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen. Zodra zich een significante toename van het kredietrisico voordoet na de eerste opname, wordt het actief ondergebracht in categorie 2 en geboekt met de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen. Zodra een actief aan de definitie van default voldoet, wordt het ondergebracht in categorie 3.

Voor handelsvorderingen staat IFRS 9 het gebruik van een praktisch hulpmiddel toe. De te verwachten kredietverliezen voor handelsvorderingen kunnen worden gewaardeerd als een bedrag dat overeenkomt met hun tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen. KBC past dit praktische hulpmiddel toe op handels- en overige vorderingen.

Bijzondere waardeverminderingswinsten en -verliezen op financiële activa worden opgenomen onder de noemer 'Bijzondere waardeverminderingen' in de winst-en-verliesrekening.

Financiële activa die worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden in de balans gepresenteerd tegen hun nettoboekwaarde, die overeenkomt met de brutoboekwaarde verminderd met de bijzondere waardeverminderingen. Schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in OCI worden in de balans gepresenteerd tegen hun boekwaarde, die overeenkomt met hun reële waarde op de datum van verslaggeving. De aanpassing voor te verwachten verliezen wordt opgenomen als een herclassificatie-aanpassing tussen de winst-en-verliesrekening en OCI.

Significante toename van het kredietrisico sinds de eerste opname

In overeenstemming met het model van te verwachten kredietverliezen worden financiële activa geboekt met de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen zodra hun kredietrisico na de eerste opname significant toeneemt. Bijgevolg bepaalt de beoordeling van wat 'een significante toename van het kredietrisico' uitmaakt hoe financiële activa in categorieën worden

ingedeeld. De beoordeling van een significante toename van het kredietrisico is een relatieve beoordeling op basis van het kredietrisico dat bij de eerste opname werd toegewezen. Dit is een beoordeling op grond van meerdere factoren en dienovereenkomstig heeft KBC een benadering met meerdere niveaus ontwikkeld.

Benadering met meerdere niveaus – obligatieportefeuille

Voor de obligatieportefeuille bestaat de benadering uit drie niveau's:

- Uitzondering voor laag kredietrisico: obligaties worden altijd geboekt met de binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen als ze op de datum van verslaggeving een laag kredietrisico hebben (d.w.z. categorie 1). KBC gebruikt de uitzondering voor laag kredietrisico voor obligaties met een rating van beleggingskwaliteit.
- Interne rating: [alleen van toepassing als niet aan het eerste niveau wordt voldaan] dit is een relatieve beoordeling die de kans op default bij de eerste opname vergelijkt met die op de datum van verslaggeving. KBC voert voor elke verslagperiode de beoordeling uit op het niveau van de faciliteit. De relatieve verandering van PD om een wijziging van categorie (staging) te triggeren, is een verhoging met twee PD-notches.
- Beoordeling door het bestuur: tot slot bestudeert en beoordeelt het bestuur de significante toename van het kredietrisico van financiële activa op individueel niveau (tegenpartij) en op portefeuilleniveau, wanneer wordt geconcludeerd dat er in de eerste twee niveaus van de benadering met meerdere niveaus onvoldoende rekening wordt gehouden met idiosyncratische gebeurtenissen. Voorbeelden van idiosyncratische gebeurtenissen zijn een onverwachte evolutie van de macro-economische omgeving (zoals als gevolg van de coronacrisis), onzekerheden over geopolitieke gebeurtenissen en de secundaire impact van belangrijke defaults (bv. op leveranciers, klanten en medewerkers van een defaulted bedrijf).

Als geen van deze beoordelingen leidt tot een overheveling naar categorie 2, blijft de obligatie in categorie 1. Er wordt van uitgegaan dat er sprake is van default bij een financieel actief (d.w.z. het financieel actief wordt geacht tot categorie 3 te behoren) zodra het aan de definitie van default voldoet. De benadering met meerdere niveaus is symmetrisch, wat betekent dat kredieten die zijn overgeheveld naar categorie 2 of 3, kunnen terugkeren naar categorie 1 of 2 als op een latere datum van verslaggeving niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden die tot de overheveling hebben geleid.

Kredietportefeuille

Voor de kredietportefeuille gebruikt KBC een benadering met vijf niveaus. Deze benadering met meerdere niveaus is een getrappt systeem (als de beoordeling van het eerste niveau niet leidt tot overheveling naar categorie 2, wordt het tweede niveau beoordeeld, enz.). Als na beoordeling van alle niveaus overheveling naar categorie 2 niet nodig is gebleken, blijft het financieel actief in categorie 1.

- Interne rating: de interne rating wordt gebruikt als het voornaamste criterium om een toename van het kredietrisico te beoordelen. Dit is een relatieve beoordeling die de kans op default bij de eerste opname vergelijkt met die op de datum van verslaggeving. KBC voert voor elke verslagperiode de beoordeling uit op het niveau van de faciliteit (d.w.z. het contract). De relatieve verandering van PD om een wijziging van categorie (staging) te triggeren, is een verhoging met twee PD-notches.
- Kredietherstructurering: geherstructureerde financiële activa worden altijd beschouwd als categorie 2, tenzij ze al aan de definitie van default voldoen. In dat geval worden ze overgeheveld naar categorie 3.
- Aantal dagen betalingsachterstand: KBC gebruikt de 'backstop' zoals omschreven in de standaard. Een financieel actief met meer dan 30 dagen betalingsachterstand wordt overgeheveld naar categorie 2.
- Interne rating als 'backstop': KBC gebruikt een absolute waarde van de kans op default als 'backstop' voor financiële activa die moeten worden overgeheveld naar categorie 2. Deze 'backstop' stemt overeen met de hoogste kans op default (d.w.z. PD 9 op basis van de interne rating van KBC), vooraleer een financieel actief als default beschouwd wordt.
- Beoordeling door het bestuur: tot slot bestudeert en beoordeelt het bestuur de significante toename van het kredietrisico van financiële activa op individueel niveau (tegenpartij) en op portefeuilleniveau, wanneer wordt geconcludeerd dat er in de eerste vier niveaus van de benadering met meerdere niveaus onvoldoende rekening wordt gehouden met idiosyncratische gebeurtenissen (enkele voorbeelden: zie hierboven).

Er wordt van uitgegaan dat er sprake is van default bij een financieel actief (d.w.z. het financieel actief wordt geacht tot categorie 3 te behoren) zodra het aan de definitie van default voldoet. De benadering met meerdere niveaus is symmetrisch, wat betekent dat kredieten die zijn overgeheveld naar categorie 2 of 3, kunnen terugkeren naar categorie 1 of 2 als op de datum van verslaggeving niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden die tot de overheveling hebben geleid.

Waardering van te verwachten kredietverliezen

De te verwachten kredietverliezen worden berekend als het product van probability of default (PD), estimated exposure at default (EAD) en loss given default (LGD).

De te verwachten kredietverliezen worden berekend als weergave van:

- een objectief en kansgewogen bedrag;
- de tijdswaarde van geld; en
- informatie over gebeurtenissen uit het verleden, de heersende omstandigheden en prognoses van economische omstandigheden.

De tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen komen overeen met de som van alle tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet.

De binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen komen overeen met het deel van de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen dat voortvloeit uit een default binnen de periode van twaalf maanden die volgt op de datum van verslaggeving.

KBC gebruikt om de te verwachten kredietverliezen te berekenen specifieke IFRS 9-modellen voor probability of default (PD), estimated exposure at default (EAD) en loss given default (LGD). In de mate van het mogelijke en om de efficiëntie te bevorderen gebruikt KBC modelvormingstechnieken die vergelijkbaar zijn met de technieken die werden ontwikkeld voor prudentiële doeleinden (d.w.z. de Baselmodellen). Meer informatie over die kredietrisicomodellen van KBC vindt u in de sectie 'Internal Modelling' van het Risk Report, op www.kbc.com. KBC ziet er niettemin op toe dat de Baselmodellen worden aangepast om te voldoen aan IFRS 9:

- KBC maakt geen gebruik van de voorzichtigheidsmarges die de toezichthouder voor de Baselmodellen voorschrijft;
- KBC brengt aanpassingen aan om rekening te houden met de impact van macro-economische factoren op het resultaat om te garanderen dat de IFRS 9-modellen een raming op een bepaald tijdstip weerspiegelen (point-in-time) en geen raming over de cyclus als geheel (through-the-cycle), in tegenstelling tot de toezichthouder;
- KBC maakt in de modellen gebruik van macro-economische prognoses.

Voor de dossiers die in default zijn, wordt de ECL eveneens berekend als het product van PD, EAD en LGD. Maar in dit specifieke geval wordt de PD bepaald op 100%, is de EAD bekend gezien de defaultstatus en houdt de LGD rekening met de netto contante waarde van het (niet-) recupereerbare bedrag.

KBC gebruikt de IRB en gestandaardiseerde modellen om de Basel PD toe te wijzen, die vervolgens dient als input voor de IFRS 9 ECL-berekeningen en staging. Als er geen Basel PD-model is met een modelscope die vergelijkbaar is met het IFRS 9-model, wordt voor alle faciliteiten in de portefeuille de op lange termijn waargenomen default rate als PD gebruikt. Voor portefeuilles met een lage default rate kan het voorkomen dat er zich in de beschouwde periode geen of slechts een klein aantal wanbetalingen heeft voorgedaan. In dat geval wordt de PD bepaald op basis van deskundige input en externe ratings.

KBC weerspiegelt toekomstgerichte informatie in de berekening van te verwachte kredietverliezen via macro-economische variabelen en op basis van de beoordeling van het management van idiosyncratische gebeurtenissen. De hoofdeconoom van KBC ontwikkelt 3 verschillende macro-economische toekomstscenario's (basis, negatief en positief) voor alle KBC thuismarkten en bepaalt een overeenkomstige weging van elk scenario. KBC past elk kwartaal de macro-economische toekomstscenario's en toegewezen wegingen aan die gebruikt worden in de berekening van de te verwachte kredietverliezen in lijn met de input van de KBC hoofdeconoom. De selectie van macro-economische variabelen die in deze toekomstscenario's worden gedefinieerd voor de PD, EAD en LGD onderdelen van de ECL berekening gebeurt op basis van statistisch correlaties in historische informatie.

De maximale periode voor waardering van de te verwachten kredietverliezen is de maximale contractuele periode (inclusief verlengingsopties), behalve voor specifieke financiële activa die bestaan uit een opgenomen en een opvraagbaar niet-opgenomen bedrag, waarbij de blootstelling aan het kredietrisico niet beperkt wordt tot de contractuele periode in verband met de contractuele mogelijkheid van KBC om terugbetaling van het opgenomen bedrag te vragen en het niet-opgenomen bedrag te annuleren. Alleen voor dergelijke activa kan de waarderingsperiode langer zijn dan de contractuele periode.

Verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (Purchased or Originated Credit impaired, POCI)

KBC definieert verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (POCI) als financiële activa waarop bijzondere waardevermindering conform IFRS 9 van toepassing is en waarbij reeds bij de creatie sprake was van default (d.w.z. die op het ogenblik van creatie aan de definitie van default beantwoordden). POCI-activa worden bij eerste opname erkend tegen een nettobedrag van waardeverminderingen en worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van een effectieve interestvoet die aangepast wordt voor de kredietwaardigheid. In volgende periodes wordt elke wijziging in tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen opgenomen in de resultatenrekening. Gunstige wijzigingen worden weergegeven als terugname van waardevermindering, zelfs als de tijdens de looptijd te verwachte kredietverliezen op rapporteringsdatum lager zijn dan deze op het moment van uitgifte.

Belangrijke beoordelingen en onzekerheden

De berekening van de te verwachten kredietverliezen (en de significante toename van het kredietrisico sinds de eerste opname) vereist een belangrijke oordeelsvorming over verschillende aspecten, waaronder de financiële situatie en aflossingscapaciteit van de kredietnemer, de realiseerbare waarde van waarborgen, prognoses en macro-economische informatie. KBC past een neutrale, onbevooroordeelde benadering toe ten aanzien van onzekerheden en bij het nemen van beslissingen op basis van een grondige oordeelsvorming.

Overlaybenadering

In overeenstemming met de wijziging van IFRS 4, die werd gepubliceerd in september 2016, gebruikt KBC de overlaybenadering om de tijdelijke gevolgen op te vangen van het feit dat IFRS 9 en IFRS 17 (ter vervanging van IFRS 4) niet op dezelfde datum in werking treden. Dienovereenkomstig gebruikt KBC de overlaybenadering, waardoor de extra volatiliteit in verband met de toepassing van IFRS 9 wordt geherclassificeerd van de winst-en-verliesrekening naar de niet-gerealiseerde resultaten. De geherclassificeerde bedragen worden opgenomen in de overlayreserve van OCI. De overlaybenadering wordt toegepast op de financiële activa uit de verzekeringsactiviteit van KBC die daarvoor in aanmerking komen. Dat wordt bepaald aan de hand van de volgende criteria:

- activa die op grond van IFRS 9 worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, maar krachtens IAS 39 niet integraal zouden zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening;
- alle activa, uitgezonderd activa die worden aangehouden in het kader van een activiteit die geen verband houdt met contracten die binnen het toepassingsgebied van IFRS 4 vallen.

Op financiële activa kan de overlaybenadering worden toegepast tot:

- het instrument niet langer wordt opgenomen in de balans;
- het instrument niet langer wordt aangehouden in het kader van een activiteit die verband houdt met verzekeringscontracten;
- KBC bij aanvang van een boekjaar beslist om op dat specifieke instrument de overlaybenadering niet toe te passen; of
- de datum van inwerkingtreding van IFRS 17.

Toepassing van de overlaybenadering vereist dat sommige grondslagen van de financiële verslaggeving voor financiële activa uit IAS 39 moeten worden behouden, namelijk:

- Bijzondere waardevermindering van aandelen: aandelen aangehouden door de verzekeringsactiviteit van KBC werden uit hoofde van IAS 39 doorgaans geclassificeerd als voor verkoop beschikbaar, terwijl ze uit hoofde van IFRS 9 worden geclassificeerd als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Wanneer aandelen worden aangemerkt voor de overlaybenadering, moeten de regels inzake bijzondere waardevermindering van IAS 39 erop worden toegepast. Bij de overlaybenadering worden alle wijzigingen in de reële waarde opgenomen in de overlayreserve, maar wordt, wanneer de afname significant is in vergelijking met de aanschaffingskosten (meer dan 30%) of langdurig is (langer dan een jaar), het verlies aan reële waarde opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Elke latere afname wordt eveneens rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening opgenomen, terwijl toenames worden opgenomen in de overlayreserve.
- Opname van winsten en verliezen in de winst-en-verliesrekening bij het afstoten van aandelen: door de aandelen die verband houden met de verzekeringsactiviteit van KBC bij verkoop aan te merken als onder de overlaybenadering vallend, wordt de in OCI opgebouwde overlayreserve overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening, zodat dezelfde resultaten worden bekomen als krachtens IAS 39.

Geldmiddelen, tegoeden bij centrale banken en andere zichtdeposito's bij kredietinstellingen

Geldmiddelen omvat contanten en direct opvraagbare deposito's, zoals cheques, kasmiddelen en saldi bij centrale banken en andere banken.

Financiële verplichtingen

Financiële instrumenten of hun componenten worden bij eerste opname geclassificeerd als verplichting of als eigen vermogen op grond van de bepalingen van de contractuele overeenkomsten en de definities van financiële verplichtingen en eigenvermogeninstrumenten. Een financieel instrument wordt geclassificeerd als een verplichting als:

- KBC een contractuele verplichting heeft om aan de houder ervan geldmiddelen of een ander financieel actief te leveren of met de houder een ander financieel instrument te ruilen onder voorwaarden die potentieel nadelig zijn voor KBC; of
- KBC een contractuele verplichting heeft om het financiële instrument af te wikkelen in een variabel aantal van zijn eigen aandelen.

Een financieel instrument wordt geclassificeerd als een aandeel indien aan geen van beide voorwaarden is voldaan. In dat geval wordt het administratief verwerkt zoals omschreven in 'Eigen vermogen'.

Financiële verplichtingen – in- en uitboeking

KBC neemt een financiële verplichting op wanneer het partij wordt bij de contractuele bepalingen van het instrument. Dat is doorgaans op de ontvangstdatum van de ontvangen vergoeding in de vorm van geldmiddelen of een ander financieel actief. Bij eerste opname wordt de financiële verplichting gewaardeerd tegen reële waarde, verminderd met de transactiekosten die direct aan de uitgifte van het instrument kunnen worden toegerekend, behalve voor financiële verplichtingen die worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening.

Financiële verplichtingen worden uit de balans verwijderd wanneer ze tenietgedaan worden, dat wil zeggen wanneer de in het contract vastgelegde verplichting nagekomen of ontbonden wordt, dan wel afloopt. KBC kan ook een financiële verplichting uit de balans verwijderen en een nieuwe financiële verplichting in de balans opnemen wanneer een ruil plaatsvindt tussen KBC en de kredietgever van de financiële verplichting, waarbij sprake is van aanzienlijk afwijkende voorwaarden of in geval van aanzienlijke wijziging van de voorwaarden van een bestaande financiële verplichting. Om te bepalen of de voorwaarden verschillen, vergelijkt KBC de contante waarde van de kasstromen onder de nieuwe voorwaarden, met inbegrip van het saldo van betaalde en ontvangen provisies verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet, met de contante waarde van de resterende kasstromen van de oorspronkelijke financiële verplichting. Als het verschil 10% of meer bedraagt, verwijdert KBC de oorspronkelijke financiële verplichting uit de balans en neemt het een nieuwe financiële verplichting in de balans op. Wanneer

een ruil van schuldinstrumenten of wijziging van voorwaarden wordt geboekt als schulddegling, worden gemaakte kosten of provisies opgenomen als deel van de winst of het verlies op de gedegde schuld.

Financiële verplichtingen – classificatie en waardering

KBC brengt opgenomen financiële verplichtingen onder in drie verschillende categorieën, zoals voorgeschreven door IFRS 9:

- Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden (HFT). Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden zijn financiële verplichtingen die hoofdzakelijk worden aangegaan om winst te behalen uit prijschommelingen op korte termijn of uit de handelsmarge. Een verplichting wordt ook beschouwd als voor handelsdoeleinden aangehouden als ze deel uitmaakt van een portefeuille van afzonderlijk door de handelsdesk voor handelsdoeleinden aangehouden financiële instrumenten waarvoor er aanwijzingen bestaan van een recent patroon van winstnemingen op korte termijn. Voor handelsdoeleinden aangehouden verplichtingen kunnen verplichtingen zijn in de vorm van derivaten, shortposities in schuldinstrumenten en aandelen, termijndeposito's en schuldcertificaten. Verplichtingen in de vorm van derivaten worden door KBC opgedeeld in derivaten voor handelsdoeleinden en derivaten voor afdekkingsdoeleinden, net als bij activa in de vorm van derivaten. Bij eerste opname worden voor handelsdoeleinden aangehouden verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde. Op het einde van de verslagperiode worden voor handelsdoeleinden aangehouden verplichtingen in de vorm van derivaten gewaardeerd tegen reële waarde. Aanpassingen van de reële waarde worden altijd opgenomen in de winst-en-verliesrekening.
- Financiële verplichtingen bij eerste opname door de entiteit aangeduid als tegen reële waarde gewaardeerd met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (FVO). Krachtens IFRS 9 kan een financiële verplichting of groep van financiële verplichtingen bij eerste opname worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening, behalve voor wijzigingen in de reële waarde die betrekking hebben op wijzigingen in het eigen kredietrisico, die afzonderlijk worden gepresenteerd in OCI. KBC gebruikt de waardering tegen reële waarde om de volgende redenen:
  - beheerd op basis van de reële waarde: KBC waardeert een financiële verplichting of een groep van financiële verplichtingen tegen reële waarde wanneer die wordt beheerd en de prestaties ervan worden beoordeeld op basis van de reële waarde. Ze wordt gebruikt voor de administratieve verwerking van (ontbundelde) depositocomponenten (d.w.z. financiële verplichtingen die geen discretionaire winstdeling bevatten);
  - boekhoudkundige mismatch: waardering tegen reële waarde mag worden toegepast wanneer dat een opname- of waarderinginconsistentie voorkomt of aanzienlijk beperkt die anders zou zijn ontstaan wanneer de waardering van activa of verplichtingen of de opname van de winsten en verliezen hierop op basis van verschillende grondslagen had plaatsgevonden;
  - hybride instrumenten: een financieel instrument wordt als hybride beschouwd wanneer het een of meer besloten derivaten omvat die geen nauw verband vertonen met het basiscontract. Waardering tegen reële waarde kan worden gebruikt wanneer het niet mogelijk is om de in een contract besloten derivaten zonder nauw verband te scheiden van het basiscontract, in welk geval het volledige hybride instrument mag worden aangeduid als gewaardeerd tegen reële waarde. Dat betekent dat zowel de in het contract besloten derivaten als het basiscontract worden gewaardeerd tegen reële waarde. KBC gebruikt deze mogelijkheid wanneer gestructureerde producten besloten derivaten zonder nauw verband met het basiscontract omvatten. In dat geval worden zowel het basiscontract als de in het contract besloten derivaten gewaardeerd tegen reële waarde.
- Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen kostprijs (AC) worden bij eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs, wat overeenkomt met de reële waarde van de ontvangen vergoeding, inclusief transactiekosten. Later worden ze gewaardeerd tegen gearmorteerde kostprijs, wat overeenkomt met het bedrag waartegen de financieringsverplichting bij eerste opname werd gewaardeerd, verminderd met de hoofdsomaflossingen en vermeerderd met de cumulatieve amortisatie van het eventuele verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag. Het verschil tussen het ter beschikking gestelde bedrag en de nominale waarde wordt pro rata temporis opgenomen als een rentelast. De al verlopen maar nog niet betaalde rentelasten worden geboekt op de overlopende rekeningen.

Financiële verplichtingen – eigen kredietrisico

Voor financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde schrijft IFRS 9 voor dat de financiële verplichting bij eerste opname tegen reële waarde moet worden gewaardeerd. Latere wijzigingen in reële waarde worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening, behalve voor wijzigingen die betrekking hebben op wijzigingen in het eigen kredietrisico, die afzonderlijk worden gepresenteerd in OCI.

Dienovereenkomstig worden mutaties in OCI op verschillende plaatsen gepresenteerd: wijzigingen in het eigen kredietrisico worden gepresenteerd in de niet-gerealiseerde resultaten en alle andere wijzigingen in reële waarde worden gepresenteerd in de winst-en-verliesrekening onder 'Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening'. De in de niet-gerealiseerde resultaten opgenomen bedragen met betrekking tot het eigen kredietrisico worden niet omgeboekt naar de winst-en-verliesrekening, zelfs niet als de verplichting uit de balans wordt verwijderd en de bedragen worden gerealiseerd. Hoewel overboeking niet is toegelaten, hevelt KBC de in de niet-gerealiseerde resultaten opgenomen bedragen wel over naar het overgedragen resultaat in het eigen vermogen wanneer de verplichting uit de balans wordt verwijderd. De enige situatie waarin opname van het eigen kredietrisico in de niet-gerealiseerde resultaten niet wordt toegepast, is wanneer dat een boekhoudkundige mismatch in de winst-en-verliesrekening zou veroorzaken. Dat kan zich voordoen wanneer er een nauw economisch verband bestaat tussen de tegen reële waarde gewaardeerde financiële verplichting (waarvoor het eigen kredietrisico is opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten) en het financiële actief, waarvan alle wijzigingen in de reële waarde worden gewaardeerd en opgenomen tegen reële waarde in de winst-en-verliesrekening. Dat

is het geval bij tak 23-beleggingsovereenkomsten, waar wijzigingen in de reële waarde van de verplichting volledig worden gesaldeerd met het actief.

Financiële verplichtingen – Financiële garantiecontract

Een financiële garantiecontract is een contract op grond waarvan KBC verplicht is bepaalde betalingen te verrichten om de houders te compenseren voor verliezen die ze lijden omdat een bepaalde debiteur zijn betalingsverplichting uit hoofde van de oorspronkelijke of herziene voorwaarden van een schuldinstrument niet nakomt. Een financiële garantiecontract wordt bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde en later gewaardeerd tegen het hoogste van de volgende bedragen: (a) het bedrag dat is bepaald overeenkomstig de bepalingen van IFRS 9 inzake bijzondere waardeverminderingen (zie 'Financiële activa – Bijzondere waardevermindering') en (b) het oorspronkelijk opgenomen bedrag, verminderd met, in voorkomend geval, de cumulatieve amortisatie die in overeenstemming met het beginsel van IFRS 15 inzake de opname van opbrengsten is opgenomen.

Reverse repo's en repo's

Reverse repo's: wanneer KBC een financieel actief heeft gekocht en tegelijkertijd een overeenkomst is aangegaan om het actief (of een vergelijkbaar actief) tegen een vaste prijs op een datum in de toekomst te verkopen, wordt de overeenkomst geboekt als een lening of voorschot en de onderliggende waarde wordt niet opgenomen in de jaarrekening.

Repo's: zijn transacties waarbij KBC een effect verkoopt en tegelijkertijd ermee instemt om het opnieuw te kopen (of een actief dat in essentie hetzelfde is) tegen een vaste prijs op een toekomstige datum. KBC blijft de effecten volledig in de balans opnemen omdat het vrijwel alle risico's en voordelen van eigendom behoudt. De ontvangen geldelijke vergoeding wordt opgenomen als een financieel actief en de financiële verplichting wordt opgenomen voor de verplichting om de terugkoop prijs te betalen.

Compensatie (offsetting)

KBC saldeert en presenteert in zijn balans voor een financieel actief en een financiële verplichting uitsluitend een nettobedrag wanneer (i) het op dat ogenblik een in rechte afdwingbaar recht heeft om de opgenomen bedragen te compenseren; en (ii) het voornemens is om de verplichting op nettobasis af te wikkelen of om het actief te realiseren op hetzelfde moment dat de verplichting wordt afgewikkeld.

Reële waarde

KBC definieert 'reële waarde' als 'de prijs die zou worden ontvangen uit de verkoop van een actief of die zou worden betaald om een verplichting over te dragen in een regelmatige transactie tussen marktdeelnemers op de waarderingsdatum'. De reële waarde is niet het bedrag dat een entiteit zou ontvangen of betalen op grond van een gedwongen transactie, een onvrijwillige liquidatie of een gedwongen verkoop. Een onevenwicht tussen vraag en aanbod (bv. minder kopers dan verkopers, waardoor de prijzen dalen) is niet hetzelfde als een gedwongen transactie of een gedwongen verkoop.

Wijzigingen van de marktwaarde worden opgenomen voor alle posities die worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij wijzigingen in reële waarde worden gerapporteerd in de winst-en-verliesrekening of in OCI. Ze houden verband met afwikkelingskosten, aanpassingen voor posities of markten met verminderde liquiditeit, wijzigingen van waarderingen op basis van een modellenbenadering, tegenpartijrisico (aanpassing van kredietwaardering) en financieringskosten:

- Aanpassingen van kredietwaardering (CVA's) worden gebruikt bij het waarderen van derivaten om te garanderen dat hun marktwaarde wordt aangepast om het kredietrisico van de tegenpartij te weerspiegelen. Daarbij wordt zowel met de huidige vervangingswaarde van het contract (mark-to-market) als met de verwachte toekomstige marktwaarde van het contract rekening gehouden. Die waarderingen worden gewogen op basis van de kredietwaardigheid van de tegenpartij, die bepaald wordt door middel van een genoteerde Credit Default Swap (CDS)-spread, of, als die er niet is, afgeleid wordt uit obligaties waarvan de emittenten karakteristieken vertonen vergelijkbaar met die van de tegenpartij van het financiële instrument (rating, sector, geografische ligging). Een aanpassing van de schuldwaardering vindt plaats voor contracten waarbij de tegenpartij is blootgesteld aan KBC. Die is gelijkaardig aan de CVA, waarbij rekening gehouden wordt met de verwachte toekomstige negatieve marktwaarde van de contracten.
- Een FVA (funding value adjustment) is een aanpassing van de marktwaarde van niet door waarborgen gedekte derivaten om bij de waardering rekening te houden met de (toekomstige) financieringskosten of -opbrengsten die gepaard gaan met het aangaan en afdekken van dergelijke instrumenten.

Hedge accounting

KBC kiest ervoor om gebruik te maken van de principes van hedge accounting van IAS 39 (de EU-carve-out-versie). KBC wijst bepaalde voor risicobeheerdoeleinden aangehouden derivaten en bepaalde niet-afgeleide financiële instrumenten aan als afdekkingsinstrumenten die in aanmerking komen voor afdekkingsconstructies. Bij de eerste aanduiding van de afdekking legt KBC formeel de relatie vast tussen de afdekkingsinstrumenten en de afgedekte posities, inclusief de risicobeheerdoelstelling en -strategie bij het aangaan van de afdekkingstransactie, evenals de methode die zal worden gebruikt om de effectiviteit van de afdekkingsrelatie te beoordelen. KBC beoordeelt zowel bij aanvang van de afdekkingsrelatie als daarna doorlopend of de door de afdekkingsinstrumenten gerealiseerde compensatie van de wijzigingen in de reële waarde of kasstromen van de overeenkomstige afgedekte posities tijdens de periode waarvoor de afdekking is aangewezen als zeer effectief kan worden

aangemerkt of naar verwachting als zodanig zal kunnen worden aangemerkt, en of de werkelijke resultaten van elke afdekking binnen een vork van 80 tot 125% liggen. KBC beoordeelt voor een kasstroomafdekking van een verwachte toekomstige transactie of het zeer waarschijnlijk is dat die zal plaatsvinden en een blootstelling aan kasstroomschommelingen inhoudt die uiteindelijk van invloed zou kunnen zijn op de winst-en-verliesrekening.

KBC gebruikt de volgende afdekkingstechnieken: cash flow hedge, micro-hedge op basis van reële waarde, fair value hedges voor een portefeuille met renterisico en afdekkingen van netto-investeringen in buitenlandse activiteiten.

Cash flow hedges: als een derivaat is aangeduid als afdekkingsinstrument bij een afdekking van kasstroomschommelingen die toe te rekenen zijn aan een bepaald risico dat aan een opgenomen actief, verplichting of zeer waarschijnlijke, verwachte toekomstige transactie verbonden is en dat invloed zou kunnen hebben op de winst-en-verliesrekening, wordt het effectieve deel van wijzigingen in de reële waarde van het derivaat opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten en gepresenteerd in de afdekkingsreserve (cash flow hedge) van OCI. Het niet-effectieve deel van wijzigingen in de reële waarde van een derivaat wordt onmiddellijk opgenomen in de winst-en-verliesrekening onder 'Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening'. Het in de niet-gerealiseerde resultaten opgenomen bedrag wordt geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening (als een herclassificatie-aanpassing in de periode waarin de afgedekte kasstromen de winst-en-verliesrekening beïnvloeden) onder 'Nettorente-inkomsten'. Als het voor afdekkingsdoeleinden aangehouden derivaat afloopt of wordt verkocht, beëindigd of uitgeoefend, als de afdekking niet langer aan de criteria voor cash flow hedging voldoet of als de aanduiding als afdekking wordt ingetrokken, worden de afdekkingstransacties prospectief beëindigd. Een cumulatieve winst die of een cumulatief verlies dat op dat ogenblik deel uitmaakt van OCI, blijft in OCI en wordt opgenomen onder 'Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening' wanneer de verwachte toekomstige transactie uiteindelijk wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Wanneer verwacht wordt dat een verwachte transactie zich niet meer zal voordoen, wordt de cumulatieve winst die of het cumulatieve verlies dat in OCI was gerapporteerd, onmiddellijk overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening, onder 'Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening'.

Micro-hedging op basis van reële waarde: wanneer een derivaat is aangewezen als afdekkingsinstrument voor het afdekken van de verandering in de reële waarde van een opgenomen actief of verplichting of een portefeuille van opgenomen activa of verplichtingen of een vaststaande toezegging die van invloed kan zijn op de winst-en-verliesrekening, worden veranderingen in de reële waarde van het derivaat onmiddellijk opgenomen in de winst-en-verliesrekening, evenals de veranderingen in de reële waarde van de afgedekte positie die toerekenbaar zijn aan het afgedekte risico (in dezelfde post van de winst-en-verliesrekening als de afgedekte positie). Maar de geprorateerde rente van renteswaps wordt opgenomen in 'Nettorente-inkomsten'. Als het voor afdekkingsdoeleinden aangehouden derivaat afloopt of wordt verkocht, beëindigd of uitgeoefend, als de afdekking niet langer aan de criteria voor reële waardeafdekking voldoet of als de aanduiding als afdekking wordt ingetrokken, worden de afdekkingstransacties prospectief beëindigd. Elke aanpassing van een afgedekte positie waarvoor de effectieve rentevoet wordt gebruikt, wordt tot op het ogenblik van beëindiging geamortiseerd naar de winst-en-verliesrekening als onderdeel van de herberekende effectieve rentevoet van de positie over haar resterende looptijd of rechtstreeks opgenomen wanneer de afgedekte positie niet langer wordt opgenomen.

Fair value hedges voor een portefeuille met renterisico (macro-hedging): de uitzondering voor de EU inzake macro-hedging betekent dat een groep van derivaten (of delen van derivaten) mag worden beschouwd als combinatie en gezamenlijk als afdekkingsinstrument mag worden aangeduid, en neemt een deel van de beperkingen op reële waardeafdekkingen met betrekking tot de afdekking van kerndeposito's en op onderafdekking gerichte strategieën weg. Krachtens de uitzondering voor de EU mogen afdekkingstransacties worden toegepast op kerndeposito's en zijn ze alleen ineffectief wanneer de herziene raming van het bedrag van de kasstromen in geplande tijdsintervallen daalt tot onder het aangewezen bedrag voor dat tijdsinterval. KBC dekt het renterisico van een portefeuille van leningen en een portefeuille van deposito's van particulieren af met renteswaps. Renteswaps worden gewaardeerd tegen reële waarde en wijzigingen in de reële waarde worden gerapporteerd in de winst-en-verliesrekening. De geprorateerde rente van renteswaps wordt opgenomen in 'Nettorente-inkomsten'. Het afgedekte bedrag aan leningen wordt eveneens gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij de wijzigingen van de reële waarde worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening. De reële waarde van het afgedekte bedrag wordt in de balans opgenomen als een aparte post bij de activa of de verplichtingen. Als een afdekking niet effectief is, wordt de cumulatieve wijziging in de reële waarde van het afgedekte bedrag geamortiseerd in de winst-en-verliesrekening over de resterende looptijd van de afgedekte activa of onmiddellijk uit de balans verwijderd als de ineffectiviteit voortvloeit uit het feit dat de overeenkomstige leningen niet langer worden opgenomen.

Afdekking van netto-investeringen in buitenlandse activiteiten: wanneer een derivaat of een niet-afgeleid financieel instrument wordt aangeduid als afdekkingsinstrument voor afdekking van een netto-investering in een buitenlandse activiteit met een andere functionele munt dan die van de directe holdingmaatschappij van de buitenlandse activiteit, wordt het effectieve deel van wijzigingen in de reële waarde van het afdekkingsinstrument opgenomen in de afdekkingsreserve (investeringen in buitenlandse activiteiten) in OCI. Het niet-effectieve deel van de wijzigingen in de reële waarde van het derivaat wordt onmiddellijk opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Het in de niet-gerealiseerde resultaten opgenomen bedrag wordt geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening als een herclassificatie-aanpassing bij vervreemding van de buitenlandse activiteit (inclusief een dividenduitkering of kapitaalverlaging).

Verzekeringscontracten

Algemeen

De waarderingsregels van IFRS 4 'Verzekeringscontracten' zijn van toepassing op zowel de verzekeringcontracten (inclusief herverzekeringcontracten) die KBC als verzekeraar aangaat als op de herverzekeringcontracten die KBC als verzekeringnemer aangaat. Ze zijn ook van toepassing op financiële instrumenten met discretionaire winstdeling die KBC aanhoudt.

Een herverzekeringcontract is een vorm van verzekeringcontract, aangezien alle herverzekeringcontracten die het verzekeringsrisico overdragen op zich ook verzekeringcontracten zijn.

Sommige overeenkomsten die krachtens de plaatselijke algemeen aanvaarde boekhoudingsprincipes worden geboekt als verzekeringcontract, zullen krachtens de IFRS niet langer als verzekeringcontract worden beschouwd. Overeenkomsten die KBC niet blootstellen aan enig verzekeringsrisico (bv. zuivere belegging zonder bijkomende (verzekering-)voordelen/dekking) worden verwerkt als financiële instrumenten, met of zonder discretionaire winstdeling.

De financiële instrumenten zonder discretionaire winstdeling en de depositocomponent van tak 23-verzekeringcontracten worden opgenomen volgens de beginselen van deposit accounting, aangezien ze onder IFRS 9 vallen.

Deposit accounting is van toepassing op de depositocomponent van aandelenverzekeringcontracten (de verzekeringscomponent wordt verwerkt conform IFRS 4 als een verzekeringcontract).

KBC ontbuntelt de componenten als beide onderstaande voorwaarden zijn vervuld:

- het is mogelijk de depositocomponent te waarderen (inclusief eventuele besloten afkoopopties), dat wil zeggen zonder rekening te houden met de verzekeringscomponent;
- de grondslagen van de financiële verslaggeving vereisen niet dat alle verplichtingen en rechten die uit deposit accounting voortvloeien, worden opgenomen.

Ontbundeling is niet toegestaan als de depositocomponent niet afzonderlijk kan worden gewaardeerd.

Bij KBC worden verzekeringcontracten die geen unit-linked (of tak 23-) verzekeringen zijn niet ontbunteld tot een depositocomponent en een verzekeringscomponent. De verzekeringscomponent van tak 23-verzekeringen (zie verder), ongeacht of dat verzekeringcontracten of beleggingsovereenkomsten zijn, wordt verwerkt als een verzekeringcontract. Financiële instrumenten van Tak 23 zonder overlijdensprestatie of winstdeelneming worden in overeenstemming met IFRS 9 geclassificeerd als 'financiële verplichtingen die worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening' (ook deposit accounting genoemd) en worden dienovereenkomstig gewaardeerd tegen reële waarde.

Een financieel instrument van Tak 23 tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening vertegenwoordigt de verplichting ten aanzien van de polishouder wiens ontvangen premies worden belegd in een beleggingsfonds. Dat laatste is geklasseerd als financieel actief verplicht gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (lijn 'Beleggingscontracten, verzekeringen' in Toelichting 4.1). De waardering van de financiële activa gerelateerd aan tak 23-contracten is weerspiegeld in de wijzigingen in de gerelateerde verplichtingen. Tak 23-contracten zijn polissen waarbij het rendement wordt bepaald op basis van beleggingen of een index, en waarbij de polishouder het risico draagt.

Wijzigingen in de reële waarde (activa en verplichtingen), inclusief alle componenten die verband houden met wijzigingen in wisselkoersen, worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening als 'Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening'. De waarde van het deelbewijs wordt geacht de reële waarde te zijn. Alleen de verdiende management fees en provisies worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen als margin deposit accounting bij de Nettoprovisie-inkomsten.

Financiële instrumenten met discretionaire winstdeling en de verzekeringscomponent van tak 23-beleggingsovereenkomsten worden behandeld als verzekeringcontracten onder IFRS 4. Op de balansdatum worden de verplichtingen die voortkomen uit deze financiële instrumenten of verzekeringcontracten onderworpen aan de 'liability adequacy test' om na te gaan of ze afdoende zijn. Als de boekwaarde van deze verplichtingen lager is dan hun geschatte toekomstige verdisconteerde kasstromen, zal het tekort erkend worden in de resultatenrekening ten opzichte van een toename van de verplichting.

Een actief in de vorm van een herverzekering ondergaat uitsluitend een bijzondere waardevermindering als:

- er objectieve aanwijzingen zijn dat KBC, als gevolg van een gebeurtenis na de eerste opname van de herverzekering, mogelijk niet alle bedragen zal ontvangen die op grond van de voorwaarden van het contract zijn verschuldigd;
- die gebeurtenis betrouwbaar te bepalen gevolgen heeft voor de bedragen die KBC van de herverzekeraar zal ontvangen. Als een herverzekering een bijzondere waardevermindering ondergaat, vermindert KBC de boekwaarde ervan evenredig en wordt het betreffende bijzonderewaardeverminderingverlies in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Bij de invoering van IFRS 4 heeft KBC besloten om de toenmalige plaatselijke algemeen aanvaarde boekhoudingsprincipes te volgen en geen gebruik te maken van:

- waardering van verzekeringsverplichtingen op niet-verdisconteerde basis;
- niet-uniforme grondslagen voor financiële verslaggeving voor de verzekeringcontracten van dochterondernemingen. Als die grondslagen voor financiële verslaggeving niet uniform zijn, mag een verzekeraar ze wijzigen wanneer de grondslagen voor financiële verslaggeving als gevolg van de wijziging niet verder uiteen gaan lopen en voor zover aan de andere vereisten van IFRS 4 'Verzekeringcontracten' is voldaan.

KBC is van mening dat het voldoende voorzichtigheid aan de dag legt bij de waardering van zijn verzekeringscontracten. KBC neemt geen voorzieningen voor mogelijke toekomstige vorderingen tot schadevergoeding als een verplichting op, als die vorderingen tot schadevergoeding voortvloeien uit verzekeringscontracten die op de datum van verslaggeving niet bestonden, zoals catastrofe- en egalisatievoorzieningen.

Een verzekeringsverplichting (of een deel van een verzekeringsverplichting) wordt door KBC uitsluitend uit de balans verwijderd als ze tenietgaat – dat wil zeggen wanneer de in het contract vastgelegde verplichting nagekomen of ontbonden wordt, dan wel afloopt.

Herverzekeringsactiva en de daarmee verband houdende verzekeringsverplichtingen worden niet gesaldeerd, noch worden baten of lasten uit hoofde van herverzekeringscontracten en lasten of baten uit hoofde van de daarmee verband houdende verzekeringscontracten gesaldeerd.

Technische voorzieningen – verzekeringscontracten

De technische voorzieningen omvatten de ramingen op balansdatum van de verplichtingen van de vennootschap ten aanzien van verzekerden, begunstigen en verzekeringnemers, inclusief de omrekeningsverschillen op de technische voorzieningen in vreemde valuta.

Voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's (Niet-leven)

Voorziening voor niet-verdiende premies (Niet-leven)

Deze voorziening omvat het deel van de brutopremies dat moet worden toegewezen aan een latere periode om vorderingen tot schadevergoeding, administratieve kosten en beheerkosten van beleggingen die verband houden met de onderliggende polissen te dekken. Voor rechtstreekse zaken wordt de voorziening voor niet-verdiende premies in principe voor elk contract afzonderlijk berekend op dagelijkse basis aan de hand van de brutopremies. Voor ontvangen herverzekeringscontracten wordt de voorziening voor niet-verdiende premies voor elk contract afzonderlijk berekend. Deze is gebaseerd op informatie die wordt meegedeeld door de cederende onderneming, aangevuld met de eigen opgedane ervaring van de vennootschap met betrekking tot de ontwikkeling van risico's in de tijd.

Voorziening voor lopende risico's (Niet-leven)

Deze post is een bijkomende voorziening als aanvulling op de voorziening voor niet-verdiende premies. Ze wordt aangelegd als het geraamde totale bedrag van de vorderingen tot schadevergoeding en de administratieve kosten met betrekking tot de lopende contracten in de volgende periode naar verwachting hoger zal zijn dan het totaal van de niet-verdiende premies en de te innen premies. Voor ontvangen herverzekeringscontracten worden contractuele stipulaties bekeken en indien nodig worden de onderliggende voorzieningen aangepast.

Voorzieningen voor levensverzekeringen

Deze voorziening heeft uitsluitend betrekking op levensverzekeringsactiviteiten, uitgezonderd het tak 23-levenbedrijf. Ze omvat de geschatte actuariële waarde van de verplichtingen van KBC en de al toegekende winstdeling, verminderd met de geschatte actuariële waarde van de verplichtingen van de verzekeringnemers. De acquisitiekosten worden niet in mindering gebracht op de voorziening.

Deze post omvat ook de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's, de voorziening voor veroudering, de voorzieningen voor te betalen maar nog niet verschuldigde renten (inclusief de interne schadeafwikkelingskosten) voor aanvullende levensverzekeringen en de voorzieningen voor rust- en overlevingsrenten.

Waardering volgens de retrospectieve methode wordt toegepast op (i) de voorziening van conventionele niet-tak 23-levensverzekeringen, (ii) universele niet-tak 23-levensverzekeringspolissen die een gewaarborgde rente bieden op toekomstige premiebetalingen, en (iii) de voorziening voor extralegale voordelen voor personeelsleden ten aanzien van lopende renten.

Waardering volgens de retrospectieve methode wordt toegepast op de voorzieningen van moderne niet-tak 23-universele levensverzekeringen en op de voorziening voor extralegale voordelen voor personeelsleden met betrekking tot nieuwe, aanvullende premiebetalingen.

De voorziening wordt voor elk verzekeringscontract afzonderlijk berekend.

Voorziening voor uitstaande vorderingen tot schadevergoeding

Voor de aangegeven schade wordt de voorziening per schadegeval berekend, op basis van de bekende elementen van het schadedossier, ten belope van de nog aan de slachtoffers of begunstigen verschuldigde sommen en verhoogd met de externe kosten nodig voor de afhandeling van de schadegevallen. Wanneer prestaties moeten worden uitbetaald in de vorm van een rente, worden de daartoe te reserveren bedragen berekend met behulp van erkende actuariële methodes.

Voor 'opgelopen maar nog niet gerapporteerde schadegevallen' op de balansdatum wordt een IBNR-voorziening ('incurred but not reported') aangelegd. Voor het rechtstreekse bedrijf is die IBNR-voorziening gebaseerd op een forfaitaire som per verzekeringstak, afhankelijk van opgedane ervaringen en de ontwikkeling van de verzekerde portefeuille. Voor buitengewone gebeurtenissen worden bijkomende bedragen toegevoegd aan de IBNR-voorziening.

Voor 'opgelopen schadegevallen waarvoor onvoldoende voorzieningen aangelegd waren' op de balansdatum wordt een IBNER-voorziening ('incurred but not enough reserved') aangelegd als de toereikendheidstoets aantoont dat de overige voorzieningen

voor schadegevallen niet volstaan om aan de toekomstige verplichtingen te voldoen. Deze voorziening omvat bedragen voor schade die al is gemeld, maar die om technische redenen nog niet kon worden geregistreerd in het schadedossier. Een voorziening voor de interne schadeafwikkelingskosten wordt berekend als een percentage op basis van opgedane ervaring. Er worden ook bijkomende voorzieningen aangelegd conform de nationale wettelijke voorschriften (KB van 17 november 1994 betreffende de jaarrekening van verzekeringsondernemingen), zoals een voorziening voor arbeidsongevallen in België.

Leasing

Alle leaseovereenkomsten moeten worden geclassificeerd als financiële leasing of operationele leasing. De classificatie uit hoofde van IFRS 16 is gebaseerd op de mate waarin de aan de eigendom van een geleased actief verbonden risico's en voordelen bij de leasinggever of de leasingnemer liggen. Een financiële lease draagt nagenoeg alle aan de eigendom van een actief verbonden risico's en voordelen over.

Deze classificatie is cruciaal voor posities als leasinggever. Voor posities als leasingnemer is deze classificatie van minder belang omdat beide classificaties resulteren in een gelijkaardige behandeling, zowel op de balans als in de resultatenrekening.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen vertegenwoordigt het overblijvende belang in de totale activa van KBC na aftrek van alle verplichtingen (samen de nettoactiva) en omvat alle door KBC uitgegeven aandelen, aan de houders van de aandelen toerekenbare reserves en de minderheidsbelangen.

KBC classificeert alle uitgegeven financiële instrumenten als eigen vermogen of als een financiële verplichting op basis van de bepalingen van de contractuele overeenkomsten. Het cruciale kenmerk om een financiële verplichting te onderscheiden van een aandeel is of KBC een onvoorwaardelijk recht heeft om te voorkomen dat de afwikkeling van een contractuele verplichting verloopt door middel van de levering van geldmiddelen of een ander financieel actief.

Minderheidsbelangen vertegenwoordigen het eigen vermogen in een dochteronderneming dat niet toerekenbaar is aan de houders van de aandelen van KBC. Wanneer het aandeel van minderheidsbelangen in het eigen vermogen wijzigt, past KBC de boekwaarde van de controlerende belangen en de minderheidsbelangen aan om wijzigingen in hun relatieve belangen in de geconsolideerde vennootschappen te weerspiegelen. KBC neemt in het eigen vermogen elk verschil op tussen het bedrag waarmee de minderheidsbelangen worden aangepast en de reële waarde van de betaalde of ontvangen vergoeding, en rekent dat toe aan het controlerende belang.

Personeelsbeloningen

Personeelsbeloningen op korte termijn

Personeelsbeloningen op korte termijn, zoals salarissen, betaalde vakantie, prestatiegebonden geldelijke voordelen en socialezekerheidsbijdragen, worden opgenomen in de periode waarin de werknemers de overeenkomstige diensten verlenen. De bijbehorende uitgaven worden gepresenteerd in de winst-en-verliesrekening onder de post 'Exploitatiekosten' in de rubriek 'Personeelskosten'.

Vergoedingen na uitdiensttreding

KBC biedt zijn personeelsleden pensioenplannen aan in de vorm van toegezegdebijdragenregelingen of toegezegdpensioenregelingen. Uit hoofde van de toegezegdebijdragenregelingen is de in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting van KBC beperkt tot de toegezegde bijdrage aan het fonds. Het bedrag van de vergoedingen na uitdiensttreding dat de werknemer ontvangt, wordt bepaald door het bedrag van de bijdragen die KBC en de werknemer zelf betalen aan een regeling inzake vergoedingen na uitdiensttreding, evenals het beleggingsrendement dat resulteert uit de bijdragen. Het actuariële risico wordt gedragen door de werknemer.

Daarentegen heeft KBC bij toegezegdpensioenregelingen de verplichting de overeengekomen vergoedingen aan huidige en voormalige werknemers te verschaffen en vallen het actuariële risico en het beleggingsrisico ten laste van KBC. Dat betekent dat als de opbrengst vanuit actuariële of beleggingsoogpunt slechter is dan verwacht, de verplichting van KBC kan worden verhoogd. In België gaan toegezegdebijdragenregelingen gepaard met een wettelijk gewaarborgd minimumrendement en kan het werkelijke rendement lager liggen dan het wettelijk voorgeschreven rendement. Bovendien vertonen deze regelingen kenmerken van toegezegdpensioenregelingen en verwerkt KBC ze administratief als toegezegdpensioenregelingen.

Verplichtingen in het kader van de toegezegdpensioenregelingen en de Belgische toegezegdebijdrageregelingen (of pensioenverplichtingen) worden opgenomen in de post 'Overige verplichtingen' en hebben betrekking op verplichtingen voor rust- en overlevingspensioenen, brugpensioenen en vergelijkbare pensioenen en renten.

De pensioenverplichtingen jegens werknemers uit hoofde van de toegezegdpensioenregelingen worden berekend met behulp van de 'projected unit credit'-methode, waarbij elke dienstprestatieperiode bijkomende pensioenrechten genereert.

De actuariële waardering wordt elke verslagperiode uitgevoerd. De verplichtingen uit hoofde van toegezegdpensioenregelingen worden verdisconteerd op basis van een disconteringsvoet die is gebaseerd op hoogwaardige bedrijfsobligaties in de valuta waarin de vergoedingen zullen worden uitbetaald en met een vergelijkbare looptijd als de overeenkomstige pensioenverplichtingen.

Wijzigingen in de nettoverplichtingen/-activa uit hoofde van toegezegd pensioenregelingen, uitgezonderd kasmutaties, worden gegroepeerd in drie hoofdcategorieën en worden geboekt in de exploitatiekosten (pensioenkosten), de rentelasten (nettorentelasten) en de niet-gerealiseerde resultaten (herwaarderingen).

Nettoprovisie-inkomsten

Het grootste deel van de nettoprovisie-inkomsten valt onder het toepassingsgebied van IFRS 15, Opbrengsten uit contracten met klanten, aangezien ze betrekking hebben op diensten die KBC aan zijn klanten verleent en buiten het toepassingsgebied van andere IFRS-normen vallen. Voor de verantwoording van opbrengsten identificeert KBC het contract en bepaalt het wat de beloften (prestatieverplichtingen) in de transactie zijn. Opbrengsten worden alleen verantwoord als KBC de prestatieverplichting heeft vervuld.

De opbrengsten die als Effecten en assetmanagement worden voorgesteld, vallen onder het toepassingsgebied van IFRS 15 en houden in beginsel in dat KBC activa bewaart in een trust voor de begunstigde ('fonds') en verantwoordelijk is voor het beleggen van de van de klant ontvangen bedragen ten voordele van de klant. Die transacties zijn duidelijk omdat KBC een reeks afzonderlijke diensten verricht die de klant gelijktijdig verbruikt wanneer hij de voordelen ontvangt. KBC ontvangt daarvoor een maandelijke of driemaandelijke beheersvergoeding die wordt berekend als een vast percentage van de netto-inventariswaarde, of een inschrijvingsvergoeding die van de begunstigde wordt ingehouden. De vergoedingen omvatten geen variabele component. Opbrengsten gerapporteerd als Provisies i.v.m. beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling vertegenwoordigen het gerealiseerde bedrag op de beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling. Dat wil zeggen dat een vast percentage of vast bedrag wordt ingehouden op de betalingen van klanten, zodat de verzekeringsmaatschappij haar uitgaven kan dekken. Betalingsdiensten waarbij KBC de klant een vergoeding aanrekent voor verschillende transacties met zijn zichtrekeningen, voor binnenlandse of buitenlandse betalingen, betalingsdiensten via geldautomaten, enz. worden meestal afgerond wanneer de eigenlijke transactie is uitgevoerd, zodat de betreffende vergoeding op dat tijdstip direct kan worden verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen wanneer met redelijke zekerheid kan worden gesteld dat de subsidie zal worden ontvangen en dat aan de hieraan gekoppelde voorwaarden zal worden voldaan. Overheidssubsidies worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening op een systematische basis die strookt met de manier waarop KBC de kosten opneemt die de subsidies beogen te compenseren.

Heffingen

Overheden kunnen KBC diverse heffingen opleggen. Het bedrag van de heffingen kan afhankelijk zijn van het bedrag van de opbrengsten (voornamelijk rentebaten) van KBC, het bedrag van de van klanten aangenomen deposito's en het totale balansvolume, inclusief correcties op basis van bepaalde specifieke ratio's. In overeenstemming met IFRIC 21 worden heffingen opgenomen wanneer de tot een verplichting leidende gebeurtenis die opname van de verplichting teweegbrengt zich heeft voorgedaan zoals vermeld in de wetgeving ter zake. Afhankelijk van de tot een verplichting leidende gebeurtenis kunnen heffingen worden opgenomen op een bepaald punt in de tijd of gespreid in de tijd. De meeste heffingen die aan KBC worden opgelegd, moeten worden opgenomen op een bepaald punt in de tijd, meestal het begin van het boekjaar. KBC neemt de heffingen op in de 'Exploitatiekosten'.

Winstbelasting

Winstbelasting bestaat uit drie elementen: over de verslagperiode betaalde/verschuldigde belastingen, te weinig/te veel aangelegde voorzieningen in voorgaande jaren en wijzigingen in uitgestelde belastingvorderingen/-verplichtingen. Winstbelasting wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening of in de niet-gerealiseerde resultaten, afhankelijk van de manier waarop de posten die tot de belasting hebben geleid, zijn geboekt. Winstbelastingen die voor het eerst worden verwerkt in de niet-gerealiseerde resultaten en die betrekking hebben op winsten of verliezen die later worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening, worden omgeboekt naar de winst-en-verliesrekening in de periode waarin die post wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Uitgestelde en actuele belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd wanneer er zowel een juridisch recht tot saldering bestaat als een voornemen om tot afwikkeling op nettobasis over te gaan of om de vordering te realiseren op hetzelfde moment dat de verplichting wordt afgewikkeld.

Actuele belastingvorderingen/-verplichtingen

Actuele belastingen voor de verslagperiode worden gewaardeerd tegen het bedrag dat naar verwachting zal worden betaald aan of teruggevorderd van de belastingautoriteiten, op basis van de belastingtarieven die tijdens de verslagperiode van kracht zijn.

Uitgestelde belastingvorderingen/-verplichtingen

Uitgestelde belastingverplichtingen worden geboekt voor alle belastbare tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde en de fiscale waarde van de activa en de verplichtingen. Ze worden gewaardeerd op basis van de belastingtarieven die op de datum van verslaggeving wettelijk zijn vastgelegd en die naar verwachting van toepassing zullen zijn bij de realisatie van de vordering of de afwikkeling van de verplichting waarop ze betrekking hebben en die de fiscale gevolgen weerspiegelen die voortvloeien uit de

wijze waarop de entiteit op de balansdatum de boekwaarde van de onderliggende activa of verplichtingen verwacht te realiseren of af te wikkelen.

Bij de opname van uitgestelde belastingvorderingen wordt rekening gehouden met alle verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen en hun fiscale boekwaarde, evenals de voorwaartse compensatie van niet-gecompenseerde fiscale verliezen en de voorwaartse compensatie van ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden, voor zover het waarschijnlijk is dat er belastbare winst beschikbaar zal zijn waarmee het verrekenbare tijdelijke verschil kan worden verrekend. KBC berekent uitgestelde belastingvorderingen voor de voorwaartse compensatie van niet-gecompenseerde fiscale verliezen. Bij het beoordelen van de periode waarover fiscale verliezen kunnen worden verrekend met toekomstige belastbare winsten gebruikt KBC prognoses voor een periode van acht tot tien jaar.

Uitgestelde belastingvorderingen/-verplichtingen die betrekking hebben op bedrijfscombinaties worden rechtstreeks geboekt als goodwill.

Uitgestelde belastingvorderingen/-verplichtingen worden niet verdisconteerd.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden bij eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs (inclusief direct toerekenbare acquisitiekosten). KBC waardeert in daaropvolgende verslagperiodes materiële vaste activa tegen de initiële kostprijs verminderd met de geaccumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingspercentages worden bepaald op basis van de geschatte gebruiksduur en worden toegepast volgens de lineaire methode vanaf het ogenblik waarop de activa gebruiksklaar zijn. Materiële vaste activa worden uit de balans verwijderd na vervreemding of wanneer het actief in kwestie permanent buiten gebruik wordt gesteld en er geen toekomstige economische voordelen worden verwacht bij de vervreemding ervan. Winsten of verliezen als gevolg van de verwijdering uit de balans worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening in de periode waarin de activa uit de balans worden verwijderd.

Materiële vaste activa zijn onderhevig aan bijzondere waardevermindering wanneer er een aanwijzing is dat het actief in bijzondere mate in waarde is gedaald.

Afschrijvingskosten, bijzondere waardeverminderingverliezen en winsten of verliezen bij vervreemding worden opgenomen in de post 'Exploitatiekosten' van de winst-en-verliesrekening, met uitzondering van activa die worden geleased uit hoofde van operationele leasing (KBC als leasinggever), waarvoor de kosten worden opgenomen in de post Overige netto-inkomsten. Wanneer een vervreemding voldoet aan de definitie van een beëindigde bedrijfsactiviteit, wordt het nettoresultaat opgenomen in een enkele post in de winst-en-verliesrekening (zie het hoofdstuk over beëindigde bedrijfsactiviteiten).

Vastgoedbeleggingen

Een vastgoedbelegging wordt gedefinieerd als vastgoed dat door KBC wordt gebouwd, gekocht of verworven uit hoofde van een financiële lease en wordt aangehouden om huuropbrengsten of een waardestijging te realiseren en niet om door KBC te worden gebruikt voor de levering van diensten of voor bestuurlijke doeleinden.

Vastgoedbeleggingen worden bij eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs (inclusief rechtstreeks toerekenbare kosten). KBC waardeert vastgoedbeleggingen in daaropvolgende verslagperiodes tegen initiële kostprijs verminderd met geaccumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingskosten worden opgenomen in de post Overige netto-inkomsten van de winst-en-verliesrekening.

Immateriële activa

Immateriële activa omvatten goodwill, intern ontwikkelde software, extern ontwikkelde software en andere immateriële activa. Immateriële activa kunnen (i) worden verworven als onderdeel van een bedrijfscombinatie (zie 'Bedrijfscombinaties en goodwill' hierna), (ii) afzonderlijk worden verworven of (iii) intern worden ontwikkeld.

Afzonderlijk verworven immateriële activa (voornamelijk extern ontwikkelde software) worden bij eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs. Intern ontwikkelde immateriële activa (voornamelijk intern ontwikkelde software) worden alleen opgenomen als ze voortvloeien uit ontwikkeling en KBC het volgende kan aantonen:

- de technische haalbaarheid om het immateriële vermogensbestanddeel te voltooien;
- de intentie om het immateriële vermogensbestanddeel te voltooien en te gebruiken of te verkopen;
- het vermogen om het immateriële vermogensbestanddeel te gebruiken of te verkopen;
- de wijze waarop de immateriële activa toekomstige economische voordelen zullen genereren;
- de beschikbaarheid van adequate technische, financiële en andere middelen om de ontwikkeling te voltooien en de immateriële activa te gebruiken of te verkopen;
- de uitgaven die aan de immateriële activa kunnen worden toegerekend tijdens de ontwikkeling ervan kunnen op een betrouwbare wijze worden gewaardeerd.

Intern gegenereerde immateriële activa worden bij eerste opname gewaardeerd tegen de ontwikkelingskosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan het ontwerpen en testen van de unieke software waarover KBC de zeggenschap heeft.

Rechtstreeks toerekenbare kosten die worden gekapitaliseerd als onderdeel van de intern ontwikkelde software omvatten personeelskosten voor softwareontwikkeling en rechtstreeks toerekenbare algemene kosten.

Onderzoekskosten, overige ontwikkelingsuitgaven, kosten in verband met de handhaving van software en investeringsprojecten (grootschalige projecten die een belangrijke bedrijfsdoelstelling of een belangrijk bedrijfsmodel introduceren of vervangen) die niet aan de criteria voor opname voldoen, worden opgenomen als kosten in de periode waarin ze zijn ontstaan.

Immateriële activa worden in latere verslagperiodes geboekt tegen kostprijs verminderd met geaccumuleerde afschrijvingen en geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving vangt aan wanneer het actief gebruiksklaar is zoals door het management bedoeld. De afschrijving van software gebeurt als volgt:

- Systeemsoftware (oorspronkelijk aangekochte software die onlosmakelijk verbonden is met hardware) wordt afgeschreven tegen hetzelfde percentage als hardware.
- Standaardsoftware en door een derde partij of intern ontwikkelde maatsoftware worden lineair afgeschreven over vijf jaar vanaf het moment dat de software beschikbaar is voor gebruik.
- Kernsystemen (doorgaans toepassingen voor de verwerking van depositorekeningen, leningen en kredieten, interfaces met het grootboek en tools voor rapportering) worden lineair afgeschreven over acht jaar.

Bijzondere waardeverminderingen van niet-financiële activa

Wanneer KBC zijn jaarrekening opmaakt, ziet het erop toe dat de boekwaarde van het niet-financiële actief niet meer bedraagt dan het bedrag dat zou kunnen worden verkregen door het te gebruiken of verkopen ('realiseerbare waarde'). Materiële vaste activa, vastgoedbeleggingen en software worden alleen doorgelicht op bijzondere waardeverminderingen wanneer er objectieve bewijzen van bijzondere waardevermindering bestaan. Goodwill en immateriële activa met een onbepaalde gebruiksduur worden minstens jaarlijks doorgelicht op bijzondere waardeverminderingen en bovendien driemaandelijks doorgelicht op aanwijzingen van bijzondere waardevermindering.

Aanwijzingen dat een bijzonder waardeverminderverslies moet worden opgenomen kunnen afkomstig zijn van een interne bron (bv. de toestand van het actief) of een externe bron (bv. nieuwe technologie of een aanzienlijke afname van de marktwaarde van het actief).

Wanneer een aanwijzing van bijzondere waardevermindering aanwezig is, licht KBC de realiseerbare waarde van het actief door en wordt een bijzondere waardevermindering op het actief geboekt indien de realiseerbare waarde ervan lager is dan de boekwaarde op de datum van verslaggeving. De realiseerbare waarde wordt gedefinieerd als het hoogste van de volgende twee bedragen: de bedrijfswaarde of de reële waarde verminderd met de verkoopkosten.

De bedrijfswaarde wordt gedefinieerd als de verdisconteerde toekomstige kasstromen die een actief of een kasstroom genererende eenheid naar verwachting zal leveren.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen op het niveau van het individuele actief, maar wanneer het individuele actief geen instroom van kasmiddelen genereert die in ruime mate onafhankelijk is van de instroom van kasmiddelen van andere activa of groepen van activa, wordt de realiseerbare waarde bepaald voor de zogeheten 'kasstroom genererende eenheid' waartoe het actief of de groep van activa behoort. Om de kasstroom genererende eenheden tot stand te brengen, bepaalt KBC naar zijn eigen oordeel de kleinste identificeerbare groep activa die een instroom van kasmiddelen genereert die in ruime mate onafhankelijk is van de instroom van kasmiddelen uit andere activa of groepen van activa. Dit proces is voornamelijk van toepassing op goodwill die werd opgenomen in het kader van overnames.

Bijzondere waardeverminderversliesen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening in de periode waarin ze zich voordoen. Een bijzonder waardeverminderverslies kan worden teruggenomen als de voorwaarde die tot het bijzondere waardeverminderverslies heeft geleid niet langer aanwezig is, behalve voor goodwill, die nooit kan worden teruggenomen. Bijzondere waardeverminderingwinsten worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening in de periode waarin ze zich voordoen.

Voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa

Voorzieningen worden uitsluitend opgenomen op de datum van verslaggeving als aan de volgende criteria is voldaan:

- Er is een bestaande (in rechte afdwingbare of feitelijke) verplichting ten gevolge van een gebeurtenis in het verleden.
- Het is waarschijnlijk dat een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen.
- Het bedrag van de verplichting kan op betrouwbare wijze worden geschat.

Het bedrag dat als voorziening wordt opgenomen, is de beste schatting van de uitgaven die vereist zijn om de bestaande verplichting op de balansdatum af te wikkelen. Wanneer de tijd een essentiële factor is, komt het als voorziening opgenomen bedrag overeen met de netto actuele waarde van de beste schatting.

Het is inherent aan de aard van een voorziening dat oordeelsvorming van het bestuur vereist is om het bedrag en het tijdstip te bepalen van de waarschijnlijke uitstroom van economische middelen in de toekomst.

Geconsolideerde jaarrekening / tussentijdse jaarrekening

Alle materiële operationele eenheden (inclusief gestructureerde operationele eenheden) waarover KBC rechtstreeks of onrechtstreeks zeggenschap uitoefent zoals gedefinieerd in IFRS 10, worden geconsolideerd volgens de integrale consolidatiemethode. Veranderingen in eigendomsbelangen (die niet leiden tot verlies van zeggenschap) worden verwerkt als eigenvermogenstransacties. Ze hebben geen invloed op goodwill of winst of verlies.

Dochterondernemingen die wegens hun immateriële aard niet zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening, worden geïnclassificeerd als aandelen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de niet-gerealiseerde resultaten, waarbij alle wijzigingen in de reële waarde worden gerapporteerd in de niet-gerealiseerde resultaten, met uitzondering van dividendinkomsten, die worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Materiële ondernemingen waarover rechtstreeks of onrechtstreeks gezamenlijke zeggenschap wordt uitgeoefend en materiële investeringen in geassocieerde deelnemingen (ondernemingen waarover KBC een invloed van betekenis uitoefent), worden allemaal verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode.

Geconsolideerde materialiteitscriteria: dochterondernemingen worden opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening volgens de integrale consolidatiemethode als minstens twee van de volgende materialiteitscriteria zijn overschreden:

- aandeel van de groep in het eigen vermogen: 2 500 000 euro;
- aandeel van de groep in het resultaat: 1 000 000 euro (absolute waarde);
- aandeel van de groep in het balanstotaal: 100 000 000 euro.

Om te vermijden dat te veel operationele eenheden worden uitgesloten, controleert KBC of het gecombineerde balanstotaal van de van consolidatie uitgesloten operationele eenheden niet meer bedraagt dan 1% van het geconsolideerde balanstotaal.

Bedrijfscombinaties en goodwill

Bedrijfscombinaties worden verwerkt volgens de overnamemethode. Volgens deze methode wordt de kostprijs van een overname gewaardeerd als de som van de betaalde overnameprijs (gewaardeerd tegen reële waarde op de datum van overname) en het bedrag van eventuele minderheidsbelangen in de verworven entiteit. Voor de waardering van minderheidsbelangen kan KBC voor elke bedrijfscombinatie apart beslissen of het minderheidsbelang wordt gewaardeerd tegen reële waarde of tegen het proportionele aandeel van KBC in de identificeerbare nettoactiva van de verworven entiteit. De wijze waarop het minderheidsbelang wordt gewaardeerd op de verwervingsdatum, is van invloed op de boeking van de acquisitie als gevolg van de berekening van de goodwill.

Goodwill is het surplus van de aanschaffingskosten boven op de reële waarde van de aangekochte identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen, zoals verondersteld op de datum van de aankoop. Om de boekhoudkundige verwerking van de overname te voltooien en de goodwill te bepalen, past KBC een waarderingperiode van twaalf maanden toe. De classificatie van de verworven financiële activa en de overgenomen financiële verplichtingen in de bedrijfscombinatie is gebaseerd op feiten en omstandigheden op de overnamedatum (behalve voor lease- en verzekeringscontracten, die worden geïnclassificeerd op basis van de contractuele voorwaarden en andere factoren bij de totstandkoming van het contract in kwestie). Goodwill wordt gepresenteerd in de post 'Goodwill en andere immateriële activa' en wordt geboekt tegen kostprijs verminderd met bijzondere waardeverminderingenverliezen. Goodwill wordt niet afgeschreven, maar wordt minstens jaarlijks of wanneer er objectieve (externe of interne) bewijzen zijn dat een bijzondere waardevermindering op goodwill moet worden geboekt, getoetst op bijzondere waardevermindering. Als de verwerking van de overname niet is voltooid omdat de waarderingperiode van twaalf maanden nog niet is verstreken, wordt de goodwill niet als definitief beschouwd en alleen getoetst op bijzondere waardevermindering als er objectief bewijs is dat de voorlopige goodwill aan bijzondere waardevermindering onderhevig is. Om goodwill te toetsen op bijzondere waardevermindering wordt hij toegerekend aan elke kasstroom genererende eenheid van KBC die naar verwachting voordeel zal halen uit de synergie in de bedrijfscombinatie, ongeacht het feit of er activa of verplichtingen van de overgenomen entiteit aan die eenheden zijn toegekend. Die worden toegepast als de boekwaarde van de kasstroom genererende eenheden waartoe de goodwill behoort hoger is dan zijn realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen op goodwill kunnen niet worden teruggenomen.

Effecten van wijzigingen in wisselkoersen

De functionele en presentatievaluta van KBC is de euro. Monetaire activa en verplichtingen, uitgedrukt in vreemde valuta's, worden omgerekend in hun tegenwaarde in de functionele valuta tegen de contantkoers op de balansdatum. Negatieve en positieve waarderingverschillen, met uitzondering van waarderingverschillen die betrekking hebben op de financiering van aandelen en deelnemingen van geconsolideerde ondernemingen in een vreemde munt, worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening. De niet-monetaire bestanddelen, gewaardeerd op basis van hun historische kostprijs, worden omgerekend in de functionele munt tegen de wisselkoers van de transactiedatum. Niet-monetaire posten geboekt tegen reële waarde worden omgerekend tegen de contantkoers op de datum waarop de reële waarde werd bepaald. Omrekeningsverschillen worden samen met wijzigingen in de reële waarde gerapporteerd. Opbrengsten en kosten in vreemde valuta's worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening tegen de wisselkoers op het tijdstip van opname.

Waarderingverschillen worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening of in de niet-gerealiseerde resultaten. Waarderingverschillen die voor het eerst worden verwerkt in de niet-gerealiseerde resultaten en die betrekking hebben op winsten of verliezen die later worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening, worden overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening in de periode waarin die post wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening. De balansen van buitenlandse dochterondernemingen worden omgerekend naar de presentatievaluta tegen de contantkoers op de datum van verslaggeving (met uitzondering van het eigen vermogen, dat wordt omgerekend tegen de historische koers). De winst-en-verliesrekening wordt omgerekend tegen de gemiddelde koers van het boekjaar, als beste benadering van de wisselkoers op de transactiedatum.

Transacties met verbonden partijen

Een met KBC verbonden partij is een partij waar KBC zeggenschap over heeft of invloed van betekenis op uitoefent of een partij die zeggenschap heeft over of invloed van betekenis uitoefent op KBC. KBC definieert zijn verbonden partijen als volgt:

- dochterondernemingen van KBC en andere entiteiten van de KBC-Groep (voornamelijk KBC Bank NV en KBC Groep NV)
- geassocieerde deelnemingen en joint ventures van KBC;
- managers op sleutelposities bij KBC (zijnde de raad van bestuur en het directiecomité van KBC Verzekeringen NV).

Transacties met verbonden partijen moeten gebeuren conform het objectiviteitsbeginsel.

Vaste activa aangehouden voor verkoop en groepen activa die worden afgestoten, verplichtingen met betrekking tot groepen activa die worden afgestoten en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Vaste activa aangehouden voor verkoop en groepen activa die worden afgestoten, verplichtingen met betrekking tot groepen activa die worden afgestoten

Vaste activa of groepen van activa en verplichtingen aangehouden voor verkoop zijn die waarvan de door KBC te realiseren boekwaarde afkomstig is uit een verkooptransactie die naar verwachting binnen een jaar als een verkoop zal worden aangemerkt, en niet uit het voortgezette gebruik ervan. Vaste activa en verplichtingen aangehouden voor verkoop worden op het einde van de verslagperiode afzonderlijk van de overige activa en verplichtingen in de balans gerapporteerd.

Beëindigde bedrijfsactiviteiten

Een beëindigde bedrijfsactiviteit is een onderdeel van KBC dat werd afgestoten of is geclassificeerd als aangehouden voor verkoop en:

- een afzonderlijke belangrijke bedrijfsactiviteit of geografisch operationeel gebied vertegenwoordigt; of
- deel uitmaakt van een enkel gecoördineerd plan om een afzonderlijke belangrijke bedrijfsactiviteit of geografisch operationeel gebied af te stoten; of
- een dochteronderneming is die uitsluitend is overgenomen met de bedoeling te worden doorverkocht.

Resultaten uit beëindigde bedrijfsactiviteiten worden afzonderlijk opgenomen in de winst-en-verliesrekening en in de niet-gerealiseerde resultaten en omvatten:

- de winst of het verlies na belastingen van de beëindigde bedrijfsactiviteiten; en
- de winst na belastingen die of het verlies na belastingen dat wordt opgenomen bij de waardering tegen reële waarde verminderd met de kosten voor de verkoop of vervreemding van de activa of groep van activa.

Gebeurtenissen na de verslagperiode

Gebeurtenissen na de verslagdatum zijn gunstige of ongunstige gebeurtenissen die plaatsvinden tussen de verslagdatum en de datum waarop de jaarrekening wordt goedgekeurd voor publicatie. Er zijn twee soorten gebeurtenissen na de verslagdatum:

- gebeurtenissen die wijzen op omstandigheden die bestonden op de verslagdatum (gebeurtenissen die leiden tot aanpassing van de jaarrekening);
- gebeurtenissen die wijzen op omstandigheden die zijn ontstaan na de verslagdatum (gebeurtenissen die niet leiden tot aanpassing van de jaarrekening).

De impact van gebeurtenissen die leiden tot aanpassing van de jaarrekening is al weerspiegeld in de financiële positie en het resultaat van het lopende jaar. De impact en gevolgen van gebeurtenissen die niet leiden tot aanpassing van de jaarrekening, worden vermeld in de toelichtingen bij de jaarrekening.

Gebruikte wisselkoersen

	Wisselkoers op 31-12-2021		Wisselkoersgemiddelde in 2021	
	1 EUR = ... vreemde munt	Wijziging ten opzichte van 31-12-2020 Positief: appreciatie tegenover EUR Negatief: depreciatie tegenover EUR	1 EUR = ... vreemde munt	Wijziging ten opzichte van het gemiddelde in 2020 Positief: appreciatie tegenover EUR Negatief: depreciatie tegenover EUR
CZK	24,858	6%	25,706	3%
HUF	369,19	-1%	358,39	-2%

* Afgeronde cijfers.

Toelichting 1.3: Belangrijke schattingen en significante oordelen

Bij het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening en het toepassen van de KBC-grondslagen voor financiële verslaggeving moet het management beoordelingen, schattingen en assumpties maken die een effect hebben op de gerapporteerde bedragen van activa, verplichtingen, opbrengsten en kosten. Enige mate van onzekerheid is inherent aan bijna alle gerapporteerde bedragen. De schattingen zijn gebaseerd op ervaring en assumpties, waarbij het KBC-management erop vertrouwt dat ze redelijk zijn op het moment dat de jaarrekening voorbereid wordt.

Bijsturingen van boekhoudkundige schattingen worden erkend in de periode waarin die worden herzien en in elke volgende periode die daardoor beïnvloed wordt. Belangrijke schattingen en beoordelingen toegepast in de grondslagen voor financiële verslaggeving die de sterkste invloed hebben op de bedragen in de geconsolideerde jaarrekening, vindt u onder meer in Toelichtingen 1.4,3.3, 3.7, 3.10, 4.2, 4.4 t.e.m. 4.8, 5.2, 5.5 t.e.m. 5.7, 5.9 en 6.1.

Toelichting 1.4: Invloed van de coronacrisis

De coronapandemie heeft de wereldeconomie zwaar getroffen in 2020 en 2021. De initiële aanzienlijke verslechtering van de economische vooruitzichten heeft geleid tot een ongekende beleidsreactie van de centrale banken en regeringen over de hele wereld.

Overzicht van de belangrijkste impact van de coronacrisis op onze resultaten in 2020 en 2021

Posten	Impact van de coronacrisis	Zie verder in toelichting/hoofdstuk:
Nettorente-inkomsten	2020 en 2021: Negatief beïnvloed door de algemeen lage langetermijnrentes.	3.1
Schadeverzekeringen	2020: hoger technisch resultaat, ondersteund door een laag schadeniveau als gevolg van de mindere economische activiteit tijdens de lockdownperiodes. 2021: lager technisch resultaat, door de geleidelijke normalisatie van het schadeniveau (naast uiteraard de gevolgen van de overstromingen in België en de tornado in Tsjechië).	3.7
Levensverzekeringen	2020 en 2021: uitdagende context voor de verkoop van levensverzekeringen door de lagerenteomgeving.	3.7
Financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	2020: zeer negatieve impact in het eerste kwartaal van 2020 als gevolg van de gedaalde aandelenmarkten. Daarna geleidelijke normalisatie.	3.3
Exploitatiekosten	2020: lagere exploitatiekosten als gevolg van diverse kostenbesparende maatregelen (die onder meer hebben geleid tot een daling van de voorzieningen voor variabele vergoedingen en minder vte's) en lagere marketing-, reis-, facilitaire en event-kosten (direct gerelateerd aan de verminderde activiteit door de lockdowns). Deze lagere exploitatiekosten werden evenwel meer dan gecompenseerd door de éénmalige verhoogde doorrekening vanuit KBC Groep in verband met software. 2021: hogere exploitatiekosten, onder meer als gevolg van hogere variabele vergoedingen en uitzonderlijke en/of niet-operationele elementen, waaronder en de uitkering van een éénmalige covid19-bonus aan het personeel.	3.8
Waardeverminderingen op kredieten (financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs en tegen reële waarde via OCI)	2020 en 2021: Beperkte impact gelet op de aard van de portefeuille.	3.10 en 4.2
Waardeminderings op goodwill	2020 en 2021: onze jaarlijkse beoordelingen met betrekking tot indicatoren van waardeverminderingen op goodwill (gebaseerd op de discounted cash flow-methode) gaven geen aanwijzing voor waardeverminderingen op goodwill omwille van de coronacrisis.	3.10 en 5.5
Herwaarderingsreserves	2020: onder meer daling van de herwaarderingsreserves FVPL eigenvermogensinstrumenten van de verzekeraars (overlaybenadering) en de omrekeningsverschillen. 2021: onder meer stijging van de herwaarderingsreserves FVPL eigenvermogensinstrumenten van de verzekeraars (overlaybenadering) en de omrekeningsverschillen.	Geconsolideerde gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten.
Solvabiliteit	2020 en 2021: behoud van een sterke solvabiliteit gedurende de hele coronacrisisperiode. Eind 2021 bedroeg de Solvency II-ratio 201%, meer dan het dubbele tegenover de minimumvereiste van 100%.	6.7 en hoofdstuk Hoe beheren we ons kapitaal?

Overzicht van de impact van de coronacrisis op onze activiteiten in 2020 en 2021

In het deel Verslag van de Raad van bestuur vindt u bijkomende informatie over de gevolgen van de coronacrisis op de activiteiten en stakeholders van de groep, meer bepaald inzake:

- ons bedrijfsmodel: zie Hoe creëren we duurzame waarde? en Onze belangrijkste uitdagingen
- de macro-economische context: zie In welke omgeving zijn we actief?
- onze klanten: zie De klant staat centraal in onze bedrijfscultuur
- onze medewerkers: zie Onze medewerkers, kapitaal, netwerk en relaties
- ons risicobeheer: zie Hoe beheren we onze risico's?
- dividenduitkering: zie Onze medewerkers, kapitaal, netwerk en relaties (en Geconsolideerde vermogensmutaties in de geconsolideerde jaarrekening

2.0 Toelichtingen in verband met segmentinformatie

Niet van toepassing bij KBC Verzekeringen, maar wel bij KBC Groep en KBC Bank.

3.0 Toelichtingen bij de winst-en-verliesrekening

Toelichting 3.1: Netto-rente-inkomsten

(in miljoenen euro)	2021	2020
Totaal	398	452
Rente-inkomsten	434	498
Rente-inkomsten op financiële instrumenten berekend volgens de effectieve rentevoet		
Financiële activa tegen AC	214	237
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via OCI	197	232
Afdekkingsderivaten	1	1
Financiële verplichtingen (negatieve rente)	17	21
Overige	0	0
Rente-inkomsten op andere financiële instrumenten		
Financiële activa verplicht aan reële waarde (niet voor handelsdoeleinden)	0	0
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	5	8
<i>Waarvan economische afdekkingen</i>	5	8
Overige financiële activa tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening	0	0
Rentelasten	- 36	- 46
Rentelasten op financiële instrumenten berekend volgens de effectieve rentevoet		
Financiële verplichtingen tegen AC	- 8	- 9
Financiële activa (negatieve rente)	- 13	- 13
Afdekkingsderivaten	- 8	- 12
Overige	- 2	- 2
Rentelasten op andere financiële instrumenten		
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	- 5	- 10
<i>Waarvan economische afdekkingen</i>	- 5	- 10
Financiële verplichtingen tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening	0	0
Nettorentelasten m.b.t. toegezegdpensioenregelingen	0	0

Toelichting 3.2: Dividendinkomsten

(in miljoenen euro)	2021	2020
Totaal	31	34
Aandelen verplicht tegen reële waarde andere dan aangehouden voor handelsdoeleinden	28	30
Aandelen aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0
Aandelen gewaardeerd tegen reële waarde via OCI	3	3

Toelichting 3.3: Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening

(in miljoenen euro)	2021	2020
Totaal	117	1
Opdeling naar IFRS portefeuille		
Fin. instrumenten MFVPL andere dan aangehouden voor handelsdoeleinden en overlay	1 213	- 438
Fin. instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden (incl. rente op niet-ALM tradingderivaten en marktwaardeveranderingen van alle instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden)	8	2
Financiële instrumenten waarvoor de overlay wordt toegepast	104	- 14
Meer- of minderwaarden als gevolg van verkoop	123	116
Bijzondere waardeverminderingen	- 20	- 131
Financiële instrumenten tegen reële waarde via w&v	- 1 204	451
Wisselbedrijf	- 3	0
Resultaten uit de verwerking van afdekkingstransacties	0	0
<i>Opdeling afdekkingstransacties</i>		
Microhedge reëlewaardeafdekkingen	0	0
Reëlewaardeveranderingen van de afgedekte instrumenten	- 37	- 1
Reëlewaardeveranderingen van de afdekkingsderivaten	37	1
Kasstroomafdekkingen	0	0
Reëlewaardeveranderingen van afdekkingsinstrumenten, niet-effectief deel	0	0
Afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit, niet-effectief deel	0	0
Reëlewaardeafdekkingstransacties ter afdekking van het renterisico van een portefeuille	0	0
Reëlewaardeveranderingen van de afgedekte instrumenten	0	0
Reëlewaardeveranderingen van de afdekkingsderivaten	0	0
Stopzetting van hedge accounting in geval van reëlewaardeafdekking	0	0
Stopzetting van hedge accounting in geval van kasstroomafdekking	0	0

- ALM-afdekkingsderivaten (opgenomen in hedge accounting): het rentegedeelte van deze afdekkingsderivaten wordt weergegeven onder Nettorente-inkomsten. De reëlewaardeveranderingen van deze afdekkingsderivaten, met uitzondering van die waarvoor een effectieve kasstroomafdekkingsrelatie geldt, worden weergegeven onder Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Ook de reëlewaardeveranderingen van de afgedekte activa worden in een reëlewaardeafdekkingstransactie in diezelfde post weergegeven en daar gebeurt een opheffing voor zover het een effectieve afdekking betreft. De ALM-afdekkingsderivaten die niet in hedge accounting zijn opgenomen (en dus als tradinginstrumenten worden geklasseerd) volgen hetzelfde stramien, behalve dat de meeste gerelateerde activa niet tegen reële waarde (d.w.z. niet marked-to-market) worden geboekt.
- Dag 1-winsten: wanneer de transactieprijs op een niet-actieve markt verschillend is van de reële waarde van andere observeerbare markttransacties in hetzelfde instrument of van de reële waarde gebaseerd op een waarderingstechniek waarvan de variabelen alleen data van observeerbare markten bevatten, dan wordt het verschil tussen de transactieprijs en de reële waarde (een dag 1-winst) opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Als dat niet het geval is (als de variabelen dus niet alleen data van observeerbare markten bevatten), wordt de dag 1-winst gereserveerd en opgenomen in de winst-en-verliesrekening tijdens de looptijd en uiterlijk op de eindvervaldag van het financiële instrument, indien significant.
- Financiële instrumenten waarvoor de overlaybenadering wordt toegepast: zie tekst onder de geconsolideerde winst-en-verliesrekening.
- Het wisselbedrijf omvat alle gerealiseerde en niet-gerealiseerde wisselkoersresultaten (bij herwaardering van de monetaire activa en passiva), ongeacht de IFRS-portefeuille, met uitzondering van financiële activa en passiva die aan reële waarde in de winst-en-verliesrekening worden gewaardeerd, waarvoor de herwaardering in de reële waardeverandering is opgenomen. Merk op dat (ongerealiseerde) wisselkoerswinsten/-verliezen op schadereserves (verzekeringen) en op de financiële instrumenten ter dekking van de schadereserves worden opgenomen onder Technische lasten. (Ongerealiseerde) wisselkoerswinsten/-verliezen op het aandeel van herverzekeraars in schadereserves en op de financiële instrumenten ter afdekking van deze schadereserves worden opgenomen onder Nettoresultaat uit afgestane herverzekering.
- Beleggingscontracten (verzekeringen) zijn onder invloed van IFRS 9 verschoven naar Financiële activa verplicht tegen reële waarde, in overeenstemming met hun businessmodel 'beheerd op basis van de reële waarde', terwijl de schulden m.b.t. beleggingscontracten opgenomen blijven in Financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Dat geeft aanleiding tot compenserende bedragen in de bovenstaande tabel op de lijnen 'Financiële instrumenten verplicht tegen reële waarde andere dan aangehouden voor handelsdoeleinden en

overlay' en 'Financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening' (respectievelijk +1 195 en -1 195 miljoen euro in 2021 en respectievelijk -441 en -+441 miljoen euro in 2020).

- Effectiviteit van afdekkingen: we bepalen de effectiviteit aan de hand van de volgende methodes:
  - Voor *micro-hedge*-reëlewaardeafdekkingen gebruiken we op kwartaalbasis de *dollaroffset*methode, waarbij reëlewaardeschommelingen van de afgedekte positie en reëlewaardeschommelingen van het afdekkingsinstrument elkaar compenseren binnen een marge van 80%-125%.
  - Voor kasstroomafdekkingen vergelijken we het aangegeven afdekkingsinstrument met een *perfect hedge* van de afgedekte kasstromen. Die vergelijking gebeurt prospectief (via BPV-meting) en retrospectief (via vergelijking van de reële waarde van het aangegeven afdekkingsinstrument met de *perfect hedge*). De effectiviteit van beide tests moet zich binnen een marge van 80%-125% bevinden.
  - Voor reëlewaardeafdekkingstransacties ter afdekking van het renterisico van een portefeuille beoordelen we de effectiviteit volgens de regels voorgeschreven in de Europese versie van IAS 39 (*carve-out*). IFRS staat niet toe nettoposities weer te geven als afgedekte posities, maar staat wel toe om de afdekkingsinstrumenten toe te wijzen aan de brutopositie van activa (of eventueel de brutopositie van verplichtingen). Concreet zorgen we ervoor dat het volume activa (of verplichtingen) in elk looptijdsegment groter is dan het volume afdekkingsinstrumenten dat aan hetzelfde segment wordt toegewezen.

Toelichting 3.4: Netto gerealiseerd resultaat uit schuldinstrumenten tegen reële waarde via OCI

- In 2021 en 2020 waren er geen belangrijke gerealiseerde resultaten uit schuldinstrumenten tegen reële waarde via OCI.

Toelichting 3.5: Nettoprovisie-inkomsten

(in miljoenen euro)	2021	2020
Totaal	- 373	- 364
Ontvangen provisies	161	147
Betaalde provisies	- 533	- 512
Indeling naar type		
Vermogensbeheerdiensten	14	16
Ontvangen provisies	26	30
Betaalde provisies	- 11	- 14
Bankdiensten	- 6	- 6
Ontvangen provisies	2	2
Betaalde provisies	- 8	- 8
Distributie	- 381	- 374
Ontvangen provisies	134	116
Betaalde provisies	- 515	- 490

Toelichting 3.6: Netto overige inkomsten

(in miljoenen euro)	2021	2020
Totaal	74	79
waarvan meer- of minderwaarden als gevolg van		
verkoop van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	0	0
terugkoop van financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	- 2	0
waarvan andere, waaronder:	75	79
inkomsten van Groep VAB	59	56
Netto-huurinkomsten	16	16

Toelichting 3.7: Verzekeringsresultaten

Toelichting 3.7.1: Overzicht

(in miljoenen euro)	Leven	Niet-leven	Niet-technische rekening	Totaal
2021				
Verdiende verzekeringspremies vóór herverzekering	1 196	1 905	0	3 101
waarvan wijziging in voorzieningen voor niet-verdiende verzekeringspremies	- 1	- 48	0	- 49
Verzekeringstechnische lasten vóór herverzekering	- 1 150	- 1 106	0	- 2 256
Uitkeringen	- 1 163	- 872	0	- 2 036
Wijzigingen in technische voorzieningen	- 1	- 223	0	- 224
Ander technisch resultaat	14	- 10	0	4
Nettoprovisie-inkomsten	- 5	- 367	0	- 373
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	- 2	27	0	25
Algemene beheerskosten	- 149	- 255	- 2	- 407
Interne schaderegelingskosten	- 9	- 59	0	- 68
Indirecte acquisitiekosten	- 31	- 68	0	- 98
Administratiekosten	- 109	- 128	0	- 238
Beheerskosten voor beleggingen	0	0	- 2	- 2
Technisch resultaat	- 111	204	- 2	90
Beleggingsopbrengsten	383	93	67	543
Technisch-financieel resultaat	272	297	65	633
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-	-	0	0
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN	272	297	65	633
Belastingen	-	-	-	- 125
RESULTAAT NA BELASTINGEN	-	-	-	508
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	-	-	-	-
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	-	-	-	508
2020				
Verdiende verzekeringspremies vóór herverzekering	1 223	1 795	0	3 019
waarvan wijziging in voorzieningen voor niet-verdiende verzekeringspremie	- 2	- 28	0	- 30
Verzekeringstechnische lasten vóór herverzekering	- 1 212	- 913	0	- 2 126
Uitkeringen	- 1 137	- 806	0	- 1 943
Wijzigingen in technische voorzieningen	- 53	- 101	0	- 154
Ander technisch resultaat	- 22	- 6	0	- 28
Nettoprovisie-inkomsten	- 19	- 346	0	- 364
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	- 2	- 18	0	- 20
Algemene beheerskosten	- 151	- 266	- 2	- 419
Interne schaderegelingskosten	- 9	- 63	0	- 71
Indirecte acquisitiekosten	- 32	- 71	0	- 104
Administratiekosten	- 110	- 132	0	- 242
Beheerskosten voor beleggingen	0	0	- 2	- 2
Technisch resultaat	- 161	253	- 2	89
Beleggingsopbrengsten	359	95	32	486
Technisch-financieel resultaat	198	348	29	576
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-	-	0	0
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN	198	348	29	576
Belastingen	-	-	-	- 126
RESULTAAT NA BELASTINGEN	-	-	-	450
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	-	-	-	-
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	-	-	-	450

- Het niet-technische resultaat (65 miljoen euro) voor 2021 is hoger dan in 2020, de stijging is voornamelijk gedreven door hogere gerealiseerde meerwaarde op aandelen ('overlay' benadering) en bevat geen uitzonderlijke elementen.
- Beleggingsopbrengsten bestaan uit (in miljoen euro, voor 2021 en 2020, respectievelijk): netto rente-inkomsten (398, 452), netto-dividendinkomsten (31, 34), nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (117, 1), netto gerealiseerd resultaat van schuldinstrumenten tegen reële waarde met verwerking via OCI (-2, 0), overige netto-inkomsten (1, 11) en bijzondere waardeverminderingen (-3, -11). De niet-technische rekening bevat ook de resultaten van niet-verzekeringsdochtermaatschappijen zoals VAB groep, ADD en UBB Pension company en een aantal vastgoedvennootschappen. Ze worden opgenomen bij de toelichting over 'verzekeringsactiviteiten' omdat ze dochtermaatschappijen zijn van KBC Verzekeringen (maar omdat ze niet aan 'Leven' of 'Niet-leven' kunnen worden toegewezen, worden ze opgenomen bij de niet-technische rekening). Bovendien bevat de niet-technische rekening de beleggingsopbrengst van het eigen vermogen (dat laatste heeft grotendeels te maken met renteopbrengsten van obligaties).
- Cijfers over de verdiende premies bevatten niet de beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling, die ruwweg overeenkomen met de tak 23-producten. De marge op die producten zit vervat bij de Nettoprovisie-inkomsten.
- De technische lasten in Niet-leven bestaan vooral uit de schade-uitkeringen, wijzigingen in de voorziening voor te betalen schade, wijzigingen in de voorziening voor tekortkomingen, ontvangen verhaalrechten, wijziging in de geschatte verhaalrechten en andere technische lasten. De technische lasten in Leven bestaan vooral uit uitkeringen, wijzigingen in de voorziening voor te betalen uitkeringen, wijzigingen in de provisie voor levensverzekeringen, wijzigingen in de voorziening met betrekking tot (niet-ontbundelde) tak 23-producten, bonussen (winstdeelname), wijziging in de voorziening voor tekortkomingen en andere technische lasten Leven.
- In het hoofdstuk 'Hoe beheren we onze risico's' vindt u een overzicht van de beleggingsportefeuille van de verzekeraar ('Samenstelling beleggingsportefeuille van de verzekeringsentiteiten van de KBC-groep'). Die tabel maakt deel uit van de jaarrekening.
- De interne acquisitiekosten worden in het overgrote deel van de gevallen meteen opgenomen in de winst-en-verliesrekening (dus niet gespreid).
- In 2021 werd het technisch resultaat schadeverzekeringen negatief beïnvloed door onder meer overstromingen in België. In 2020 werd het technisch resultaat schadeverzekeringen negatief beïnvloed door onder meer stormen in België en positief door de verminderde economische activiteit door de lockdown-maatregelen.
- In 2021 werd het technische resultaat schadeverzekeringen negatief beïnvloed door onder meer de gevolgen van de tornado in Tsjechië en vooral de zware overstromingen in België. De bruto-impact van de aan die overstromingen gerelateerde schadeclaims bedroeg 110 miljoen euro; netto (na herverzekering) is dat 87 miljoen euro, waarvan 45 miljoen euro boven de wettelijke limiet (het plafond dat in de Belgische wetgeving is ingevoerd voor de tussenkomst van verzekeraars in geval van zeer grote overstromingen), maar nog steeds binnen de tussen de Belgische verzekeringssector en de Waalse regering afgesproken limiet. In 2020 werd het technisch resultaat schadeverzekeringen negatief beïnvloed door onder meer stormen in België en positief door de verminderde economische activiteit door de lockdown-maatregelen (wat tot minder schadegevallen leidde; zie ook Toelichting 1.4). Zie ook Klimaatgerelateerde en andere ESG-risico's in het hoofdstuk Hoe beheren we onze risico's.
- Overname van bepaalde levens- en pensioenverzekeringen van NN in Bulgarije: zie Toelichting 6.6.

Toelichting 3.7.2: Levensverzekeringen

(in miljoenen euro)	2021	2020
Totaal	1 196	1 223
Per IFRS-categorie		
Verzekeringscontracten	900	902
Beleggingscontracten met discretionaire winstdeling	296	322
Per type		
Aangenomen herverzekering	0	0
Rechtstreekse zaken	1 196	1 223
Opdeling van de rechtstreekse zaken		
Individuele premies	831	869
Koopsommen	61	131
Periodieke premies	770	738
Premies betreffende groepsverzekeringsovereenkomsten	365	355
Koopsommen	50	50
Periodieke premies	315	305
Totale verkoop levensverzekeringen, inclusief beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling		
Tak 23	942	965
Tak 21	1 022	1 024
Totaal	1 964	1 989

- Conform IFRS passen we voor een aantal beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling *deposit accounting* toe. Dat betekent dat we de premie-inkomsten en technische lasten van die contracten niet tonen onder de posten Verdiende verzekeringspremies en Technische lasten, maar de marge erop vermelden onder Nettoprovisie-inkomsten. Beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling komen ruwweg overeen met tak 23-contracten, die goed waren voor een premie-inkomen van 0,9 miljard euro in 2021 en 1,0 miljard euro in 2020. De premie-inkomsten van de beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling onder *deposit accounting* zitten vervat in de Totale verkoop levensverzekeringen zoals vermeld in het onderste deel van de tabel. Die verkoopvolumes zijn dus samengesteld uit de verdiende verzekeringspremies en de premies van de contracten waar *deposit accounting* wordt toegepast.

Toelichting 3.7.3: Niet-levensverzekeringen

(in miljoenen euro)	Verdiende premies (vóór herverzekering)	Schade (vóór herverzekering)	Bedrijfskosten (vóór herverzekering)	Afgestane herverzekering	Totaal
2021					
Totaal	1 905	- 1 106	- 622	27	204
Aangenomen herverzekering	27	- 11	- 9	- 3	4
Rechtstreekse zaken	1 878	- 1 095	- 614	30	200
Ongevallen en ziekte, takken 1 en 2, exclusief arbeidsongevallen	123	- 53	- 40	0	28
Arbidsongevallen, tak 1	89	- 77	- 16	0	- 4
Motorrijtuigen burgerrechtelijke aansprakelijkheid, tak 10	512	- 305	- 148	- 4	55
Motorrijtuigen andere takken, takken 3 en 7	320	- 179	- 108	3	36
Scheepvaart, luchtvaart, transport, takken 4, 5, 6, 7, 11 en 12	7	- 2	- 2	- 1	1
Brand en andere schade aan goederen, takken 8 en 9	569	- 343	- 211	28	44
Algemene burgerrechtelijke aansprakelijkheid, tak 13	142	- 92	- 46	1	6
Kredieten en borgtochten, takken 14 en 15	0	0	0	0	0
Diverse geldelijke verliezen, tak 16	22	- 9	- 8	3	9
Rechtsbijstand, tak 17	62	- 28	- 22	0	13
Hulpverlening, tak 18	31	- 6	- 13	0	12
2020					
Totaal	1 795	- 913	- 611	- 18	253
Aangenomen herverzekering	26	- 16	- 11	- 13	- 14
Rechtstreekse zaken	1 770	- 897	- 600	- 5	267
Ongevallen en ziekte, takken 1 en 2, exclusief arbeidsongevallen	117	- 69	- 41	0	7
Arbidsongevallen, tak 1	77	- 62	- 17	- 3	- 6
Motorrijtuigen burgerrechtelijke aansprakelijkheid, tak 10	502	- 306	- 144	7	59
Motorrijtuigen andere takken, takken 3 en 7	301	- 138	- 102	- 1	60
Scheepvaart, luchtvaart, transport, takken 4, 5, 6, 7, 11 en 12	5	- 2	- 2	0	1
Brand en andere schade aan goederen, takken 8 en 9	528	- 197	- 207	- 9	115
Algemene burgerrechtelijke aansprakelijkheid, tak 13	128	- 88	- 44	2	- 1
Kredieten en borgtochten, takken 14 en 15	0	0	0	0	0
Diverse geldelijke verliezen, tak 16	21	- 7	- 8	0	6
Rechtsbijstand, tak 17	60	- 21	- 22	0	16
Hulpverlening, tak 18	30	- 7	- 14	0	10

Toelichting 3.8: Exploitatiekosten

(in miljoenen euro)	2021	2020
Totaal	- 480	- 487
Personeelskosten	- 233	- 228
Algemene beheerskosten	- 225	- 242
Waarvan heffingen	- 22	- 17
Afschrijvingen van vaste activa	- 21	- 17

- Algemene beheerskosten: omvat herstel- en onderhoudskosten, reclamekosten, huur, professionele vergoedingen, verschillende (niet-inkomsten)belastingen, nutsvoorzieningen en dergelijke. Het omvat ook de kosten gerelateerd aan de bijzondere heffing voor financiële instellingen in verschillende landen.
- Invloed van de coronacrisis: zie Toelichting 1.4.

Toelichting 3.9: Personeel

	2021	2020
Gemiddeld personeelsbestand, in vte's	3 953	3 972
Volgens statuut		
Arbeiders	328	324
Bedienden	3 600	3 623
Directieleden (senior management)	25	25

- Berekening: de cijfers vermeld in de tabel betreffen jaargemiddelden die inzake scope kunnen afwijken van de eindejaarscijfers die we elders vermelden.
- De personeelsaantallen voor de Bulgaarse levens- en pensioenverzekeringsactiviteiten van NN werden vanaf augustus 2021 opgenomen (gemiddeld 52 vte's).

Toelichting 3.10: Bijzondere waardeverminderingen (impairments) – winst-en-verliesrekening

(in miljoenen euro)	2021	2020
Totaal	- 3	- 11
Bijzondere waardeverminderingen op fin. activa tegen AC en reële waarde via OCI *	5	- 6
Waarvan bijzondere waardeverminderingen op fin. activa tegen AC	1	- 1
Per product		
Leningen en voorschotten	0	0
Schuldpapier	0	- 1
Verbintenissen en financiële garanties buiten balans	0	0
Per type		
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	1	- 1
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	0	0
Categorie 3 (non-performing; ECL over resterende looptijd)	0	0
Verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid	0	0
Waarvan bijzondere waardeverminderingen op fin. activa tegen reële waarde via OCI	4	- 5
Schuldpapier	4	- 5
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	3	- 2
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	0	- 2
Categorie 3 (non-performing; ECL over resterende looptijd)	0	0
Bijzondere waardeverminderingen op goodwill	0	0
Bijzondere waardeverminderingen op overige	- 7	- 5
Immateriële vaste activa (zonder goodwill)	- 5	- 2
Materiële vaste activa, inclusief vastgoedbeleggingen	0	0
Geassocieerde ondernemingen en joint ventures	0	0
Overige	- 2	- 3

* Modification winsten/verliezen worden ook opgenomen bij de bijzondere waardeverminderingen, maar waren beperkt.

- Informatie over de totale bijzondere waardeverminderingen op de balans: zie Toelichting 4.2.
- Achtergrondinformatie en methodologie bij KBC's model van te verwachten kredietverliezen (ECL) vindt u in de waarderingsregels (toelichting 1.2, onder Financiële activa – Bijzondere waardeverminderingen).
- KBC gebruikt om de te verwachten kredietverliezen te berekenen specifieke modellen voor *probability of default* (PD), *exposure at default* (EAD) en *loss given default* (LGD). Historische observaties en toekomstgerichte voorspellingen zijn daarbij van essentieel belang.
  - PD is de kans dat een tegenpartij in falings gaat in de komende 12 maanden of over de gehele looptijd van de verbintenis (afhankelijk van de IFRS 9-stage waarin de faciliteit zich bevindt). De PD wordt gedreven door de interne (en eventueel externe) kredietscore van de tegenpartij. Voorbeelden van variabelen die gebruikt worden als input voor PD-modellen zijn financiële ratio's, gedragsparameters (achterstallen), enz.
  - EAD is de verwachte uitstaande schuld op het moment van falings en is afhankelijk van de huidige uitstaande schuld en eventuele veranderingen toegestaan door het contract en normale aflossingen. Voorbeelden van inputvariabelen zijn producttypen terugbetalingsschema, enz.

- LGD is de verwachte grootte van het verlies ten opzichte van de uitstaande schuld op het moment van falen. De LGD wordt voorgesteld als een percentage van de uitstaande schuld en wordt bepaald door historische recuperaties op vergelijkbare vorderingen. Voorbeelden van inputvariabelen zijn waarborgtypes, financiële ratio's, enz.

Toelichting 3.11: Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures

In 2021 en 2020 werden geen geassocieerde ondernemingen en joint ventures opgenomen volgens vermogensmutatie.

- Bijzondere waardeverminderingen van (goodwill op) geassocieerde ondernemingen en joint ventures zijn inbegrepen bij Bijzondere waardeverminderingen (zie Toelichting 3.10). Het aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures houdt bijgevolg geen rekening met die bijzondere waardeverminderingen.

Toelichting 3.12: Belastingen

(in miljoenen euro)	2021	2020
Totaal	- 125	- 126
Naar type		
Actuele belastingen	- 131	- 122
Uitgestelde belastingen	6	- 3
Componenten van de belastingberekening		
Resultaat vóór belastingen	633	576
Winstbelastingen tegen het Belgische statutaire tarief	25,00%	25,00%
Berekende winstbelastingen	- 158	- 144
Plus of min belastinggevolgen toe te schrijven aan		
verschillen in belastingtarieven, België-buitenland	20	14
belastingvrije winst	30	36
aanpassingen m.b.t. voorgaande jaren	1	- 8
aanpassingen uitgestelde belastingen toe te schrijven aan wijziging belastingtarief	0	0
niet-gecompenseerde fiscale verliezen en ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden aangewend om de huidige belastingkosten te verminderen	0	0
niet-gecompenseerde fiscale verliezen en ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden aangewend om de uitgestelde belastingkosten te verminderen	0	0
terugboeking van vroeger erkende uitgestelde belastingvorderingen als gevolg van fiscale verliezen	0	0
overige, hoofdzakelijk niet-afrekbare uitgaven	- 18	- 24

- Belastingvorderingen en belastingverplichtingen: zie Toelichting 5.2.
- Invloed van de coronacrisis: zie Toelichting 1.4.

4.0 Toelichtingen bij de financiële instrumenten op de balans

Toelichting 4.1:

(in miljoenen euro)	AC	FVOCI	MFVPL excl. HFT en overlay	Overlay	HFT	FVO (1)	Afdek- kings- deriva- ten	Totaal
FINANCIËLE ACTIVA, 31-12-2021								
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (excl. reverse repo's)	419	0	0	0	1	0	0	420
<i>Waarvan terugbetaalbaar op verzoek en termijnleningen op minder dan drie maanden</i>								<i>1</i>
Leningen en voorschotten aan klanten (excl. reverse repo's)	2 077	0	0	0	0	0	0	2 077
Handelsvorderingen	1	0	0	0	0	0	0	1
Afbetalingskredieten	0	0	0	0	0	0	0	0
Hypotheekleningen	972	0	0	0	0	0	0	972
Termijnkredieten	952	0	0	0	0	0	0	952
Financiële leasing	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorschotten in rekening-courant	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	153	0	0	0	0	0	0	153
Reverse repo's (2)	0	0	0	0	0	0	0	0
Met kredietinstell. & beleggingsondernemingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Met klanten	0	0	0	0	0	0	0	0
Aandelen	0	129	0	1 366	8	0	0	1 503
Beleggingscontracten, verzekeringen (6)	0	0	14 620	0	0	0	0	14 620
Schuld papier	7 036	10 978	2	0	21	0	0	18 037
Van publiekrechtelijke emittenten	5 316	6 547	0	0	16	0	0	11 880
Van kredietinstell. & beleggingsondernemingen	454	1 757	0	0	2	0	0	2 213
Van ondernemingen	1 265	2 674	2	0	3	0	0	3 944
Derivaten	0	0	0	0	0	0	21	21
Overige (3)	29	0	0	0	0	0	0	29
Totaal	9 560	11 108	14 621	1 366	29	0	21	36 706
FINANCIËLE ACTIVA, 31-12-2020								
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (excl. reverse repo's)	447	0	0	0	1	0	0	447
<i>Waarvan terugbetaalbaar op verzoek en termijnleningen op minder dan drie maanden</i>								<i>1</i>
Leningen en voorschotten aan klanten (excl. reverse repo's)	2 198	0	0	0	0	0	0	2 198
Handelsvorderingen	1	0	0	0	0	0	0	1
Afbetalingskredieten	0	0	0	0	0	0	0	0
Hypotheekleningen	1 073	0	0	0	0	0	0	1 073
Termijnkredieten	994	0	0	0	0	0	0	994
Financiële leasing	0	0	0	0	0	0	0	0
Voorschotten in rekening-courant	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	130	0	0	0	0	0	0	130
Reverse repo's (2)	0	0	0	0	0	0	0	0
Met kredietinstel. & beleggingsondernemingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Met klanten	0	0	0	0	0	0	0	0
Aandelen	0	80	0	1 276	3	0	0	1 359
Beleggingscontracten, verzekeringen (6)	0	0	13 830	0	0	0	0	13 830
Schuld papier	5 585	12 496	33	0	7	0	0	18 121
Van publiekrechtelijke emittenten	4 084	7 359	0	0	2	0	0	11 444
Van kredietinstel. & beleggingsondernemingen	364	1 881	0	0	3	0	0	2 249
Van ondernemingen	1 137	3 257	33	0	2	0	0	4 428
Derivaten	0	0	0	0	0	0	4	5
Overige (3)	25	0	0	0	0	0	0	25
Totaal	8 254	12 576	13 863	1 276	11	0	4	35 985

(in miljoenen euro)	AC	HFT	FVO	Afdek- kings- deriva- ten	Totaal
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN, 31-12-2021					
Deposito's van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (excl. repo's)	110	0	0	0	110
<i>Waarvan terugbetaalbaar op verzoek en onmiddellijk terugbetaalbaar</i>					0
Deposito's van klanten en schuldpapier (excl. repo's)	500	0	0	0	500
Zichtdeposito's	0	0	0	0	0
Termijndeposito's	0	0	0	0	0
Spaarrekeningen	0	0	0	0	0
Deposito's van bijzondere aard	0	0	0	0	0
Overige deposito's	0	0	0	0	0
Depositocertificaten	0	0	0	0	0
Kasbons	0	0	0	0	0
Converteerbare obligaties	0	0	0	0	0
Niet-converteerbare obligaties	0	0	0	0	0
Converteerbare achtergestelde schulden	0	0	0	0	0
Niet-converteerbare achtergestelde schulden	500	0	0	0	500
Repo's (4)	333	0	0	0	333
Met kredietinstel. & beleggingsondernemingen	333	0	0	0	333
Met klanten	0	0	0	0	0
Schulden m.b.t. beleggingscontracten (6)	0	0	13 603	0	13 603
Derivaten	0	5	0	14	19
Baisseposities	0	0	0	0	0
In aandelen	0	0	0	0	0
In schuldpapier	0	0	0	0	0
Overige (5)	25	0	0	0	25
Totaal	968	5	13 603	14	14 591

FINANCIËLE VERPLICHTINGEN, 31-12-2020					
Deposito's van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (excl. repo's)	226	0	0	0	226
<i>Waarvan terugbetaalbaar op verzoek en onmiddellijk terugbetaalbaar</i>					0
Deposito's van klanten en schuldpapier (excl. repo's)	500	0	0	0	500
Zichtdeposito's	0	0	0	0	0
Termijndeposito's	0	0	0	0	0
Spaarrekeningen	0	0	0	0	0
Deposito's van bijzondere aard	0	0	0	0	0
Overige deposito's	0	0	0	0	0
Depositocertificaten	0	0	0	0	0
Kasbons	0	0	0	0	0
Converteerbare obligaties	0	0	0	0	0
Niet-converteerbare obligaties	0	0	0	0	0
Converteerbare achtergestelde schulden	0	0	0	0	0
Niet-converteerbare achtergestelde schulden	500	0	0	0	500
Repo's (4)	241	0	0	0	241
Met kredietinstel. & beleggingsondernemingen	241	0	0	0	241
Met klanten	0	0	0	0	0
Schulden m.b.t. beleggingscontracten (6)	0	0	12 724	0	12 724
Derivaten	0	6	0	39	46
Baisseposities	0	0	0	0	0
In aandelen	0	0	0	0	0
In schuldpapier	0	0	0	0	0
Overige (5)	24	0	0	0	24
Totaal	991	6	12 724	39	13 761

- De boekwaarde benadert het maximale kredietrisico.
- Het bedrag van de reverse repo's is nagenoeg gelijk aan het bedrag van de onderliggende (uitgeleende) activa.
- Het betreft financiële activa die niet werden opgenomen bij de leningen en voorschotten aan klanten, omdat ze geen rechtstreeks verband houden met de commerciële kredietverlening.
- Het bedrag van de repo's is nagenoeg gelijk aan het bedrag van de onderliggende (ontleende) activa (deels op balans en deels verkregen via reverse repo's).
- Het betreft financiële verplichtingen die niet werden opgenomen bij de deposito's van klanten, omdat ze geen rechtstreeks verband houden met de commerciële depositoverwerving.
- Het verschil tussen 'beleggingscontracten, verzekeringen' en 'schulden m.b.t. beleggingscontracten' kan verklaard worden door de presentatie van de niet-ontbundelde beleggingscontracten, die wel opgenomen zijn bij de 'beleggingscontracten, verzekeringen' bij de financiële activa maar op het passief opgenomen worden bij de post 'technische voorzieningen vóór herverzekering'.

- Overgedragen activa die blijvend erkend worden in hun geheel: KBC leent op regelmatige basis effecten uit en/of verkoopt effecten met de verbintenis die op een latere datum terug te kopen (repotransacties). De effecten die uitgeleend of verkocht worden met de verbintenis ze op een latere datum terug te kopen, worden overgedragen aan de tegenpartij, waarbij KBC in ruil cash of andere financiële activa ontvangt. KBC behoudt evenwel de voornaamste risico's en opbrengsten met betrekking tot die effecten en blijft bijgevolg die effecten opnemen in zijn balans. Bovendien wordt er een financiële schuld erkend ten belope van de ontvangen cash.
- Eind 2021 had KBC overgedragen activa die blijvend in hun geheel erkend worden in de vorm van repotransacties, en uitgeleende effecten met een boekwaarde van 2 406 miljoen euro (schuldinstrumenten gecategoriseerd als Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in OCI 1 181 miljoen euro, als Tegen geamortiseerde kostprijs 1 225 miljoen euro) en een gerelateerde financiële schuld met een boekwaarde van 2 797 miljoen euro (respectievelijk gerelateerd aan Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in OCI 1 201 miljoen euro en Tegen geamortiseerde kostprijs 1 596 miljoen euro). Eind 2020 had KBC overgedragen activa die blijvend in hun geheel erkend worden in de vorm van repotransacties en uitgeleende effecten met een boekwaarde van 2 345 miljoen euro (schuldinstrumenten gecategoriseerd als Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in OCI 1 343 miljoen euro, als Tegen geamortiseerde kostprijs 1 001 miljoen euro) en een gerelateerde financiële schuld met een boekwaarde van 2 741 miljoen euro (respectievelijk gerelateerd aan Gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in OCI 1 306 miljoen euro en aan Tegen geamortiseerde kostprijs 1 435 miljoen euro).
- Overname van de Bulgaarse levens- en pensioenverzekeringsactiviteiten van NN: zie Toelichting 6.6.

Toelichting 4.2: Financiële activa volgens portefeuille en kwaliteit

Toelichting 4.2.1: Financiële activa waarvoor bijzondere waardeverminderingen zijn geboekt

	31-12-2021			31-12-2020		
	Boekwaarde vóór bijzondere waardeverminderingen	Bijzondere waardeverminderingen	Boekwaarde na bijzondere waardeverminderingen	Boekwaarde vóór bijzondere waardeverminderingen	Bijzondere waardeverminderingen	Boekwaarde na bijzondere waardeverminderingen
FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGE						
Leningen en voorschotten (*)	2 496	- 1	2 496	2 645	- 1	2 644
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	2 435	0	2 435	2 580	0	2 579
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	59	0	59	64	0	64
Categorie 3 (ECL over resterende looptijd)	2	- 1	1	1	- 1	1
Verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (POCI)	0	0	0	0	0	0
Schuldpapier	7 037	- 1	7 036	5 587	- 2	5 585
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	7 019	- 1	7 018	5 582	- 2	5 580
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	18	0	18	5	0	5
Categorie 3 (ECL over resterende looptijd)	0	0	0	0	0	0
Verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (POCI)	0	0	0	0	0	0
FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGE						
Schuldpapier	10 983	- 5	10 978	12 505	- 8	12 496
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	10 895	- 2	10 892	12 369	- 6	12 364
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	88	- 2	86	136	- 3	133
Categorie 3 (ECL over resterende looptijd)	0	0	0	0	0	0
Verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (POCI)	0	0	0	0	0	0

(*) De boekwaarde na bijzondere waardeverminderingen in deze toelichting komt overeen met de som van de lijnen Leningen en voorschotten aan krediet-instellingen en beleggingsondernemingen, excl. reverse repo's, Leningen en voorschotten aan klanten, excl. reverse repo's en Reverse repo's in toelichting 4.1. (in de kolom Tegen geamortiseerde kostprijs)

Toelichting 4.2.2. Details over bijzondere waardeverminderingen

	31-12-2021					31-12-2020				
	Categorie 1 Onderhevig aan 12 maanden ECL	Categorie 2 Onderhevig aan ECL over resterende looptijd	Categorie 3 Onderhevig aan ECL over resterende looptijd - non- performing	Onderhevig aan ECL over resterende looptijd (POCI)	Totaal	Categorie 1 Onderhevig aan 12 maanden ECL	Categorie 2 Onderhevig aan ECL over resterende looptijd	Categorie 3 Onderhevig aan ECL over resterende looptijd - non- performing	Onderhevig aan ECL over resterende looptijd (POCI)	Totaal
LENINGEN EN VOORSCHOTTEN TEGEN AC										
Bijzondere waardeverminderingen op 01-01-2021	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1
Mutaties met resultaatinvloed (1)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overdracht van financiële activa										
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Categorie 3 (ECL over resterende looptijd)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nieuwe financiële activa (2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veranderingen in risicoparameters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veranderingen in model of methodologie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Financiële activa die derecognized zijn (3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties zonder resultaatinvloed	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Financiële activa die derecognized zijn (3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veranderingen in de consolidatiekring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overdracht i.v.m. IFRS 5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijzondere waardeverminderingen op 31-12-2021	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1
SCHULDPAPIER TEGEN AC										
Bijzondere waardeverminderingen op 01-01-2021	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Mutaties met resultaatinvloed (1)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Overdracht van financiële activa										
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Categorie 3 (ECL over resterende looptijd)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nieuwe financiële activa (2)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Veranderingen in risicoparameters	-1	0	0	0	-1	0	0	0	0	0
Veranderingen in model of methodologie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Financiële activa die derecognized zijn (3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties zonder resultaatinvloed	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Financiële activa die derecognized zijn (3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veranderingen in de consolidatiekring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overdracht i.v.m. IFRS 5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijzondere waardeverminderingen op 31-12-2021	1	0	0	0	1	2	0	0	0	2
SCHULDPAPIER TEGEN FVOCI										
Bijzondere waardeverminderingen op 01-01-2021	6	3	0	0	8	3	1	0	0	4
Mutaties met resultaatinvloed (1)	-3	0	0	0	-4	2	2	0	0	5
Overdracht van financiële activa										
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	0	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0
Categorie 3 (ECL over resterende looptijd)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nieuwe financiële activa (2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veranderingen in risicoparameters	-3	0	0	0	-3	2	0	0	0	2
Veranderingen in model of methodologie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Financiële activa die derecognized zijn (3)	-1	0	0	0	-1	0	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties zonder resultaatinvloed	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Financiële activa die derecognized zijn (3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veranderingen in de consolidatiekring	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overdracht i.v.m. IFRS 5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijzondere waardeverminderingen op 31-12-2021	2	2	0	0	5	6	3	0	0	8

(1) Recuperaties op al afgeschreven kredieten worden wel verwerkt in de winst-en-verliesrekening bij de 'bijzondere waardeverminderingen op financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs en tegen reële waarde via OCI', maar worden niet in deze tabel opgenomen aangezien ze geen invloed hebben op de waardeverminderingen die in de balans zijn uitgedrukt.

(2) Bevat ook bijzondere waardeverminderingen gerelateerd aan nieuwe financiële activa ten gevolge van uitoefening van al bestaande verstrekte verbintenissen en financiële garanties buiten balans.

(3) Derecognition zonder resultaatinvloed vindt plaats wanneer de aanpassing van de waardevermindering al upfront was doorgevoerd (bijvoorbeeld op het moment van de verkoopovereenkomst (desinvesteringen) of aanpassing van de waardevermindering vóór de afschrijving). Derecognition met resultaatinvloed vindt plaats wanneer de waardevermindering op hetzelfde moment plaatsvindt (bijvoorbeeld in geval van kwijtschelding van schulden).

- Voorzieningen voor verbintenissen en financiële garanties: zie toelichting 5.7.2
- Invloed van wijzigingen in bijzondere waardeverminderingen op de winst-en-verliesrekening: zie Toelichting 3.10.
- De kredietportefeuille omvat een deel van de financiële activa. Op basis van interne managementrapportering lichten we in het hoofdstuk Hoe beheren we onze risico's? (onder Kredietrisico) de samenstelling en kwaliteit van de kredietportefeuille toe. De door de commissaris geauditeerde delen uit dat hoofdstuk sommen we vooraan in dat hoofdstuk op.

Toelichting 4.3: Maximaal kredietrisico en offsetting

(in miljoenen euro)	31-12-2021			31-12-2020		
	Maximaal kredietrisico (A)	Ontvangen waarborgen en andere credit enhancements (B)	Netto (A-B)	Maximaal kredietrisico (A)	Ontvangen waarborgen en andere credit enhancements (B)	Netto (A-B)
Onderhevig aan bijzondere waardeverminderingen	20 622	726	19 897	20 823	839	19 984
Waarvan categorie 3 non-performing (AC en FVOC)	1	0	1	1	0	1
Schuldpapier	18 014	0	18 014	18 082	0	18 082
Leningen en voorschotten exclusief reverse repo's	2 496	726	1 770	2 644	839	1 805
Reverse repo's	0	0	0	0	0	0
Overige financiële activa	29	0	29	25	0	25
Buitenbalansverplichtingen	84	0	84	72	0	72
onherroepelijk	84	0		72	0	
herroepelijk*	0	0		0	0	
Niet onderhevig aan bijzondere waardeverminderingen	44	0	44	45	0	45
Schuldpapier	22	0	22	40	0	40
Leningen en voorschotten exclusief reverse repo's	1	0	1	1	0	1
waarvan FVO	0	0	0	0	0	0
Reverse repo's	0	0	0	0	0	0
Derivaten	21	0	21	5	0	5
Overige financiële activa	0	0	0	0	0	0
Buitenbalansverplichtingen	0	0	0	0	0	0
Totaal	20 667	726	19 941	20 868	839	20 029

* In vergelijking met vorig jaarverslag, vulden we de tabel met betrekking tot het maximaal kredietrisico volledigheidshalve aan met herroepelijke buitenbalansverplichtingen.

- Maximaal kredietrisico van een financieel actief is de nettoboekwaarde. Het maximale kredietrisico bevat, naast de bedragen op de balans, ook het niet-opgenomen deel van de onherroepelijk verstrekte kredietlijnen, de verstrekte financiële garanties en de andere onherroepelijk verstrekte verbintenissen.
- De kredietportefeuille omvat een deel van de financiële activa. Op basis van interne managementrapportering lichten we in het hoofdstuk Hoe beheren we onze risico's? (onder Kredietrisico) de samenstelling en kwaliteit van de kredietportefeuille toe. De door de commissaris geauditeerde delen uit dat hoofdstuk sommen we vooraan in dat hoofdstuk op.
- Ontvangen waarborgen en *credit enhancements*: worden opgenomen tegen marktwaarde en beperkt tot het uitstaande bedrag van de betreffende leningen.

Financiële instrumenten onderhevig aan netting, afdwingbare netting-raamovereenkomsten en soortgelijke overeenkomsten (in miljoenen euro)	Brutobedrag van erkende financiële instrumenten	Brutobedragen van erkende financiële instrumenten die verrekend worden (netting)	Nettobedrag van financiële instrumenten gepresenteerd op de balans	Bedragen die niet verrekend worden op de balans (netting)			Netto bedrag
				Financiële instrumenten	Kaswaarborgen	Effectenwaarborgen	
FINANCIËLE ACTIVA, 31-12-2021							
Derivaten	21	0	21	0	0	0	21
Derivaten, exclusief centrale clearing huizen	21	0	21	0	0	0	21
Derivaten met centrale clearing huizen	0	0	0	0	0	0	0
Reverse repo's, geleende effecten en soortgelijke overeenkomsten	0	0	0	0	0	0	0
Reverse repo's	0	0	0	0	0	0	0
Geleende effecten	0	0	0	0	0	0	0
Andere financiële instrumenten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	21	0	21	0	0	0	21
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN, 31-12-2021							
Derivaten	19	0	19	0	18	0	1
Derivaten, exclusief centrale clearing huizen	19	0	19	0	18	0	1
Derivaten met centrale clearing huizen	0	0	0	0	0	0	0
Repo's, uitgeleende effecten en soortgelijke	333	0	333	0	0	333	0
Repo's	333	0	333	0	0	333	0
Uitgeleende effecten	0	0	0	0	0	0	0
Andere financiële instrumenten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	352	0	352	0	18	333	1
FINANCIËLE ACTIVA, 31-12-2020							
Derivaten	5	0	5	0	0	5	0
Derivaten, exclusief centrale clearing huizen	5	0	5	0	0	5	0
Derivaten met centrale clearing huizen	0	0	0	0	0	0	0
Reverse repo's, geleende effecten en soortgelijke overeenkomsten	0	0	0	0	0	0	0
Reverse repo's	0	0	0	0	0	0	0
Geleende effecten	0	0	0	0	0	0	0
Andere financiële instrumenten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	5	0	5	0	0	5	0
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN, 31-12-2020							
Derivaten	46	0	46	0	35	10	0
Derivaten, exclusief centrale clearing huizen	46	0	46	0	35	10	0
Derivaten met centrale clearing huizen	0	0	0	0	0	0	0
Repo's, uitgeleende effecten en soortgelijke overeenkomsten	241	0	241	0	0	241	0
Repo's	241	0	241	0	0	241	0
Uitgeleende effecten	0	0	0	0	0	0	0
Andere financiële instrumenten	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	287	0	287	0	35	251	0

- De criteria voor *netting* zijn vervuld als KBC momenteel een wettelijk afdwingbaar recht heeft om de erkende financiële activa en financiële passiva te verrekenen en de intentie heeft om de transacties af te wikkelen op een nettobasis, of het financieel actief en het financieel passief simultaan te realiseren. De financiële activa en financiële passiva die op die manier verrekend worden, zijn gerelateerd aan financiële instrumenten die verhandeld werden via (centrale) clearinghuizen.
- Onder Bedragen die niet verrekend worden op de balans worden in de kolom Financiële instrumenten de bedragen van financiële instrumenten weergegeven die afgesloten worden onder een afdwingbaar *netting*-raamakkoord of een gelijkaardig akkoord dat niet aan de criteria voldoet zoals gedefinieerd onder IAS 32. Die bedragen refereren aan die situaties waar *netting* alleen kan worden toegepast in het geval van verzuim, insolventie of bankroet van een van de tegenpartijen. Hetzelfde principe is van toepassing voor financiële instrumenten die gegeven of ontvangen worden als waarborg. Voor waarborgen ontvangen in de vorm van niet-contanten (in de kolom Effectenwaarborgen onder Bedragen die niet verrekend worden op de balans) zal de waarde in de tabel die zijn die overeenstemt met de marktwaarde, en het is die waarde die gebruikt wordt in het geval van verzuim, insolventie of bankroet van een van de tegenpartijen.

Toelichting 4.4: Reële waarde van financiële instrumenten – algemeen

- Bij KBC worden alle interne waarderingsmodellen door een onafhankelijke *Risk Validation Unit* gevalideerd. Bovendien heeft het Directiecomité een *Group Valuation Committee* (GVC) aangesteld om ervoor te zorgen dat KBC en zijn entiteiten voldoen aan alle wettelijke bepalingen over de waardering van financiële instrumenten die gewaardeerd worden tegen reële waarde. Het GVC bewaakt de consistente implementatie van het *KBC Valuation Framework*, dat bestaat uit verschillende richtlijnen (waaronder de *Group Valuation Policy*, *Group XVA and AVA Policy* en de *Group Parameter Review Policy*). Het GVC komt minstens tweemaal per kwartaal samen om belangrijke wijzigingen in waarderingsmethoden (inclusief, maar niet beperkt tot, modellen, marktdata, inputparameters) of afwijkingen van *Group Policies* voor financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde goed te keuren. Het GVC bestaat uit leden van Finance, Risicobeheer en Middle Office. Elke 6 maanden worden er *valuation uncertainty measurements* uitgevoerd en gerapporteerd aan het GVC. Ten slotte neemt een speciaal daartoe samengesteld team reële waarden onder de loep die het resultaat zijn van een waarderingsmodel.
- De reële waarde van hypothecaire kredieten en termijnskredieten die niet tegen reële waarde in de balans zijn opgenomen (zie tabel), wordt bepaald door contractuele kasstromen tegen de risicovrije rentevoet te verdisconteren. Die berekening wordt dan gecorrigeerd voor kredietrisico door rekening te houden met marges verkregen op gelijkaardige, maar recent uitgegeven, kredieten. De reële waarde houdt voor de belangrijkste portefeuilles rekening met prepayment risks en cap-opties. De reële waarde van zichtdeposito's en depositoboekjes (beide onmiddellijk opvraagbaar) wordt verondersteld gelijk te zijn aan de boekwaarde.

Reële waarde van financiële instrumenten die niet tegen reële waarde op de balans zijn opgenomen (in miljoenen euro)	Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs		Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	
	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde
(in miljoenen euro)				
FINANCIËLE ACTIVA, 31-12-2021				
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, inclusief rev. repo's	419	509	-	-
Leningen en voorschotten aan klanten inclusief reverse repo's	2 077	2 291	-	-
Schuldpapier	7 036	7 724	-	-
Overige	29	29	-	-
Totaal	9 560	10 553	-	-
Niveau 1	-	5 858	-	-
Niveau 2	-	4 690	-	-
Niveau 3	-	5	-	-
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN, 31-12-2021				
Deposito's van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, incl. repo's	-	-	443	443
Deposito's van klanten en schuldpapier, incl. repo's	-	-	500	500
Schulden m.b.t. beleggingscontracten	-	-	0	0
Overige	-	-	25	13
Totaal	-	-	968	956
Niveau 1	-	-	-	0
Niveau 2	-	-	-	956
Niveau 3	-	-	-	0
FINANCIËLE ACTIVA, 31-12-2020				
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en beleggingsondernemingen inclusief rev. repo's	447	570	-	-
Leningen en voorschotten aan klanten inclusief reverse repo's	2 198	2 499	-	-
Schuldpapier	5 585	6 657	-	-
Overige	25	25	-	-
Totaal	8 254	9 750	-	-
Niveau 1	-	5 034	-	-
Niveau 2	-	4 711	-	-
Niveau 3	-	5	-	-
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN, 31-12-2020				
Deposito's van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, incl. repo's	-	-	467	467
Deposito's van klanten en schuldpapier, incl. repo's	-	-	500	500
Schulden m.b.t. beleggingscontracten	-	-	0	0
Overige	-	-	24	24
Totaal	-	-	991	991
Niveau 1	-	-	-	10
Niveau 2	-	-	-	980
Niveau 3	-	-	-	0

Toelichting 4.5: Financiële instrumenten die tegen reële waarde worden gewaardeerd – waarderingshiërarchie

(in miljoenen euro)	31-12-2021				31-12-2020				
	Waarderingshiërarchie	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE									
Verplicht tegen reële waarde, niet aangehouden voor handelsdoeleinden incl. overlay	15 688	254	45	15 987	14 706	344	89	15 139	
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, incl. reverse repo's	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten aan klanten, incl. reverse repo's	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aandelen	1 323	0	43	1 366	1 217	3	56	1 276	
Beleggingscontracten, verzekeringen	14 365	254	0	14 620	13 490	341	0	13 830	
Schuld papier	0	0	2	2	0	0	33	33	
<i>waarvan overheidsobligaties</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aangehouden voor handelsdoeleinden	23	6	0	29	6	5	0	11	
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, incl. reverse repo's	0	1	0	1	0	1	0	1	
Leningen en voorschotten aan klanten, incl. reverse repo's	0	0	0	0	0	0	0	0	
Aandelen	8	0	0	8	3	0	0	3	
Schuld papier	16	5	0	21	3	4	0	7	
<i>waarvan overheidsobligaties</i>	14	2	0	16	2	0	0	2	
Derivaten	0	0	0	0	0	0	0	0	
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FVO	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, incl. reverse repo's	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten aan klanten, incl. reverse repo's	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Schuld papier	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>waarvan overheidsobligaties</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tegen reële waarde via OCI	7 923	2 863	323	11 108	8 972	3 268	336	12 576	
Aandelen	2	0	127	129	2	0	78	80	
Schuld papier	7 920	2 863	195	10 978	8 970	3 268	258	12 496	
<i>waarvan overheidsobligaties</i>	4 816	1 711	20	6 547	5 297	1 967	95	7 359	
Afdekkingsderivaten	0	21	0	21	0	4	0	4	
Derivaten	0	21	0	21	0	4	0	4	
Totaal	23 634	3 144	368	27 145	23 684	3 622	425	27 731	

(in miljoenen euro)	31-12-2021				31-12-2020				
	Waarderingshiërarchie	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE									
Aangehouden voor handelsdoeleinden	0	5	0	5	0	6	0	6	
Deposito's van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, incl. repo's	0	0	0	0	0	0	0	0	
Deposito's van klanten en schuld papier, incl. repo's	0	0	0	0	0	0	0	0	
Derivaten	0	5	0	5	0	6	0	6	
Baisseposities	0	0	0	0	0	0	0	0	
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gewaardeerd tegen reële waarde	13 603	0	0	13 603	12 724	0	0	12 724	
Deposito's van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, incl. repo's	0	0	0	0	0	0	0	0	
Deposito's van klanten en schuld papier, incl. repo's	0	0	0	0	0	0	0	0	
Schulden m.b.t. beleggingscontracten	13 603	0	0	13 603	12 724	0	0	12 724	
Overige	0	0	0	0	0	0	0	0	
Afdekkingsderivaten	0	14	0	14	0	39	0	39	
Derivaten	0	14	0	14	0	39	0	39	
Totaal	13 603	19	0	13 622	12 724	46	0	12 770	

- De waarderingshiërarchie verdeelt de waarderingstechnieken, samen met de respectieve waarderingsparameters waarop die gebaseerd zijn, op basis van prioriteit, in drie niveaus.
  - De waarderingshiërarchie kent de hoogste prioriteit toe aan parameters van niveau 1. Dat betekent dat, als er een actieve markt bestaat, gepubliceerde prijsnoteringen moeten worden gebruikt om het financiële actief of passief tegen reële waarde te waarderen. Parameters van niveau 1 zijn gepubliceerde (genoteerde) prijzen afkomstig van een beurs, een handelaar, een makelaar, een sectorgroep, een waarderingsdienst (*pricing service*) of een regelgevende instantie. Die prijzen zijn eenvoudig en op regelmatige basis beschikbaar en zijn ontleend aan huidige en regelmatig uitgevoerde markttransacties tussen onafhankelijke partijen op actieve markten die voor KBC toegankelijk zijn. De reële waarde is dan gebaseerd op de marktwaarde die wordt afgeleid van de huidige beschikbare transactieprijs. Er wordt geen waarderingstechniek (model) gebruikt.
  - Als er geen prijsnoteringen beschikbaar zijn, bepaalt de rapporterende entiteit de reële waarde met behulp van een waarderingstechniek (model) op basis van waarneembare of niet-waarneembare parameters. Het gebruik van waarneembare parameters moet worden gemaximaliseerd, terwijl het gebruik van niet-waarneembare parameters moet worden geminimaliseerd. Waarneembare parameters worden ook parameters van niveau 2 genoemd. Ze weerspiegelen alle factoren die marktdeelnemers bij de waardering van het actief of de verplichting tegen reële waarde in overweging zouden nemen op basis van marktgegevens afkomstig van bronnen die onafhankelijk zijn van de rapporterende entiteit. Waarneembare waarderingsparameters zijn bijvoorbeeld de risicovrije rente, wisselkoersen van vreemde valuta, aandelenkoersen en de impliciete volatiliteit. Waarderingsstechnieken op basis van waarneembare parameters zijn onder andere: verdiscontering van toekomstige kasstromen, vergelijking met de huidige of recente reële waarde van een ander soortgelijk instrument.
  - Niet-waarneembare parameters worden ook parameters van niveau 3 genoemd. Ze zijn gebaseerd op de assumpties die marktpartijen volgens de rapporterende entiteit zouden gebruiken bij de waardering van het actief of de verplichting (inclusief assumpties over de betrokken risico's). Niet-waarneembare parameters weerspiegelen een markt die niet actief is. Waarderingsparameters die benaderingen zijn voor niet-waarneembare parameters (*proxy*) en correlatiefactoren kunnen worden beschouwd als niet-waarneembaar op de markt.
- Als de parameters die worden gebruikt om de reële waarde van een actief of passief te bepalen in verschillende niveaus van de waarderingshiërarchie kunnen worden ondergebracht, dan wordt de reële waarde van het gehele actief of passief geklasseerd volgens het laagste niveau van de betreffende parameters die een belangrijke invloed hebben op de totale reële waarde van het actief of passief. Bijvoorbeeld: als de berekening van de reële waarde gebaseerd is op waarneembare parameters, waarbij belangrijke aanpassingen van die waarde nodig zijn op basis van niet-waarneembare parameters, dan valt die waarderingmethode onder niveau 3 van de waarderingshiërarchie.
- De waarderingshiërarchie en de classificatie in die waarderingshiërarchie van de meest gebruikte financiële instrumenten vindt u in de tabel. De tabel geeft een overzicht van het niveau waaronder financiële instrumenten doorgaans worden geklasseerd, maar uitzonderingen zijn mogelijk. Met andere woorden: hoewel de meerderheid van een bepaald type financiële instrumenten geklasseerd wordt op het in de tabel vermelde niveau, kan een klein deel van die instrumenten geklasseerd zijn op een ander niveau.
- Bij overdrachten tussen verschillende niveaus van de waarderingshiërarchie hanteert KBC het principe dat die plaatsvinden aan het einde van de rapporteringsperiode. Voor meer details over overdrachten tussen de verschillende niveaus: zie Toelichting 4.6 en 4.7.

Overzicht op niveau van KBC Groep:

	Soort instrument	Producten	Type waardering
Niveau 1	Liquide financiële instrumenten waarvoor genoteerde koersen regelmatig beschikbaar zijn	Valutacontantcontracten, beursgenoteerde financiële futures, beursgenoteerde opties, beursgenoteerde aandelen, beursgenoteerde fondsen (ETF), liquide overheidsobligaties, andere liquide obligaties, liquide asset backed securities op actieve markten	Mark-to-market (gepubliceerde prijsnoteringen op een actieve markt), voor obligaties: BVAL of data vendor.
Niveau 2	Plain vanilla / liquide derivaten	(Cross-Currency) Renteswaps (IRS), valutaswaps, valutatermijncontracten, rentetermijncontracten (FRA), inflatieswaps, dividendswaps en -futures, reverse floaters, opties op obligatiefutures, opties op rentefutures, overnight index swaps, FX reset	Verdiscontering van toekomstige kasstromen op basis van verdisconterings- en inschattingcurves (op basis van gepubliceerde depositoquoteringen, FX swaps en (CC)IRS)
		Caps en floors, renteopties, Europese en Amerikaanse valutaopties, forward start-opties, digitale valutaopties, FX strips van eenvoudige opties, Europese swaptions, European cancelable IRS, compound options	Waarderingsmodel voor opties op basis van waarneembare parameters (bv. volatiliteit)
	Lineaire financiële activa (zonder optionele kenmerken) – cashinstrumenten	Deposito's, eenvoudige kasstromen, transacties in het kader van repo's	Verdiscontering van toekomstige kasstromen op basis van verdisconterings- en inschattingcurves (op basis van gepubliceerde depositoquoteringen, FX swaps en (CC)IRS)
	Halfliquide obligaties/ABS	Halfliquide obligaties / asset backed securities	BVAL, prijscontrole a.d.h.v. alternatieve observeerbare marktgegevens, of via vergelijkbare spreadmethode
Niveau 2	Schuldinstrumenten	Eigen uitgiftes door KBC Ifima (passiva), hypotheekobligaties op het actief van ČSOB	Verdiscontering van toekomstige kasstromen en waardering van gerelateerde derivaten op basis van observeerbare parameters
	Lineaire financiële passiva (cashinstrumenten)	Leningen, thesauriebewijzen	Verdiscontering van toekomstige kasstromen op basis van verdisconterings- en inschattingcurves (op basis van gepubliceerde depositoquoteringen, FX swaps en (CC)IRS)
Niveau 3	Exotische derivaten	Target profit forwards, flexible forwards, Europese en Amerikaanse aandelenopties, Bermudan swaptions, digitale renteopties, quanto-renteopties, digitale aandelenopties, composite aandelenopties, Aziatische aandelenopties, barrieropties op aandelen, quanto-digital FX options, FX Asian options, FX European barrier options, FX simple digital barrier options, FX touch rebate, inflatieopties, Bermudan cancelable IRS, constant maturity swaps (CMS), CMS spread swaps, CMS spread options, CMS interest rate caps/floors, (callable) range accruals, outperformance options, autocallable options, lookback options, commodity swaps and forwards	Waarderingsmodel voor opties op basis van niet-waarneembare parameters (bv. correlatie)
	Illiquide instrumenten met kredietkoppeling	Collateralised debt obligations (notes)	Waarderingsmodel op basis van de correlatie tussen de respectieve defaultkansen van de onderliggende activa
	Private Equity Investments	Private equity en niet-genoteerde deelnemingen	Op basis van de waarderingsrichtlijnen van de European Private Equity & Venture Capital Association
	Illiquide obligaties / ABS	Illiquide (hypotheek)obligaties / Asset backed securities die indicatief worden geprijsd door één prijsleverancier op een niet-actieve markt	BVAL, geen prijscontrole mogelijk door gebrek aan beschikbare/betrouwbare alternatieve marktgegevens
	Schuldinstrumenten	Eigen uitgiftes door KBC (KBC Ifima)	Verdiscontering van toekomstige kasstromen en waardering van gerelateerde derivaten op basis van niet-observeerbare parameters (indicatieve prijsstelling door derden voor de derivaten)

Toelichting 4.6: Financiële instrumenten die tegen reële waarde worden gewaardeerd – overdrachten tussen niveau 1 en 2

- Overdrachten in 2021: KBC herklasseerde voor 110 miljoen euro aan financiële instrumenten van niveau 1 naar niveau 2. Het herklasseerde ook voor ongeveer 279 miljoen euro aan financiële instrumenten van niveau 2 naar niveau 1. Het grootste deel van die herklasseringen gebeurde wegens een gewijzigde liquiditeit van overheids- en bedrijfsobligaties.
- Overdrachten in 2020: KBC herklasseerde voor 94 miljoen euro aan financiële instrumenten van niveau 1 naar niveau 2. Het herklasseerde ook voor ongeveer 245 miljoen euro aan financiële instrumenten van niveau 2 naar niveau 1. Het grootste deel van die herklasseringen gebeurde deels wegens een gewijzigde liquiditeit van overheids- en bedrijfsobligaties.

Toelichting 4.7: Financiële instrumenten die tegen reële waarde worden gewaardeerd – focus op niveau 3

- Belangrijke bewegingen met betrekking tot financiële instrumenten geklasseerd in niveau 3 van de waarderingshiërarchie in 2021:
  - Activa tegen reële waarde via OCI: De reële waarde van de aandelen steeg met 48 miljoen euro voornamelijk door herwaarderingen van ongeconsolideerde posities. De reële waarde van de schuldinstrumenten daalde met 63 miljoen euro, voornamelijk door verschuivingen uit niveau 3, slechts deels gecompenseerd door verschuivingen in niveau 3.
- Belangrijke bewegingen met betrekking tot financiële instrumenten geklasseerd in niveau 3 van de waarderingshiërarchie in 2020:
  - Activa tegen reële waarde via OCI: De reële waarde van de schuldinstrumenten steeg met 94 miljoen euro voornamelijk door verschuivingen in niveau 3 en nieuwe posities

Toelichting 4.8: Derivaten

Toelichting 4.8.1 Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden

(in miljoenen euro)	31-12-2021				31-12-2020			
	Boekwaarde		Gecontracteerde bedragen (*)		Boekwaarde		Gecontracteerde bedragen (*)	
	Activa	Verplichtingen	Aangekocht	Verkocht	Activa	Verplichtingen	Aangekocht	Verkocht
Totaal	0	5	63	63	0	6	61	61
Rentecontracten	0	5	50	50	0	6	48	48
<i>Waarvan renteswaps en futures</i>	0	5	50	50	0	6	48	48
<i>Waarvan opties</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Valutacontracten	0	0	13	12	0	0	13	13
<i>Waarvan valuta- en renteswaps, termijnwisselverrichtingen en futures</i>	0	0	13	12	0	0	13	13
<i>Waarvan opties</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Aandelencontracten	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Waarvan aandelenswaps</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Waarvan opties</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredietcontracten	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Waarvan credit default swaps</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Grondstoffen- en andere contracten	0	0	0	0	0	0	0	0

(*) In deze tabel worden bij de gecontracteerde bedragen beide benen van de derivaten gerapporteerd.

Toelichting 4.8.2 Afdekkingsderivaten

31-12-2021

(in miljoenen euro)	Afdekkingsinstrument				Type	Afgedeekt instrument			Invloed op eigen vermogen	
	Gecontracteerde bedragen (1)		Boekwaarde	Reëlewaardeveranderingen van afdekkingsinstrumenten als basis voor de berekening van het niet-effectieve deel van de periode (2)		Totaal (incl. reëlewaardeveranderingen)	Boekwaarde	Reëlewaardeveranderingen van afgedekte instrumenten als basis voor de berekening van het niet-effectieve deel van de periode (2)	Niet-effectief opgenomen in resultaat	Effectief opgenomen in OCI
Hedging strategie	Aan-gekocht	Verkocht			Activa					
Microhedge-reëlewaardeafdekkingen										
Renteswaps	437	437	20	14	37	Aangehouden schuldpapier aan AC	0	0	0	
Valuta- en renteswaps	19	18	0	0	0	Leningen en voorschotten aan AC	0	0	0	
						Aangehouden schuldpapier aan FVOCI	501	- 14	- 37	
						Uitgegeven schuldpapier aan AC	0	0	0	
						Deposito's aan AC	0	0	0	
Totaal	456	456	20	14	37	Totaal		- 37	0	-
Reëlewaardeafdekkingstransacties ter afdekking van het renterisico van een portefeuille										
Renteswaps	0	0	0	0	0	Aangehouden schuldpapier aan AC	0	0	0	
Valuta- en renteopties	0	0	0	0	0	Leningen en voorschotten aan AC	0	0	0	
						Leningen en voorschotten aan FVOCI	0	0	0	
						Uitgegeven schuldpapier aan AC	0	0	0	
						Deposito's aan AC	0	0	0	
Totaal	0	0	0	0	0	Totaal		0	0	-
Kasstroomafdekkingen (microhedge en ter afdekking van een portefeuille)										
Renteswaps	0	0	0	0	0					
Valuta- en renteswaps	6	5	0	0	0					
Totaal	6	5	0	0	0	Totaal		0	0	0
Afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit										
Totaal (3)	0	0	0	0	0	Totaal		0	0	1

(1) In deze tabel worden bij de gecontracteerde bedragen beide benen van de derivaten gerapporteerd.

(2) Inefficiteit wordt erkend in het nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening – zie ook Toelichting 3.3

(3) Boekwaarde verplichtingen: betreft afdekkingsinstrumenten onder de vorm van deposito's in vreemde munt.

31-12-2020

(in miljoenen euro)	Afdekkingsinstrument				Type	Afgedeekt instrument			Invloed op eigen vermogen	
	Gecontracteerde bedragen (1)		Boekwaarde Verplichtingen	Reëlewaarde- veranderingen van afdekkings- instrumenten als basis voor de berekening van het niet-effectieve deel van de periode (2)		Totaal (incl. reëlewaarde- veranderingen)	Boekwaarde Waarvan gecumuleerde aanpassingen van de reële waarde	Reëlewaarde- veranderingen van afgedekte instrumenten als basis voor de berekening van het niet-effectieve deel van de periode (2)	Niet- effectief deel opgenomen in resultaat	Effectief deel opgenomen in OCI
Aan- gekocht	Verkocht	Activa			Type					
Microhedge-reëlewaardeafdekkingen										
Renteswaps	539	539	3	38	1	Aangehouden schuldpapier aan AC	0	0	0	
Valuta- en renteswaps	31	31	0	1	0	Leningen en voorschotten aan AC	0	0	0	
						Aangehouden schuldpapier aan FVOCI	666	23	- 1	
						Uitgegeven schuldpapier aan AC	0	0	0	
						Deposito's aan AC	0	0	0	
Totaal	570	570	3	39	1	Totaal		- 1	0	-
Reëlewaardeafdekkingstransacties ter afdekking van het renterisico van een portefeuille										
Renteswaps	0	0	0	0	0	Aangehouden schuldpapier aan AC	0	0	0	
Valuta- en renteopties	0	0	0	0	0	Leningen en voorschotten aan AC	0	0	0	
						Leningen en voorschotten aan FVOCI	0	0	0	
						Uitgegeven schuldpapier aan AC	0	0	0	
						Deposito's aan AC	0	0	0	
Totaal	0	0	0	0	0	Totaal		0	0	-
Kasstroomafdekkingen (microhedge en ter afdekking van een portefeuille)										
Renteswaps	0	0	0	0	0					
Valuta- en renteswaps	11	11	0	0	0					
Totaal	11	11	0	0	0	Totaal		0	0	0
Afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit										
Totaal (3)	0	0	0	0	0	Totaal		0	0	1

(1) In deze tabel worden bij de gecontracteerde bedragen beide benen van de derivaten gerapporteerd.

(2) Inefficiteit wordt erkend in het nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening – zie ook Toelichting 3.3

(3) Boekwaarde verplichtingen: betreft afdekkingsinstrumenten onder de vorm van deposito's in vreemde munt.

- Om de negatieve impact van renteschommelingen te vermijden, worden de looptijden van activa en passiva op de balans aangepast door middel van *interest rate swaps* en andere derivaten.
- Wat de verhouding tussen risicobeheer en boekhoudkundige vertaling ervan betreft, krijgt het economische beheer voorrang en worden de risico's afgedekt volgens het algemene ALM-kader. Pas daarna wordt gezocht naar de mogelijkheden om de eventuele boekhoudkundige mismatch die daardoor ontstaat te beperken door een van de bovengenoemde indekkingstechnieken.

Verwachte kasstromen van kasstroomafdekkingsderivaten per tijdskorf (in miljoenen euro)	Instroom	Uitstroom
Maximaal 3 maanden	0	0
Meer dan 3 maanden en maximaal 6 maanden	0	0
Meer dan 6 maanden en maximaal 1 jaar	0	0
Meer dan 1 jaar en maximaal 2 jaar	6	- 6
Meer dan 2 jaar en maximaal 5 jaar	0	0
Meer dan 5 jaar	0	0

5.0 Toelichtingen bij de andere posten op de balans

Toelichting 5.1: Overige activa

(in miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
Totaal	758	672
Vorderingen uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen	404	381
Vorderingen uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	78	32
Deposito's bij cederende ondernemingen	10	11
Te ontvangen opbrengsten (andere dan renteopbrengsten uit financiële activa)	6	4
Overige	260	244

Toelichting 5.2: Belastingvorderingen en belastingverplichtingen

(in miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
ACTUELE BELASTINGEN		
Actuele belastingvorderingen	45	32
Actuele belastingverplichtingen	44	30
UITGESTELDE BELASTINGEN	- 265	- 370
Uitgestelde belastingvorderingen, per type van tijdelijk verschil	125	109
Personeelsbeloningen	2	7
Fiscaal overgedragen verliezen	0	2
Materiële en immateriële vaste activa	7	7
Voorziening voor risico's en kosten	1	1
Bijzondere waardeverminderingen voor verliezen op leningen en voorschotten	3	4
Fin. instrumenten tegen reële waarde via de w&v en reëlewaardeafdekkingen	46	53
Reëlewaardeveranderingen, financiële activa tegen FVOCI, kasstroomafdekkingen en afdekkingen van netto-investeringen in buitenlandse entiteiten	29	28
Technische voorzieningen	30	2
Overige	7	5
Uitgestelde belastingverplichtingen, per type van tijdelijk verschil	389	480
Personeelsbeloningen	0	0
Fiscaal overgedragen verliezen	0	0
Materiële en immateriële vaste activa	5	5
Voorziening voor risico's en kosten	9	9
Bijzondere waardeverminderingen voor verliezen op leningen en voorschotten	0	0
Fin. instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de w&v en reëlewaardeafdekkingen	41	39
Reëlewaardeveranderingen, financiële activa tegen FVOCI, kasstroomafdekkingen en afdekkingen van netto-investeringen in buitenlandse entiteiten	225	329
Technische voorzieningen	106	95
Overige	3	3
Netto opgenomen in de balans als volgt		
Uitgestelde belastingvorderingen	38	5
Uitgestelde belastingverplichtingen	302	375
Niet-gecompenseerde fiscale verliezen en ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden	0	0

- Uitgestelde belastingvorderingen worden geboekt voor zover het waarschijnlijk is dat er belastbare winsten beschikbaar zullen zijn op basis van realistische financiële projecties waardoor die aftrekbare tijdelijke verschillen kunnen worden gebruikt in de nabije toekomst (beperkt tot een periode van 8 à 10 jaar).

- Niet-gecompenseerde fiscale verliezen en ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden hebben betrekking op fiscale verliezen van de groepsmaatschappijen die niet werden geactiveerd wegens onvoldoende bewijs van toekomstige belastbare winst. De meeste niet-gecompenseerde fiscale verliezen en ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden zijn overdraagbaar gedurende twintig jaar of meer.
- De nettowijziging van de uitgestelde belastingen (+106 miljoen euro in 2021) is als volgt verdeeld:
  - Toename van uitgestelde belastingverplichtingen: -90 miljoen euro;
  - Toename van uitgestelde belastingvorderingen: +15 miljoen euro.
- De wijziging van de uitgestelde belastingverplichtingen heeft voornamelijk te maken met de afname van uitgestelde belastingverplichtingen door wijziging in de herwaarderingsreserve van financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde via OCI (omwille van de algemene rentestijging in 2021) in mindere mate technische voorzieningen.
- De wijziging van de uitgestelde belastingvorderingen heeft voornamelijk te maken met de Technische voorzieningen en afname in financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening.

Toelichting 5.3: Investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures

In 2021 en 2020 werden geen geassocieerde ondernemingen en joint ventures opgenomen volgens vermogensmutatie.

- Geassocieerde ondernemingen: ondernemingen waarbij KBC een belangrijke invloed uitoefent op het management, maar zonder directe of indirecte, volledige of gezamenlijke controle. KBC heeft over het algemeen een aandeelhouderschap van 20% tot 50% in dergelijke ondernemingen. Joint ventures zijn ondernemingen waarvoor KBC gezamenlijke controle uitoefent.
- Goodwill betaald op geassocieerde ondernemingen en joint ventures: is opgenomen in het nominale bedrag van Investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures in de balans. We voeren een waardeverminderingstoets uit en boeken indien vereist de nodige bijzondere waardeverminderingen op goodwill (zie tabel).

Toelichting 5.4: Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen

(in miljoenen euro)				31-12-2021	31-12-2020
Materiële vaste activa				39	40
Vastgoedbeleggingen				244	256
Huurinkomsten				21	21
Directe exploitatiekosten uit vastgoedbeleggingen die huurinko				5	5
Directe exploitatiekosten uit vastgoedbeleggingen die geen hu				0	0
MUTATIETABEL	Terreinen en gebouwen	IT-apparatuur	Overige uitrusting	Totaal materiële vaste activa	Vastgoed- beleggingen
2021					
Beginsaldo	33	2	5	40	256
Aanschaffingen	3	1	1	6	10
Vervreemdingen	- 1	0	0	- 1	- 3
Afschrijvingen	- 7	- 1	- 1	- 10	- 18
Overige mutaties	4	0	0	4	- 1
Eindsaldo	32	2	5	39	244
<i>Geaccumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen</i>	22	7	14	43	213
Reële waarde 31-12-2021					393
2020					
Beginsaldo	34	2	5	42	256
Aanschaffingen	3	1	1	5	39
Vervreemdingen	0	0	0	0	- 19
Afschrijvingen	- 7	- 1	- 1	- 9	- 18
Overige mutaties	2	0	0	2	- 1
Eindsaldo	33	2	5	40	256
<i>Geaccumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen</i>	21	7	13	40	198
Reële waarde 31-12-2020					402

- Jaarlijkse afschrijvingspercentages: hoofdzakelijk 3% voor gebouwen (inclusief vastgoedbeleggingen), 33% voor IT-apparatuur, tussen 5% en 33% voor overige uitrusting. Op terreinen wordt geen afschrijving toegepast.
- Er bestaan geen belangrijke verplichtingen voor de verwerving van materiële vaste activa. Er bestaan geen belangrijke beperkingen op eigendom en materiële vaste activa die als zekerheid dienen voor verplichtingen.
- De meeste vastgoedbeleggingen worden periodiek gewaardeerd door een onafhankelijke expert en jaarlijks door eigen specialisten in die materie. Die waardering is hoofdzakelijk gebaseerd op de kapitalisatie van de geschatte huurwaarde en eenheidsprijzen van soortgelijke onroerende goederen. Daarbij houden we rekening met alle marktparameters die beschikbaar zijn op de datum van de schatting (onder meer ligging en marktsituatie, bouwwijze en constructie, staat van onderhoud en bestemming).
- Eigen specialisten waarden jaarlijks een aantal andere vastgoedbeleggingen en baseren zich daarbij op de actuele jaarhuur per gebouw en de verwachte ontwikkeling ervan, en op een geïndividualiseerde kapitalisatievoet per gebouw.
- De impact van de zware overstromingen en de andere bijzondere weersomstandigheden in 2021 op de (waardeverminderingen op) materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen (in casu ons kantorennetwerk) was niet wezenlijk.

Toelichting 5.5: Goodwill en andere immateriële vaste activa

(in miljoenen euro)	Goodwill	Intern ontwikkelde software	Extern ontwikkelde software	Overige	Totaal
2021					
Beginsaldo	111	0	26	16	152
Aanschaffingen	56	4	27	6	93
Vervreemdingen	0	0	- 10	- 9	- 19
Afschrijvingen	0	- 5	- 6	- 1	- 12
Overige mutaties	0	4	- 4	- 3	- 3
Eindsaldo	167	3	33	9	212
<i>Geaccumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen</i>	<i>199</i>	<i>6</i>	<i>40</i>	<i>25</i>	<i>269</i>
2020					
Beginsaldo	111	0	20	12	142
Aanschaffingen	0	5	8	9	22
Vervreemdingen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	- 3	- 5	- 1	- 8
Overige mutaties	0	- 2	3	- 3	- 3
Eindsaldo	111	0	26	16	152
<i>Geaccumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen</i>	<i>199</i>	<i>0</i>	<i>39</i>	<i>21</i>	<i>259</i>

- Goodwill: omvat de goodwill betaald op ondernemingen uit de consolidatiekring en betaald bij de overname van activiteiten. Goodwill betaald op geassocieerde ondernemingen is opgenomen in het nominale bedrag van Investerings in geassocieerde ondernemingen in de balans.
- Goodwill met betrekking tot recente overnames: zie Toelichting 6.6.
- Waardeverminderingstoets: we voerden die waardeverminderingstoets uit om na te gaan of er waardeverminderingen op goodwill moesten worden geboekt (zie tabel en Toelichting 3.10). We voeren de waardeverminderingstoets minstens jaarlijks uit. Bovendien voeren we op kwartaalbasis een high level assessment uit om na te gaan of er een indicatie voor waardevermindering bestaat. In die toets beschouwen we elke entiteit als een aparte kasstroom genererende eenheid (KGE). De entiteiten op zich hebben een specifiek risicoprofiel en binnen de entiteiten zelf komen in veel mindere mate verschillende profielen voor.
- Bijzondere waardeverminderingen op goodwill als gevolg van de toepassing van IAS 36: nemen we in het resultaat op als het realiseerbare bedrag van een investering lager is dan de boekwaarde ervan. Het realiseerbare bedrag bepalen we als het hoogste van de bedrijfswaarde (bepaald op basis van de DCF-methode (DCF staat voor Discounted Cash Flow)) en de reële waarde (via multi-pele analyse en dergelijke) min directe verkoopkosten.
- De voornaamste groepsmaatschappijen waarop de goodwill betrekking heeft, vindt u in de tabel. Ze werden allemaal gewaardeerd op basis van de DCF-methode. Bij de DCF-methode wordt het realiseerbare bedrag van een investering berekend als de huidige waarde van alle toekomstige vrije kasstromen van het bedrijf. Daarbij gaan we uit van langetermijnprognoses over de activiteit van de onderneming en de daaruit resulterende kasstromen (enerzijds gaat het om voorspellingen voor een aantal jaren in de toekomst, anderzijds om de restwaarde van het bedrijf na die expliciete voorspellingsperiode). Die langetermijnprognoses zijn het resultaat van een combinatie van een beoordeling van de vroegere en huidige prestaties, en externe informatiebronnen inzake toekomstige ontwikkelingen in de respectieve markten en de globale macro-economische omgeving. Waar in de onderliggende financiële prognoses rekening gehouden wordt met elementen van en producten/projecten inzake duurzaamheid, heeft dat bijgevolg ook een invloed op de waardering. De terminale groeivoet bepalen we op basis van het langetermijngemiddelde van de groei van de markt. De huidige waarde van die toekomstige kasstromen berekenen we door een samengestelde discontovoet toe te passen. We bepalen de samengestelde discontovoet aan de hand van de CAPM-theorie (Capital Asset Pricing Model) en gebruiken daarbij een risicovrije rente, samen met een marktrisicopremie (vermenigvuldigd met een activiteitsafhankelijke bèta). We voegen ook een landenrisicopremie toe om de invloed van de economische toestand van het land waarin KBC actief is in rekening te brengen. Binnen KBC hebben we twee specifieke DCF-modellen ontwikkeld: een bankmodel en een verzekeringsmodel. In beide gevallen beschouwen we als vrije kasstromen de dividenden die kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders van het bedrijf, rekening houdend met de reglementaire vereisten voor het minimumkapitaal.

Uitstaande goodwill (in miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020	Discontovoeten over de expliciete periode van kasstroomprognose heen	
			31-12-2021	31-12-2020
DZI Insurance	75	75	8,6%-7,2%	9,0%-8,3%
Pension Insurance Company UBB (de overgenomen pensioenverzekeringsactiviteiten van NN in Bulgarije)	56	-	-	-
CSOB Pojist'ovna	18	18	8,6%-6,8%	9,9%-7,6%
Rest	18	18	-	-
Totaal	167	111	-	-

- De periode waarop de kasstroombudgetten en prognoses betrekking hebben, is in de meeste gevallen dertien twaalf jaar. We gebruiken die langere periode om de verwachte economische convergentie te vatten van de Centraal- en Oost-Europese economieën naar een niveau van West-Europesemere mature economieën. Die belangrijke assumptie maakt deel uit van het model om het dynamisme te reflecteren van de Centraal- en Oost-Europese economieën.
- Het gebruikte groeipercentage voor de extrapolatie van de kasstroomprognoses na die periode is gelijk aan de verwachte langetermijngroei van het bruto binnenlands product. Dat laatste is afhankelijk van het land en bedroeg in 2021 tussen 1,2% en 1,7% (2020: tussen 1,2% en 1,7%).
- We voerden geen gevoeligheidsanalyse uit voor die entiteiten waarvoor het overschot van de realiseerbare waarde op de boekwaarde zo aanzienlijk is dat geen redelijke verandering in de hoofdparameters ertoe zou leiden dat de realiseerbare waarde gelijk is aan of kleiner wordt dan de boekwaarde. In de tabel vindt u voor de andere entiteiten een indicatie van de verandering in hoofdparameters die ervoor zou zorgen dat de realiseerbare waarde de boekwaarde evenaart.

Toelichting 5.6: Technische voorzieningen – verzekeringen

(in miljoenen euro)	Bruto 2021	Herverzekeringen 2021	Bruto 2020	Herverzekeringen 2020
Technische voorzieningen	18 974	191	18 724	145
Verzekeringscontracten, Niet-leven	3 974	181	3 682	137
Voorziening voor niet-verdiende premies	820	4	764	2
Voorziening voor te betalen schade	2 909	176	2 685	134
Voorziening voor winstdeling & restorno's	3	0	3	0
Andere technische voorzieningen	242	0	230	0
Verzekeringscontracten, Leven	8 511	10	8 315	8
Voorziening voor niet-verdiende premies	18	1	16	1
Voorziening voor Leven	8 080	8	7 902	6
Voorziening voor te betalen schade	197	1	189	2
Voorziening voor winstdeling & restorno's	28	0	22	0
Andere technische voorzieningen	187	0	187	0
Beleggingscontracten met discretionaire winstdeling, leven	6 489	0	6 727	0
Voorziening voor Leven	6 418	0	6 671	0
Voorziening voor Niet-leven	16	0	0	0
Voorziening voor winstdeling & restorno's en andere	55	0	56	0

Mutatietabel	Bruto 2021	Herverzeke- ringen 2021	Bruto 2020	Herverzeke- ringen 2020
Verzekeringscontracten, Niet-leven				
Beginsaldo	3 682	137	3 578	114
Mutaties via verdiende premies (w&v)	48	2	28	0
Mutaties via technische lasten (w&v)	223	41	101	23
Uitkeringen schadegevallen van vorige boekjaren	- 328	- 22	- 367	- 9
Voorziening voor nieuwe schadegevallen	626	66	492	17
Vrijval/Tekort schadevoorzieningen van vorige boekjaren	- 112	2	- 56	11
Kosten van winstdeling	0	0	- 1	0
Overige mutaties met resultaatsinvloed	38	- 5	33	4
Mutaties via de balans	22	1	- 25	- 1
Eindsaldo	3 974	181	3 682	137
Verzekeringscontracten, Leven				
Beginsaldo	8 315	8	7 969	6
Mutaties via verdiende premies (w&v)	1	0	2	0
Mutaties via technische lasten (w&v)	71	2	123	1
Nieuwe productie (netto van risicopremie & kosten)	633	0	648	0
Uitkeringen, inclusief financiering risicopremie	- 776	0	- 710	0
Gecrediteerde interest	166	2	176	1
Kosten van winstdeling	13	0	9	0
Voorziening voor nieuwe schadegevallen en wijziging voorziening voor te betalen schade	- 3	0	- 6	1
Reëlewaardeaanpassingen tak 23 (niet ontbundeld)	32	0	3	0
Overige mutaties met resultaatsinvloed	6	1	3	0
Mutaties via de balans	124	0	221	0
Eindsaldo	8 511	10	8 315	8
Beleggingscontracten met discretionaire winstdeling, leven				
Beginsaldo	6 727	0	7 019	0
Mutaties via technische lasten (w&v)	- 70	0	- 70	0
Nieuwe productie (netto van risicopremie & kosten)	281	0	306	0
Uitkeringen, inclusief financiering risicopremie	- 461	0	- 467	0
Gecrediteerde interest	92	0	93	0
Kosten van winstdeling	6	0	2	0
Voorziening voor nieuwe schadegevallen en wijziging voorziening voor te betalen schade	12	0	- 5	0
Reëlewaardeaanpassingen tak 23 (niet ontbundeld)	0	0	0	0
Overige mutaties met resultaatsinvloed	0	0	0	0
Mutaties via de balans	- 168	0	- 222	0
Eindsaldo	6 489	0	6 727	0

- Om aansluiting te maken met Toelichting 3.7, hebben we de tabel herwerkt.
- Technische voorzieningen houden verband met verzekeringscontracten en met beleggingscontracten met een discretionaire winstdeling.
- Verplichtingen uit beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling worden gewaardeerd tegen reële waarde. Het gaat daarbij meestal om tak 23-contracten. Die nemen we op bij de financiële verplichtingen (zie Toelichting 4.1).
- Technische voorzieningen voor verzekeringen Leven worden berekend op basis van verschillende assumpties, die oordeelkundig worden geschat. Daarbij gebruiken we diverse interne en externe informatiebronnen. Wat betreft de erkenning van technische voorzieningen verwijst IFRS 4 momenteel in grote mate naar de lokale boekhoudstandaarden. Technische voorzieningen worden vaak berekend op basis van de technische parameters geldend op het moment van initiatie van het contract en zijn onderhevig aan de toereikendheidstoets (*liability adequacy test*). De belangrijkste parameters zijn:
  - de ziekte- en sterftecijfers: die zijn gebaseerd op de standaardsterfketabellen en worden waar nodig aangepast op basis van opgedane ervaringen;
  - assumpties m.b.t. kosten: die zijn gebaseerd op huidige kostenniveaus en kostenopslagen;
  - de discontovoet: die wordt doorgaans gelijkgesteld aan de technische rentevoet, blijft constant gedurende de looptijd van het contract en wordt in een aantal gevallen gecorrigeerd op grond van wettelijke bepalingen en interne beleidsbeslissingen.
  - Noteer dat de assumpties kunnen verschillen naargelang het soort levensverzekering (bv. klassieke versus moderne), de generatie van contracten (voornamelijk het moment van afsluiting van contract en de toepasselijke modaliteiten) en

het land (we hebben immers verzekeringsmaatschappijen in vijf van onze kernmarkten), waardoor kwantificatie van deze assumpties voor de gehele groep niet mogelijk is. Twee elementen bij wijze van illustratie: (1) Wat betreft de discontovoet: die volgt de historische marktrente en aangezien het een levensportefeuille betreft die voor het grootste deel al lange tijd bestaat en ook een lange looptijd heeft, is die sterk verschillend binnen de portefeuille. Voor België alleen al variëren de discontovoeten van 4,75% voor de oudste tarieven, tot 0,5% en lager voor bepaalde moderne producten. (2) M.b.t. het sterfterisico worden in België uniseks sterftetafels gebruikt die gebaseerd zijn op de standaardsterftetafels "MK/FK" voor de producten vanaf 2012; vóór 2012 werden aparte sterftetafels gebruikt voor mannen en vrouwen. Op deze standaardtafels worden mogelijk nog correcties toegepast, rekening houdend met segmentatiecriteria van de desbetreffende polissen. Dat leidt tot een zeer wijde range aan gebruikte sterftetafels.

- Assumpties voor de technische voorzieningen voor te betalen schade: gebaseerd op opgedane ervaringen met betrekking tot het aantal schadegevallen, de schadevergoedingen en de schaderegelingskosten, en gecorrigeerd op basis van factoren als de verwachte marktontwikkeling, inflatie in schadegevallen en externe factoren zoals gerechtelijke beslissingen en wetgeving. De technische voorzieningen voor verzekeringen Niet-leven worden niet verdisconteerd, behalve in het geval van langetermijnverplichtingen en/of schadevergoedingen in de vorm van een periodieke betaling (rente-uitkeringen voor arbeidsongevallen, gewaarborgd inkomen en hospitalisatieverzekeringen).
- Er waren in 2021 en 2020 geen belangrijke veranderingen in assumpties die de waardering van de verzekeringsactiva en verplichtingen in belangrijke mate wijzigen.
- Mutaties via de balans: bevat ook de invloed van de overgenomen levensverzekeringsactiviteiten van NN in Bulgarije (zie Toelichting 6.6).

Toelichting 5.7: Voorzieningen voor risico's en kosten

Toelichting 5.7.1: Overzicht

(in miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
Totale voorzieningen voor risico's en kosten	3	3
Voorzieningen voor verbintenissen en financiële garanties buiten balans	0	0
Voorzieningen voor andere risico's en kosten	3	3
Voorzieningen voor herstructurering	0	0
Voorzieningen voor belastingen en lopende rechtsgeschillen	1	1
Overige	2	2

Toelichting 5.7.2: Details van voorzieningen voor verbintenissen en financiële garanties buiten balans

Is onbelangrijk voor KBC Verzekeringen.

Toelichting 5.7.3: Details van de voorzieningen voor andere risico's en kosten

(in miljoenen euro)	Voorziening- en voor herstruc- turering	Voorzining- en voor belastingen en lopende rechts- geschillen	Overige	Totaal
2021				
Beginsaldo	0	1	2	3
Mutaties met resultaatimpact				
Bedragen aangelegd	0	0	1	1
Bedragen gebruikt	0	0	0	0
Bedragen teruggenomen wegens overtolligheid	0	0	0	0
Verschuivingen i.v.m.groepen activa die worden afgestoten	0	0	0	0
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0
Eindsaldo	0	1	2	3
2020				
Beginsaldo	0	2	2	5
Mutaties met resultaatimpact				
Bedragen aangelegd	0	0	0	0
Bedragen gebruikt	0	- 1	- 1	- 2
Bedragen teruggenomen wegens overtolligheid	0	0	0	0
Verschuivingen i.v.m.groepen activa die worden afgestoten	0	0	0	0
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0
Eindsaldo	0	1	2	3

- Voor het grootste deel van de aangelegde voorzieningen kunnen we redelijkerwijs niet inschatten wanneer ze zullen worden gebruikt.

Toelichting 5.8: Overige verplichtingen

(in miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
Totaal	836	857
Werknemerspensionverplichtingen of andere personeelsvoordelen	7	9
Deposito's van herverzekeraars	98	78
Toe te rekenen kosten (andere dan van rente-uitgaven i.v.m. financiële verplichtingen)	60	52
Overige	671	719

- Meer informatie over pensioenverplichtingen: zie Toelichting 5.9 (noteer dat het in Toelichting 5.8 opgenomen bedrag van werknemerspensionverplichtingen of andere personeelsvoordelen een ruimere scope heeft dan de in Toelichting 5.9 opgenomen bedragen).

Toelichting 5.9: Pensioenverplichtingen

(in miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
TOEGEZEGDPENSIOENREGELINGEN		
Aansluiting van brutoverplichtingen uit toegezegdpensioenregelingen		
Brutoverplichtingen aan het begin van het jaar	231	227
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	9	9
Rentekosten	0	1
Actuariële winst of verlies ten gevolge van wijzigingen in demografische veronderstellingen	0	0
Actuariële winst of verlies ten gevolge van wijzigingen in financiële veronderstellingen	- 2	17
Ervaringsaanpassingen	- 6	- 16
Andere	- 10	- 7
Brutoverplichting uit toegezegdpensioenregelingen op jaareinde	223	231
Aansluiting van de reële waarde van fondsbeleggingen		
Reële waarde van fondsbeleggingen aan het begin van het jaar	207	200
Feitelijk rendement op fondsbeleggingen	29	7
<i>Verwachte rente-inkomsten op de planactiva, berekend op basis van de marktrentevoeten van bedrijfsobligaties van hoge kwaliteit</i>	0	1
Bijdragen van de werkgever	6	7
Bijdragen van de deelnemers aan de regeling	0	0
Betaalde uitkeringen	- 8	- 7
Andere	0	0
Reële waarde van fondsbeleggingen op het einde van het jaar	234	207
<i>Waarvan financiële instrumenten uitgegeven door de groep</i>	0	0
<i>Waarvan vastgoed in eigendom van KBC</i>	1	1
Financieringsstatus		
Fondsbeleggingen meer dan brutoverplichting uit toegezegdpensioenregelingen	11	- 24
Restitutierecht	0	0
Begrenzing van het financieringsplafond	- 14	0
Niet-gefinancierde te betalen of vooruitbetaalde pensioenkosten	- 3	- 24
Mutatie in de nettoverplichting of het nettoactief		
Niet-gefinancierde te betalen of vooruitbetaalde pensioenkosten aan het begin van het jaar	- 24	- 27
In de winst-en-verliesrekening opgenomen bedragen	- 9	- 9
Niet in de winst-en-verliesrekening opgenomen bedragen	24	5
Bijdragen van de werkgever	6	7
Andere	0	0
Niet-gefinancierde te betalen of vooruitbetaalde pensioenkosten op het einde van het jaar	- 3	- 24
In de winst-en-verliesrekening opgenomen bedragen	- 9	- 9
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	- 9	- 9
Rentekosten	0	0
Bijdragen van de bij het plan aangesloten werknemers	0	0
Overige	0	0
Wijzigingen van de niet in de winst-en-verliesrekening opgenomen bedragen	24	5
Actuariële winst of verlies t.g.v. wijzigingen in demografische veronderstellingen	0	0
Actuariële winst of verlies t.g.v. wijzigingen in financiële veronderstellingen	2	- 17
Actuariële resultaten op fondsbeleggingen	29	6
Ervaringsaanpassingen	6	16
Aanpassingen aan begrenzingen van het financieringsplafond	- 14	0
Overige	2	0
TOEGEZEGDEBIJDRAGEREGELINGEN		
Kosten voor toegezegdebijdrageregelingen	0	0

- De actieve pensioenopbouw voor de Belgische personeelsleden van KBC Verzekeringen en het grootste deel van hun Belgische dochterondernemingen verloopt uitsluitend via het KBC-Pensioenfonds. De pensioenopbouw gefinancierd met werkgeverstoelagen gebeurde tot en met 2018 voornamelijk via een vastestapplan (toegezegdpensioenregeling), waarbij de pensioenprestatie wordt berekend op basis van het loon voorafgaand aan de pensionering, de periode van aansluiting en een formule in schijven met progressieve percentages. Sinds 1 januari 2014 is er een toegezegdebijdrageplan voor alle nieuwe indienstredingen en werknemers die overgestapt zijn, waarbij op basis van het maandloon voor de lopende maand een bijdrage wordt gestort. Bij pensionering worden de gestorte bijdragen vermeerderd met het (gewaarborgd)

rendement uitbetaald. Beide types pensioenplannen worden beheerd door het KBC-Pensioenfonds, dat voor de beleggingsstrategie een beroep doet op KBC Asset Management. Bijkomend zijn er een aantal kleinere stopgezette groepsverzekeringen uit het verleden die verder gefinancierd worden en beheerd worden door het KBC-Pensioenfonds. Op 1 januari 2019 werd een nieuw toegezegdebijdragenplan geïntroduceerd ter vervanging van het toegezegdebijdragenplan van 2014, waarbij ook alle werknemers eenmalig de mogelijkheid hadden om over te stappen van het vasteprestatieplan naar het nieuwe toegezegdebijdrageplan.

- In de bepaling van de brutoverplichtingen uit hoofde van toegezegdpensioenregelingen wordt vanaf 2021 rekening gehouden met de verwachte wettelijke pensioenleeftijd van iedere werknemer en een verwachte looninflatie op basis van een inflatiecurve afgeleid uit de marktwaarde van inflatiegerelateerde obligaties.
- Vanaf 1 januari 2020 zijn de verzekeringsrisico's voor overlijden en invaliditeit (voor de actieve aangeslotenen van het pensioenfonds ter aanvulling van de pensioenregeling) volledig herverzekerd via een extern herverzekeringprogramma.
- Er bestaan geen belangrijke toegezegdpensioenregelingen in de andere kernlanden van de groep.

Bijkomende informatie pensioenverplichtingen (in miljoenen euro)	2021	2020	2019	2018	2017
Ontwikkeling belangrijkste elementen uit hoofdtabel					
Brutoverplichting uit hoofde van toegezegdpensioenregelingen	223	231	227	2 945	2 861
Reële waarde van fondsbeleggingen	234	207	200	2 369	2 433
Niet-gefinancierde te betalen of vooruitbetaalde pensioenkosten	- 3	- 24	- 27	- 598	- 466

Toelichting 5.10: Eigen vermogen van de aandeelhouders

In aantal	31-12-2021	31-12-2020
Gewone aandelen	1 050 906	1 050 906
<i>Waarvan gewone aandelen die de houder recht geven op een dividenduitkering</i>	1 050 906	1 050 906
<i>Waarvan eigen aandelen</i>	48 889	48 889
Overige informatie		
Fractiewaarde per aandeel (in euro)	62,00	62,00
Aantal uitgegeven maar niet-volgestorte aandelen	0	0

- Het aandelenkapitaal van KBC Verzekeringen NV bestaat uit gewone aandelen zonder nominale waarde.

Toelichting 5.11: Vaste activa aangehouden voor verkoop en groepen activa die worden afgestoten en Verplichtingen i.v.m. groepen activa die worden afgestoten (IFRS 5)

Niet van toepassing bij KBC Verzekeringen, maar wel bij KBC Groep en KBC Bank.

6.0 Andere toelichtingen

Toelichting 6.1: Verstreckte en ontvangen verbintenissen en financiële garanties buiten balans

(in miljoenen euro)	31-12-2021			31-12-2020		
	Nominaal bedrag	Voorziening	Netto-exposure	Nominaal bedrag	Voorziening	Netto-exposure
Niet-opgenomen deel van verstreckte kredietlijnen						
Categorie 1	0	0	0	0	0	0
Categorie 2	0	0	0	0	0	0
Categorie 3	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0	0
Waarvan onherroepelijke kredietlijnen	0	0	0	0	0	0
Verstreckte financiële garanties						
Categorie 1	3	0	3	3	0	3
Categorie 2	0	0	0	0	0	0
Categorie 3	0	0	0	0	0	0
Totaal	3	0	3	3	0	3
Andere versterkte verbintenissen						
Totaal	81	0	81	69	0	69
Totaal						
Verbintenissen en financiële garanties buiten balans	84	0	84	72	0	72

- Reële waarde van financiële garanties: gebaseerd op de beschikbare marktwaarde.
- De boekwaarde van financiële activa door KBC als waarborg gegeven bedroeg 329 miljoen euro voor verplichtingen en 0 miljoen euro voor eventuele verplichtingen (2020: 241 miljoen euro en 0 miljoen euro). Voor de aangehouden waarborgen (die mogen worden verkocht of doorverpand zonder in gebreke blijven van de eigenaar – zie tabel) bestaat de verplichting die terug te geven in hun oorspronkelijke vorm, of eventueel in geldmiddelen. Waarborgen die kunnen worden opgeëist als kredieten, worden beëindigd om verschillende redenen, zoals wanbetaling en faillissement. Bij faillissement verkoopt de curator de waarborgen. In de andere gevallen regelt de bank zelf de uitwinning of neemt ze de waarborgen in eigendom. Ontvangen waarborgen met betrekking tot OTC-derivaten betreffen vooral geldmiddelen die door KBC worden erkend op de balans (en niet in de tabel zijn opgenomen). Meer informatie vindt u in Toelichting 4.3.

Aangehouden waarborgen (die mogen worden verkocht of doorverpand zonder in gebreke blijven van de eigenaar) (in miljoenen euro)	Reële waarde van ontvangen waarborgen		Reële waarde van verkochte of doorverpande waarborgen	
	31-12-2021	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2020
Financiële activa	2 409	2 457	0	0
Aandelen	0	0	0	0
Schuldpapier	2 409	2 457	0	0
Leningen en voorschotten	0	0	0	0
Liquiditeiten	0	0	0	0
Andere activa	0	0	0	0

Toelichting 6.2: Leasing

Niet van toepassing bij KBC Verzekeringen, maar wel bij KBC Groep en KBC Bank.

Toelichting 6.3: Transacties met verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen, exclusief key management (in miljoenen euro)	2021						2020					
	Entiteiten die gezamenlijke zeggenschap op de entiteit uitoefenen	Dochtermaatschappijen en entiteiten van de groep	Geassocieerde maatschappijen	Joint ventures	Overige	Totaal	Entiteiten die gezamenlijke zeggenschap op de entiteit uitoefenen	Dochtermaatschappijen en entiteiten van de groep	Geassocieerde maatschappijen	Joint ventures	Overige	Totaal
Activa	0	812	1	3	13	829	0	843	4	3	13	863
Leningen en voorschotten	0	418	0	0	0	418	0	446	0	0	0	446
Aandelen (inclusief investeringen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures)	0	68	1	3	0	72	0	67	4	3	0	74
Overige	0	327	0	0	13	340	0	330	0	0	13	343
Verplichtingen	509	494	0	0	0	1 003	530	541	0	0	0	1 071
Deposito's	0	443	0	0	0	443	0	467	0	0	0	467
Andere financiële verplichtingen	500	0	0	0	0	500	500	0	0	0	0	500
Overige	8	51	0	0	0	60	30	74	0	0	0	104
Winst-en-verliesrekening	- 110	28	0	0	0	- 81	- 133	53	0	0	0	- 79
Nettorente-inkomsten	- 7	103	0	0	0	96	- 8	143	0	0	0	135
Rente-inkomsten	0	116	0	0	0	116	0	156	0	0	0	156
Rentelasten	- 7	- 13	0	0	0	- 20	- 8	- 13	0	0	0	- 21
Verdiende verzekeringspremies vóór herverzekering	0	20	0	0	0	20	1	18	0	0	0	19
Technische verzekeringslasten vóór herverzekering	0	- 2	0	0	0	- 2	0	- 1	0	0	0	- 1
Dividendinkomsten	0	4	0	0	0	5	0	4	0	0	0	5
Nettoprovisie-inkomsten	0	- 64	0	0	0	- 64	0	- 79	0	0	0	- 79
Provisie-inkomsten	0	115	0	0	0	115	0	99	0	0	0	99
Provisielasten	0	- 179	0	0	0	- 179	0	- 177	0	0	0	- 177
Overige netto-inkomsten	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Algemene beheerskosten	- 103	- 34	0	0	0	- 137	- 126	- 32	0	0	0	- 158
Niet opgenomen deel van kredietlijnen, financiële garanties en andere verbintenissen												
Gegeven door de groep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen door de groep	0	3 610	0	0	0	3 610	0	3 798	0	0	0	3 798

Transacties met key management (leden Raad van Bestuur en Directiecomité) (in miljoenen euro) (*)	2021	2020
Totaal (*)	0,4	0,3
Indeling naar type bezoldiging		
Kortetermijnpersoneelsbeloningen	0,4	0,3
Vergoedingen na uitdiensttreding	0,0	0,0
Toegezegdpensioenregelingen	0,0	0,0
Toegezegdebijdragerregelingen	0,0	0,0
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen	0,0	0,0
Vergoedingen bij uitdiensttreding	0,0	0,0
Betalingen in aandelen	0,0	0,0
Aandelenopties, in eenheden		
Aan het begin van het jaar	0,0	0,0
Toegestaan	0,0	0,0
Uitgeoefend	0,0	0,0
Verandering van samenstelling	0,0	0,0
Aan het einde van het jaar	0,0	0,0
Voorschotten en leningen toegestaan aan key management en partners	0,0	0,0

(*) Bedragen van de bezoldiging van het key management of de partners van de consoliderende onderneming, op grond van hun werkzaamheden in de consoliderende onderneming, haar dochterondernemingen en geassocieerde ondernemingen, met inbegrip van het bedrag van op die grond aan gewezen key management toegekende rustpensioenen.

- Dochtermaatschappijen en andere entiteiten van dezelfde groep in de eerste tabel: omvat transacties met de niet-geconsolideerde dochtermaatschappijen (transacties met geconsolideerde dochtermaatschappijen zijn reeds geëlimineerd in de geconsolideerde financiële staten) en transacties met zusterondernemingen van KBC Groep (voornamelijk KBC Bank).
- Alle transacties met verbonden partijen gebeuren *at arm's length*.
- *Key management* zijn de leden van de Raad van Bestuur en het Directiecomité van KBC Verzekeringen.
- Er staan geen belangrijke waardeverminderingen uit ten opzichte van verbonden partijen.

Toelichting 6.4: Bezoldiging van de commissaris

Bezoldigingen van de commissaris (PwC; in euro)	2021	2020
KBC Verzekeringen en dochtervennootschappen		
Standaardcontroleopdrachten	1 177 073	1 144 368
Overige diensten	95 408	182 272
Andere controleopdrachten	85 408	182 272
Belastingadviesopdrachten	0	0
Andere opdrachten buiten revisoraatsopdrachten	10 000	0
KBC Verzekeringen NV		
Standaardcontroleopdrachten	479 873	538 396
Overige diensten	20 408	110 592

Toelichting 6.5: dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde ondernemingen

Naam	Zetel	Vennootschaps- nummer	Gehouden deel van het kapitaal op groepsniveau (%)	Activiteit
KBC Verzekeringen: dochterondernemingen die integraal geconsolideerd worden				
KBC Verzekeringen NV	Leuven - BE	0403.552.563	100	Verzekeringsmaatschappij
ADD NV	Heverlee - BE	0406.080.305	100	Verzekeringsmakelaar
KBC Group Re SA	Luxemburg - LU	--	100	Herverzekeringsmaatschappij
ČSOB Pojišťovna a.s.	Pardubice - CZ	--	100	Verzekeringsmaatschappij
ČSOB Poist'ovňa a.s.	Bratislava - SK	--	100	Verzekeringsmaatschappij
Double U Building BV	Rotterdam - NL	--	100	Vastgoed
DZI Life Insurance Jsc	Sofia - BG	--	100	Levensverzekeringen
DZI - GENERAL INSURANCE JSC	Sofia - BG	--	100	Schadeverzekeringen
Pension Insurance Company UBB EAD	Sofia - BG	--	100	Pensioenverzekeringen
Groep VAB NV	Zwijndrecht - BE	0456.920.676	100	Holding
VAB NV	Zwijndrecht - BE	0436.267.594	100	Reisbijstand
K&H Biztosító Zrt	Boedapest - HU	--	100	Verzekeringsmaatschappij
KBC Verzekeringen Vastgoed Nederland I BV	Rotterdam - NL	--	100	Vastgoed
KBC Verzekeringen: dochterondernemingen die niet integraal geconsolideerd worden				
ČSOB Pojišťovací servis, s. r. o.	Pardubice - CZ	--	100	Verzekeringsmakelaar
Depannage 2000 NV	Hoboken - BE	0403.992.429	100	Voertuigen
Maatschappij voor Brandherverzekering cvba	Leuven - BE	0403.552.761	90,10	Herverzekeringen
Olympus Mobility NV	Brussel - BE	0638.809.930	50,08	Computerprogrammeeractiviteiten
Omnia NV	Leuven - BE	0413.646.305	100	Reisagentschap
Pardubická Rozvojová, a.s.	Pardubice - CZ	--	100	Vastgoed
VAB Training & Consult NV	Sint-Niklaas - BE	0435.357.180	100	Rijschool
Sportcomplex Aalst NV	Brussel - BE	0506.736.215	100	Vastgoed
Sportcomplex Heist-op-den-Berg NV	Brussel - BE	0841.432.438	100	Vastgoed
Traject NV	Gent - BE	0448.394.475	76,14	Mobiliteit
VAB Banden Peeters NV	Zwijndrecht - BE	0459.070.118	100	Voertuigen
Lubaco BVBA	Ranst - BE	0426.985.189	100	Voertuigen
VAB Koopman Automotive Solutions NV	Zwijndrecht - BE	0866.583.053	70	Voertuigen
VAB Rijschool NV	Sint-Niklaas - BE	0448.109.811	100	Rijschool
24+ NV	Zwijndrecht - BE	0895.810.836	100	Customer care center
KBC Verzekeringen: joint ventures die worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode				
-				
KBC Verzekeringen: joint ventures die niet worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode				
Macadam VAB Inspection NV	Vilvoorde - BE	0836.746.447	50,00	Voertuigen
KBC Verzekeringen: ondernemingen die worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode				
-				
KBC Verzekeringen: ondernemingen die niet worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode				
AIA-Pool cvba	Brussel - BE	0453.634.752	33,47	Verzekeringsmakelaar
AssurCard NV	Leuven - BE	0475.433.127	20,00	Geïnfomatiseerd
Optimobil Belgium NV	Brussel - BE	0471.868.277	25,33	Voertuigen

- Een onderneming die in aanmerking komt voor consolidatie wordt ook werkelijk in de consolidatie opgenomen als twee van de volgende criteria worden overschreden:
  - (1) het deel van de groep in het eigen vermogen overschrijdt 2,5 miljoen euro,
  - (2) het deel van de groep in het resultaat overschrijdt 1 miljoen euro en
  - (3) het balanstotaal overschrijdt 100 miljoen euro.
- Het gezamenlijke balanstotaal van de uitgesloten vennootschappen mag niet meer bedragen dan 1% van het geconsolideerde balanstotaal.

- Belangen in niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten
  - Sponsored niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten worden gedefinieerd als gestructureerde entiteiten waarbij KBC Groep of een van zijn dochterondernemingen optreedt als arranger van het emissieprogramma, maar waarbij de beslissingsbevoegdheid van de gestructureerde entiteiten niet bij KBC Groep of een van zijn dochterondernemingen ligt en die dus niet geconsolideerd zijn. Voor meer info over de niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten verwijzen we naar het KBC Groep jaarverslag.
  - Op 31 december 2021 had KBC Verzekeringen de volgende inkomsten uit de niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten: beheersvergoeding: 11 miljoen euro.
  - Op 31 december 2021 had KBC Verzekeringen notes in handen uitgegeven door de niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten voor een bedrag van 2,5 miljard euro.
  - Een eventuele waardedaling van de notes wordt doorgerekend aan de eindklant en zal dus geen invloed hebben op KBC.

Toelichting 6.6: Belangrijkste wijzigingen in de consolidatiekring

- Overname van Bulgaarse pensioen- en levensverzekeringsactiviteiten van NN
  - In juli 2021 ronden we de overname af van de Bulgaarse pensioen- en levensverzekeringsactiviteiten van NN voor 77,7 miljoen euro, zonder enige voorwaardelijke vergoeding. Het betreft een overname van alle aandelen van NN Pension Insurance Company EAD in Bulgarije (ondertussen hernoemd in Pension Insurance Company UBB AED) en alle activa en passiva van NN Insurance Co. Ltd. - Sofia Branch. De overname maakt het UBB en DZI mogelijk hun crosssellingpotentieel verder te vergroten via hun reeds gevestigde bankverzekeringsaanwezigheid op de Bulgaarse markt, om meer klanten te bedienen en te profiteren van schaalvoordelen en een grotere zichtbaarheid.
  - De impact daarvan is opgenomen in de geconsolideerde balanscijfers (voor eind 2021). De resultaten van de betreffende activiteiten werden volledig geconsolideerd in de winst-en-verliesrekening vanaf 1 augustus 2021. De impact bedraagt +5 miljoen euro totale opbrengsten (voornamelijk nettoprovisie-inkomsten), -4 miljoen euro exploitatiekosten en +1 miljoen euro resultaat na belastingen.
  - KBC heeft goodwill erkend voor een bedrag van 56 miljoen euro in de geconsolideerde jaarrekening op Pension Insurance Company UBB EAD. Dat wordt verantwoord door de rendabiliteit van deze vennootschap (op basis van de resultaten van de vorige jaren en het businessplan voor de komende jaren), en laat UBB en DZI toe om hun cross-sellingpotentieel verder te vergroten via hun reeds gevestigde bankverzekeringsaanwezigheid op de Bulgaarse markt, om meer klanten te bedienen en te profiteren van schaalvoordelen en een grotere zichtbaarheid. KBC boekte geen goodwill of badwill op de overname van alle activa en passiva van NN Insurance Co. Ltd. - Sofia Branch aangezien de overnameprijs nagenoeg gelijk was aan de nettowaarde van de overgenomen activa en passiva (rekening houdend met specifieke reëlewaardeaanpassingen). IFRS 3 (Bedrijfscombinaties) laat in principe toe om het goodwillbedrag aan te passen tijdens de periode van 12 maanden vanaf de overnamedatum. Daarom is het goodwillbedrag tijdelijk en aan wijzigingen onderhevig (momenteel zijn er geen indicaties dat een belangrijke wijziging aan de goodwillberekening nodig zal zijn). De goodwill kan fiscaal niet in mindering worden gebracht.
  - De deal had geen impact op de kapitaalpositie van KBC Groep.
  - De tabel verderop geeft de reële waarde weer van de belangrijkste activa en verplichtingen die deel uitmaken van de overname van de betreffende activiteiten van NN.

in miljoenen euro	2021
Aankoop of verkoop	Aankoop
	Bulgaarse leven- en pensioenverzekeringen
Totaal percentage aandelen aan het einde van het betrokken jaar	100%
Betreffende divisie/segment	Internationale Markten
Datum sluiting transactie, maand en jaar	juli 2021
Resultaten van betreffende maatschappij opgenomen in resultaat van de groep vanaf:	01-08-2021
Aankoopprijs	78
Kasstroom voor de aankoop van bedrijven min aangekochte of verkochte geldmiddelen en kasequivalenten	- 71
Geboekte bedragen voor gekochte activa en veronderstelde passiva - voor de geprovisioneerde reële waarde op:	31-7-2021
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	7
Financiële activa	106
Aangehouden voor handelsdoeleinden	1
Gewaardeerd tegen reële waarde via OCI	58
Afdekkingsderivaten	0
een portefeuille	0
Belastingvorderingen	0
Materiële vaste activa	1
Goodwill en andere immateriële vaste activa	0
Overige activa	5
<i>waarvan geldmiddelen en kasequivalenten (inbegrepen in bovenstaande activa)</i>	7
Financiële verplichtingen	36
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0
Afdekkingsderivaten	36
Technische voorzieningen vóór herverzekering	59
Voorzieningen voor risico's en kosten	0
Overige verplichtingen	3
<i>waarvan: geldmiddelen en kasequivalenten (inbegrepen in bovenstaande verplichtingen)</i>	0

Toelichting 6.7: Risicobeheer en kapitaaltoereikendheid

Kapitaalbeheer is een essentieel beheerproces dat betrekking heeft op alle beslissingen over het niveau en de samenstelling van ons kapitaal, zowel voor het bank- als het verzekeringsbedrijf. Het betreft alle instrumenten die geschikt zijn om verliezen op te vangen in *going concern*- en/of *gone concern*-situaties. Kapitaalbeheer moet voor een optimaal evenwicht zorgen tussen de reglementaire vereisten, de beleggersverwachtingen, de standpunten van ratingbureaus en de ambities van het management. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het kapitaalbeheer ligt bij de Raad van Bestuur.

Kapitaalbeheer omvat een brede waaier van activiteiten, waaronder strategische onderwerpen (bv. beleid, doelstellingen bepalen, enz.), kaders en modellen (bv. reglementaire kapitaalmodellen, interne kapitaalmodellen, kost van eigen vermogen, prestatiemeting, enz.), planning en toewijzing (bv. toewijzing van kapitaal aan activiteiten, planning inzake uitgifte van kapitaalinstrumenten, raming van kapitaalratio's, enz.), uitvoering (bv. dividenden, kapitaaltransacties) en bewaking (bv. huidige solvabiliteitspositie op verschillende niveaus, naleving van de groepsbeleidslijnen en reglementaire vereisten, enz.).

Het ICAAP (*Internal Capital Adequacy Assessment Process*) bestaat uit een aantal bedrijfs- en risicoprocessen die samen bijdragen tot de doelstelling om altijd voldoende gekapitaliseerd te zijn, rekening houdend met ons risicoprofiel en de kwaliteit van onze risicobeheer- en controleomgeving. Naast de geïntegreerde aanpak op groepsniveau voeren KBC Verzekeringen en zijn verzekerings- en herverzekeringsdochtermaatschappijen regelmatig een beoordeling van hun eigen risico en solvabiliteit (*Own Risk and Solvency Assessment, ORSA*) uit, zoals vereist door Solvency II.

We rapporteren over de solvabiliteit van de verzekeringsmaatschappij op basis van IFRS-gegevens en volgens de regels die de toezichthouder oplegt.

De solvabiliteit van KBC Verzekeringen wordt berekend op basis van Solvency II; de reglementaire minimumvereiste is 100%. Eind 2021 bedroeg de Solvency II-ratio 201%, ruim het dubbele tegenover de minimumvereiste van 100%.

Samenvatting solvabiliteitscijfers voor KBC Verzekeringen

Solvabiliteit, KBC Verzekeringen volgens Solvency II (in miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
Eigen vermogen	4 075	3 868
Tier 1	3 574	3 368
Eigen vermogen van de aandeelhouders volgens IFRS	3 991	3 815
Dividenduitkering	- 525	0
Aftrek van immateriële vaste activa en goodwill (na belastingen)	- 194	- 136
Waarderingsverschillen (na belastingen)	267	- 383
Volatiliteitsaanpassing	43	89
Overige	- 8	- 16
Tier 2	500	500
Achtergestelde schulden	500	500
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	2 029	1 744
Marktrisico	1 581	1 355
Niet-leven	626	583
Leven	834	735
Ziekte	314	305
Tegenpartijkrediet	114	101
Diversificatie	-1 133	-1 027
Overige	- 308	- 308
Solvency II-ratio	201%	222%

U vindt meer gedetailleerde informatie in het hoofdstuk Hoe beheren we ons kapitaal? Van dit verslag en in het Risk Report.

De vereiste informatie in verband met risico's (IFRS 4 en IFRS 7) nemen we op in de door de commissaris geauditeerde delen van het hoofdstuk Hoe beheren we onze risico's?. Die delen maken dus deel uit van de jaarrekening.

Toelichting 6.8: Gebeurtenissen na balansdatum

Belangrijke gebeurtenissen tussen de balansdatum en de goedkeuring voor publicatie van de jaarrekening door de Raad van Bestuur op 17 maart 2022 die niet hebben geleid tot aanpassingen in de jaarrekening voor 2021:

- Februari 2022 kende drie zware stormen (Dudley, Eunice en Franklin), die een groot aantal schadegevallen hebben veroorzaakt, zeker in België. Omdat nog niet alle schadeclaims ter vergoeding van onze klanten door KBC Verzekeringen ontvangen zijn, is het op dit moment te vroeg om een betrouwbare inschatting te geven van de totale financiële impact. En ondanks een deel van die impact gedekt zal worden door herverzekering, zal dit sowieso een negatieve impact hebben op het technische resultaat niet-leven in het eerste kwartaal van 2022.
- Op het moment dat dit verslag werd voorbereid, vereiste de inval van Rusland in Oekraïne extra aandacht op het groepsniveau en in onze thuismarkten in Centraal- en Oost-Europa. KBC heeft een zeer beperkte directe blootstelling aan Oekraïne en Wit-Rusland (samen minder dan 10 miljoen euro) en slechts een beperkte directe blootstelling aan Rusland van minder dan 50 miljoen euro, voornamelijk afkomstig van handelsfinanciering. KBC houdt de gerelateerde macro-economische impact (bv. impact van hoge gas- en olieprijsen op inflatie en op economische groei) en de spillover-effecten voor KBC en haar klanten, zowel financieel als operationeel, zeer nauwlettend in de gaten, met o.a. veel aandacht voor bedreigingen van de informatiebeveiliging. Economische en financiële sancties door het Westen kunnen de Europese economie verder beïnvloeden. De situatie wordt permanent intern opgevolgd en gerapporteerd.

Toelichting 6.9: Algemene gegevens betreffende de vennootschap

- Naam: KBC Verzekeringen NV
- Oprichting: 24 oktober 1922
- Oprichtingsland: België
- Zetel: Professor Van Overstraetenplein 2, 3000 Leuven, België
- Btw: BE 0403.552.563
- RPR: Leuven
- Naamloze vennootschap naar Belgisch recht; organisatie van openbaar belang; de vennootschap is een verzekeringsonderneming die onder het prudentieel toezicht staat van de Nationale Bank van België.
- Duur: onbepaalde duur
- Voorwerp: De vennootschap heeft tot voorwerp alle verzekerings-, medeverzekerings-, herverzekerings- en kapitalisatieverrichtingen te doen en gemeenschappelijke pensioenfondsen te beheren (artikel 2 van de statuten). Plaatsen waar de voor het publiek toegankelijke documenten kunnen worden ingezien. De statuten van de vennootschap liggen ter inzage op de griffie van de Ondernemingsrechtbank van Leuven en worden bekendgemaakt op www.kbc.com. De jaarrekeningen en het jaarverslag worden bij de Nationale Bank van België neergelegd en zijn beschikbaar op www.kbc.com. Het jaarverslag is ook verkrijgbaar op de zetel van de vennootschap en het wordt verstuurd aan de personen die erom hebben gevraagd. De beslissingen inzake de benoeming en de beëindiging van mandaten van leden van het Directiecomité en van de Raad van Bestuur worden in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.
- Algemene Vergadering van Aandeelhouders: Jaarlijks wordt op de zetel van de vennootschap of op een andere in de oproeping vermelde plaats een Algemene Vergadering gehouden op de woensdag die onmiddellijk voorafgaat aan de laatste donderdag van april of, als die dag een wettelijke feestdag of banksluitingsdag is, op de laatste daaraan voorafgaande bankwerkdag, om 11 u 30. Ieder aandeel geeft recht op één stem.
- Voor informatie over de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en het recht van een aandeelhouder om deel te nemen aan de Algemene Vergadering, verwijzen we naar artikel 22 e.v. van de statuten, die beschikbaar zijn op www.kbc.com.

Verslag van de commissaris

**VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN
AANDEELHOUDERS VAN KBC VERZEKERINGEN NV OVER DE GECONSOLIDEERDE
JAARREKENING VOOR HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2021**

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van KBC Verzekeringen NV (de “Vennootschap”) en haar filialen (samen “de Groep”), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 24 april 2019, overeenkomstig het voorstel van de raad van bestuur uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2021. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van KBC Verzekeringen NV uitgevoerd gedurende 6 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, die de geconsolideerde balans op 31 december 2021 omvat, alsook de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, de geconsolideerde gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, de geconsolideerde vermogensmutaties en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum, en de toelichting met de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen. Deze geconsolideerde jaarrekening vertoont een totaal van de geconsolideerde balans van EUR 38.741 miljoen en de geconsolideerde winst-en-verliesrekening sluit af met een winst van het boekjaar (toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij) van EUR 508 miljoen.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de geconsolideerde financiële toestand van de Groep per 31 december 2021, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door de IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie “Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening” van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van de raad van bestuur en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Onzekerheid met betrekking tot de waardebeoordeling van de technische voorzieningen van de verzekeringsactiviteit

Beschrijving van het kernpunt van de controle

Op jaareinde 31 december 2021 bedragen de technische voorzieningen (vóór herverzekering) EUR 18.974 miljoen. Detailinformatie met betrekking tot de waardering van de technische voorzieningen is opgenomen in Toelichting 1.2. Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving mbt technische voorzieningen en Toelichting 5.6 bij de geconsolideerde jaarrekening, alsook de sectie Verzekeringstechnisch risico van het jaarverslag.

De Groep voert een toereikendheidstest uit om te bevestigen dat de technische voorzieningen voldoende zijn om de geschatte toekomstige kasstromen van de verzekeringscontracten te dekken. De berekening van de kasstromen die voortvloeien uit de verzekeringscontracten is complex, berust op een hoge graad van subjectieve beoordeling en op veronderstellingen die beïnvloed worden door de toekomstige economische en politieke omstandigheden, alsook door overheidsreglementeringen. De gebruikte veronderstellingen voor de activiteit levensverzekeringen hangen af van de risico's verbonden aan sterfte, levensverwachting, afkopen en van de algemene kosten en andere gebruikte veronderstellingen in het kader van de toereikendheidstest. De gebruikte veronderstellingen hangen, wat betreft de technische voorzieningen van de activiteiten niet-levensverzekering, voornamelijk af van de betaalde bedragen voor schades, het aantal gelopen doch nog niet aangegeven schades en van de algemene kosten. De veronderstellingen en de onzekerheden zijn ook van toepassing op het herverzekerde deel.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle

We hebben onze interne experts in actuariële wetenschappen gebruikt om ons te assisteren in het uitvoeren van onze controlewerkzaamheden. We hebben procedures uitgevoerd met betrekking tot het opzet en de operationele doeltreffendheid van de controles van de Groep om na te gaan dat de gegevens gebruikt in de waardering van de technische voorzieningen van de verzekeringsactiviteit gepast en volledig zijn. Deze procedures omvatten analyse van data op basis van zakelijke regels en de opvolging van uitzonderingen.

We hebben tests uitgevoerd betreffende de procedures van de Groep voor het vastleggen van de veronderstellingen, waarbij de veronderstellingen worden beoordeeld ten opzichte van de observeerbare gegevens in de markt alsook een actuariële analyse wordt uitgevoerd door middel van backtesting van de weerhouden veronderstellingen. Wij hebben onze conclusies van de actuariële analyse besproken met de interne actuarissen en de actuariële functie. Onze controlewerkzaamheden hebben ons toegelaten de waardering en het opzet van de technische voorzieningen van de verzekeringsactiviteit te beoordelen.

Tenslotte hebben we de volledigheid en nauwkeurigheid van de toelichtingen met betrekking tot de technische voorzieningen beoordeeld, om de naleving te beoordelen van de vereisten van toelichting opgenomen in de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Onzekerheid met betrekking tot de inschatting van financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde

Beschrijving van het kernpunt van de controle

Details met betrekking tot de financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde op jaareinde 31 december 2021 zijn opgenomen in Toelichting 4.5 bij de geconsolideerde jaarrekening. Voor informatie met betrekking tot de bepaling van de reële waarde verwijzen we naar Toelichting 1.2. Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving en Toelichting 4.4 bij de geconsolideerde jaarrekening.

De voor bepaalde financiële instrumenten gebruikte waarderingsmethoden en -modellen zijn inherent subjectief en maken gebruik van diverse veronderstellingen wat betreft de prijszetting. Daarenboven kunnen vele factoren de bepaling van de reële waarde beïnvloeden en kunnen ze variëren zowel per type instrument als binnen types van instrumenten. Dit is in het bijzonder het geval voor financiële instrumenten ingedeeld in niveau 2 en 3 in Toelichting 4.5 bij de geconsolideerde jaarrekening, de reële waarde van financiële instrumenten ingedeeld in niveau 1 is daarbij onderhevig aan een beperkte subjectieve beoordeling.

Het gebruik van verschillende waarderingsmethoden en veronderstellingen zou tot significant verschillende inschattingen van reële waarde kunnen leiden. Een overzicht van de belangrijkste waarderingsmethoden is opgenomen in Toelichtingen 4.4 en 4.5 bij de geconsolideerde jaarrekening. Verder worden aanpassingen van de reële waarde opgenomen op bepaalde posities gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening of in het eigen vermogen. Die aanpassingen worden gedreven door de huidige marktomstandigheden, de evoluties in de parameters inzake kredietrisico, het renteklimaat en de financieringskost, allemaal elementen die een impact hebben op de reële waarde van de portefeuille van de Groep gewaardeerd aan reële waarde. De belangrijkste aanpassingen van de reële waarde zijn opgenomen in Toelichting 1.2 bij de geconsolideerde jaarrekening. Aangezien het gebruik van verschillende veronderstellingen zou kunnen leiden tot verschillende inschattingen van reële waarde, beschouwen we dit als een kernpunt van de controle.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle

Wij hebben een begrip verkregen van de interne controleomgeving met betrekking tot de waardering van financiële instrumenten, inclusief de controles uitgevoerd op de prijzen en het validatieproces van de modellen. We hebben de gepastheid van de methodologie inzake het validatieproces van de modellen beoordeeld met behulp van onze experts inzake waarderingen en hebben steekproefsgewijs een herberekening uitgevoerd van de waardering aan reële waarde. Dit houdt in een evaluatie, op basis van onze ervaringen met de gangbare praktijken van de markt, van de marktgegevens, de basisgegevens en van de belangrijkste veronderstellingen gebruikt in de modellen ter bepaling van de reële waarde.

Op basis van onze procedures besluiten we dat de uitkomst van de directie wat betreft de modellen gebruikt voor de reële waarde van de financiële instrumenten ingedeeld in niveau 2 en 3, in de context van de inschatting van de vermelde onzekerheid, binnen een redelijke en aanvaardbare vork van uitkomsten valt.

Tenslotte hebben we de volledigheid en nauwkeurigheid van de toelichtingen met betrekking tot de reële waarde van deze financiële instrumenten beoordeeld, om de naleving te beoordelen van de vereisten van toelichting opgenomen in de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is de raad van bestuur verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen, of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee de raad van bestuur de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen.
- Het concluderen of de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.
- Het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die aan het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, en is dit jaarverslag opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen tijdens de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

Wat betreft de niet-financiële informatie, en zoals vermeld in het jaarverslag, wordt de informatie verstrekt op het niveau van de hoogste Belgische consoliderende entiteit, KBC Groep NV, in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Andere vermelding

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Diegem, 6 april 2022

De commissaris
PwC Bedrijfsrevisoren BV
vertegenwoordigd door

Roland Jeanquart
Bedrijfsrevisor

Tom Meuleman
Bedrijfsrevisor

Vennootschappelijke jaarrekening

NAT.	Datum neerlegging	Nr.	Blz.	E.	D.	VOL1.
------	-------------------	-----	------	----	----	-------

JAARREKENING IN EUROS

NAAM : KBC Verzekeringen

Rechtsvorm : Naamloze Vennootschap

Adres : Professor Roger Van Overstraetenplein Nr : 2 Bus:

Postnummer : 3000 Gemeente : LEUVEN

Rechtspersonenregister (RPR) - Rechtbank van Koophandel van :

Internetadres* : http://www. kbc.be

Ondernemingnummer :

403552563

Datum (jjjj/mm/dd) 30/10/2020 van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.

JAARREKENING goedgekeurd door de algemene vergadering van	27/04/2022	
met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van	1/01/2021	tot 31/12/2021
Vorig boekjaar van	1/01/2020	tot 31/12/2020

De bedragen van het vorige boekjaar zijn identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt: ja/nee **

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente)

en functie in de onderneming, van de BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS en COMMISSARISSEN

De heer K. Debackere, Voorzitter Raad van Bestuur, A. Stesselstraat 8 / 3012 Leuven

De heer P. Vlerick, Ondervoorzitter Raad van Bestuur, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

De heer Peter Andronov, Uitvoerend Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven vanaf 28/04/2021

De heer A. Bostoën, Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

Mevrouw K. Callewaert, Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

De heer E. Clinck, Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

Mevrouw S. De Becker, Bestuurder, Meerbeekstraat 20 / 3071 Erps-Kwerps

De heer F. Depickere, Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

De heer F. Donck, Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

De heer D. Falque, Uitvoerend Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven tot 28/04/2021

(eventueel vervolg op blz. VOL 1bis)

Zijn gevoegd bij deze jaarrekening: - het verslag van de commissarissen **

- het jaarverslag **

Totaal aantal neergelegde bladen: Nummers van de bladen van het

standaardformulier die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn:

Handtekening	Handtekening
(naam en hoedanigheid)	(naam en hoedanigheid)

* Facultatieve vermelding.

** Schrappen wat niet van toepassing is

NAT.	Datum neerlegging	Nr.	Blz.	E.	D.	VOL1.
------	-------------------	-----	------	----	----	-------

JAARREKENING IN EUROS

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente)

en functie in de onderneming, van de BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS en COMMISSARISSEN

De heer J. Hollows, Uitvoerend Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

De heer P. Hermann, Onafhankelijk Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven vanaf 28/04/2021

De heer M. Hübbe, Onafhankelijk Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven tot 28/04/2021

De heer A. Langford, Onafhankelijk Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

De heer E. Luts, Uitvoerend Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

De heer D. Moucheron, Uitvoerend Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven vanaf 28/04/2021

Mevrouw L. Okkerse, Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

De heer L. Popelier, Uitvoerend Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

De heer T. Roussis, Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

De heer H. Scheerlinck, Uitvoerend Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven tot 28/04/2021

De heer J. Thijs, Uitvoerend Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

Mevrouw C. Van Rijsseghem, Uitvoerend Bestuurder, Professor Roger Van Overstraetenplein 2 / 3000 Leuven

De heer M. Wittemans, Bestuurder, Beatrijsslaan 91 / 3110 Rotselaar

PWC Bedrijfsrevisoren

Culliganlaan 5 1831 DIEGEM BTW BE 0458.263.335, Lidmaatschapsnummer B00009

Vertegenwoordigd door:

Mr. Tom Meuleman - A01894

Mr. Roland Jeanquart - A01313

btw		EUR	VOL 1bis
-----	--	-----	-----------------

- Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van de artikelen 34 en 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

- Werd de jaarrekening geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is? **JA/NEEN** (1).

Indien JA, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht (A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming (2); B. Het opstellen van de jaarrekening van de onderneming (2); C. Het verifiëren van deze jaarrekening; D. Het corrigeren van deze jaarrekening).

- Indien taken bedoeld onder A. (Het voeren van de boekhouding van de onderneming) of onder B. (Het opstellen van de jaarrekening)

uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht (A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming; B. Het opstellen van de jaarrekening).

(1) Schrappen wat niet van toepassing is.

(2) Facultatieve vermelding.

Naam, voornamen, beroep en woonplaats	Lidmaatschapsnummer	Aard van de opdracht (A, B, C en/of D)
---------------------------------------	---------------------	--

PWC Bedrijfsrevisoren

Culliganlaan 5 1831 DIEGEM BTW BE 0458.263.335, Lidmaatschapsnummer B00009

Vertegenwoordigd door:

De heer Tom Meuleman - A01894

De heer Roland Jeanquart - A01313

A/

B/

C/

0403552563

2021-12-31

00014

Bijlage bij het koninklijk besluit met betrekking tot de jaarrekening van verzekeringsondernemingen

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling I. Balans op 31/12/... (in eenheden van Euro.)

Actief	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar	Passief	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
A. -	-			A. Eigen vermogen	11	1 368 498 441	1 724 213 650
B. Immateriële activa (staat nr. 1)	21	3 394 237	4 402 973	I. Geplaatst kapitaal of equivalent fonds, onder aftrek van het niet-opgevraagd kapitaal	111	65 156 172	65 156 172
I. Oprichtingskosten	211	0	0	1. Geplaatst kapitaal	111.1	65 156 172	65 156 172
II. Immateriële vaste activa	212	3 394 237	4 402 973	2. Niet opgevraagd kapitaal (-)	111.2	(0)	(0)
1. Goodwill	212.1	0	0	II. Uitgiftepremies	112	1 085 606 053	1 085 606 053
2. Overige immateriële vaste activa	212.2	3 394 237	4 402 973	III. Herwaarderingsmeerwaarden	113	0	0
3. Vooruitbetalingen	212.3	0	0	IV. Reserves	114	217 719 130	218 085 892
C. Beleggingen (staten nrs. 1, 2 en 3)	22	19 071 844 241	19 099 064 073	1. Wettelijke reserve	114.1	6 515 617	6 515 617
I. Terreinen en gebouwen (staat nr. 1)	221	127 786 526	134 234 543	2. Onbeschikbare reserve	114.2	203 833 638	203 833 638
1. Onroerende goederen bestemd voor bedrijfsdoeleinden	221.1	0	0	a) voor eigen aandelen	114.21	203 184 639	203 184 639
2. Overige	221.2	127 786 526	134 234 543	b) andere	114.22	648 999	648 999
II. Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen (staten nrs. 1, 2 en 18)	222	891 812 561	873 016 627	3. Vrijgestelde reserve	114.3	7 369 875	7 736 637
Verbonden ondernemingen	222.1	878 840 386	864 839 736	4. Beschikbare reserve	114.4	0	0
1. Deelnemingen	222.11	878 840 386	864 839 736	V. Overgedragen resultaat	115	17 086	355 365 533
2. Bons, obligaties en vorderingen	222.12	0	0	1. Overgedragen winst	115.1	17 086	355 365 533
- Andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	222.2	12 972 175	8 176 891	2. Overgedragen verlies (-)	115.2	(0)	(0)
3. Deelnemingen	222.21	12 972 175	8 176 891	VI. -	-		
4. Bons, obligaties en vorderingen	222.22	0	0	B. Achtergestelde schulden (staten nrs.7 en 18)	12	500 000 000	500 000 000

A/

B/

C/

0403552563

2021-12-31

00014

Bijlage bij het koninklijk besluit met betrekking tot de jaarrekening van verzekeringsondernemingen

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling I. Balans op 31/12/... (in eenheden van Euro.)

Actief	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar	Passief	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
III. Overige financiële beleggingen	223	18 051 609 326	18 090 913 135	Bbis. Fonds voor toekomstige toewijzingen	13	181 578 708	157 578 708
1. Aandelen, deelnemingen en andere niet-vastrentende effecten (staat nr.1)	223.1	760 565 802	851 099 638				
2. Obligaties en andere vastrentende effecten (staat nr.1)	223.2	14 805 465 254	14 606 838 357	C. Technische voorzieningen (staat nr. 7)	14	16 594 071 754	16 468 444 663
3. Deelnemingen in gemeenschappelijke beleggingen	223.3	17 280 794	16 028 686	I. Voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's	141	264 118 667	259 233 560
4. Hypothecaire leningen en hypoth. kredieten	223.4	970 797 174	1 072 407 617	II. Voorziening voor verzekering 'leven'	142	13 243 774 951	13 298 814 229
5. Overige leningen	223.5	1 099 262 319	1 121 871 377	III. Voorziening voor te betalen schaden	143	2 478 283 966	2 291 146 167
6. Deposito's bij kredietinstellingen	223.6	397 000 000	422 000 000	IV. Voorziening voor winstdeling en restorno's	144	31 476 819	23 449 280
7. Overige	223.7	1 237 983	667 460	V. Voorziening voor equalisatie en catastrofes	145	324 968 837	350 382 660
IV. Deposito's bij cederende ondernemingen	224	635 828	899 768	VI. Andere technische voorzieningen	146	251 448 514	245 418 767
D. Beleggingen betreffende de verrichtingen verbonden aan een beleggingsfonds van de groep van activiteiten 'Leven' en waarbij het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming	23	13 634 233 858	12 818 688 753	D. Technische voorzieningen betreffende de verrichtingen verbonden aan een beleggingsfonds van de groep van activiteiten 'Leven' wanneer het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming (staat nr. 7)	15	13 634 233 859	12 818 688 753
Dbis. Deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen	24	145 388 296	125 005 123	E. Voorzieningen voor overige risico's en kosten	16	7 315 935	7 318 605
I. Voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's	241	2 598 846	1 141 804	I. Voorziening voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen	161	3 149 999	3 044 154
II. Voorziening voor verzekering 'leven'	242	9 520 086	7 357 818	II. Voorziening voor belastingen	162	2 456 739	2 578 994
III. Voorziening voor te betalen schaden	243	133 206 064	116 457 504	III. Andere voorzieningen (staat nr. 6)	163	1 709 197	1 695 457
IV. Voorziening voor winstdeelname en restorno's	244	0	0	F. Deposito's ontvangen van herverzekeraars	17	119 310 297	97 175 726
V. Andere technische voorzieningen	245	63 300	47 997				

A/

B/

C/

0403552563

2021-12-31

00014

Bijlage bij het koninklijk besluit met betrekking tot de jaarrekening van verzekeringsondernemingen

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling I. Balans op 31/12/... (in eenheden van Euro.)

Actief	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar	Passief	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
VI. Voorzieningen betreffende de verrichtingen verbonden aan een beleggingsfonds van de groep van activiteiten 'leven' waarbij het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming	246	0	0				
E. Vorderingen (staten nrs. 18 en 19)	41	241 665 792	179 656 518	G. Schulden (staten nrs. 7 en 18)	42	1 396 081 874	958 468 690
I. Vorderingen uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen	411	98 210 575	95 284 818	I. Schulden uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen	421	305 018 618	350 934 653
1. Verzekeringnemers	411.1	24 997 847	21 031 245	II. Schulden uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	422	29 825 949	23 632 132
2. Tussenpersonen	411.2	6 115 360	11 405 073	III. Niet-achtergestelde obligatieleningen	423	0	0
3. Overige	411.3	67 097 368	62 848 500	1. Converteerbare leningen	423.1	0	0
II. Vorderingen uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	412	66 421 822	22 424 371	2. Niet-converteerbare leningen	423.2	0	0
III. Overige vorderingen	413	77 033 395	61 947 329	IV. Schulden t.a.v kredietinstellingen	424	443 589 828	467 943 501
IV. Opgevraagd, niet gestort	414	0	0	V. Overige schulden	425	617 647 479	115 958 404
				1. Schulden wegens belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	425.1	31 752 323	42 375 801
F. Overige activabestanddelen	25	525 174 643	307 671 383	a) belastingen	425.11	9 083 369	19 801 930
I. Materiële activa	251	274 721	293 802	b) bezoldigingen en sociale lasten	425.12	22 668 954	22 573 871
II. Beschikbare waarden	252	321 715 282	104 192 941	2. Overige	425.2	585 895 156	73 582 603
III. Eigen aandelen	253	203 184 640	203 184 640				
IV. Overige	254	0	0				
				H. Overlopende rekeningen (staat nr. 8)	434/436	10 036 937	9 833 530
G. Overlopende rekeningen (staat nr. 4)	431/433	189 426 738	207 233 502				
I. Verworven, niet-ervallen intresten en huurgelden	431	188 673 921	206 335 777				
II. Overgedragen acquisitiekosten	432	0	0				
1. Verzekeringsverrichtingen niet-leven	432.1	0	0				
2. Verzekeringsverrichtingen leven	432.2	0	0				
III. Overige overlopende rekeningen	433	752 817	897 725				
TOTAAL	21/43	33 811 127 805	32 741 722 325	TOTAAL	11/43	33 811 127 805	32 741 722 325

A/

B/

C/

0403552563

2021

00014

EUR

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling II.Resultatenrekening op 31/12/.. (in eenheden van Euro.)

I. Technische rekening niet-levensverzekering

Inhoud	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
1. Verdienende premies, onder aftrek van herverzekering	710	1 182 152 851	1 123 889 209
a) Brutopremies (staat nr.10)	710.1	1 225 562 680	1 164 992 583
b) Uitgaande herverzekeringspremies (-)	710.2	(39 981 764)	(33 525 550)
c) Wijziging van de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's, zonder aftrek van herverzekering (stijging -, daling +)	710.3	-4 885 107	-8 118 124
d) Wijziging van de voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's, deel van de herverzekeraars (stijging +, daling -)	710.4	1 457 042	540 300
2. Toegerekende opbrengst van beleggingen, overgebracht van de niet-technische rekening (post 6)	711	0	0
2bis. Opbrengsten van beleggingen	712	104 729 814	123 905 751
a) Opbrengsten van beleggingen in verbonden ondern. of deze waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	712.1	0	3 800 000
aa) verbonden ondernemingen	712.11	0	3 800 000
1° deelnemingen	712.111	0	3 800 000
2° bons, obligaties en vorderingen	712.112	0	0
bb) andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	712.12	0	0
1° deelnemingen	712.121	0	0
2° bons, obligaties en vorderingen	712.122	0	0
b) Opbrengsten van andere beleggingen	712.2	84 034 852	107 175 339

A/

B/

C/

0403552563

2021

00014

EUR

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling II.Resultatenrekening op 31/12/.. (in eenheden van Euro.)

I. Technische rekening niet-levensverzekering

Inhoud	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
aa) opbrengsten van terreinen en gebouwen	712.21	3 085 508	3 053 537
bb) opbrengsten van andere beleggingen	712.22	80 949 344	104 121 802
c) Terugneming van waardecorrecties op beleggingen	712.3	3 237 640	3 817 914
d) Meerwaarden op de realisatie	712.4	17 457 322	9 112 498
3. Overige technische opbrengsten, onder aftrek van herverzekering	714	477 887	480 456
4. Schadelast, onder aftrek van herverzekering (-)	610	(682 895 649)	(570 706 425)
a) Betaalde netto-bedragen	610.1	535 683 021	527 548 909
aa) bruto-bedragen (staat nr.10)	610.11	591 756 723	529 796 642
bb) deel van de herverzekeraars (-)	610.12	(56 073 702)	(2 247 733)
b) Wijziging van de voorziening voor te betalen schaden, zonder aftrek van herverzekering (stijging +, daling -)	610.2	147 212 628	43 157 516
aa) wijziging van de voorziening voor te betalen schaden, zonder aftrek van herverzekering (staat nr. 10) (stijging +, daling -)	610.21	163 194 366	57 567 897
bb) wijziging van de voorziening voor te betalen schaden, deel van de herverzekeraars (stijging -, daling +)	610.22	-15 981 738	-14 410 381
5. Wijziging van de andere technische voorzieningen, onder aftrek van herverzekering (stijging -, daling+)	611	-5 790 299	-26 381 708
6. Winstdeling en restorno's, onder aftrek van herverzekering (-)	612	(730 939)	(755 520)

A/

B/

C/

0403552563

2021

00014

EUR

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling II.Resultatenrekening op 31/12/.. (in eenheden van Euro.)

I. Technische rekening niet-levensverzekering

Inhoud	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
7. Netto-bedrijfskosten (-)	613	(353 933 731)	(351 020 336)
a) Acquisitiekosten	613.1	283 383 414	273 611 605
b) Wijziging van het bedrag van de geactiveerde acquisitiekosten (stijging -, daling +)	613.2	0	0
c) Administratiekosten	613.3	73 263 310	79 551 030
d) Van de herverzekeraars ontvangen commissie- lonen en winstdeelnemingen (-)	613.4	(2 712 993)	(2 142 299)
7bis. Beleggingslasten (-)	614	(25 368 133)	(38 438 489)
a) Beheerslasten van beleggingen	614.1	18 399 294	19 215 162
b) Waardecorrecties op beleggingen	614.2	3 320 617	4 263 290
c) Minderwaarden op de realisatie	614.3	3 648 222	14 960 037

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling II.Resultatenrekening op 31/12/.. (in eenheden van Euro.)

I. Technische rekening niet-levensverzekering

Inhoud	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
8. Overige technische lasten, onder aftrek van herverzekering (-)	616	(22 831 459)	(18 486 898)
9. Wijziging van de voorziening voor egalisatie en catastrofes, onder aftrek van herverzekering (stijging -, daling +)	619	25 413 822	-14 689 196
10. Resultaat van de technische rekening niet-levensverzekering			
Winst (+)	710 / 619	221 224 164	227 796 844
Verlies (-)	619 / 710	(0)	(0)

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling II. Resultatenrekening op 31/12/... (in eenheden van Euro.)

II. Technische rekening levensverzekering

Inhoud	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
1. Premies, onder aftrek van herverzekering	720	1 600 576 964	1 631 389 070
a) Brutopremies (staat nr.10)	720.1	1 626 900 301	1 656 193 158
b) Uitgaande herverzekeringspremies (-)	720.2	(26 323 337)	(24 804 088)
2. Opbrengsten van beleggingen	722	602 675 838	676 310 917
a) Opbrengsten van beleggingen in verbonden ondernemingen of deze waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	722.1	0	2 500 000
aa) verbonden ondernemingen	722.11	0	2 500 000
1° deelnemingen	722.111	0	2 500 000
2° bons, obligaties en vorderingen	722.112	0	0
bb) andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	722.12	0	0
1° deelnemingen	722.121	0	0
2° bons, obligaties en vorderingen	722.122	0	0
b) Opbrengsten van andere beleggingen	722.2	504 165 239	550 550 878
aa) opbrengsten van terreinen en gebouwen	722.21	6 182 908	6 536 093
bb) opbrengsten van andere beleggingen	722.22	497 982 331	544 014 785
c) Terugneming van waardecorrecties op beleggingen	722.3	17 767 719	24 283 829
d) Meerwaarden op de realisatie	722.4	80 742 880	98 976 210
3. Waardecorrecties op beleggingen van de actiefpost D. (opbrengsten)	723	1 545 857 140	1 364 322 383

A/

B/

C/

2021

00014

EUR

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling II. Resultatenrekening op 31/12/... (in eenheden van Euro.)

II. Technische rekening levensverzekering

Inhoud	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
4. Overige technische opbrengsten, onder aftrek van herverzekering	724	2 711 519	3 389 951
5. Schadelast, onder aftrek van herverzekering (-)	620	(2 107 807 525)	(1 940 100 612)
a) Betaalde netto-bedragen	620.1	2 086 731 279	1 940 119 585
aa) bruto-bedragen	620.11	2 102 935 041	1 962 790 615
bb) deel van de herverzekeraars (-)	620.12	(16 203 762)	(22 671 030)
b) Wijziging van de voorziening voor te betalen schaden, onder aftrek van herverzekering (stijging +, daling -)	620.2	21 076 246	-18 973
aa) wijziging van de voorziening voor te betalen schaden, zonder aftrek van herverzekering (stijging +, daling -)	620.21	21 843 964	481 027
bb) wijziging van de voorziening voor te betalen schaden, deel van de herverzekeraars (stijging -, daling +)	620.22	-767 718	-500 000
6. Wijziging van de andere technische voorzieningen, onder aftrek van herverzekering (stijging-, daling+)	621	-757 894 043	681 463 497
a) Wijziging van de voorziening voor verzekering 'leven', onder aftrek van herverzekering (stijging -, daling +)	621.1	57 886 413	74 507 667
aa) wijziging van de voorziening voor verzekering 'leven', zonder aftrek van herverzekering (stijging -, daling +)	621.11	55 724 145	73 302 807
bb) wijziging van de voorziening voor verzekering 'leven', deel van de herverzekeraars (stijging +, daling -)	621.12	2 162 268	1 204 860

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling II. Resultatenrekening op 31/12/... (in eenheden van Euro.)

II. Technische rekening levensverzekering

Inhoud	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
b) Wijziging van de andere technische voorzieningen zonder aftrek van herverzekering (stijging -, daling +)	621.2	-815 780 456	606 955 830
7. Winstdeling en restorno's, onder aftrek van herverzekering (-)	622	(8 474 007)	(-6 905 553)
8. Netto-bedrijfskosten (-)	623	(144 246 202)	(161 556 648)
a) Acquisitiekosten	623.1	80 131 850	93 603 755
b) Wijziging van het bedrag van de geactiveerde acquisitiekosten (stijging -, daling +)	623.2	0	0
c) Administratiekosten	623.3	71 399 695	70 247 343
d) Van de herverzekeraars ontvangen commissie- lonen en winstdeelnemingen (-)	623.4	(7 285 343)	(2 294 450)
9. Beleggingslasten (-)	624	(187 147 417)	(306 012 704)
a) Beheerslasten van beleggingen	624.1	148 076 889	174 699 300
b) Waardecorrecties op beleggingen	624.2	16 092 820	23 111 736
c) Minderwaarden op de realisatie	624.3	22 977 708	108 201 668
10. Waardecorrecties op beleggingen van de actiefpost D. (kosten) (-)	625	(336 611 763)	(1 804 310 778)
11. Overige technische lasten, onder aftrek van herverzekering (-)	626	(16 186 734)	(15 169 928)

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling II. Resultatenrekening op 31/12/... (in eenheden van Euro.)

II. Technische rekening levensverzekering

Inhoud	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
12. Toegerekende opbrengst van beleggingen, overgeboekt naar de niet-technische rekening (post 4) (-)	627	(0)	(0)
12bis. Wijziging van het fonds voor toekomstige dotaties (stijging -, daling +)	628	-24 000 000	0
13. Resultaat van de technische rekening levensverzekering			
Winst (+)	720 / 628	169 453 770	136 630 701
Verlies (-)	628 / 720	(0)	(0)

A/

B/

C/

0403552563

00014 EUR

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling II. Resultatenrek. op 31/12/.. (in eenheden van Euro)

III. Niet-technische rekening

Inhoud	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
1. Resultaat van de technische rekening niet levensverzekering (post 10)			
Winst (+)	(710 / 619)	221 224 164	227 796 844
Verlies (-)	(619 / 710)	(0)	(0)
2. Resultaat van de technische rekening levensverzekering (post 13)			
Winst (+)	(720 / 628)	169 453 770	136 630 701
Verlies (-)	(628 / 720)	(0)	(0)
3. Opbrengsten van beleggingen	730	121 758 061	108 463 511
a) Opbrengsten van beleggingen in verbonden ondernemingen of deze waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	730.1	71 457 015	18 591 245
b) Opbrengsten van andere beleggingen	730.2	36 351 261	39 643 125
aa) opbrengsten van terreinen en gebouwen	730.21	3 552 408	3 639 148
bb) opbrengsten van andere beleggingen	730.22	32 798 853	36 003 977
c) Terugneming van waardecorrecties op beleggingen	730.3	14 034 945	23 618 443
d) Meerwaarden op de realisatie	730.4	-85 160	26 610 698
4. Toegerekende opbrengst van beleggingen, overgeboekt van de technische rekening levensverzekering (post 12)	731	0	0

A/

B/

C/

0403552563

00014 EUR

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling II. Resultatenrek. op 31/12/.. (in eenheden van Euro)

III. Niet-technische rekening

Inhoud	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
5. Beleggingslasten (-)	630	(22 256 924)	(15 119 238)
a) Beheerslasten van beleggingen	630.1	11 523 845	12 432 230
b) Waardecorrecties op beleggingen	630.2	8 695 587	2 569 737
c) Minderwaarden op de realisatie	630.3	2 037 492	117 271
6. Toegerekende opbrengst van beleggingen, overgeboekt naar de technische rekening niet-levensverzekering (post 2) (-)	631	(0)	(0)
7. Overige opbrengsten (staat nr. 13)	732	5 507 559	4 355 730
8. Overige kosten (staat nr. 13) (-)	632	(12 381 856)	(10 974 374)
8bis. Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening, vóór belasting			
Winst (+)	710 / 632	483 304 774	451 153 174
Verlies (-)	632 / 710	(0)	(0)
9. -	-		
10. -	-		
11. Uitzonderlijke opbrengsten (staat nr. 14)	733	0	0
12. Uitzonderlijke kosten (staat nr. 14) (-)	633	(0)	(0)
13. Uitzonderlijk resultaat			
Winst (+)	733 / 633	0	0
Verlies (-)	633 / 733	(0)	(0)

A/

B/

C/

0403552563

00014 EUR

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling II. Resultatenrek. op 31/12/.. (in eenheden van Euro)

III. Niet-technische rekening

Inhoud	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
14. -	-		
15. Belastingen op het resultaat (-/+)	634 / 734	-76 099 100	-93 697 236
15bis. Uitgestelde belastingen (-/+)	635 / 735	122 254	108 959
16. Resultaat van het boekjaar			
Winst (+)	710 / 635	407 327 928	357 564 897
Verlies (-)	635 / 710	(0)	(0)
17. a) Onttrekking aan de belastingvrije reserves	736	366 763	326 876
b) Overboeking naar de belastingvrije reserves (-)	636	(0)	(0)
18. Te bestemmen resultaat van het boekjaar			
Winst (+)	710 / 636	407 694 691	357 891 773
Verlies (-)	636 / 710	(0)	(0)

A/

B/

C/

0403552563

00014 EUR

Hoofdstuk I. Schema van de jaarrekening

Afdeling II. Resultatenrek. op 31/12/.. (in eenheden van Euro)

III. Niet-technische rekening

Inhoud	Codes	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
A. Te bestemmen winstsaldo	710 / 637.1	763 060 223	357 944 545
Te verwerken verliessaldo (-)	637.1 / 710	(0)	(0)
1. Te bestemmen winst van het boekjaar	710 / 636	407 694 691	357 891 773
Te verwerken verlies van het boekjaar (-)	636 / 710	(0)	(0)
2. Overgedragen winst van het vorig boekjaar	737.1	355 365 532	52 772
Overgedragen verlies van het vorig boekjaar(-)	637.1	( )	( )
B. Onttrekking aan het eigen vermogen	737.2 / 737.3		
1. aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies	737.2		
2. aan de reserves	737.3		
C. Toevoeging aan het eigen vermogen (-)	637.2 / 637.3	( )	( )
1. aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies	637.2		
2. aan de wettelijke reserve	637.31		
3. aan de overige reserves	637.32		
D. Over te dragen resultaat			
1. Over te dragen winst (-)	637.4	(62 106)	(355 365 532)
2. Over te dragen verlies	737.4		
E. Tussenkoms van de vennoten in het verlies	737.5		
F. Uit te keren winst (-)	637.5 / 637.7	(762 998 117)	(2 579 013)
1. Vergoeding van het kapitaal	637.5	759 528 886	
2. Bestuurders of zaakvoerders	637.6		
3. Andere rechthebbenden	637.7	3 469 231	2 579 013

Nr. 1. Staat van de immateriële activa, de onroerende goederen die tot belegging dienen en de effecten bestemd voor belegging.

BENAMING	Codes	Betrokken activa-posten		
		B. Immateriële activa	C.I. Terreinen en gebouwen	C.II.1. Deelnemingen in verbonden ondernemingen
		1	2	3
a) AANSCHAFFINGSWAARDE				
Per einde van het vorige boekjaar	8.01.01	5 237 811	242 066 858	1 077 839 741
Mutaties tijdens het boekjaar :				
. Aanschaffingen	8.01.021	4 107 220	264 583	50 000 000
. Nieuwe oprichtingskosten	8.01.022			
. Overdrachten en buitengebruikstellingen (-)	8.01.023	( )	0)	29 999 350)
. Overboeking van een post naar een andere (+)(-)	8.01.024			
. Andere mutaties (+)(-)	8.01.025			
Per einde van het boekjaar	8.01.03	9 345 031	242 331 441	1 097 840 391
b) MEERWAARDEN				
Per einde van het vorige boekjaar	8.01.04			
Mutaties tijdens het boekjaar :				
. Geboekt	8.01.051			
. Verworven van derden	8.01.052			
. Afgeboekt (-)	8.01.053	( )	( )	( )
. Overboeking van een post naar een andere (+)(-)	8.01.054			
Per einde van het boekjaar	8.01.06			
c) AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN				
Per einde van het vorige boekjaar	8.01.07	834 838	107 832 315	213 000 005
Mutaties tijdens het boekjaar :				
. Geboekt	8.01.081	5 115 956	6 712 600	6 000 000
. Teruggenomen want overtollig (-)	8.01.082	( )	( )	( )
. Verworven van derden	8.01.083			
. Afgeboekt (-)	8.01.084	( )	( )	( )
. Overgeboekt van een post naar een andere (+)(-)	8.01.085			
Per einde van het boekjaar	8.01.09	5 950 794	114 544 915	219 000 005
d) NIET-OPGEVRAAGDE BEDRAGEN (art. 29, § 1.)				
Per einde van het vorige boekjaar	8.01.10			
Mutaties tijdens het boekjaar (+)(-)	8.01.11			
Per einde van het boekjaar	8.01.12			
e) RESULTATEN UIT DE OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA				
Per einde van het vorige boekjaar (+)(-)	8.01.13			
Mutaties tijdens het boekjaar (+)(-)	8.01.14			
Per einde van het boekjaar (+)(-)	8.01.15			
NETTO BOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR				
(a) + (b) - (c) - (d) +/- (e)	8.01.16	3 394 237	127 786 526	878 840 386

Nr. 1. Staat van de immateriële activa, de onroerende goederen die tot belegging dier

BENAMING	Codes	Betrokken activa-posten		
		C.II.2. Bons, obligaties en vorderingen in verbonden ondernemingen	C.II.3. Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	C.II.4. Bons, obligaties en vorderingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat
		4	5	6
a) AANSCHAFFINGSWAARDE				
Per einde van het vorige boekjaar	8.01.01		14 239 345	
Mutaties tijdens het boekjaar :				
. Aanschaffingen	8.01.021		1 020 000	
. Nieuwe oprichtingskosten	8.01.022			
. Overdrachten en buitengebruikstellingen (-)	8.01.023	(0)	(324 920)	(0)
. Overboeking van een post naar een andere (+)(-)	8.01.024		4 199 617	
. Andere mutaties (+)(-)	8.01.025			
Per einde van het boekjaar	8.01.03	0	19 134 042	0
b) MEERWAARDEN				
Per einde van het vorige boekjaar	8.01.04			
Mutaties tijdens het boekjaar :				
. Geboekt	8.01.051			
. Verworven van derden	8.01.052			
. Afgeboekt (-)	8.01.053	( )		
. Overboeking van een post naar een andere (+)(-)	8.01.054			
Per einde van het boekjaar	8.01.06			
c) AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN				
Per einde van het vorige boekjaar	8.01.07		58 454	
Mutaties tijdens het boekjaar :				
. Geboekt	8.01.081		136 341	
. Teruggenomen want overtollig (-)	8.01.082	( )	( )	( )
. Verworven van derden	8.01.083			
. Afgeboekt (-)	8.01.084	( )	(36 929)	( )
. Overgeboekt van een post naar een andere (+)(-)	8.01.085			
Per einde van het boekjaar	8.01.09		157 866	
d) NIET-OPGEVRAAGDE BEDRAGEN (art. 29, § 1.)				
Per einde van het vorige boekjaar	8.01.10		6 004 000	
Mutaties tijdens het boekjaar (+)(-)	8.01.11			
Per einde van het boekjaar	8.01.12		6 004 000	
e) RESULTATEN UIT DE OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA				
Per einde van het vorige boekjaar (+)(-)	8.01.13			
Mutaties tijdens het boekjaar (+)(-)	8.01.14			
Per einde van het boekjaar (+)(-)	8.01.15			
NETTO BOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR				
(a) + (b) - (c) - (d) +/- (e)	8.01.16	0	12 972 176	0

Nr. 1. Staat van de immateriële activa, de onroerende goederen die tot belegging dier

BENAMING	Codes	Betrokken activa-posten	
		C.III.1. Aandelen, deelnemingen en andere niet-vastrentende effecten	C.III.2. Obligaties en andere vastrentende effecten
		7	8
a) AANSCHAFFINGSWAARDE			
Per einde van het vorige boekjaar	8.01.01	895 871 032	14 649 030 499
Mutaties tijdens het boekjaar :			
. Aanschaffingen	8.01.021	142 693 807	1 600 989 999
. Nieuwe oprichtingskosten	8.01.022		
. Overdrachten en buitengebruikstellingen (-)	8.01.023	(239 256 519)	(1 462 289 161)
. Overboeking van een post naar een andere (+)(-)	8.01.024	-4 199 617	
. Andere mutaties (+)(-)	8.01.025		19 884 721
Per einde van het boekjaar	8.01.03	795 108 703	14 807 616 058
b) MEERWAARDEN			
Per einde van het vorige boekjaar	8.01.04		
Mutaties tijdens het boekjaar :			
. Geboekt	8.01.051		
. Verworven van derden	8.01.052		
. Afgeboekt (-)	8.01.053	( )	
. Overboeking van een post naar een andere (+)(-)	8.01.054		
Per einde van het boekjaar	8.01.06		
c) AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN			
Per einde van het vorige boekjaar	8.01.07	44 771 394	42 192 142
Mutaties tijdens het boekjaar :			
. Geboekt	8.01.081	14 142 795	80 579
. Teruggenomen want overtollig (-)	8.01.082	(5 628 425)	(4 964)
. Verworven van derden	8.01.083		
. Afgeboekt (-)	8.01.084	(18 742 863)	(40 116 953)
. Overgeboekt van een post naar een andere (+)(-)	8.01.085		
Per einde van het boekjaar	8.01.09	34 542 901	2 150 804
d) NIET-OPGEVRAAGDE BEDRAGEN (art. 29, § 1.)			
Per einde van het vorige boekjaar	8.01.10		
Mutaties tijdens het boekjaar (+)(-)	8.01.11		
Per einde van het boekjaar	8.01.12		
e) RESULTATEN UIT DE OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA			
Per einde van het vorige boekjaar (+)(-)	8.01.13		
Mutaties tijdens het boekjaar (+)(-)	8.01.14		
Per einde van het boekjaar (+)(-)	8.01.15		
NETTO BOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR			
(a) + (b) - (c) - (d) +/- (e)	8.01.16	760 565 802	14 805 465 254

Nr. 2. Staat betreffende de deelnemingen en maatschappelijke rechten in andere ondernemingen

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de onderneming een deelneming bezit in de zin van het koninklijk besluit van 17 november 1994

(opgenomen in de posten C.II.1. , C.II.3. , D.II.1.en D.II.3. van de activa), alsmede de andere ondernemingen waarin de onderneming maatschappelijke rechten bezit

(opgenomen in de posten C.III.1. en D.III.1. van de activa)ten belope van ten minste tien procent van het geplaatste kapitaal.

NAAM, volledig adres van de zetel en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het B.T.W.- of NATIONAAL NUMMER	Maatschappelijke rechten gehouden door			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	de onderneming (rechtstreeks)		dochterondernemingen	Jaarrekening per	Munteenheid (*)	Eigen vermogen	Netto-resultaat
	Aantal	%	%				
ADD NV, INDUSTRIEWEG 1, 3001 HEVERLEE	10 000,00	100,00		2020	EUR	4 156,00	3 474,00
MAATSCHAPPIJ BRANDHERVERZEKERING CVBA, PROF. ROGER VAN OVERSTR	24 799,00	90,10		2020	EUR	8 171,00	44,00
OMNIA NV, MGR. LADEUZEPLEIN 15, 3000 LEUVEN	14 187,00	100,00		2020	EUR	1 805,00	-3 394,00
AIA-POOL CVBA, CHAUSSEE DE JETTE 221, 1080 BRUSSEL	502,00	33,47		2020	EUR	379,00	-23,00
ASSURCARD NV, FONTEINSTRAAT 1A/301 , 3000 LEUVEN	900,00	20,00		2020	EUR	3 078,00	125,00
BUSINESS BREWERY, INTERLEUVENLAAN 62, 3001 LEUVEN	20,00	4,76		2020	EUR	1 564,00	-159,00
BEDR. CENTR. VILVOORDE NV, MECHELSESTEENWEG 277, 1800 VILVOORDE	300,00	8,26		2020	EUR	1 045,00	-46,00
BELGISCH GEMEENSCHAPPELIJK WAARBORGFONDS, LIEFDADIGHEIDSSTRAAT	1,00	2,56		2020	EUR	34,00	
HUIS DER VERZEKERING CV, DE MEEUSPLANTSOEN 29, 1000 BRUSSEL	2 939,00	11,29		2020	EUR	2 800,00	18,00
DOUBLE U BUILDING BV, WATERMANWEG 92, 3067 GG ROTTERDAM, NEDERLAN	330 000,00	100,00		2020	EUR	48 071,00	1 136,00
BEM NV, LOMBARDSTRAAT 34-42, 1000 BRUSSEL	1 500,00	6,47		2020	EUR	3 589,00	-51,00
KBC GROUP RE SA, 4 RUE DU FORT WALLIS, L-2714 LUXEMBOURG, LUXEMBURG	544,00	100,00		2020	EUR	85 354,00	26 536,00
RE-TAIL RETURN PARTNERS 1 CVA, VILVOORDSESTEENWEG 101A, 1860 MEISE	846 387,00	5,19		2020	EUR	14 097,00	80,00
IMEC.XPAND, KAPELDREEF 75, 3001 HEVERLEE	100 000,00	8,56		2020	EUR	37 881,00	-4 809,00
VLAAMSE ENERGIE HOLDING B CV, NOORDLAAN 9, 8820 TORHOUT	163,00	11,04		2021	EUR	235 870,00	23 487,00
SPORTCOMPLEX AALST NV, HAVENLAAN 2, 1080 BRUSSEL	1 000,00	100,00		2020	EUR	13 295,00	593,00
CSOB POJIST'OVNA A.S. CLEN HOLDINGU CSOB, MASARYKOVO NAM. 1458, 532 1	339,00	99,71		2020	CZK	6 516 620,00	1 436 708,00
CSOB POIST'OVNA AS, ZIZKOVA 11, 811 020 BRATISLAVA, SLOVAKIJE	1 676,00	100,00		2020	EUR	71 944,00	10 955,00
DZI INSURANCE, 89B VITOSHA BLVD., 'MILENIUM' BUSINESS CENTER, SOFIA 1463	13 639 150,00	100,00		2020	BGN	189 775,00	4 428,00
GROEP VTB-VAB NV, PASTOOR COPLAAN 100, 2070 ZWIJNDRECHT	13 777,00	100,00		2020	EUR	17 318,00	1 212,00
K&H INSURANCE, LECHNER ODON FASOR 9, 1095 BUDAPEST, HONGARIJE	478,00	100,00		2020	HUF	23 870 000,00	8 601 000,00

Nr. 2. Staat betreffende de deelnemingen en maatschappelijke rechten in andere ondernemingen

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de onderneming een deelneming bezit in de zin van het koninklijk besluit van 17 november 1994 (opgenomen in de posten C.II.1. , C.II.3. , D.II.1.en D.II.3. van de activa), alsmede de andere ondernemingen waarin de onderneming maatschappelijke rechten bezit (opgenomen in de posten C.III.1. en D.III.1. van de activa)ten belope van ten minste tien procent van het geplaatste kapitaal.

NAAM, volledig adres van de zetel en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het B.T.W.- of NATIONAAL NUMMER	Maatschappelijke rechten gehouden door			Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	de onderneming (rechtstreeks)		dochterondernemingen	Jaarrekening per	Munteenheid (*)	Eigen vermogen	Netto-resultaat
	Aantal	%	%				
SPORTCOMPLEX HEIST-OP-DEN-BERG NV, HAVENLAAN 2, 1080 BRUSSEL	1 060,00	100,00		2020	EUR	8 025,00	310,00
KBC VERZ. VASTGOED NEDERLAND I BV, WATERMANWEG 92 , 3067 GG ROTTER	115 000,00	100,00		2020	EUR	69 668,00	4 018,00

(*) volgens de officiële codificering

A/   B/   C/   0403552563   2021-12-31   EUR

Nr. 2bis. Lijst van de ondernemingen waarvoor de onderneming onbeperkt aansprakelijk is in haar hoedanigheid van onbeperkt aansprakelijke vennoot of lid

Voor elk van de ondernemingen waarvoor de onderneming onbeperkt aansprakelijk is, worden hieronder volgende gegevens verstrekt : de naam, de zetel, de rechtsvorm en zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer, en bij ontstentenis van een ondernemingsnummer, het btw-nummer of het nationale Identificatienummer.

Naam	Zetel	Rechtsvorm	Nummer

A/

B/

C/

2021-12-31

00014

EUR

Nr. 3. Actuele waarde van de beleggingen (art. 38).

Activa - posten		Codes	Bedragen
C.	Beleggingen	8.03	21 851 261 079
I.	Terreinen en gebouwen.	8.03.221	234 443 998
II.	Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen.	8.03.222	1 387 892 980
-	Verbonden ondernemingen.	8.03.222.1	1 331 283 805
1.	Deelnemingen.	8.03.222.11	1 331 283 805
2.	Bons, obligaties en vorderingen.	8.03.222.12	0
-	Andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat.	8.03.222.2	56 609 175
3.	Deelnemingen	8.03.222.21	56 609 175
4.	Bons, obligaties en vorderingen.	8.03.222.22	0
III.	Overige financiële beleggingen.	8.03.223	20 228 288 273
1.	Aandelen, deelnemingen en andere niet-vastrentende effecten.	8.03.223.1	1 208 918 322
2.	Obligaties en andere vastrentende effecten.	8.03.223.2	16 242 127 842
3.	Deelbewijzen in gemeenschappelijke beleggingen.	8.03.223.3	20 098 315
4.	Hypothecaire leningen en hypothecaire kredieten.	8.03.223.4	997 024 152
5.	Overige leningen.	8.03.223.5	1 276 109 081
6.	Deposito's bij kredietinstellingen.	8.03.223.6	482 772 578
7.	Overige	8.03.223.7	1 237 983
IV.	Deposito's bij cederende ondernemingen.	8.03.224	635 828

A/

B/

C/

0403552563

00014

EUR

Nr.3bis Gegevens betreffende het niet-gebruik van de waarderingmethode op basis van de reële waarde

A. Schatting van de reële waarde voor elke categorie afgeleide financiële instrumenten die niet gewaardeerd worden op basis van de reële waarde, met opgave van de omvang, de aard en het ingedekte risico van de instrumenten

Interest Rate Swap (nominaal: 296.500.000)

Netto boekwaarde	Reële waarde
-6 058 718	-18 273 452

B. Voor de financiële vaste activa, vermeld in de posten C.II. en C.III., die in aanmerking worden genomen tegen een hoger bedrag dan hun reële waarde : de nettoboekwaarde en de reële waarde van de afzonderlijke activa, dan wel van passende groepen van deze afzonderlijke activa

Verbonden ondernemingen - Deelnemingen

Netto boekwaarde	Reële waarde
220 714 966	158 167 487

Voor elk van de in B. vermelde financiële vaste activa, dan wel de in B. bedoelde passende groepen van deze afzonderlijke activa, die in aanmerking worden genomen tegen een hoger bedrag dan hun reële waarde, moeten hierna ook de redenen worden vermeld waarom de boekwaarde niet is verminderd, met opgave van de aard van de aanwijzingen die aan de veronderstelling ten grondslag liggen dat de boekwaarde zal kunnen worden gerealiseerd :

Voor de redenen waarom de boekwaarde van de in B. vermelde deelnemingen niet is verminderd verwijzen wij naar toelichting nr.20 Waarderingsregels meer specifiek naar de paragraaf aangaande de deelnemingen onder punt 2. Waardeverminderingen.

A/

B/

C/

0403552563

00014

EUR

Nr.4 Staat betreffende de overige overlopende rekeningen van het actief.

Uitsplitsing van de actiefpost G.III. indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt.

Front end fees

Bedrag
753 823

Nr.5 Staat van het kapitaal

A. MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL

1. Geplaatst kapitaal (post A.I.1. van de passiva)

- Per einde van het vorige boekjaar

- Wijzigingen tijdens het boekjaar :

- Per einde van het boekjaar

2.Samenstelling van het kapitaal

2.1. Soorten aandelen volgens het vennootschapsrecht

2.2. Aandelen op naam of gedematerialiseerd

Op naam

Gedematerialiseerd

Codes	Bedragen	Aantal aandelen
8.05.111.101	65 156 172,00	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
8.05.111.102	65 156 172,00	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
	65 156 172	1 050 906
8.05.1.21	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	1 050 906
8.05.1.22	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	

B. NIET-GESTORT KAPITAAL (art.51 - S.W.H.V.)

Aandeelhouders die nog moeten volstorten

TOTAAL

Codes	Niet-opgevraagd bedrag (post A.I.2. van de passiva)	Opgevraagd niet-gestort bedrag(actiefpost E.I.V.)
8.05.3		
8.05.2		

A/   B/   C/   0403552563   00014   EUR

Nr.5. Staat van het kapitaal (vervolg).

C.AANDELEN VAN DE ONDERNEMING GEHOUDEN DOOR

- de onderneming zelf
- haar dochters

D.VERPLICHTINGEN TOT UITGIFTE VAN AANDELEN

1.As gevolg van de uitoefening van CONVERSIERECHTEN.

- .Bedrag van de lopende converteerbare leningen
- .Bedrag van het te plaatsen kapitaal
- .Maximum aantal uit te geven aandelen

2.As gevolg van de uitoefening van de INSCHRIJVINGSRECHTEN.

- .Aantal inschrijvingsrechten in omloop
- .Bedrag van het te plaatsen kapitaal.
- .Maximum aantal uit te geven aandelen

3.As gevolg van de betaling van derden in aandelen.

- .Bedrag van het te plaatsen kapitaal.
- .Maximum aantal uit te geven aandelen

Codes	Kapitaalbedrag	Aantal aandelen
8.05.3.1	3 031 118,00	48 889
8.05.3.2		
8.05.4.1		
8.05.4.2		
8.05.4.3		
8.05.4.4		
8.05.4.5		
8.05.4.6		
8.05.4.7		
8.05.4.8		

A/   B/   C/

2021-12-31

00014

EUR

Nr.5 Staat van het kapitaal (vervolg)

E.TOEGESTAAN, NIET-GEPLAATST KAPITAAL

Codes	Bedrag
8.05.5	

F.DEELBEWIJZEN BUITEN KAPITAAL

- waarvan :   - gehouden door de vennootschap zelf
                  - gehouden door haar dochters

Codes	Aantal aandelen	Daaraan verbonden stemrecht
8.05.6		
8.05.6.1		
8.05.6.2		

A/   B/   C/   0403552563   00014   EUR

Nr.5. Staat van het kapitaal (vervolg en slot).

**G.DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR VAN DE ONDERNEMING OP DE DATUM VAN JAARAFSLUITING,
MET DE VOLGENDE INDELING**

aandeelhoudersstructuur van de onderneming op de datum van de jaarafsluiting, zoals die blijkt uit de kennisgevingen die de onderneming heeft ontvangen ingevolge artikel 631, § 2, laatste lid, en artikel 632, § 2, laatste lid, van het Wetboek van vennootschappen :

KBC Groep   1.002.017
KBC Verzekeringen   48.889

aandeelhoudersstructuur van de onderneming op de datum van de jaarafsluiting, zoals die blijkt uit de kennisgevingen die de onderneming heeft ontvangen ingevolge artikel 14, vierde lid, van de wet van 2 mei 2007 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen of ingevolge artikel 5 van het koninklijk besluit van 21 augustus 2008 houdende nadere regels betreffende bepaalde multilaterale handelsfaciliteiten :

A/

B/

C/

0403552563

00014

EUR

Nr.6 Staat van de voorzieningen voor overige risico's en kosten - Andere voorzieningen.

Uitsplitsing van de passiefpost E.III. indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt.

Voorziening hangende geschillen

Voorziening RIZIV dossier leven

Voorziening in het kader van mogelijke toekomstige kosten mbt desinvesteringen betreffende FVA

Bedragen
604 303
780 894
324 000

A/

B/

C/

0403552563

00014

EUR

Nr. 7. Staat van de technische voorzieningen en schulden

a) Uitsplitsing van de schulden (of een deel van de schulden) waarvan de resterende looptijd méér dan 5 jaar is.

Betrokken posten van de passiva	Codes	Bedragen
B. Achtergestelde schulden.	8.07.1.12	
I. Converteerbare leningen	8.07.1.121	
II. Niet-converteerbare leningen	8.07.1.122	
G. Schulden	8.07.1.42	
I. Schulden uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen	8.07.1.421	
II. Schulden uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	8.07.1.422	
III. Niet-achtergestelde obligatieleningen.	8.07.1.423	
1. Converteerbare leningen.	8.07.1.423.1	
2. Niet-converteerbare leningen.	8.07.1.423.2	
IV. Schulden ten aanzien van kredietinstellingen	8.07.1.424	
V. Overige schulden	8.07.1.425	
TOTAAL	8.07.1.5	

A/

B/

C/

0403552563

00014

EUR

Nr.7. Staat van de technische voorzieningen en schulden (vervolg).

b)Schulden (of gedeelte van de schulden) en technische voorzieningen (of gedeelte van de technische voorzieningen) gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op de activa van de onderneming.

Betrokken posten van de passiva		Bedragen
B. Achtergestelde schulden.	8.07.2.12	
I. Converteerbare leningen	8.07.2.121	
II. Niet-converteerbare leningen	8.07.2.122	
C. Technische voorzieningen	8.07.2.14	
D. Technische voorzieningen betreffende de verrichtingen verbonden aan een beleggingsfonds van de groep van activiteiten 'Leven' wanneer het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming	8.07.2.15	
G. Schulden	8.07.2.42	443 589 828
I. Schulden uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen.	8.07.2.421	
II. Schulden uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen.	8.07.2.422	
III. Niet-achtergestelde obligatieleningen	8.07.2.423	
1.Converteerbare leningen	8.07.2.423.1	
2.Niet-converteerbare leningen	8.07.2.423.2	
IV. Schulden ten aanzien van kredietinstellingen	8.07.2.424	443 589 828
V. Overige schulden	8.07.2.425	
- schulden wegens belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	8.07.2.425.1	
a)belastingen	8.07.2.425.11	
b)bezoldigingen en sociale lasten	8.07.2.425.12	
- schulden van huurfinanciering en gelijkaardige	8.07.2.425.26	
- overige	8.07.2.425.3	
	TOTAAL 8.07.2.5	443 589 828

A/

B/

C/

2021-12-31

00014

EUR

Nr.7. Staat van de technische voorzieningen en schulden (vervolg en slot).

c)Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten

Betrokken posten van de passiva	Codes	Bedragen
1.Belastingen (post G.V.1.a) van de passiva		
a)Vervallen belastingsschulden	8.07.3.425.11.1	
b)Niet-vervallen belastingsschulden	8.07.3.425.11.2	9 083 369
2.Bezoldigingen en sociale lasten (post G.V.1.b) van de passiva		
a)Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid	8.07.3.425.12.1	
b)Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	8.07.3.425.12.2	22 668 954

A/

B/

C/

0403552563

00014

EUR

Nr.8. Staat betreffende de overlopende rekeningen van het passief.

Uitsplitsing van de passiefpost H indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt.

Front end fees

Pro rata te betalen intresten

Beheersvergoeding

Bedragen	
	2 692 571
	4 290 587
	2 485 518

A/   B/   C/   0403552563   00014   EUR

Nr. 9. Activa- en passivabestandsdelen met betrekking tot het beheer voor eigen rekening ten gunste van een derde van de pensioenfondsen (art. 40bis.).

Betrokken posten en sub-posten van het actief (*)	Afgesloten boekjaar	Betrokken posten en sub-posten van het passief (*)	Afgesloten boekjaar
TOTAAL		TOTAAL	

(*) Met vermelding van de cijfers en letters betreffende de inhoud van de betrokken post of sub-post van de balans (voorbeeld : C.III.2. obligaties en andere vastrentende effecten).

A/ B/ C/ 0403552563 2021-12-31 00014 EUR

Nr. 10. Inlichtingen betreffende de technische rekeningen.

I. Niet-Levensverzekering

Inhoud	Codes	RECHTSTREEKSE ZAKEN					RECHTSTREEKSE ZAKEN					RECHTSTREEKSE ZAKEN		AANGENOMEN ZAKEN
		Totaal	Totaal	Ongevallen en ziekte (takken 1 en 2)	Motorrijtuigen Burgerlijke aansprakelijkheid (tak 10)	Motorrijtuigen Andere takken (takken 3 en 7)	Scheepvaart Luchtvaart Transport (takken 4,5, 6,7,11 en 12)	Brand en andere schade aan goederen (takken 8 en 9)	Algemene Burgerlijke aansprakelijkheid (tak 13)	Bediend en Borgtocht (takken 14 en 15)	Diverse geldelijke verliezen (tak 16)	Rechtsbijstand (tak 17)	Hulpverlening (tak 18)	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1) Brutopremies.	8.10.01.710.1	1 225 562 678	1 217 933 041	192 080 074	239 659 873	160 625 740	1 305 934	431 536 432	86 912 312		16 233 174	62 802 041	26 777 461	7 629 637
2) Verdiende brutopremies	8.10.02	1 220 677 571	1 213 047 934	192 227 705	239 894 506	159 594 837	1 289 353	427 536 487	87 597 529		16 003 874	62 564 479	26 339 164	7 629 637
3) Bruto schaden	8.10.03	754 951 086	751 695 387	113 437 835	151 432 113	89 430 003	345 302	279 494 676	74 224 633		3 193 818	33 033 789	7 103 218	3 255 699
4) Bruto bedrijfskosten	8.10.04	356 646 721	354 136 538	41 445 510	62 020 786	46 324 546	368 760	146 156 218	28 789 669		4 067 578	16 007 135	8 956 336	2 510 183
5) Herverzekeringssaldo	8.10.05	34 660 128	34 825 086	422 587	-2 412 955	2 234 283		32 112 824	2 957 493		17 130	-283 472	-222 804	-164 958
6) Commissielonen (art. 37)	8.10.06		239 212 527											

Nr.10. Inlichtingen betreffende de technische rekeningen (vervolg en slot)**II. Levensverzekering**

Inhoud	Codes	Bedragen
A.Rechtstreekse zaken		
1) Brutopremies :	8.10.07.720.1	1 626 897 615
a) 1. Individuele premies :	8.10.08	1 295 470 381
2. Premies betreffende groepsverzekeringsovereenkomsten :	8.10.09	331 427 233
b) 1. Periodieke premies :	8.10.10	891 638 487
2. Enige premies :	8.10.11	735 259 127
c) 1. Premies van overeenkomsten zonder winstdeling :	8.10.12	328 137 486
2. Premies van overeenkomsten met winstdeling :	8.10.13	572 711 067
3. Premies van overeenkomsten waarbij het beleggingsrisico niet gedragen wordt door de onderneming :	8.10.14	726 049 062
2) Herverzekeringssaldo :	8.10.15	-49 822
3) Commissielonen (art. 37):	8.10.16	59 207 595
 B. Aangenomen zaken		
Bruto premies :	8.10.17.720.1	2 690
 III. Niet-levensverzekering en levensverzekering, rechtstreekse zaken		
Bruto premies :		
- in België :	8.10.18	2 841 159 778
- in de andere Lid-Staten van de E.E.G :	8.10.19	3 670 878
- in de overige landen :	8.10.20	

A/

B/

C/

0403552563

00014

EUR

Nr 11. Staat betreffende de personeelsleden in dienst.

Wat personeel betreft :

A. Volgende gegevens over het boekjaar en over het vorige boekjaar met betrekking tot de werknemers ingeschreven in het personeelsregister en verbonden met de onderneming door een arbeidsovereenkomst of een startbaanovereenkomst

Omschrijving	Codes	AFGESLOTEN BOEKJAAR	VORIG BOEKJAAR
a) het totale aantal op afsluitdatum van het boekjaar	8.11.10	1 175	1 238
b) het gemiddelde personeelsbestand tewerkgesteld door de onderneming tijdens het boekjaar en tijdens het vorige boekjaar, berekend in voltijdse equivalenten overeenkomstig artikel 15, § 4, van het Wetboek van Venootschappen, en uitgesplitst naar volgende categorieën	8.11.11	2 142,0	2 282,0
- Directiepersoneel	8.11.11.1	1 071	1 141
- Bedienden	8.11.11.2	10	10
- Arbeiders	8.11.11.3	1 061	1 131
- Andere	8.11.11.4		
c) het aantal gepresteerde uren	8.11.12	1 473 076	1 605 450

B. Volgende gegevens over het boekjaar en over het vorige boekjaar met betrekking tot de uitzendkrachten en de ter beschikking van de onderneming gestelde personen

Omschrijving	Codes	AFGESLOTEN BOEKJAAR	VORIG BOEKJAAR
a) het totale aantal op afsluitdatum van het boekjaar	8.11.20	20	11
b) het gemiddeld aantal in voltijdse equivalenten berekend op een analoge manier als de werknemers ingeschreven in het personeelsregister	8.11.21	12,0	14,0
c) het aantal gepresteerde uren	8.11.22	23 068	27 701

Nr.12.Staat betreffende het geheel van de administratie- en beheerskosten, uitgesplitst volgens aard.

(Een asteriks (*) rechts van de inhoud van een post of een sub-post duidt op het bestaan van een definitie of een verklarende nota in hoofdstuk III van de bijlage bij het huidige besluit)

Benaming	Codes	Bedragen
I. Personeelskosten*	8.12.1	100 615 957
1. a)Bezoldigingen	8.12.111	72 223 773
b)Pensioenen	8.12.112	
c)Andere rechtstreekse sociale voordelen	8.12.113	
2.Patronale bijdragen voor sociale verzekeringen	8.12.12	18 894 147
3.Patronale toelagen en premies voor buitenwettelijke verzekeringen	8.12.13	6 280 255
4.Andere personeelsuitgaven	8.12.14	2 743 624
5.Voorzieningen voor pensioenen, bezoldigingen en sociale lasten	8.12.15	-875 848
a)Dotaties (+)	8.12.15.1	21 846 060
b)Bestedingen en terugnemingen (-)	8.12.15.2	(22 721 908)
[6. Uitzendkrachten of personen ter beschikking gesteld van de onderneming	8.12.16]	1 350 006
II. Diverse goederen en diensten*	8.12.2	163 661 297
III. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële activa, andere dan de beleggingen*	8.12.3	3 050 668
IV. Voorzieningen voor overige risico's en lasten*	8.12.4	13 740
1.Dotaties (+)	8.12.41	13 740
2.Bestedingen en terugnemingen (-)	8.12.42	( )
V.Overige lopende lasten*	8.12.5	16 581 089
1.Fiscale bedrijfskosten*	8.12.51	11 386 411
a)Onroerende voorheffing	8.12.511	607 675
b)Overige	8.12.512	10 778 736
2.Bijdragen gestort aan openbare instellingen*	8.12.52	4 872 839
3.Theoretische kosten*	8.12.53	
4.Overige	8.12.54	321 839
VI.Teruggewonnen administratiekosten en overige lopende opbrengsten (-)	8.12.6	(20 652 443)
1.Teruggewonnen administratiekosten	8.12.61	20 121 628
a)Ontvangen vergoedingen voor beheersprestaties van collectieve pensioenfondsen voor rekening van derden	8.12.611	
b)Overige*	8.12.612	20 121 628
2.Overige lopende opbrengsten.	8.12.62	530 815
TOTAAL	8.12.7	263 270 308

Aldus gewijzigd bij artikel 10, § 2 van het koninklijk besluit van 4 augustus 1996.

A/

B/

C/

0403552563

00014

EUR

Nr.13. Overige opbrengsten, overige kosten.

A. Uitsplitsing van de OVERIGE OPBRENGSTEN (post 7. van de niet-technische rekening), indien het om belangrijke bedragen gaat.

Terugname waardevermindering dubieuze debiteuren

Fee met betrekking tot bondlending

Meerwaarde op realisatie van tussenpersonen bij overname

Moratoriumintresten mbt bezwaarschriften

B. Uitsplitsing van de OVERIGE KOSTEN (post 8. van de niet-technische rekening), indien het om belangrijke bedragen gaat.

Waardeverminderingen dubieuze debiteuren

Waardeverminderingen immateriële vaste activa

Intresten op achtergestelde lening

Debetintresten zichtrekeningen

Bedragen	
	1 024 968
	1 017 452
	772 798
	2 094 905
	891 337
	2 127 744
	7 121 736
	1 535 317

A/

B/

C/

0403552563

00014

EUR

Nr.14. Uitzonderlijke resultaten.

A. Uitsplitsing van de UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN (post 11. van de niet-technische rekening), indien het om belangrijke bedragen gaat.

B. Uitsplitsing van de ANDERE UITZONDERLIJKE KOSTEN (post 12. van de niet-technische rekening), indien het om belangrijke bedragen gaat.

Bedragen

Nr.15. Belastingen op het resultaat

A. UITSPLITSING VAN DE POST 15 a) 'Belastingen':

1. Belastingen op het resultaat van het boekjaar:

- a. Voorafbetalingen en terugbetaalbare voorheffingen
- b. Andere verrekenbare bestanddelen
- c. Overschot van de voorafbetalingen en/of van de geactiveerde terugbetaalbare voorheffingen (-)
- d. Geraamde belastingsupplementen (opgenomen onder post G.V.1.a) van de passiva)

2. Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren :

- a) Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen :
- b) Geraamde belastingsupplementen (opgenomen onder post G.V.1.a) van de passiva) of belasting-supplementen waarvoor een voorziening werd gevormd (opgenomen onder post E.II.2) van de passiva)

Codes	Bedragen
8.15.1.634	76 472 639
8.15.1.634.1	76 370 378
8.15.1.634.11	82 904 216
8.15.1.634.12	2 338 282
8.15.1.634.13	(8 872 120)
8.15.1.634.14	
8.15.1.634.2	102 261
8.15.1.634.21	102 261
8.15.1.634.22	

A/

B/

C/

0403552563

00014

EUR

Nr. 15. Belastingen op het resultaat.

- B. BELANGRIJKSTE OORZAKEN VAN DE VERSCHILLEN TUSSEN DE WINST VOOR BELASTINGEN, zoals deze blijkt uit de jaarrekening, EN DE GERAAMDE BELASTBARE WINST, met bijzondere vermelding van die welke voortspruiten uit het tijdsverschil tussen de vaststelling van de boekwinst en de fiscale winst (in de mate waarin het resultaat van het boekjaar op belangrijke wijze werd beïnvloed op het stuk van de belastingen).

Mutaties in belastbare reserves en voorzieningen

Meerwaarden op aandelen aan een specifiek fiscaal regime, vrijstelling terugnemingswaardeverminderingen, verworpen waardeverminderingen en gerealiseerde minwaarden op aandelen

Niet belastbare bestanddelen DBI (na verminderingen door de nieuwe ingevoerde bank- en verzekeringstaks)

Verworpen uitgaven (andere dan minderwaarden en waardeverminderingen op aandelen en vennootschapsbelasting)

Bedragen	
	-52 097 434
	-68 392 316
	-83 891 098
	9 447 436

- C. INVLOED VAN DE UITZONDERLIJKE RESULTATEN OP DE BELASTINGEN OP HET RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR

D. BRONNEN VAN BELASTINGLATENTIES (in de mate waarin deze informatie belangrijk is om een inzicht te verkrijgen in de financiële positie van de onderneming).

1. Actieve latenties

- Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten

2. Passieve latenties

Codes	Bedragen
8.15.4.1	
8.15.4.11	
8.15.4.2	

A/

B/

C/

2021-12-31

00014

EUR

Nr.16. Andere taksen en belastingen ten laste van derden.

A. Taksen :

1. Taksen op verzekeringsovereenkomsten ten laste van derden

2. Andere taksen ten laste van de onderneming

B. De ingehouden bedragen ten laste van derden bij wijze van :

1. Bedrijfsvoorheffing

2. Roerende voorheffing (op dividenden)

Codes	Bedragen van het boekjaar	Bedragen van het vorige boekjaar
8.16.11	119 298 242	115 091 803
8.16.12	14 189 065	6 899 234
8.16.21	45 742 065	45 109 277
8.16.22		

Nr.17. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen (art. 14).

(Een asteriks (*) rechts van de inhoud van een post of een sub-post duidt op het bestaan van een definitie of een verklarende nota in hoofdstuk III van de bijlage bij het besluit van 17/11/1994)

	Codes	Bedragen
A. Zekerheden door derden gesteld of onherroepelijk beloofd voor rekening van de onderneming* :	8.17.00	
B. Persoonlijke zekerheden door de onderneming gesteld of onherroepelijk beloofd voor rekening van derden*	8.17.01	242 427 820
C. Zakelijke zekerheden door de onderneming gesteld of onherroepelijk beloofd op haar eigen middelen als zekerheid van de rechten en verplichtingen* :		
a) van de onderneming :	8.17.020	2 819 729 074
b) van derden :	8.17.021	
D. Ontvangen zekerheden* (andere dan in baar geld) :		
a) effecten en waarden van herverzekeraars (CFR. Hoofdstuk III, Omschrijving en toelichting : actiefposten C.III.1 en 2 en passiefpost F :	8.17.030	
b) overige :	8.17.031	4 376 274 408
E. Termijnverrichtingen* :		
a)Verrichtingen op effecten (aankopen) :	8.17.040	
b)Verrichtingen op effecten (verkopen) :	8.17.041	
c)Verrichtingen op vreemde valuta (te ontvangen) :	8.17.042	
d)Verrichtingen op vreemde valuta (te leveren) :	8.17.043	
e)Verrichtingen op rente (aankopen, ...) :	8.17.044	296 500 000
f)Verrichtingen op rente (verkopen, ...) :	8.17.045	296 500 000
g)Overige verrichtingen (aankopen, ...) :	8.17.046	
h)Overige verrichtingen (verkopen, ...) :	8.17.047	
F. Goederen en waarden van derden gehouden door de onderneming* :	8.17.05	
G. Aard en zakelijk doel van de regelingen die niet in de balans zijn opgenomen, financiële gevolgen ervan, mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regelingen voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de bekendmaking van deze risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de onderneming. :	8.17.06	

A/   B/   C/   0403552563   00014   EUR

Nr.17. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen (art. 14).

(Een asteriks (*) rechts van de inhoud van een post of een sub-post duidt op het bestaan van een definitie of een verklarende nota in hoofdstuk III van de bijlage bij het besluit van 17/11/1994)

Gbis. Aard en de financiële gevolgen van materiële gebeurtenissen die zich na de balansdatum hebben voorgedaan en die niet in de resultatenrekening of balans worden weergegeven. :

H. Overige (nader te bepalen) :
    IBS bondlending commitment

Codes	Bedragen
8.17.06B	
8.17.07	2 016 014 217
	2 016 014 217

Nr.18. Betrekkingen met verbonden ondernemingen en met ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat

Betrokken balansposten	Codes	Verbonden ondernemingen		Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	
		Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
- C II.Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen	8.18.222	878 840 386	864 839 736	12 972 175	8 176 891
1 + 3 Deelnemingen	8.18.222.01	878 840 386	864 839 736	12 972 175	8 176 891
2 + 4 Bons, obligaties en vorderingen	8.18.222.02				
- achtergestelde	8.18.222.021				
- overige	8.18.222.022				
- D. II.Beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen	8.18.232				
1 + 3 Deelnemingen	8.18.232.01				
2 + 4 Bons, obligaties en vorderingen	8.18.232.02				
- achtergestelde	8.18.232.021				
- overige	8.18.232.022				
- E. Vorderingen	8.18.41	36 820 293	34 960 075	426 181	3 370 898
I. Vorderingen uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen	8.18.411	1 389 499	1 498 907		
II. Vorderingen uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	8.18.412	15 457 876	1 384 232	426 181	3 370 898
III. Overige vorderingen	8.18.413	19 972 918	32 076 936		
- B. Achtergestelde schulden	8.18.12	500 000 000	500 000 000		

Nr.18. Betrekkingen met verbonden ondernemingen en met ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat

Betrokken balansposten	Codes	Verbonden ondernemingen		Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	
		Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar	Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
- G. Schulden	8.18.42	896 764 698	515 587 665	499 253	150 326
I. Schulden uit hoofde van rechtstreekse verzekeringsverrichtingen	8.18.421	5 103 145	4 804 462		
II. Schulden uit hoofde van herverzekeringsverrichtingen	8.18.422	1 896 753	678 660	499 253	150 326
III. Niet-achtergestelde obligatieleeningen	8.18.423				
IV. Schulden ten aanzien van kredietinstellingen	8.18.424	342 766 901	467 943 501		
V. Overige schulden	8.18.425	546 997 899	42 161 042		

A/   B/   C/   0403552563   00014   EUR

Nr.18. Betrekkingen met verbonden ondernemingen en met ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat (vervolg en slot).

	Codes	Verbonden ondernemingen	
		Afgesloten boekjaar	Vorig boekjaar
- Door de onderneming gestelde of onherroepelijk beloofde PERSOONLIJKE EN ZAKELIJKE ZEKERHEDEN als waarborg voor schulden of verplichtingen van verbonden ondernemingen	8.18.50	161 549 283	139 885 190
- Door verbonden ondernemingen gestelde of onherroepelijk beloofde PERSOONLIJKE EN ZAKELIJKE ZEKERHEDEN als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming	8.18.51		
- Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	8.18.52		
- Opbrengsten van terreinen en gebouwen	8.18.53	630 114	868 989
- Opbrengsten van andere beleggingen	8.18.54	71 445 675	27 211 931

A/

B/

C/

0403552563

00014

EUR

Nr. 18bis. Betrekkingen met geassocieerde ondernemingen (*).

Omschrijving	Codes	AFGESLOTEN BOEKJAAR	VORIG BOEKJAAR
1° Bedrag van de financiële vaste activa	8.18.60		
- Deelnemingen	8.18.60.1		
- Achtergestelde vorderingen	8.18.60.2		
- Andere vorderingen	8.18.60.3		
2° Vorderingen op geassocieerde ondernemingen	8.18.61		
- Op meer dan één jaar	8.18.61.1		
- Op ten hoogste één jaar	8.18.61.2		
3° Schulden aan geassocieerde ondernemingen	8.18.62		
- Op meer dan één jaar	8.18.62.1		
- Op ten hoogste één jaar	8.18.62.2		
4° Persoonlijke en zakelijke zekerheden	8.18.63		
- Door de onderneming gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van geassocieerde ondernemingen	8.18.63.1		
- Door geassocieerde ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming	8.18.63.2		
5° Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	8.18.64		

(*) Geassocieerde ondernemingen in de zin van artikel 12 van het Wetboek van Vennootschappen.

A/   B/   C/   0403552563   00014   EUR

Nr.19. Financiële betrekkingen met :

A.bestuurders en zaakvoerders;

B.natuurlijke of rechtspersonen die de onderneming rechtstreeks of onrechtstreeks controleren zonder verbonden ondernemingen te zijn;

C.andere ondernemingen welke door de sub. B vermelde personen rechtstreeks gecontroleerd worden.

1.Uitstaande vorderingen op deze personen

2.Waarborgen toegestaan in hun voordeel

3.Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel

4.Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende

- aan bestuurders en zaakvoerders

- aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders

- de interestvoet, de voornaamste voorwaarden en de eventueel afgeloste of afgeschreven bedragen of bedragen waarvan werd afgezien betreffende de bovenvermelde posten 1., 2. en 3.

De bestuurders die lid zijn van het directiecomité genieten van bijkomende pensioenvoorzieningen

Codes	Bedragen
8.19.1	
8.19.2	
8.19.3	
8.19.41	355 000
8.19.42	

A/   B/   C/   0403552563   00014   EUR

Nr.19bis. Financiële betrekkingen met de commissaris(sen) en de personen met wie hij (zij) verbonden is (zijn).

1. Bezoldiging van de commissaris(sen)
2. Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de onderneming door de commissaris(sen)
  - Andere controleopdrachten
  - Belastingadviesopdrachten
  - Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten
3. Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de onderneming door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)
  - Andere controleopdrachten
  - Belastingadviesopdrachten
  - Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Codes	Bedragen
8.19.5	479 873,00
8.19.6	20 408,00
8.19.61	20 408,00
8.19.62	
8.19.63	
8.19.7	
8.19.71	
8.19.72	
8.19.73	

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

Nr.20. Waarderingsregels.

(Deze staat wordt onder meer beoogd in de artikelen : 12bis, § 5 ; 15 ; 19, 3de lid ; 22bis, 3de lid ; 24, 2de lid ; 27, 1°, laatste lid en 2°, laatste lid ; 27bis, § 4, laatste lid ; 28, § 2, 1ste en 4de lid ; 34, 2de lid ; 34quinquies, 1ste lid ; 34sexies, 6°, laatste lid ; 34septies, § 2 en door Hoofdstuk III. 'Omschrijving en toelichting', Afdeling II, post 'Theoretische huur'.)

A.Regels die gelden voor de waardering van inventarissen (behalve de beleggingen van de actiefpost D)

1.Vorming en aanpassing van de afschrijvingen

Conform artikel 3 van het Koninklijk Besluit op de jaarrekening van verzekerings- en herverzekeringsondernemingen, wordt de jaarrekening opgesteld volgens het beginsel van het getrouw beeld. Een transparante, duidelijke en consistente financiële verslaggeving is belangrijk voor KBC als bankverzekeringsgroep. Daarom wordt het principe gehanteerd om de Bgaap waarderingsregels zoveel mogelijk te aligneren met de internationale boekhoudstandaarden IFRS, die van toepassing zijn op de geconsolideerde jaarrekening, daar waar wettelijk en systeemmatig mogelijk. Afschrijvingen worden geboekt op immateriële en materiële vaste activa waarvan de gebruiksduur beperkt is om de aanschaffingskosten - eventueel geherwaardeerd - te spreiden over de waarschijnlijke nuttigheids- of gebruiksduur. De afschrijvingen worden toegepast op lineaire wijze vanaf het gebruiksklaar zijn van de activa. Oprichtingskosten worden in de resultatenrekening geboekt tenzij anders beslist door de Raad van Bestuur. De immateriële vaste activa waarvan de gebruiksduur beperkt is, worden afgeschreven over 5 jaar tenzij anders beslist door de Raad van Bestuur. Systeemsoftware, volgt het afschrijvingsritme van de hardware en wordt bijgevolg op 3 jaar afgeschreven. Software andere dan systeemsoftware wordt afgeschreven op 5 jaar. Kernsystemen met een langere looptijd worden pro rata temporis afgeschreven over een looptijd van 8 jaar. Kernsystemen zijn types van standaardsoftware waaronder ook back-end data toepassingen voor de dagverwerking en updates van de saldibalansen op de mainframe. De afschrijvingspercentages zijn berekend op basis van de verwachte economische levensduur en worden lineair toegepast. Alle materiële vaste activa worden pro rata temporis afgeschreven van het gebruiksklaar zijn van de activa. De bijkomende kosten worden mee afgeschreven over de levensduur van het actief. Voor de bijkomende kosten mbt de aanschaffing van terreinen wordt een waardevermindering geboekt.

2.Waardeverminderingen

Op niet afschrijfbaar activa worden desgevallend waardeverminderingen geboekt om rekening te houden met al dan niet definitief aan te merken ontwaardingen. Deze mogen niet gehandhaafd worden in die mate waarin ze op het einde van het boekjaar hoger zijn dan een actuele beoordeling van de minderwaarden waarvoor ze werden gevormd. Voor de immateriële en materiële vaste activa waarvan de gebruiksduur niet beperkt is, wordt tot waardeverminderingen overgegaan in geval

van duurzame minderwaarde of ontwaarding. Voor de deelnemingen, de aandelen en de deelbewijzen, opgenomen onder de beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen', wordt tot waardevermindering overgegaan in geval van duurzame minderwaarde of ontwaarding, verantwoord door de toestand, de rentabiliteit of de vooruitzichten van de vennootschap waarin de deelnemingen, aandelen of deelbewijzen worden gehouden. Voor de effecten, onder de 'overige financiële beleggingen', worden waardeverminderingen geboekt zo deze duurzaam zijn. De geboekte waardeverminderingen worden teruggenomen zodra de beurskoers terug hoger ligt, evenwel tot maximaal de aanschaffingswaarde. Op genoteerde aandelen wordt een waardevermindering geboekt indien de beurskoers langdurig (GT 1 jaar) of significant lager (GT30%) is dan de boekwaarde waardoor blijkt dat de waardedaling voldoende duurzaam is. De waardevermindering is dan gelijk aan het verschil tussen de boekwaarde en de beurskoers. De geboekte waardeverminderingen worden teruggenomen zodra de beurskoers terug hoger ligt, evenwel tot maximaal de aanschaffingswaarde. Voor niet genoteerde aandelen wordt tot waardevermindering overgegaan in geval van duurzame minderwaarde of ontwaarding, verantwoord door de toestand, de rentabiliteit of vooruitzichten van de vennootschap waarin de deelnemingen, aandelen of deelbewijzen worden aangehouden. Op de vorderingen, inclusief de vastrentende effecten, wordt overgegaan tot het boeken van een duurzame waardevermindering overeenkomstig de principes die gelden voor de waardering van de niet in effecten belichaamde vorderingen. Ook bij sterk dalende markwaardes beneden de aankoopprijs wordt tot waardevermindering overgegaan wanneer op vaststaande wijze blijkt dat de verplichtingen uit deze effecten en vordering niet of niet volledig kunnen worden nagekomen. Op de vastrentende thesaurie-effecten (onder de post overige financiële beleggingen) die als liquiditeitssteun dienen, worden waardeverminderingen geboekt wanneer hun marktwaarde lager ligt dan de boekwaarde. Op vastgoedcertificaten worden waardeverminderingen geboekt indien de marktwaarde lager is dan de aanschafwaarde (LOCOM). Deze waardeverminderingen worden teruggenomen bij een stijgende marktwaarde tot maximaal de aanschafwaarde van het onderliggend effect is bereikt. Looptijdgebonden commerciële kredieten worden in de balans opgenomen voor het niet-afgeloste kapitaalsaldo verhoogd met de vervallen doch niet-betaalde renten en de nog te betalen diverse kosten door cliënten. Verworven niet vervallen renten (op voorhand geïnde renten) worden pro rata temporis in het resultaat geboekt via een overlopende rekening. Voor dubieuze en oninbare kredieten worden specifieke waardeverminderingen op individuele basis aangelegd en toegerekend aan de actiefpost van de jaarrekening waarin de risico's voorkomen, teneinde de verliezen te dekken die als vaststaand of waarschijnlijk worden beschouwd met betrekking tot de uitstaande kredieten. De vervallen renten en kosten worden gereserveerd. Worden als oninbaar en dubieus aangemerkt, die kredieten waarvan de saldi opeisbaar zijn en waarvoor men overgaat tot minnelijke of gerechtelijke uitwinning. De beleggingen van de actiefpost D. (tak 23) worden in de balans opgenomen voor hun actuele waarde overeenkomstig de wettelijke bepalingen.

3. Voorzieningen voor risico's en kosten

Op het einde van het boekjaar worden voorzieningen aangelegd voor alle voorzienbare risico's, mogelijke verliezen en ontwaardingen, ontstaan tijdens het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft of tijdens voorgaande boekjaren.

4. Technische voorzieningen

De technische voorzieningen dienen op elk ogenblik voldoende te zijn om te waarborgen dat alle uit de verzekeringsovereenkomsten voortvloeiende verplichtingen kunnen worden nagekomen. Voor het rechtstreekse bedrijf wordt de voorziening voor niet-verdiende premies in principe berekend volgens de pro rata temporis methode, op dag basis en per contract, op de bruto premies verminderd met de commissielonen. Voor de ontvangen herverzekering wordt de voorziening voor niet-verdiende premies voor elke overeenkomst afzonderlijk bepaald op basis van de door de cedent meegeede informatie, waar nodig aangevuld op basis van eigen inzicht van het risico in de tijd. De voorzieningen voor de activiteitengroep Leven worden berekend volgens de geldende actuariële principes. De technische voorzieningen voor de klassieke levensverzekeringen in tak 21 en voorzieningen betreffende buitenwettelijke voordelen aan werknemers m.b.t. lopende renten, worden berekend volgens de prospectieve actuariële formules steunend op de technische basissen van de contracten. Bij de klassieke levensverzekeringen in tak 21 met een garantie van 4,75% wordt er echter geactualiseerd aan een rentevoet van 4% i.p.v. de tarifaire 4,75%. De technische voorzieningen voor de moderne levensverzekeringen in tak 21 en tak 26 en de voorzieningen betreffende buitenwettelijke voordelen aan werknemers m.b.t. nieuwe aanvullende stortingen, worden berekend volgens de retrospectieve formules steunend op de technische basissen van de contracten. De technische voorzieningen voor de levensverzekeringen in tak 23 worden bepaald door het aantal eenheden per fonds te vermenigvuldigen met de koers per eenheid van het desbetreffende fonds. De voorziening voor te betalen schaden wordt berekend per schadegeval of per contract op basis van de bekende elementen van het dossier en aangevuld met de nodige forfaitaire en wettelijke voorzieningen zoals onder meer voor interne schaderegelingskosten en voor nog niet (volledig) gemelde schadegevallen (IBNR en IBNER). In de voorziening voor egalisatie en catastrofes worden alle bedragen gereserveerd met de bedoeling om in de komende jaren het niet-terugkerend technisch verlies te compenseren, de schommelingen van de schaderatio te nivelleren en bijzondere risico's af te dekken. De aandelen van de herverzekeraars in de technische voorzieningen (opgenomen onder het actief) worden berekend voor hun werkelijke of geraamde bedragen op basis van de contractuele bepalingen in de herverzekeringsovereenkomsten en waar nodig aangevuld met eigen inzichten en ervaringen. Desgevallend worden hierop waardeverminderingen geboekt in geval van vastgesteld of waarschijnlijk in gebreke blijven van de herverzekeraar.

5. Herwaarderingen

A/   B/   C/   0403552563   00014   EUR

De materiële vaste activa , de deelnemingen, aandelen en deelbewijzen die onder de actiefpost C 'Beleggingen' voorkomen kunnen geherwaardeerd worden wanneer de activa, in functie van hun nut voor de onderneming, op vaste en duurzame wijze uitstijgt boven hun boekwaarde.

6.Andere

In geval van verkoop van effecten wordt de boekwaarde van de verkochte effecten bepaald volgens een systeem van individualisatie der effecten. Alle monetaire bestanddelen uitgedrukt in vreemde valuta worden omgerekend in hun tegenwaarde in euro tegen de contant koers op balansdatum. De saldi van de positieve en negatieve verschillen uit de omrekening van de technische voorzieningen, uitgedrukt in vreemde valuta, zijn inbegrepen in de overeenkomstige posten 'Wijziging van de technische voorzieningen' van de resultatenrekening. De saldi uit de omrekening van de technische voorzieningen herverzekering Niet-Leven, uitgedrukt in vreemde valuta, zijn inbegrepen in de overeenkomstige post 'Overige technische lasten' van de resultatenrekening Niet-Leven. Het saldo van de positieve of negatieve verschillen uit de omrekening van monetaire bestanddelen, andere dan de technische voorzieningen, wordt als financiële opbrengst of kost toegewezen aan de resultatenrekening. Er wordt gesaldeerd per munt. De niet-monetaire bestanddelen in vreemde valuta worden aan de tegenwaarde in EUR in de balans opgenomen aan de koers die geldt op het einde van de maand die voorafgaat aan de aanschaffing of, indien deze eerste de aanschaffingskoers niet dicht benadert, aan de koers op aanschaffingsdatum. In voorkomend geval wordt de koers gebruikt waartegen de voor de betaling van de prijs gebruikte vreemde valuta werd aangekocht. Kosten en opbrengsten uitgedrukt in vreemde valuta worden in de resultatenrekening opgenomen aan de contant koers op het tijdstip dat ze zich voordoen (in sommige gevallen de contant koers van het einde van de maand voordien), of aan een koers die deze laatste dicht benadert.

A/   B/   C/   0403552563   21-12-31   00014   EUR

B.Regels die gelden voor de waardering van inventarissen voor wat betreft de beleggingen van de actiefpost D.

1.Beleggingen andere dan terreinen en gebouwen

De beleggingen van de actiefpost D. worden in de balans opgenomen voor hun actuele waarde overeenkomstig de wettelijke bepalingen.

2.Terreinen en gebouwen

3.Andere

De technische voorzieningen voor de levensverzekeringen in tak 23 worden berekend door het aantal eenheden per fonds te vermenigvuldigen met de koers per eenheid van het betreffende fonds.

A/   B/   C/   0403552563   .   00014   EUR

Nr.21. Wijzigingen in de waarderingsregels (art. 16) (art. 17).

A.Vermelding van de wijzigingen en hun verantwoordingen.

--

B.Verschil in raming dat uit de wijzigingen volgt (de eerste keer te vermelden bij de jaarrekening van het boekjaar tijdens hetwelk die wijzigingen werden uitgevoerd).

Betrokken posten en subposten (*)	Bedragen	Betrokken posten en subposten (*)	Bedragen

(*) Met vermelding van de cijfers en letters betreffende de inhoud van de betrokken post of sub-post van de balans (voorbeeld : C.III.2. Obligaties en andere vastrentende effecten).

A/

B/

C/

2021-12-31

00014

EUR

Nr.22. Verklaring met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening.

A.Inlichtingen te verstrekken door alle ondernemingen.

- De onderneming stelt op en publiceert, overeenkomstig het koninklijk besluit betreffende de geconsolideerde jaarrekening van verzekeringsondernemingen en herverzekeringsondernemingen, een geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag

ja /neen (*) : Ja

- De onderneming stelt noch een geconsolideerde jaarrekening, noch een geconsolideerd jaarverslag op, omwille van de volgende reden(en) (*) :

* de onderneming oefent, alleen of gezamenlijk, geen controle uit op één of meerdere filialen naar

Belgisch of buitenlands recht;

ja /neen (*) : Nee

* de onderneming is zelf een filiaal van een moederonderneming die een geconsolideerde jaarrekening opstelt en publiceert :

ja /neen (*) : Nee

. Verantwoording van het vervullen van de voorwaarden voorzien in artikel 8, paragrafen 2 en 3 van het koninklijk besluit van 6 maart 1990 betreffende de geconsolideerde jaarrekening van de ondernemingen :

. Naam, volledig adres van de zetel en indien het een ondernemingen naar Belgisch recht betreft, het B.T.W.-nummer of het nationaal nummer van de moederonderneming die de geconsolideerde jaarrekening opstelt en publiceert en voor dewelke de vrijstelling werd toegestaan :

* Het overbodige schrappen.

A/

B/

C/

00014 EUR

Nr.22. Verklaring met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening (vervolg en slot).

B. Inlichtingen te verstrekken door de onderneming wanneer ze gemeenschappelijke filiale is.

- . Naam, volledig adres van de zetel en indien het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het B.T.W.-nummer of het nationaal nummer van de moederonderneming(en) met de aanduiding of deze moederonderneming(en) een geconsolideerde jaarrekening waarin de jaarrekening door consolidatie werd opgenomen opstelt (opstellen) en publiceert (publiceren) (**):

- . Wanneer de moederonderneming(en) naar buitenlands recht is (zijn), de plaats waar de geconsolideerde jaarrekening, waarover sprake hierboven, kan worden bekomen (**):

- (**) Indien de rekeningen van de ondernemingen op verscheidene niveau's worden geconsolideerd, worden de inlichtingen enerzijds verstrekt voor het grootste geheel en anderzijds voor het kleinste geheel van de ondernemingen waarvan de onderneming deel uitmaakt als filiale en waarvoor de geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld en gepubliceerd.

Nr. 23. Bijkomende inlichtingen die de onderneming, op basis van het besluit van 17/11/94, moet verstrekken.

De onderneming, in voorkomend geval, somt de bijkomende inlichtingen op, vereist :

- door de artikelen :

2bis. ; 4, 2de lid ; 6 ; 8 ; 10, 2de lid ; 11, 3de lid ; 19, 4de lid ; 22; 27bis, § 3, laatste lid ; 33, 2de lid ;
34sexies, § 1, 4° ; 39.

- in Hoofdstuk III, Afdeling I. van de toelichting :

voor de actiefposten C.II.1., C.II.3., C.III.7.c) en F.IV.

en

voor de passiefpost C.I.b) en C.IV.

Vennootschap KBC verzekeringen is lid van een btw-eenheid.

Vrijstelling van de verplichting tot dotatie aan de aanvullende voorzieningen: conform het KB Jaarrekeningen Artikel 34quinquies §4 heeft KBC Verzekeringen bij de Nationale Bank van België een aanvraag ingediend tot vrijstelling van de verplichting tot dotatie aan de aanvullende voorzieningen. De reglementaire eigenvermogensvereisten in toepassing van de Wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen van KBC Verzekeringen zijn voldoende gedekt, zonder beroep te moeten doen op de overgangsmaatregelen van de artikelen 668 en 669 van de genoemde wet. Ook na uitvoering van de door de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 322 van de Wet op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen gevraagde stress-tests met betrekking tot de blootstelling aan het renterisico, voldoet KBC Verzekeringen aan de eigenvermogensvereisten. Op basis van deze elementen heeft de Nationale Bank van België KBC Verzekeringen vrijgesteld van de verplichting tot dotatie aan de aanvullende voorzieningen. Het gecumuleerd bedrag van de dotatie aan de aanvullende voorziening waarvan de onderneming op de balansdatum is vrijgesteld is gelijk aan 269.150.269 euro.

Nr. 23. Bijkomende inlichtingen die de onderneming, op basis van het besluit van 17/11/94, moet verstrekken.

Op het moment dat dit verslag werd voorbereid, vereiste de inval van Rusland in Oekraïne extra aandacht het niveau van KBC Groep en in onze thuismarkten in Centraal- en Oost-Europa. KBC Verzekeringen heeft (rechtstreeks en onrechtstreeks via haar dochterondernemingen) een immateriële blootstelling aan Oekraïne, Wit-Rusland en Rusland. Op het niveau van KBC Groep houden wij de gerelateerde macro-economische impact (bv. impact van hoge gas- en olieprijsen op inflatie en op economische groei) en de spillover-effecten voor KBC en haar cliënten, zowel financieel als operationeel, zeer nauwlettend in de gaten, met o.a. veel aandacht voor bedreigingen van de informatiebeveiliging. Economische en financiële sancties door het Westen kunnen de Europese economie verder beïnvloeden. De situatie wordt permanent intern opgevolgd en gerapporteerd.

De maand februari 2022 kende drie zware stormen (Dudley, Eunice en Franklin), die een groot aantal schadegevallen hebben veroorzaakt, zeker in België. Daar nog niet alle schadeclaims ter vergoeding van onze klanten door KBC Verzekeringen ontvangen zijn, is het op dit moment te vroeg om een betrouwbare inschatting te geven van de totale financiële impact. En ondanks een deel van deze impact gedekt zal worden door afgestane herverzekering, zal dit sowieso een negatieve impact hebben op het technische resultaat niet-leven in het eerste kwartaal van 2022.

Nr. 24 Transacties door de onderneming aangegaan met verbonden partijen, onder andere voorwaarden dan de marktvoorwaarden

De onderneming vermeldt de transacties die zij met verbonden partijen is aangegaan, met opgave van het bedrag van deze transacties, de aard van de relatie met de verbonden partij, alsook alle andere informatie over de transacties die nodig is om een beter inzicht te krijgen in de financiële positie van de onderneming indien het om transacties van enige betekenis gaat die niet werden verricht onder de normale marktvoorwaarden.

De voormelde informatiegegevens kunnen overeenkomstig hun aard worden samengevoegd, behalve wanneer gescheiden informatie nodig is om inzicht te krijgen in de gevolgen van de transacties met verbonden partijen voor de financiële positie van de onderneming.

De voormelde informatie hoeft niet te worden verstrekt voor de transacties die zijn aangegaan tussen twee of meer leden van een groep, mits de dochterondernemingen die partij zijn bij de transactie, geheel eigendom zijn van een dergelijk lid.

Onder 'verbonden partij' wordt hetzelfde verstaan als in de internationale standaarden voor jaarrekeningen die zijn goedgekeurd overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1606/2002.

Alle transacties met verbonden ondernemingen werden aan marktconforme voorwaarden afgesloten.

4. SOCIALE BALANS

Nummers van de paritaire comités die bevoegd zijn voor de onderneming:

306

STAAT VAN DE TEWERKGESTELDE PERSONEN

WERKNEMERS WAARVOOR DE ONDERNEMING EEN DIMONA-VERKLARING HEEFT INGEDIEND OF DIE ZIJN
INGESCHREVEN IN HET ALGEMEEN PERSONEELSREGISTER

Tijdens het boekjaar	Codes	Totaal	1. Mannen	2. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers				
Voltijds	1001	645	354	291
Deeltijds	1002	559	95	464
Totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	1003	1 071	425	646
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren				
Voltijds	1011	944 037	521 469	422 568
Deeltijds	1012	529 039	80 548	448 491
Totaal	1013	1 473 076	602 017	871 059
Personeelskosten				
Voltijds	1021	60 868 515	36 112 556	24 755 959
Deeltijds	1022	34 937 297	6 249 786	28 687 511
Totaal	1023	95 805 811	42 362 341	53 443 470
Bedrag van de voordelen bovenop het loon.....	1033	1 998 210	883 546	1 114 664

Tijdens het vorige boekjaar	Codes	P. Totaal	1P. Mannen	2P. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	1003	1 141	449	692
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1013	1 605 450	649 707	955 743
Personeelskosten	1023	103 201 654	45 801 495	57 400 159
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	2 255 352	1 000 938	1 254 414

WERKNEMERS WAARVOOR DE ONDERNEMING EEN DIMONA-VERKLARING HEEFT INGEDIEND OF DIE ZIJN INGESCHREVEN IN HET ALGEMEEN PERSONEELSREGISTER (vervolg)

Op de afsluitingsdatum van het boekjaar	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
Aantal werknemers.....	105	633	542	1 046
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd.....	110	629	542	1 042
Overeenkomst voor een bepaalde tijd.....	111	4		4
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk.....	112			
Vervangingsovereenkomst.....	113			
Volgens het geslacht en het studieniveau				
Mannen.....	120	348	93	416
lager onderwijs.....	1200			
secundair onderwijs.....	1201	27	15	37
hoger niet-universitair onderwijs.....	1202	183	62	230
universitair onderwijs.....	1203	138	16	149
Vrouwen.....	121	285	449	630
lager onderwijs.....	1210			
secundair onderwijs.....	1211	22	69	72
hoger niet-universitair onderwijs.....	1212	159	309	397
universitair onderwijs.....	1213	104	71	161
Volgens de beroepscategorie				
Directiepersoneel.....	130	9		9
Bedienden.....	134	624	542	1 037
Arbeiders.....	132			
Andere.....	133			

UITZENDKRACHTEN EN TER BESCHIKKING VAN DE ONDERNEMING GESTELDE PERSONEN

Tijdens het boekjaar	Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen.....	150	12	
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren.....	151	23 068	
Kosten voor de onderneming	152	903 339	

TABEL VAN HET PERSONEELSVERLOOP TIJDENS HET BOEKJAAR

INGETREDEN	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister.....	205	44	11	53
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd.....	210	41	11	50
Overeenkomst voor een bepaalde tijd.....	211	3		3
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk.....	212			
Vervangingsovereenkomst.....	213			
UITGETREDEN	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
Aantal werknemers met een in de DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam.....	305	60	58	102
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd.....	310	60	58	102
Overeenkomst voor een bepaalde tijd.....	311			
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk.....	312			
Vervangingsovereenkomst.....	313			
Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst				
Pensioen.....	340	10	19	21
Werkloosheid met bedrijfsstoelag.....	341			
Afdanking.....	342	5	4	8
Andere reden.....	343	45	35	73
waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten aan de onderneming blijft verlenen.....	350			

INLICHTINGEN OVER DE OPLEIDINGEN VOOR DE WERKNEMERS TIJDENS HET BOEKJAAR

	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers.....	5801	318	5811	497
Aantal gevolgde opleidingsuren.....	5802	1 212	5812	1 536
Nettokosten voor de onderneming.....	5803	226 127	5813	353 413
waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding.....	58031	216 561	58131	338 462
waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen.....	58032	9 566	58132	14 951
waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering).....	58033		58133	
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers.....	5821	433	5831	732
Aantal gevolgde opleidingsuren.....	5822	6 334	5832	9 342
Nettokosten voor de onderneming.....	5823	410 068	5833	693 232
Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers.....	5841		5851	
Aantal gevolgde opleidingsuren.....	5842		5852	
Nettokosten voor de onderneming.....	5843		5853	

Bespreeking van de vennootschappelijke jaarrekening KBC Verzekeringen NV per 31.12.2021

De vennootschappelijke jaarrekening is volgens de Belgische boekhoudkundige normen opgesteld.

1. Vennootschappelijke balans

KBC Verzekeringen NV		31/12/2021	31/12/2020	Verschil	% verschil
(x 1.000 EUR)					
ACTIEF		33 811 128	32 741 722	1 069 405	3,3%
21	Immateriele activa	3 394	4 403	-1 009	-22,9%
22	Beleggingen	19 071 844	19 099 064	-27 220	-0,1%
23	Beleggingen Tak 23	13 634 234	12 818 689	815 545	6,4%
24	Deel van de herverzekeraar in de technische voorzieningen	145 388	125 005	20 383	16,3%
41	Vorderingen	241 666	179 657	62 009	34,5%
25	Overige activabestanden	525 175	307 671	217 503	70,7%
431/433	Overlopende rekeningen	189 427	207 234	-17 807	-8,6%
PASSIEF		33 811 128	32 741 722	1 069 405	3,3%
11	Eigen vermogen (na winstverdeling)	1 368 498	1 724 214	-355 715	-20,6%
	Resultaat van het boekjaar	0	0	0	0,0%
12	Achtergestelde schulden	500 000	500 000	0	0,0%
13	Fonds voor toekomstige toewijzingen	181 579	157 579	24 000	15,2%
14	Technische voorzieningen	16 594 072	16 468 445	125 627	0,8%
15	Technische voorzieningen Tak 23	13 634 234	12 818 689	815 545	6,4%
16	Voorzieningen voor overige risico's en kosten	7 316	7 319	-3	0,0%
17	Deposito's ontvangen van herverzekeraars	119 310	97 176	22 135	22,8%
42	Schulden	1 396 082	958 469	437 613	45,7%
434/436	Overlopende rekeningen	10 037	9 834	203	2,1%

De balans stijgt met EUR +1.069 mln. Op het actief betreft het vooral de stijging van de beleggingen tak 23 (EUR +816 mln.) en overige activabestanden waaronder zichtrekeningen (+218 mln.). Op het passief betreft het vooral de stijging van de technische voorzieningen inclusief tak 23 en schulden (EUR +1.379 mln.) gedeeltelijk gecompenseerd door een daling van het eigen vermogen (uitkering overgedragen winst van het boekjaar 2020 = EUR -355 mln.)

1.1 Activa

Immateriële activa

(x 1.000 EUR)		31/12/2021	31/12/2020	Vershil	% verschil
212.2	Overige immateriële vaste activa	3 394	4 403	-1 009	-22,9%
	Immateriële vaste activa - AW	9 041	4 934	4 107	83,2%
	Immateriële vaste activa - afschrijvingen	-3 519	-531	-2 988	562,7%
	Immateriële vaste activa - waardeverminderingen	-2 218	0	-2 218	-100,0%

Dit betreft kosten gerelateerd aan het Newgrange project (=Ierse verzekeringsbranche) die geactiveerd werden.

In lijn met de beslissing om deze branche stop te zetten, werden dit jaar versneld afschrijvingen en waardeverminderingen geboekt. Resterende bedragen zullen in 2022 volledig uit de balans verdwijnen.

Beleggingen

(x 1.000 EUR)		31/12/2021	31/12/2020	Vershil	% verschil
22-23	Beleggingen	32.706.078	31.917.753	788.325	2,5%
222	Beleggingen in verbonden ondern. en deeln.	891.813	873.017	18.796	2,2% (1)
223.1	Aandelen	760.566	851.100	-90.534	-10,6% (2)
223.2	Obligaties en andere vastrentende effecten	14.805.465	14.606.838	198.627	1,4% (3)
223.21	- Obligaties en andere LT-beleggingen	14.792.465	14.593.849	198.616	1,4%
223.22	- Commercial paper	13.000	12.989	11	0,1%
23	Tak 23	13.634.234	12.818.689	815.545	6,4% (4)
223.4	Hypothecaire kredieten	970.797	1.072.408	-101.610	-9,5% (5)
223.61	Deposito' bij KI > 1 jaar (L&R deposito's)	397.000	422.000	-25.000	-5,9% (6)
223.62	Deposito' bij KI < 1 jaar	0	0	0	0,0%
221	Onroerende goederen.	127.787	134.235	-6.448	-4,8% (7)
223.52-53	Overige kredieten	950.289	994.945	-44.656	-4,5% (8)
223-224	Overige	168.128	144.523	23.606	16,3% (9)

(1) De beleggingen in verbonden ondernemingen en deelnemingen met participatieverhouding stijgen met EUR +19 mln. Het betreft voornamelijk:

- Kapitaalverhoging DZI Life Insurance JSC (EUR +50 mln.), voor de overname van "NN's Bulgarian Pension insurance and Life insurance" voor EUR +78 mln. in februari 2021;
- Herkwalificatie Vlaamse Energie Holding CV (EUR +4 mln.) van beleggingsaandeel naar financieel vast actief;
- Kapitaalsverhoging in Imex Xpand CVA (EUR +1 mln.), zonder verwerving van nieuwe aandelen;
- Kapitaalsvermindering KBC Verz Vastgoed Nederland I BV (EUR -25 mln.);
- Aangelegde waardevermindering ADD (EUR -6 mln.);
- Kapitaalsvermindering Double U Building BV (EUR -5 mln.).

(2) De aandelen dalen met EUR -91 mln. (of -10,64%) t.o.v. 31/12/2020. De daling heeft voornamelijk te maken met het streven naar een IFRS doelvolume van 1,15 mld., na een gunstig beursklimaat in 2021 (de aandelenmarkten stegen in de referentieperiode met circa +26,7%).

(3) De obligaties en andere vastrentende effecten stijgen met EUR +199 mln. t.o.v. 31/12/2020.

(x 1.000 EUR)	<u>Obligaties</u>	<u>Commercial paper</u>	<u>Vastgoedcert.</u>
Obligaties (incl. vastgoedcertificaten)	<u>198.817,19</u>	<u>10,76</u>	<u>-201,05</u>
Vervallen, gecald en verkocht	-1.361.710,56	-12.986,87	0,00
Nieuw aangekocht	1.512.463,22	12.998,16	0,00
Evolutie pari	17.256,39	-0,53	0,00
Terugbetalingen	-9.308,82	0,00	-125,44
Waardeverminderingen (-) / terugname (+)	40.116,95	0,00	-75,61
Wisselkoersverschillen	0,00	0,00	0,00

De terugname van waardeverminderingen op obligaties (EUR +40 mln.) heeft integraal betrekking op de herwaardering van de AWSA positie. Deze positie werd verkocht: de verkoopovereenkomst werd ondertekend en definitief geseteld op 19/7/2021.

(4) Tak 23: zie passiefpost

(5) De hypothecaire kredieten dalen met EUR -101 mln. Die portefeuille is ontstaan door de maandelijkse overdracht van hypothecaire kredieten van KBC Bank aan KBC Verzekeringen.

Vanaf 2Q20 werden geen bijkomende hypothecaire leningen meer getransfereerd van KBC B naar KBC V. Onlangs echter, in het kader van de review van de Treasury strategie, werd overeengekomen om de interne transfer tijdelijk te hervatten, a rato van EUR 50 mln. in december 2021 en EUR 25 mln. in maart 2022 en juni 2022.

(6) Deposito's op meer dan 1 jaar dalen met EUR -25 mln., als gevolg van een deposito op verval dag dat niet werd vernieuwd.

(7) Onroerende goederen dalen met EUR -6 mln. De belangrijkste beweging bestaat uit de geboekte afschrijvingen EUR -7 mln.

(8) De overige kredieten dalen met EUR -45 mln. Het betreft gewaarborgde en niet- gewaarborgde kredieten. De daling van de portefeuille heeft te maken met de contractuele terugbetalingen.

(9) De overige beleggingen stijgen met EUR +24 mln. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van een stijging van de voorschotten polissen Leven EUR +22 mln.

Andere posten van het actief

Het deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen stijgt met EUR 20 mln.

(x 1.000 EUR)	31/12/2021	31/12/2020	Vershil	% verschil
24: Deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen	145.388	125.005	20.383	16,3%
- Voorziening voor te betalen schade	133.206	116.458	16.749	14,4% (1)
- Voorziening niet-verdiende premie en lopende risico	2.599	1.142	1.457	127,6% (2)
- Voorziening voor verzekeringen 'Leven'	9.520	7.358	2.162	29,4% (3)
- Andere technische voorzieningen	63	48	15	31,9%

Dit betreft het aandeel van de herverzekeraar in de technische voorzieningen (o.a. schadelasten Niet-Leven en Leven, premiereserve,...):

- (1) Bevat de nog te recupereren schadelasten: verschil tussen de schadereserves die samenhangen met de schadeaanvragen die gebeuren in het rechtstreeks bedrijf en die afgedekt worden door herverzekeringen (incl. IBNR) en wat er reeds aan gerecupereerde schadelasten werd ontvangen van de herverzekeraar (ontvangen schade doet de reserve dalen).
- (2) Premiereserves: m.a.w. proratering van betaalde verzekeringspremies aan de herverzekeraar.
- (3) De beweging in de voorziening voor verzekeringen 'Leven' heeft voornamelijk betrekking op de reserves in de contracten 'De Hoop', 'Long term Care' (Tak zorg), KB69 en gewaarborgd inkomen.

De vorderingen stijgen met EUR +62 mln. Dit is voornamelijk het gevolg van een stijging van de "te ontvangen uitkeringen van herverzekeraars" EUR +44 mln. Deze post bevat de raming van schades die nog teruggevorderd moeten worden van de herverzekeraars. De aanzienlijke toename in deze post weerspiegelt de hoge toekomstige recuperaties m.b.t. de wateroverlast van midden juli 2021.

Verder zien we ook een stijging van de post "Dienstoverschrijvingen" EUR + 13 mln. Er gebeurt een overboeking van passief naar actief voor openstaande vorderingen – DO, die in eerste instantie integraal geboekt worden op een passiefrekening. Deze overboeking is in 2021 aangepast waarbij de openstaande ramingen te ontvangen en te betalen beheersvergoeding tak 23 die op DO-rekeningen worden geboekt niet meer genet (14 mln. per 31/12/2020) worden overgeboekt maar enkel de ramingen te ontvangen beheersvergoedingen (EUR 28 mln. per 31/12/2021) van passief naar actief worden overgezet.

De overige activabestanden stijgen met EUR +218 mln. tot EUR 525 mln. Het betreft een momentopname en is zeer volatiel.

Het uitstaande saldo van de overlopende rekeningen (EUR 189 mln.) bevat voornamelijk geprorateerde intresten van obligaties, termijnbeleggingen, gewaarborgde en niet-gewaarborgde leningen, hypothecaire kredieten, swaps en repo's.

1.2 Passiva

Eigen vermogen

(x 1.000 EUR)		31/12/2021	31/12/2020	Vershil	% verschil
11	Eigen vermogen	1.368.504	1.724.214	-355.710	-20,6%
111	Geplaatst kapitaal	65.156	65.156	0	0,0%
112	Uitgiftepremies	1.085.606	1.085.606	0	0,0%
114	Reserves	217.719	218.086	-367	-0,2%
115	Overgedragen resultaat	22	355.366	-355.343	-100,0%
	Resultaat van het boekjaar	0	0	0	0,0%

Er is beslist om het overgedragen resultaat van 2020 uit te keren als dividend (EUR -355 mln.)

Achtergestelde schulden

In het kader van de kapitaaloptimalisatie werd in maart 2015 een niet converteerbare achtergestelde lening van EUR 500 mln. met KBC Groep afgesloten.

Fonds voor toekomstige toewijzingen:

(x 1.000 EUR)		31/12/2021	31/12/2020	Vershil	% verschil
13	Fonds voor toekomstige toewijzingen	181.579	157.579	24.000	15,2%

Gedurende 2020 werd geen extra dotatie/aanwending gedaan.
Per 31/12/2021 werd er EUR +24 mln. gedoteerd aan het fonds.

Technische voorzieningen

(x 1.000 EUR)		31/12/2021	31/12/2020	Vershil	% verschil
	Totaal technische voorzieningen incl. tak 23	30.228.306	29.287.133	941.172	3,2%
15	Tak 23	13.634.234	12.818.689	815.545	6,4% (7)
	Totaal technische voorzieningen excl. tak 23	16.594.072	16.468.445	125.627	0,8%
141	Voorz. voor niet-verdiende premies en lopende risico's	264.119	259.234	4.885	1,9% (1)
142	Voorziening voor verzekering "leven"	13.243.775	13.298.814	-55.039	-0,4% (2)
143	Voorziening voor te betalen schaden	2.478.284	2.291.146	187.138	8,2% (3)
144	Voorziening voor winstdeling en restorno's	31.477	23.449	8.028	34,2% (4)
145	Voorziening voor egalisatie en catastrofes	324.969	350.383	-25.414	-7,3% (5)
146	Andere technische voorzieningen	251.449	245.419	6.030	2,5% (6)
	- Indexatievoorziening	33.936	33.647	289	0,9%
	- vergrijzingsvoorziening	158.128	158.393	-264	-0,2%
	- bediende pensioenen (KB69)	1.314	1.072	242	22,6%
	- premium deficiency reserve	58.070	52.307	5.763	11,0%

(1) Voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's stijgt met EUR +5 mln. ten opzichte van 31/12/2020. Dit heeft betrekking op de premiereserve en commissieloonreserve van het schadebedrijf. De voorziening voor niet-verdiende premie stijgt met EUR +10 mln., de commissieloonreserve stijgt met -2 mln. (de commissieloonreserve wordt geboekt in mindering van de voorziening). Daarnaast wordt er enkel op jaareinde een commissieloonreserve geboekt op vooraf toegekende commissies (voor fiscale doeleinden). Deze commissieloonreserve bedraagt EUR -7 mln. eind 2021 versus EUR -4 mln. eind 2020: er is dus een toename van EUR -3 mln.

(2) De voorziening Leven daalt met EUR -55 mln. ten opzichte van 31/12/2020.

Deze daling is voornamelijk toe te wijzen aan de daling van de wiskundige voorziening met betrekking tot de moderne portefeuille (EUR -16 mln. waarvan EUR -208 mln. netto cash outflow wegens netto interne transfers (naar tak 23) en uitkeringen/afkopen/overlijden/einde termijn, EUR +183 mln. uprenting en EUR + 9 mln. toekenning interest deelname)) en de klassieke portefeuille (EUR -25 mln.).

Vanaf 2021 wordt de voorziening voor nog te betalen schades (Liability for Incurred Claims onder IFRS17) afzonderlijk gerapporteerd conform de IFRS17-standaarden. In het referentiejaar 2020 maakt deze voorziening nog deel uit van de wiskundige voorziening. Er is dus een overboeking vanuit de voorziening voor verzekering 'Leven' (EUR -18 mln.) naar de voorziening voor te betalen schade (EUR +18 mln. zie (3)).

(3) De voorziening voor te betalen schade heeft betrekking op het schadebedrijf. Deze voorziening stijgt met EUR +187 mln. t.o.v. 31.12.2020. Dit heeft voor EUR +165 mln. betrekking op het schadebedrijf en voor EUR +22 mln. op Leven (waarvan transfer claimreserve +18 mln. zie (2)).

(4) De voorziening voor winstdeling en restorno's stijgt met EUR +8 mln. ten opzichte van 31/12/2020.

Er werd een winsttoekenning geboekt van EUR -9 mln. (intrest winstdeelname) en EUR -1 mln. (overlijden winstdeelname). Verder werd er een dotatie geboekt voor 2021 ten bedrage van EUR +17 mln. (intrest) en +1 mln. (overlijden). De voorziening experience rating daalde met EUR -1 mln.

(5) De voorziening voor egalisatie en catastrofes daalt met EUR -25 mln. t.o.v. 31/12/2020.

Voornamelijk als gevolg van een aanzienlijke netto onttrekking voor overstroming (EUR -52 mln., grote wateroverlast Juli), deels gecompenseerd door een dotatie voor risico 'storm' (EUR +27 mln.).

(6) De stijging met EUR +6 mln. is voornamelijk het gevolg van de stijging van de premium deficiency reserve met EUR +6 mln. Dit betreft de extra aangroei van vergrijzingsreserve hospi individueel.

(7) De voorzieningen Tak 23 (individueel en groep) stijgen met EUR 816 mln. ten opzichte van 31/12/2020.

Deze toename wordt verklaard door positieve koersevoluties van EUR +1.213 mln. en door een netto afname van intekeningen (premies, interne overdrachten) ten opzichte van uittekeningen (uitkeringen) van EUR -398 mln. In het geheel is een toename vervat van EUR +1 mln. bij de Ierse verzekeringsbranche.

Andere passivaposten

De voorzieningen voor overige risico's en kosten betreft de aanleg/afbouw van de voorziening voor getekende overgangsregelingen (o.a. door de maandelijkse uitbetalingen/uitkeringen aan personeelsleden).

De schulden stijgen met EUR +438 mln. Dit is voornamelijk het gevolg van een daling van de schulden Tak 23 zijnde de 'einde-maand-correctie' van de actief – passief verschillen van Tak 23 (EUR -56 mln.), een stijging van de schulden herverzekeringsverrichtingen (EUR +6 mln.), een daling van de schulden kredietinstellingen (EUR -24 mln.) en een stijging van de schuld te betalen dividend (EUR +525 mln.). De daling van de schulden kredietinstellingen is een resultante van de stijging van de repo-positie aangegaan met KBC Bank (EUR +91 mln.), een schuld m.b.t. een openstaande cash-uitwisseling met KBC Bank (+100 mln.) en de sterke daling van de cash collateral ontvangen van KBC Bank (EUR -216 mln.). Hier tegenover staat wel een aanzienlijke toename van collateral in de vorm van effecten (EUR +138 mln.) maar deze worden buiten balans gerapporteerd.

De overlopende rekeningen bedragen EUR 10 mln. en bevatten voornamelijk een upfront fee met betrekking tot de asset swap portefeuille (EUR 3 mln.) en de pro rata te betalen intresten op swapcontracten (EUR 4 mln.).

2. Vennootschappelijke resultatenrekening

Resultatenrekeningen 31/12/2021				
(x 1.000 EUR)	31/12/2021	31/12/2020	Vershil	% verschil
Schade				
Netto verdiende premies	1 182 152,85	1 123 889,21	58 264	5,2%
Netto schadelast	-686 356,63	-630 539,29	-55 817	8,9%
Netto technisch resultaat	495 796,22	493 349,92	2 446	0,5%
Netto beleggingsopbrengsten niet-leven	79 361,68	85 467,26	-6 106	-7,1%
Netto bedrijfskosten niet-leven	-353 933,73	-351 020,33	-2 913	0,8%
Resultaat niet-leven	221 224,16	227 796,84	-6 573	-2,9%
Netto schaderatio niet-leven	60,2%	54,8%		
Netto kostenratio niet-leven	29,9%	31,0%		
Combined ratio niet-leven	90,1%	85,8%		
Leven				
Tak 21 en 26				
Netto verdiende premies	874 566,85	880 724,66	-6 158	-0,7%
Netto technische lasten	-971 046,33	-980 603,16	9 557	-1,0%
Netto technisch resultaat	-96 479,48	-99 878,50	3 399	-3,4%
Netto beleggingsopbrengsten leven	355 081,60	318 462,23	36 619	11,5%
Netto bedrijfskosten leven	-105 126,04	-124 523,56	19 398	-15,6%
Fonds voor toekomstige toewijzing	-24 000,00	0,00	-24 000	100,0%
Resultaat tak 21 en 26	129 476,08	94 060,17	35 416	37,7%
Tak 23: netto resultaat	39 977,69	42 570,53	-2 593	-6,1%
Resultaat leven	169 453,77	136 630,70	32 823	24,0%
Niet-technisch				
Netto beleggingsopbrengsten	99 501,14	93 344,27	6 157	6,6%
Overige opbrengsten en kosten	-6 874,30	-6 618,64	-256	-3,9%
Uitzonderlijk resultaat	0,00	0,00	0,00	-
Resultaat niet-technisch	92 626,84	86 725,63	5 901	6,8%
Resultaat voor belastingen	483 304,77	451 153,17	32 152	7,1%
Belastingen	-75 976,85	-93 588,28	17 611	-18,8%
Beweging belastingvrije reserves	366,76	326,88	40	12,2%
Te bestemmen resultaat van het boekjaar	407 694,69	357 891,77	49 803	13,9%
Totaal				
Netto verdiende premies	2 056 719,70	2 004 613,87	52 106	2,6%
Netto technische lasten	-1 657 402,96	-1 611 142,45	-46 261	2,9%
Netto technisch resultaat	399 316,74	393 471,42	5 845	1,5%
Tak 23: netto resultaat	39 977,69	42 570,53	-2 593	-6,1%
Netto beleggingsopbrengsten	533 944,41	497 273,77	36 671	7,4%
Overige opbrengsten en kosten	-6 874,30	-6 618,64	-256	3,9%
Netto bedrijfskosten	-459 059,77	-475 543,90	16 484	-3,5%
Fonds voor toekomstige toewijzing	-24 000,00	0,00	-24 000	100,0%
Uitzonderlijk resultaat	0,00	0,00	0,00	-
Belastingen en beweging belastingvrije reserves	-75 610,08	-93 261,40	17 651	-18,9%
Te bestemmen resultaat van het boekjaar	407 694,69	357 891,77	49 803	13,9%

Het resultaat van het boekjaar ligt EUR +50 mln. hoger (EUR 408 mln. t.o.v. EUR 358 mln. op 31.12.2020). Deze stijging is de resultante van een daling van het resultaat niet-leven (EUR -6 mln.), een stijging van het resultaat leven inclusief tak 23 (EUR +33 mln.), een stijging van het niet-technisch resultaat (EUR +6 mln.) en een stijging van de belastingen (EUR +17 mln.).

Niet Leven

De netto verdiende premie niet-leven ligt EUR +58 mln. hoger dan op 31.12.2020.

De stijging kan worden verklaard door zowel tariefverhoging als volume-effect bij Brand (EUR +23 mln.), Auto (EUR +6 mln.), Arbeidsongevallen (EUR +12 mln.) en BA (+EUR 8 mln.). De stijging binnen Arbeidsongevallen en BA is naast tariefverhoging en volume-effect ook het gevolg van hogere voorzieningen voor premies "to be invoiced" en afrekeningen over voorgaande jaren (EUR +11 mln.).

De netto schadelast niet-leven ligt EUR -56 mln. hoger dan op 31.12.2020.

- De normale schades zijn EUR -90 mln. hoger dan in 2020 maar wanneer de gunstige Covid19-impact buiten beschouwing wordt gelaten (EUR +21 mln. 2021 vs. EUR +59 miljoen in 2020), wordt de stijging teruggebracht tot EUR -52 mln. Hogere claims in alle klassen maar grootste impact in Motor (EUR -38 mln.), Arbeidsongevallen (EUR -16 mln.), Ongevallen (EUR -9 mln.), BA (EUR -8 mln.) en Brand (EUR -12 mln.);
- Ook een stijging van de zware schades in 2021 (EUR -10 mln.): fluctuaties met 2020 situeren zich in Brand (EUR -13 mln.), BA (EUR -10 mln.) waaronder een grote claim met betrekking tot een brand in de Costa Del Sol, Motor (EUR +7 mln.) en Arbeidsongevallen (EUR +6 mln.);
- De impact van de storm is EUR -92 mln. hoger dan vorig jaar. 2021 werd getroffen door zware overstromingen op 14/15 juli (EUR -110 mln.) en 2020 werd getroffen door enkele zware februari stormen (EUR -33 mln.). Daarnaast bedroegen de andere wat kleinere stormen/overstromingen die plaatsvonden in 2021 EUR -22 mln. terwijl de kleinere stormen van vorig jaar EUR -9 mln. bedroegen in 2020;
- De verhaalreserves zijn EUR +5 mln. hoger dan vorig jaar en zijn grotendeels te verklaren door enkele grotere dossiers met impact in 2020;
- In 4Q21 is EUR -8 mln. IBNR geboekt volgens een nieuwe interpretatieve wet van schade aan eigendommen als gevolg van bodemkrimp;
- Verschillende parametersupdates met een impact van EUR -5 mln. in 2021 versus EUR -38 mln. in 2020.
- In 2020 is er, naast de maandelijks boekingen EUR -21 mln. extra geboekt in de vergrijzingsreserves omdat ze onder het minimale niveau lagen.
- De teruggevorderde technische lasten in kader van herverzekeringen EUR +55 mln.;
- Overige posten EUR -16 mln. o.a. voorziening voor interne beheerskosten (6,3% van de voorziening voor te betalen schaden) (EUR -7 mln.), actualisering claimbatch in 2020 (EUR -6 mln.), bruto lasten ontvangen herverzekering (EUR +9 mln.) waarbij 2020 werd beïnvloed door EUR -9 mln. technische lasten in een co-assurantiedossier met Belfius en IBNER (EUR -3 mln.);
- Fonds voor toekomstige toewijzing (EUR +40 mln.): onttrekking van EUR +25 mln. in 2021, dotatie van EUR -15 mln. in 2020.

Netto bedrijfskosten niet-leven stijgen met EUR -3 mln. miljoen door hogere netto betaalde commissies (EUR -14 mln.), voornamelijk gelinkt aan hogere premie-inkomsten, gedeeltelijk gecompenseerd door lagere administratiekosten (EUR +6 mln.) en lagere acquisitiekosten (EUR +5 mln.)

Leven tak 21 en 26

De netto verdiende premies leven dalen met EUR -6 mln.

De belangrijkste bewegingen zijn een daling binnen tak 26 (EUR -27 mln.) door het sluiten van dit product na een tijdelijke heropening in 2020, een stijging binnen Life regular (EUR +19 mln.), hogere premie inkomsten voor gewaarborgd inkomen (EUR +4 mln.) en stijging afgestane premies herverzekeringen (EUR -2 mln.)

De netto technische lasten leven dalen met EUR +9 mln.

De afname is voornamelijk te verklaren door een lagere uprenting kost (EUR +12 mln.), lichtjes hogere technische lasten wat betreft aanvullende waarborgen (EUR -3 mln.), hogere interest- en

overlijdenswinstdeelname (EUR -10 mln.), lagere technische lasten gerecupereerd bij de herverzekeraar (EUR -1 mln.) en lagere wiskundige voorzieningen (wegens de daling van de verdiende premies).

In 2021 werd het fonds voor toekomstige toewijzingen verhoogd met EUR -24 mln. In 2020 gebeurde er geen extra dotatie.

De netto bedrijfskosten leven dalen met EUR +19 mln. De redenen zijn een daling van de acquisitie kosten (EUR +8 mln.) in lijn met lagere premie inkomsten, lagere administratiekosten (EUR +6 mln.) en een hogere winstdeelname met betrekking tot herverzekeringcontracten (EUR +5 mln.)

Leven tak 23

Het resultaat tak 23 ligt EUR -3 mln. lager dan voor 2020 en bedraagt EUR 40 mln.

Belangrijkste elementen zijn lagere ontvangen instapkosten (EUR -8 mln.) gedeeltelijk tenietgedaan door ook lager betaalde commissielonen aan de distributiekanaalen (EUR +5 mln.), hogere netto ontvangen beheersvergoedingen (EUR +9 mln.), lager ontvangen dividend (EUR -2 mln.) en hogere bedrijfskosten (EUR -4 mln.). Dit laatste is vooral het gevolg van de invoering van de vermogensbelasting op effectenrekeningen van Tak 23.

Beleggingslasten en – opbrengsten

De netto beleggingsopbrengsten (excl. tak 23) stijgen met EUR 36 mln. tot EUR 527 mln. De voornaamste bewegingen zijn:

- daling intresten op obligaties (EUR -49 mln.): lagere inkomsten van inflatie gekoppelde obligaties (delta ca. EUR -15 mln.) veroorzaakt door een eenmalige inhaalcorrecties gekoppeld aan een inconsistentie in de boekhouding van agio/disagios van deze obligaties in 2020 (impact ca. EUR -32 mln.) wat gedeeltelijk gecompenseerd wordt door een significante positieve evolutie van de inflatie-indexen over 2021 (EUR +17 mln.). Significant lager gemiddelde rendementen op nieuwe investeringen in vergelijking met investeringen op eindvervaldag (delta ca EUR -32 mln.) veroorzaakt door een lage renteomgeving;
- daling intresten m.b.t. hypothecaire kredieten (EUR -3 mln.) als gevolg van een dalend rendement en portefeuillevolume;
- daling intresten op termijnskredieten-en deposito's (EUR -2 mln.);
- intresten op (retro)cessie effecten EUR -4 mln.;
- daling netto intrestkost op swaps (EUR +7 mln.): verminderde rente op een vervallen payer swap in september 2021 (EUR +1 mln.), afgenomen rente op 2 vervallen payer swaps in september 2020 (EUR +7 mln.) en een verhoogde negatieve rente op de variabele benen van de swaps door rentedaling (EUR -1 mln.);
- stijging van de interne dividenden (EUR +45 mln.);

(x 1.000.000 EUR)	2021	2020
KBC Group RE SA	30	14
ADD NV	4	4
Double U Building	0	4
KBC V Vastgoed NL	0	3
K&H	25	0
CSOB SK	11	0
	<u>70</u>	<u>25</u>
		45

- daling van de externe dividenden (EUR -1 mln.);
- wisselkoersresultaten op buitenlandse obligatieportefeuille en buitenlandse bankrekeningen. (EUR +1 mln.);
- waardencorrecties FVPL-obligaties (EUR +11 mln.): volledig gerelateerd aan de verkoop van de Awsa-obligatiepositie in 2021 (verkoopprijs is EUR +39 mln.). Aangezien deze prijs de BGAAP-boekwaarde overschreed, werd een gedeeltelijke terugboeking van de BGAAP-waardevermindering geboekt ter waarde van EUR +11 mln.
- netto gerealiseerde meerwaarde op aandelen (EUR +79 mln.): positieve impact voornamelijk veroorzaakt door een negatief 2020-cijfer als gevolg van de beurscrash van 20 maart.

- netto waardencorrecties (aanleg en terugname) op aandelen (EUR -25 mln.): voor 2021 EUR +4 mln. => aanleg waardeverminderingen op ADD (-6 mln.) en aandelen worden meer dan gecompenseerd door de terugname van waardeverminderingen veroorzaakt door de zeer gunstige evolutie van de beurs over 2021 (EUR +10 mln.), voor 2020 EUR +29 mln. => eerder beperkte waardeverminderingen op aandelen werden volledig gecompenseerd door terugneming van waardeverminderingen (nettoresultaat EUR +6 mln.). Voornoemd netto positief resultaat werd materieel versterkt door de terugname van een waardeverminderingen op ADD (EUR +24 mln.);
- netto gerealiseerde resultaten op FVOCI obligaties EUR +2 mln.;
- vastgoedinkomsten EUR -1 mln.;
- desinvesteringen EUR -27 mln.: als gevolg van de verkoop van dochterondernemingen NLB Vita en KBC Asset Management Luxemburg (de laatste aan KBC AM), boekte KBC V in 2Q20 een netto gerealiseerde meerwaarde van respectievelijk +24,5m en +2,1m;
- gerealiseerde meerwaarde op een verkocht gebouw Herent omleiding EUR +3 mln.;
- moratoriumrentes EUR +2 mln. met betrekking tot een rechtszaak met de Belgische belastingadministratie over een oude claim, die KBC V heeft gewonnen;
- waardeverminderingen op immateriële activa EUR -2 mln. gerelateerd aan het Newgrange project.

**VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN
AANDEELHOUDERS VAN KBC VERZEKERINGEN NV OVER DE JAARREKENING VOOR HET
BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2021**

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van KBC Verzekeringen NV (de "Vennootschap"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 24 april 2019, overeenkomstig het voorstel van de raad van bestuur uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2021. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van KBC Verzekeringen NV uitgevoerd gedurende 6 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de Vennootschap, die de balans op 31 december 2021 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting. Deze jaarrekening vertoont een balanstotaal van EUR 33.811 miljoen en de resultatenrekening sluit af met een winst van het boekjaar van EUR 408 miljoen.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Vennootschap per 31 december 2021, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door de IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "*Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening*" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van de raad van bestuur en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Onzekerheid met betrekking tot de waardebeoordeling van de technische voorzieningen van de verzekeringsactiviteit

Beschrijving van het kernpunt van de controle

Op jaareinde 31 december 2021 bedragen de technische voorzieningen (vóór herverzekering) EUR 16.594 miljoen. Detailinformatie met betrekking tot de waardering van de technische voorzieningen is opgenomen in Toelichting 20 bij de jaarrekening (punt 4 “technische voorzieningen”).

De Vennootschap voert een toereikendheidstest uit om te bevestigen dat de technische voorzieningen voldoende zijn om de geschatte toekomstige kasstromen van de verzekeringscontracten te dekken. De berekening van de kasstromen die voortvloeien uit de verzekeringscontracten is complex, berust op een hoge graad van subjectieve beoordeling en op veronderstellingen die beïnvloed worden door de toekomstige economische en politieke omstandigheden, alsook door overheidsreglementeringen. De gebruikte veronderstellingen voor de activiteit levensverzekeringen hangen af van de risico's verbonden aan sterfte, levensverwachting, afkopen en van de algemene kosten en andere gebruikte veronderstellingen in het kader van de toereikendheidstest. De gebruikte veronderstellingen hangen, wat betreft de technische voorzieningen van de activiteiten niet-levensverzekering, voornamelijk af van de betaalde bedragen voor schades, het aantal gelopen doch nog niet aangegeven schades en van de algemene kosten. De veronderstellingen en de onzekerheden zijn ook van toepassing op het herverzekerde deel.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle

We hebben onze interne experts in actuariële wetenschappen gebruikt om ons te assisteren in het uitvoeren van onze controlewerkzaamheden. We hebben procedures uitgevoerd met betrekking tot het opzet en de operationele doeltreffendheid van de controles van de Vennootschap om na te gaan dat de gegevens gebruikt in de waardering van de technische voorzieningen van de verzekeringsactiviteit gepast en volledig zijn. Deze procedures omvatten analyse van data op basis van zakelijke regels en de opvolging van uitzonderingen.

We hebben tests uitgevoerd betreffende de procedures van de Vennootschap voor het vastleggen van de veronderstellingen, waarbij de veronderstellingen worden beoordeeld ten opzichte van de observeerbare gegevens in de markt alsook een actuariële analyse wordt uitgevoerd door middel van backtesting van de weerhouden veronderstellingen. Wij hebben onze conclusies van de actuariële analyse besproken met de interne actuarissen en de actuariële functie. Onze controlewerkzaamheden hebben ons toegelaten de waardering en het opzet van de technische voorzieningen van de verzekeringsactiviteit te beoordelen.

Onzekerheid met betrekking tot de inschatting van financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde

Beschrijving van het kernpunt van de controle

Details met betrekking tot de waardering van financiële instrumenten op jaareinde 31 december 2021 zijn opgenomen in Toelichting 3 (Actuele waarde van de beleggingen) en 3bis (Gegevens betreffende het niet-gebruik van de waarderingmethode op basis van de reële waarde) bij de jaarrekening. De toepasselijke waarderingsregels worden beschreven in Toelichting 20 bij de jaarrekening (punt 2 “waardeverminderingen”).

Voor bepaalde financiële instrumenten is een genoteerde prijs niet direct beschikbaar om de reële waarde te bepalen. Waarderingstechnieken en -modellen die worden gebruikt om de reële waarde in deze gevallen te bepalen, zijn inherent subjectief en maken gebruik van diverse veronderstellingen wat betreft de prijszetting. Daarenboven kunnen vele factoren de bepaling van de reële waarde beïnvloeden en kunnen ze variëren zowel per type instrument als binnen types van instrumenten. Het gebruik van verschillende waarderingstechnieken en veronderstellingen zou tot significant verschillende inschattingen van reële waarde kunnen leiden. Aangezien het gebruik van verschillende veronderstellingen zou kunnen leiden tot verschillende inschattingen van reële waarde, beschouwen we dit als een kernpunt van de controle.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle

Wij hebben een begrip verkregen van de interne controleomgeving met betrekking tot de waardering van financiële instrumenten, inclusief de controles uitgevoerd op de prijzen en het validatieproces van de modellen. We hebben de gepastheid van de methodologie inzake het validatieproces van de modellen beoordeeld met behulp van onze experts inzake waardering en hebben steekproefsgewijs een herberekening uitgevoerd van de waardering aan reële waarde. Dit houdt in een evaluatie, op basis van onze ervaringen met de gangbare praktijken van de markt, van de marktgegevens, de basisgegevens en van de belangrijkste veronderstellingen gebruikt in de modellen ter bepaling van de reële waarde. Op basis van onze procedures besluiten we dat de uitkomst van de directie wat betreft de modellen gebruikt voor de reële waarde van bepaalde financiële instrumenten waarvoor een genoteerde prijs niet direct beschikbaar is, binnen een redelijke en aanvaardbare vork van uitkomsten valt.

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur voor het opstellen van de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is de raad van bestuur verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de Vennootschap te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen, of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Vennootschap, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee de raad van bestuur de bedrijfsvoering van de Vennootschap ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen.
- Het concluderen of de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die aan het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, van de documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten van de Vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag, bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, alsook de naleving van de statuten en van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen en verenigingen te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, en is opgesteld overeenkomstig de artikelen 3:5 en 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen tijdens de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

Met betrekking tot de niet-financiële informatie, zoals vermeld in het jaarverslag, wordt de informatie verstrekt op het niveau van de hoogste Belgische consoliderende entiteit, KBC Groep NV, in het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

Vermelding betreffende de sociale balans

De sociale balans, neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 3:12, §1, 8° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen, waaronder deze betreffende de informatie inzake de lonen en de vormingen, en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) zijn gedaan of genomen.
- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.
- Wij hebben de vermogensrechtelijke gevolgen van de beslissing van de raad van bestuur van 18 maart 2021 zoals beschreven in het jaarverslag onder punt "Belangenconflicten die onder artikel 7:115, 7:116 of 7:117 van het WVV vallen" beoordeeld en hebben u niets te melden.
- Tijdens het boekjaar werd een interimdividend uitgekeerd waarover wij het hierbij gevoegd verslag hebben opgesteld, overeenkomstig de wettelijke vereisten.

Diegem, 6 april 2022

De commissaris
PwC Bedrijfsrevisoren BV
vertegenwoordigd door

Roland Jeanquart
Bedrijfsrevisor

Tom Meuleman
Bedrijfsrevisor

Overige informatie

Gebruikte ratio's

Gecombineerde ratio (schadeverzekeringen)

Geeft een inzicht in de technische winstgevendheid (d.w.z. onder meer abstractie makend van beleggingsresultaten) van de schadeverzekeringsactiviteiten, meer bepaald in welke mate de verzekeringspremies voldoen om de schade-uitkeringen en kosten te dekken. De gecombineerde ratio houdt rekening met afgestane herverzekering.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	2021	2020
Verzekeringstechnische lasten, inclusief interne schaderegelingskosten (A)	Toelichting 3.7.1	1 081	945
/			
Verdiende verzekeringspremies (B)	Toelichting 3.7.1	1 841	1 742
+			
Bedrijfskosten (C)	Toelichting 3.7.1	565	536
/			
Geboekte verzekeringspremies (D)	Toelichting 3.7.1	1 875	1 769
= (A/B)+(C/D)		88,9%	84,5%

In 2H 2021 waren de verzekeringstechnische lasten sterk negatief beïnvloed door verschillende overstromingen in België (geschatte impact op -87 miljoen euro na herverzekering)

Solvabiliteitsratio

Een maatstaf voor de solvabiliteit van de verzekeringsactiviteiten, berekend volgens Solvency II.

(In miljoenen euro)	31-12-2021	31-12-2020
Beschikbaar kapitaal	4 075	3 868
Kapitaalvereiste	2 029	1 747
Solvency II ratio	201%	222%
Solvabiliteitssurplus	2 046	2 121

Verklaring van de verantwoordelijke personen

“Ik, Luc Popelier, chief financial officer van KBC Verzekeringen, verklaar namens het Directiecomité van KBC Verzekeringen NV dat, voor zover mij bekend, de jaarrekeningen, die zijn opgesteld overeenkomstig de toepasselijke standaarden voor jaarrekeningen, een getrouw beeld geven van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van KBC Verzekeringen NV en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, en dat het jaarverslag een getrouw overzicht geeft van de ontwikkeling, de resultaten en de positie van KBC Verzekeringen NV en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, alsook een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.”